A

1324

I

BIBLIOTHECA ACADEMIÆ SCIENTIARVM HVNGARICÆ
MDCCCXXVI
1963
FOTO
N.R.

1

MTA KÖNYVTÁRA
KÉZIRATTÁR
AKADÉMIAI LEVÉLTÁR

1883

KÉZIRATOK

FOLYTATÁS

Tekintetes úr!

A M. Tud. Akadémia Elnöksége folyó évi október 8-án azon Rendelettel, fordult Tekintetes Uramhoz, hogy a Romántelepi hagyatéki állabairól jelentést és a teendők iránti javaslatokat ~~tekintetes~~ előterjesztemi méltóztassék.

Mióta egy hónap telt el, és ehhez képest az Akadémia Igazgatói Tanácsának ülését a melyen ezen ügyben határoznia kell, ezen hónap közepén el tovább halasztani nem lehet, ~~jegyzi~~ Kénytelen vagyok Tekintetes Urat ismételten felkérni, hogy jelentését minél előbb beküldeni méltóztassék.

Különben a következő kérdésekre kérünk választ:

~~1. Mennyi a hagyaték hagyatéki~~

1. Mennyi az alapítvány készpénzvagyona?
2. Mennyire tehető a) a földbirtok becsértéke?
   b) a ház "
3. Milyen feltételek alatt adatnának bérbe a földbirtok és a ház? Hová folynak be eddig a bérleti összegek?
4. Ha az ingatlanok eladósítvannak

537
1883
482
1883

amibabaesa barnaink, mily
arra lehetne azokat ertesi-
teni ?

A mennyiben nekolak Tolna-
megyei ügyészségünk ~~Tolna~~ megye
hogy ezen ügy rendezése végett
az Akademia ügyészi személyesen
Munkacsra utazzek,

~~Kész~~ vagyok ...

Bpest 5/XI.

Gulácsy Dezső ügyvéd

Beregszász.

Én ezen ügy alá.

A

1324

I

BIBLIOTHECA ACADEMIAE SCIENTIARVM HVNGARICAE
MDCCCXXVI

1963

FOTO
N.R.

1

MTA KÖNYVTÁRA
KÉZIRATTÁR
AKADÉMIAI LEVÉLTÁR

1883

KÉZIRATOK

FOLYTATÁS

Tekintetes úr!

A M. Tud. Akadémia Elnöksége folyó évi október 3-án azon Rendelettel, közölt Tekintetes Uramegyékkel, hogy a Román-pélo hozzatek állásáról jelentését és a teendők iránt javaslatait ~~tekintetes~~ előterjesszem méltóztassék.

Azóta egy tónap telt el, és Akadémia Igazgató Tanácsának ülését a melyen ezen ügyben határozni kell, ezen hónap közepénél tovább halasztani nem lehet. Végre, kényszerítve vagyok Tekinteted urat ismételve felkérni, hogy jelentését minél előbb tehetni méltóztassék.

Különösen a következő kérdésekre kérünk választ:

~~1. Mennyi a hagyó hagyását~~

1. Mennyi az alapíhány kenyérszaggyma?
2. Mennyire tehető a) a földbirtok becsülése?
   b) a ház "
3. Mily pótkerelek alatt adattassa bérbe a földbirtok és a ház? Hová folyjanak be eddig a bérleti összegek?
4. Ha az ingatlanok eziódőszerint

537
1883
482
1883

arrabaesa tanaraink, mily
arra lehetne azokat ertesi-
teni ?

A mennyiben nekolai Tekint-
seles Kajcsaneh / Lanyai
hogy ezen ugy rendezese vegett
az Akademia ügyeben szemelyesen
Munkadra uraneh,

hogy ....

Bpest 5/XI.

En ezuton alas

Gulácsy Dezső ügyvéd

Beregszász.

5

... A német irodalom történetének problémáin merjünk, a legrégibb időktől a jelenkorig. Tudjuk, hogy a magyar közönség, mely a francia irodalmi termékeit második édesanyjának tekinti, és a franciákat, kik a szellemi kincsestárjából igazában ismeretlen a német irodalomnak adhatnak, egy magyar munkából meríthetik első ismereteiket.

Ily művet nem lehet elkészíteni, mert az egyének igen nemsokára irányjuk; ily művet nem lehet röviden kijelenteni, mert az nem felelne meg a kitűzött célnak.

Munkám címe tehát: A német irodalom története a legrégibb időktől a jelenkorig. Négy kötetből állna a következő önálló címtagokkal:

I. A középkori német irodalom története.

II. A német irod. története a reformatiótól Lessing haláláig.

III. Goethe és Schiller.

IV. A XIX. századi német irodalom áttekintése.

Minden kötet 25–30 ív Taine-féle kiállításában.

Az első kötet kéziratát 1887. január 1. akarom írni, s ezután minden január 1. egy-egy kötetet, tehát az utolsót 1888. január 1.

A kidolgozásra, irányra nézve állítom ide néhány tárgyalási megjegyzés.

1. Az irodalom története főleg költészet története, de történik is benne, a dolgok physiologiája s a társadalmi kapcsolatokból alakjai nem hiányozhatnak belőle. Sőt az utolsó kötetben a tudományos fejlődésre nagyobb súly volna fektetendő.

2. A német irodalom folyton a külföld befolyása alatt fejlődött. Ez nemcsak hasonlítgatásra volna, hanem, tekintettel tudományos irodalmunk hiányaira, e külföldi jelenségek (pl. az I. kötetben a troubadourok és trouvèrek) behatóbb tárgyalására volnának szükségesek.

3. Az irodalom és a politikai élet mily összefüggései mindenki ismeri. De ez nem volna szabad, csak néhány szóval utalni a történeti eseményekre, mert alig hiszem, hogy közönségünk ezzel beérhetné.

4. A tárgyalás a művek közönséges ismertetése tartson ekkor előtt; a könyv tegyen is jól legyen írva s ne tartalmazzon physiologiai adatokat. Ezt a jegyzetekbe kell utasítani, de ily részletek hiányoznak. Sajátképen irodalmi olvasmányaimból fogva nem különben egyszámos egy újabb terjedelmes német irodalomtörténet, mely a Bach fiaiak idejétől ekkor előtt tartsa. Ezen e kis feladatot lehetőleg egy könyvben kell megoldani és lehet is megoldani, ha a tudomány apparatusából csak az abszolút szükséges adatokat vesszük fel.

538
1883

5. A Körcsarnok kiállítási műtárgyaknak kellő kezelésére. A kik tehát műtárgyaikat vagy régiségeiket közgyűjteménybe ajándékozni akarják, ezek csak magyar fővárosban közöltessenek. A fővárosnak nekem kell gondoskodnom, azért fővárosi vagy fővárosiakról.

6. Közelebbről arról gondoskodni, hogy közgyűjteményeinkben hozzáértőkkel közelebbről és értelmesen ismertessenek.

Képes vagyok-e ily műnek kitűnőségére, azt természetesen másoknak ítélik meg. De csak annyi mondok, hogy mely tantárgyat tárgyaltam az egyetemen a német irodalom történetét (6-8 féléves cyclusokban) s hogy azonkívül egyes írókról, költőkről, írásaikról s művekről ismertetésre tárgyaltam önálló collegiumokban; - továbbá arra, hogy nyelvismereteimnél s philologiai tanulmányaimnál fogva mindig is nagy súlyt fektettem a forrásokra menendő utakra, és hogy történetírói megvizsgálásaimnál fogva mindig magukból a forrásokból bírálom műveiket, a költőket kivált tárgyalásaimnál is. - végre arra, hogy alig van a német irodalomnak korszaka, melyről mint ne írtam volna. Ha nagyobb terjedelmű dolgozatot e téren nem is mutathatok fel.

Egész ékesmen az irodalomtörténeti tanulmányokról, legtehetőbben a német irodalommal foglalkoztam. ~~Tanulmányaimat mindenki dicséretére: me~~ ~~nem állítom, hogy ezek az irodalmat olly jól ismerem, mint Beöthi Zsigmondban.~~ ~~Nem kevesebbet, ha e tudományágnak velem szóba állna~~. Arról nemsok kiszerzést, hanem a legalaposb örömmel és tudással válaszolnám e műnek megírására, mely tanításaimnál is tárgyánál fogva megintelmi, hogy az ember nehány évet életéből kelljen és kiszámítson neki áldozzon.

Budapest, 1883. november 7.

Dr. Heinrich Gusztáv

539
1883

Méltóságos Uram!

Firmni Didot oktober 28án vele folytatott beszélgetésem alkalmával megigérte, hogy a rá következő napon a munka folytatásához fog látni s ajánlatomra meg is engedte, hogy a műhelyben november 3án magam győződjem meg a munka miben állásáról. Az említett napon felkerestem műhelyét, de mily nagy volt csodálkozásom, hogy a nagyszámu munkások közül egynek se volt tudomása a sürgős munkák közt felvett két „planchés" hollétéről; Firmni Didot a munka elővételét meg se parancsolta.
Látva a dolgok ily nemű állását s birtokában lévén Méltóságod berses levelének, ujra felkerestem Didot urat, s a meg-

8

botránkozás hangján szemére hány-
tam nevéhez méltatlan eljárását az
akadémiával szemben, megjegyezve,
hogy ha f. hó 7 ig a munka folytatását
nem rendeli el, kénytelen lennék
öt a francia lapokban a munka elké-
szítésére felszólítani. Ez hatott; mert
mindjárt elmentünk a műhelybe s előttem
adta ki a szükséges parancsokat s elővétette
a félbehagyott munka lemezeit.
Tegnap f. hó 7 én ujra nála voltam
és a műhelyben magam láttam a
két planchest, melyek körül az egyik
már egészen kész, a másik (a korona),
is a befejezés stádiumához köreledik
és még csak két szín hiányzik.
Méltóságod értesítése értelmében kefe-
lenyomatot is kértem, és Didot úr
megigérte hogy azt f. hó 9 én laká-

somra elküldi, és még mindjárt
postával Méltóságod kezeihez jutta-
tom, azon kéréssel, hogy észrevételei-
vel azt akár hozzám akár Didot
úrnak visszaküldeni méltoztassék. Talán
célszerűbb lesz, ha Méltóságod hozzám
szimeri, hogy tudjam magam mihez tör-
tani.

A Bibliothèque nationale igazgató-
ját is felkerestem, ő nem emlékszik,
hogy valaki Margaretha canonisatió-
jának actái után tudakozodott volna,
de megigérte, hogy a romai iratok
közt ki fogja keresni s a feleletet
pár nap mulva velem tudatni.
Fogadja Méltóságod kitűnő tiszte-
lem kifejezését, melylyel vagyok
további megbízásait várva

Méltóságod alázatos volgája

Paris nov. 8 án –

Arányi Miksa
49 Rue Lafayette

1628.

Nagyméltóságú Gróf Akademiai Elnök Úr!

Ami iránt nehány hó előtt, a püspöki kormányzásom alatt álló váradi egyházmegye Története első kötetének áttétele alkalmával reményemet fejeztem ki: szerencsés vagyok ugyanazon munka most megjelent második kötetét Excellentiádnak s a m. t. akademia könyvtárának 11 példányban megküldeni.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletem őszinte nyilvánítását, melylyel maradok N. Váradon, 1883. oct. 20-án

Excellentiádnak

alázatos szolgája:

Lipovniczky István

n. váradi l. sz. püspök.

Nagyméltóságú Gróf Lónyay Menyhért akademiai Elnök Úrnak

Budapesten.

Kt. nov. 9. 1883.

~~539.~~ 540

Nagymeltóságú Püspök úr!

A Váradi Püspöki Tőke-
"
nete "~~uram, Excellentiád~~
~~kéréséből~~ ~~rendelé~~
~~nagybecsü~~ munkának máso-
dik kötetét, melyet Excellen-
tiád a M. T. Akademia
könyvtára ~~részére~~ behelyezni
méltóztatott, az Akademia
mai napi tartott ülése
"ében bemutatatott.
Midőn ezen
Akademia ~~örömmel vesz~~
tudomást arról, hogy a nagybe-
csü" történeti munka, mely
"ének Excellentiád "ho"-
kezüségének köszönő ~~kö~~
köszönetet ~~kifejezni~~ elhatá-
rolni szükségesnek tartja.

ad 130/883 sz.

Nagyságos Uram!

A f. évi június hó 20-ikán kelt körlevélben mélóztatott felhívni, hogy az 1711. évi előtt Magyarországban megjelent nemmagyar nyelvű nyomtatványokról Fabó Károly úr által közzétett jegyzék állításához, jelöljem meg azon nyomtatványokat, a melyek a „Somogyi-könyvtár"ban is meg vannak, valamint azon nyomtatványokat, melyek a jegyzékben felsorolva nincsenek, leíratni közöljek.

E kívánalomnak csak most tehetek eleget, a mennyiben eddig a szállítási, felállítási, szakokba való beosztási és czímirozási munkálatai, s a könyvtár megnyitására való készületek oly annyira elfoglaltak, hogy a várakozásnak megfeleljem, sem ideje, sem módom nem volt, a mennyiben a czímlapok készítése csak júniusban kezdetett meg, s eddig csakis 16822 kötetről készült czímlap, s így a 40086 kötetből álló — egyes szállításaból eddig fennálló — könyvtár állományának csak kisebb része szolgálhatott anyagul az egybehasonlításra. Minthogy a könyvtár egy része még Budapesten van, s az csak szeptemberben fog leszállíttatni, s egyéb eddig semmisége jegyzék nem létezik, e czélból az alkalommal mellékelten hozzá küldött jegyzékeim is idővel valószínűleg pótlandók lesznek.

A Címlapok, valamint az általános Jellemzések alapján Kéfjéll Kimutatásamat I. és II. alatt csatolton van szerencsém megküldeni, megjegyezvén, hogy a I. alatt csatolt jegyzék azon művekel „Sorba jelö", a melyek Szabó Károly úr összeállításában is emlitve vannak, mig ellenben a II. alatti jegyzet azokat „említi jelö", a melyek abból kimaradtak.

Hazafiságod jól ismeri azon rendkivüli nehézseget, a mellyen a „Somogyi-Könyvtár" mindenkori ideig volt, s ezen nehézségekkel legyen szabad remélnem, hogy egyéb hibáimat elnézéssel az illedelmes tekintet mentem fogod.

Mély tisztelettel maradván

Szegeden, 1883. novemb. 7.

alázatos szolgája

Rómer Flóris

igazgató.

~~488.~~ 541

Gr. nov. 9. 1882.

Tisztelt Igazgató úr!

Folyóiratunk 1883. évi
november 7-én lépett
tizenkettedik évfolyamába
a Kék bibliographiai
jegyzékkel, és mielőtt meg-
nyugtatni akarnám, hogy
azokat Szabó Károly úr
még főkhamarábban
munkájában.

Fogadja . . .

Pest 9/XI.

REVUE INTERNATIONALE

DIRECTION ET RÉDACTION:
Villino Vidyâ, Viale Principe Eugenio

ADMINISTRATION:
Via della Mattonaia, 24bis
FLORENCE

FLORENCE, *le 10 Novembre 1883.*

Monsieur,

J'ose Vous prier de jeter un regard bienveillant sur ce qui suit et de patronner cette œuvre par votre adhésion.

Permettez-moi un tout premier mot nécessaire sur le titre de notre *Revue*. Je dois détruire immédiatement la prévention possible, qu'étant *internationale*, elle se propose de soutenir les principes des soi-disant *internationalistes*, si toutefois des hommes qui professent le culte de l'anarchie ont des principes. On pourrait plutôt leur reconnaître des tendances; mais ces tendances, la *Revue Internationale*, au nom du bon sens et du bon goût, les combattra, à l'occasion, comme elle se déclare d'avance *contre toutes les anarchies et contre tous les despotismes*. Les troubleurs de la paix nous ont toujours fait grande horreur; et, dans la mesure du possible, nous essayerons de les désarmer. Notre *Revue* sera réellement *internationale*, parce qu'elle fera tous ses efforts pour resserrer des liens sympathiques entre les pays civilisés, aucun excepté; parce qu'elle sera certainement rédigée et écrite par des écrivains d'élite de tous ces pays; et enfin parce qu'elle se renseignera régulièrement et renseignera le public sur tout ce qui se passe d'important ou d'intéressant dans le monde civilisé.

On a souvent parlé de république littéraire. Nous préférerions de beaucoup le terme de monarchie représentative universelle dont le véritable souverain est l'idéal et chaque écrivain qui pense haut doit être le représentant légitime. Nous voudrions faire de notre *Revue* l'organe de cette grande monarchie intellectuelle, et je remercie Dieu de m'avoir fait naître en Italie pour me permettre un jour de verser tout mon feu et toute ma fougue italienne dans cette œuvre de pacification par la lumière.

Comment donc? N'entendez-vous pas le bruit de guerre qui se lève un peu partout? Ne voyez-vous pas comment les nations aiguisent leurs armes pour se lancer les unes contre les autres? Avec les premiers orages du printemps éclatera, sans doute, une guerre qui bouleversera, au premier coup de canon, toutes vos idées pacifiques. Que fera-t-elle alors votre pauvre *Revue Internationale?*

J'écoute et je vois tout juste comme les autres, et je m'en préoccupe et j'en deviens triste. Mais, si guerre il y a (que Dieu nous en préserve tous!), si ce grand crime humain est encore perpétré de notre temps et sous nos yeux, la *Revue* poursuivra son chemin au bruit du canon; elle priera, au milieu des combats sanglants, pour que les hommes aveuglés par la haine recouvrent leur raison; elle tâchera de diminuer les souffrances causées par la guerre; elle se transformera naturellement en sœur de charité; et, lorsque les peuples revenant de la boucherie se regarderont les uns les autres en face, honteux comme des enfants coupables, et même bien près du désespoir pour avoir atterré tant d'existences, nous les engagerons tout doucement encore une fois au travail pacifique, en leur disant: si les éléments, parfois, sont pervers, la terre est bonne et douce, et le même soleil nous chauffe encore tous, et la même lumière qui chaque jour vient nous réveiller, la même lumière nous commande chaque jour de travailler et d'espérer. Est-ce que le laboureur dans les mois d'automne cesse de semer, seulement par crainte qu'un orage au printemps ne vienne peut-être abîmer sa récolte?

Faisons donc comme le sage laboureur. Notre terre n'est pas matérielle; elle est une terre entièrement idéale. Mais nous devons y semer tous un peu, de loin, comme de près, pour ennoblir la race humaine.

Quelqu'un est déjà venu me demander: Pensez-vous faire de la concurrence à la *Revue des Deux Mondes?* J'ai hâte de répondre que je ne pense absolument à rien de pareil. Il n'y a pas deux Olympes; une seconde Académie française ne pourrait exister; il n'est pas possible de créer une seconde *Revue des Deux Mondes*. Toutes les revues, qui, depuis trente ans, ont poussé sur le sol français dans l'espoir de renverser de son trône auguste la reine des revues, ont perdu leur peine; et ce n'est point en déplaçant la scène de la *Revue* que l'on peut espérer d'obtenir un meilleur succès. Notre *Revue* sera décidément autre chose, et non seulement elle ne s'imaginera jamais de faire un double avec la *Revue des Deux Mondes*, mais elle la consultera souvent, comme la plus noble expression publique des sentiments français. Mais nous aurons souvent des préoccupations et une tâche constante que la *Revue des Deux Mondes*, par sa propre institution, ne peut pas avoir. Nous aimons bien la France et les Français; mais notre point de vue ne sera ni français, ni italien; il sera humain; nous tendrons également la main aux latins, aux slaves, aux germains, aux saxons, aux scandinaves, aux hongrois, aux grecs; et nous demanderons toujours à l'art italien la gloire de l'inspiration pour notre œuvre qui est bonne. L'Italie et la ville de Florence en particulier, ont depuis bien longtemps, une mission de paix et de civilisation dans le monde. C'est à ce foyer de lumière, d'où sont déjà parties bien des étincelles; c'est à cette ville de délices que j'habite moi-même depuis vingt ans; c'est à ce port de paix, où non pas seulement les étrangers, mais tous les Italiens intelligents, passionnés pour les arts viennent demander une espèce de baptême idéal, que la *Revue Internationale* prendra son essor pour verser le baume de la lumière bienfaisante où elle arrivera et où l'on voudra l'accueillir.

La *Revue Internationale* essayera deux fois par mois de réunir, comme dans un bouquet parfumé, tout ce que le sol idéal humain saura nous représenter de plus lumineux. Les meilleurs écrivains de tous les pays, (les italiens, bien entendu, dans le nombre, qui, heureusement, est trop grand pour nous permettre de le détailler), contribueront à rendre notre œuvre brillante et utile. Rien de pareil, sur de telles bases, n'a encore été essayé dans aucun pays. Nous y songeons avec amour depuis vingt ans. Avec l'aide de nobles amis nous allons maintenant faire prendre un corps réel et solide au rêve de notre jeunesse. Que tous ceux qui sont encore capables, non pas de se passionner autant que nous, mais de sympathiser du moins avec notre œuvre, daignent l'accueillir, la soutenir, l'encourager, la recommander. Daniel Stern, l'illustre femme de génie si longuement regrettée, nous faisait l'honneur de nous appeler un bon *fil conducteur*. Eh bien, s'il en est réellement ainsi, nous osons espérer que la *Revue Internationale* le prouvera, et que le voyage idéal de notre temps se trouvera considérablement facilité par ce port ouvert aux pavillons de toutes les nations qui pensent.

ANGELO DE GUBERNATIS.

La ***Revue Internationale*** paraîtra tous les quinze jours, le premier et le quinze de chaque mois, à partir du premier janvier 1884, en livraisons de dix feuilles (160 pages).

Dans chaque livraison, elle publiera un ou deux articles sur la situation politique du jour; une chronique politique; une ou deux nouvelles, originales ou traduites; des articles littéraires, scientifiques, économiques intéressants; des critiques d'art; des revues de livres; des correspondances littéraires régulières de Paris, de Londres, de Berlin, de Vienne, de Pest, de Bucarest, de Constantinople, de Belgrade, de Prague, de Sophie, d'Athènes, de Zante, de Genève, de Bruxelles, de Leyde, de Saint Pétersbourg, de Kiew, de Moscou, de Varsovie, de Stockholm, de Christiania, de Copenhague, de l'Islande, de New-York, de Lisbonne, de Madrid, de l'Amérique du Sud (plusieurs), de l'Inde, de la Chine, du Japon. Les correspondances seront signées par des écrivains bien connus dans le monde littéraire et les plus autorisés à représenter leur pays dans cette grande cour internationale, dans ce congrès littéraire permanent représenté par la *Revue*. Elle suivra régulièrement la production littéraire de chaque pays et donnera de nombreux extraits et des traductions pour mettre immédiatement tous les lecteurs au fait de ce qui se passe dehors. Elle tâchera, en somme, de se rendre utile et presque indispensable pour la culture générale de chaque pays. Les personnes quelque peu cultivées connaissant la langue française, nous avons choisi cette langue comme le meilleur intermédiaire pour notre œuvre de civilisation.

Revue Internationale

paraissant à Florence

LE PREMIER ET LE QUINZE DE CHAQUE MOIS

à partir du 1.er Janvier 1884

CONDITIONS DE L'ABONNEMENT

On s'abonne à Florence au bureau de l'administration, Via della Mattonaia 24bis, et chez les libraires Loescher (Via Tornabuoni) et Bocca (Via Cerretani). Dans les autres villes de l'Italie et de l'étranger, soit par un mandat sur la poste, soit par une lettre à l'adresse de l'administration de la **Revue Internationale**, et chez les principaux libraires.

PRIX DES ABONNEMENTS

	Trois mois	Six mois	Un an
Pour l'Italie	12 francs	22 francs	40 francs
Pour l'Étranger (Union postale).	14 francs	25 francs	45 francs
En dehors de l'Union postale . .	16 francs	27 francs	50 francs

Payement à la remise de la première livraison

Bulletin de souscription.

Le soussigné ayant pris connaissance du Prospectus de la **Revue Internationale** *et des conditions de l'abonnement, désire être inscrit dans le livre de ses abonnés.*

Nom et Adresse de l'Abonné	Trois Mois	Six Mois	Un An

Florence, Imprimerie G. Pellas.

542
1883

Administration

de la **Revue Internationale**

Via della Mattonaia, 24bis

FLORENCE

Monsieur

Monsieur le Docteur Paul Gyulai

Secrétaire de la première classe

de l'Académie des sciences

Budapest

Höhg. Sandor-utcza 13

10

An den Historischen Verein
von Oberpfalz und Regensburg

Stadtamhof

Der unter Kreuzband beifolgende Band (29. der neuen Folge) der Verhandlungen ist uns anstatt 20, nur mit 8 Tafeln Abbildungen zugekommen.

Wir stellen daher die Bitte diesen Band gegen einen complexen umtauschen zu wollen.

Budapest, den 7. Nov. 1883.

543
1883

~~492~~
~~1883~~

A Magyar Tudományos Akadémia

A Bátky-jutalomra pályázott dolgozatommal szerencsés voltam a Magyar Tudományos Akadémiától 1200 Ft díjat nyerni. Egyfelől kitüntetés, de másfelől sarkantyú arra, hogy ezen a munkának átdolgozására, azon irányelvek megfelelően, melyeket a bírálatok kifejtettek. E bírálatoknak kivált egyike tehát programmul szolgált a munka átdolgozására, és e programmszerű bírálat feladatomat lényegesen megkönnyebbítette.

Szerencsés valék ezenfelül Kautz Gyula rendes tagnak, egyetemünk a bankkormányzó úrtól részletes szóbeli utasításokat, s az általam tervezett módosítások nézve becses hozzájárulását kinyerni.

Az elsőben átdolgozott

25-25 ugyanabból ivre terjedő
munkát legkésőbben 1884. ja-
nuar elején fogom a Nagy-
tekintetű M. T. Akademia
kegyes birálata alá bocsátani.

Addig is, a munka
kegyes elfogadása reményében,
bátor vagyok a Nagytekintetű
Akademiahoz azon kérelem-
mel járulni, hogy az 1884.
évi Költség előirányzat megál-
lapitásánál munkámra ke-
gyesen tekintettel lenni
méltóztassék.

Egyszersmind kijelentem,
hogy bár a munka egyetlen ra-
kata sem maradt meg vál-
tozatlanul, hanem egy ne-
gyedrésze pedig egészen uj,
tiszteletteljes díjra az esetben, ha a
kiadás ettől függne, igényt
nem tartok.

lő
. ja-
Magy.
demia
'lami.

ben,
utelü
lem-
884.
negül
ke-
nd

lenteu,
za-
'ltto-
ne-
ő,
ha a
ényt

Alázatos kérelmét a
Magyarországi M. T. Aka-
démia kegyeiébe ajánlva,
vagyok

alázatos szolgája

Budapesten, 1882. nov. 7.

Fröhlich Károly
p. ü. minist. titkár

Érk. nov. 10. 1883

~~489~~ 544

- Kautz

Bíráló:

Kautz

Verlegh.

adlegesen és kört is sa-
vaz az igazgató-
kollégés.

Kl. nov. 10. 1883.

~~492~~ 545

A M. T. Akadémia
Könyvtárának.

A Könyvtári bizottság
október 28-án tartott ülésének
határozatából Szemere
Zsigmond pozsonyi antiquá-
riustól megvásároltatott
143 darab eredeti levél,
melyek megszerzése iroda-
lomtörténeti érdekből.

A 150 forintnyi vételár
a Könyvtári dotatiójának
terhére kifizetteték.

Van szerencsém a megvá-
sárolt leveleket a Könyvtárá-
ban való elhelyezés végett
átvenni.

Buda 10/XI 83.

STEINER S.
könyvkereskedése és kölcsönkönyvtára
POZSONY

A Magyar
Tudományos Akademia
fötitkári hivatalnak
Budapesten

Miután a külföldi ódonkereskedőnek
már kiirtam, hogy én a levélgyüjteményt
már itt az országban eladtam, bátor vagyok
kijelenteni, hogy én az átküldött gyüjteményt
az először ajánlott fl 150.– nyi árért
a m. tud Akademiának átengedem, és
kérem ezen összeget énnekem minélelőbb
póstával átküldeni szíveskedjék.

Nagyon pedig közönnem, hogyha
szíveskedné a netaláni egészen fölösleges

leveleket közzük a történt átvizsgálás
után énnekem visszaszolgáltatni, miáltal
mégis azon helyzetben volnék, még valamit
az én hasznomnak kinyerni, mialatt ezen
fölösleges levelek az akademiára nézve
értéktelenek.

Első kérésemet melegen ajánlva
maradok
A. M. Tud. Akademi fötitk. hivatalának
alázatosszolgája
Steiner Zsigmond

S. a. Ujhely 1883. Nov. 11.

Chyzer Kornél

546
1883

Nagyságos Főtitkár Ur!

A m. t. Akadémiának kiadvá-
nyai megszerzésére vonatkozó kö-
velle folytán Kérem Nagyságodat
ezennel a mellérelt megren-
delési ivem, melyet Kis jövámban
Kalvére be, megjelölt Könyvek
nekem utánvét mellett szeríül.
detni Kegyeskedjék.
A mennyiben azonban a nagy
Számu Könyvek portai Kulvére igen
sokba Kerülne, Kérem arokat
ládába pakoltatni, s vasuton

11

Küldetés:

Tegyen Nagyságod legmélyebb

tiszteletem kifejezéséi mellett

magyar

Nagyságodnak

alázatos szolgája

Thyker Kornél

Dr. Ayzer Kornél megrendelése S. a. Ujhelybe.

1.	Alexander Ber. Kant élete.	1 f. 80 kr.
2.	Aristophanes vigjátékai. Ford. Arany. I. II. III.	6 f. —
3.	Aristoteles ethikája ———————	1 fr. —
4.	Carlyle a franczia forradalom	5 f. 70.
5.	Carrara. A büntetőjog tud. programja f. Bekics. Gyrtaó. 2. kötet	3 f. 80.
6.	Curtius a görögök története	11 f. 40.
7.	Cuvier Az állatország	— 50.
8.	Cuvier Az állatország	— 50
9.	Csengery Az akadémiák	— 20
10.	Erdy Erdély érmei atlasszal	2 f. —
11.	Golbicher Az iszlám	1 f. 90.
12.	Hellen Classicusok	— 20.
13.	Hunfalvy P. Magyarország ethnographiája	1 f. 90.
14.	Kalchbrenner Magyarország hártyagombáinak képei	20 f. —
15.	Laveleye E. Kormányformák ford. Tóth	1 f. 90.
16.	Lewes A filosophia története ford. Bánóczi 3. k.	5 f. 70
17.	Lewes A filosophia története ford. Banóczi 3 k.	5 f. 70.
18.	Magyar L. Délafrikai utazásai	4 f. —
19.	Magyar L. Délafrikai utazásai	4 f. —
20.	Magyarországi régészeti emlékek	33 f. —
21.	Magyarországi régészeti emlékek	33 f. —
	oldal	144 f 20

áttétel 144/20

22. Mürégészeti kalauz 2 f. 50.
23. Mocsy A. Elmélkedések a physiol. es psych. köréből — 10.
~~24. Nisard A francia irodalom története 7 f. 60.~~
25. Ovid átváltozásai — 60
26. Pesty Az eltünt régi vármegyék 5 f. —
27. " A magyarországi várispánságok 3 f. —
28. II. Rákóczi F. önéletrajza 3 f. —
29. Szász K. A világirodalom eposzai 3 f. 80
30. Szinnyei Tudományos Repertorium
II ik kötet Természettudom. 5 f. —
31. Taine H. Az angol irodalom története 3 f. 80
32. Thierry A. Romai birodalom képe 1 f. 90.
33. Thierry A. Romai birodalom képe 1 f. 90.
34. Tutkó I. Kassa városának törp. évkönyve — 50
35. Vámbéry A magyarok eredete 3 f. —

Összesen 185 f 90

Dr. Ruzer Kornél megrendelése S. a. Ujhelybe.

1. Alexander B. Rajt élete. I. 1 f. 90.
2. Aristophanes vígjátékai. ford. Arany. I–III. 6 f. —
3. Aristoteles Ethikája 1 fr. —
4. Carlyle a francziai forradalom I–III. 5 f. 70.
5. Carrara A büntetőjog tud. programmja. ford. Bekenier Gyurkán 2 kötet 3 f. 80
6. Curtius a görögök története I–VI. 11 f. 40
7. Cuvier Az állatország } 50
8. Cuvier Az állatország } 50
9. Gengery Az akademiák — 20
10. Erdy Erdély ermei atlasszal 2 f. —
11. Goldzieher Az iszlám 1 f. 90.
12. Hellen Classikusok — 20
13. Hunfalvy P. Magyarország ethnographiája 1 f. 90.
14. Kalchbrenner Magyarország hártyagombáinak képei ¼ 20 f. —
15. Laveleye E. Kormányformák ford. Toth. 1 f. 90
16. Lewes A filosophia története ford. Banóczi 3. k. 5 f. 70
17. Lewes A filosophia története ford. Banóczi 3. k. 5 f. 70.
18. Magyar L. Délafrikai utazásai 4 f. —
19. Magyar L. Délafrikai utazásai 4 f. —
20. Magyarországi régészeti emlékek I. ½. II ½ III ½ IV ½ 3 f. —
21. Magyarországi régészeti emlékek 33 f. —

Oldal 144 f 20

átlétel 144 f 20

22. Müregészzeti kalauz 2 f. 50
23. Macsy M. Elmélkedések a philosl. és psych. Körében — 10
~~24. Nisard A franczia irodalom története 4. köt. 7 f. 60.~~
25. Ovid átváltozásai 1/3 . . . . . — 60.
26. Pesty Az elenyészett régi vármegyék I. II. 5 f. —
27. " A magyarországi várospárnáságok 3 f. —
28. II. Rákóczy F. önéletrajza 3 f. —
29. Szász K. A világirodalom épszei. I. II. 3 f. 80.
30. Szinnyey Tudományos Repertorium
II ont I. A kötet Természettudom. 5 f. —
31. Taine H. Az angol irodalom története I-II k. 3 f. 80
32. Thierry A. Romai birodalom képe 1 f. 90
33. Thierry A. Romai birodalom képe 1 f. 90.
34 Tatkó J. Kassa városának tört. évkönyve — 50
35. Vambéry A magyarok eredete II. kiad. 8 f. —

összesen 185 f 90

13380
44.60
1784.0

7 60
178.40 44
60

Magyarország Országgyűlésének Képviselőházához!

Reményi Károlynak a képviselő urak közkívánatára vett munkáját, melyet az első országos országgyűlési választásra vonatkozólag összeállított, azzal az észrevétellel van szerencsém Nagyságodhoz, illetőleg a M. T. Házhoz, azzal az észrevétellel van szerencsém Nagyságodhoz, illetőleg a M. T. Házhoz, hogy az említett munka a Képviselő választási törvény első szakaszának 1884-6. évi ciklusában nem vétethetett fel. az első szakasz pedig, mely szerint régebben megszerzett munkák folytatásai vétetnek ugyanis mibe tartanak, nincs reá nézve alkalmazható, mivel a Képviselő választási törvény szerint ugyanis mindenkor a törvényhozás feladata, minden választási törvényhozás feladata, a törvényhozás feladata, a törvényhozás feladata.

Kiváló tisztelettel

Budapesten, 1883. nov. 12.

Böröcz Károly
a Képviselő választási törvényhozás elnöke.

547
1883

Kivonat a M. T. Akadémia III-ik osztálya 1885. nov. 12-én tartott értekezletének jegyzőkönyvéből.

2. Felolvastatik a bizottsági vélemény Pécz Antal nagy munkája fölött „Alsó Magyarország bá„nyaművelésének története a XVI-ik századnak„ig I kötet," melyről ez mondatik, hogy nem egészen a III. osztály keretébe való, sem a II-ik osztályéba, hanem közös érdekű, és így a két véleményező oda nyilatkozik, hogy mind a két osztály ajánlja az Akadémiának e mun„kát kiadásra oly módon, mint már praecedens egy geographiai nagyobb munkánál volt.

Az Osztály a bizottság véleménye alapján azon határozatot hozta, hogy a munka kiadásra érde„mes lévén, kiadásra az Akadémiának ajánltas„sék. Minthogy pedig részben történelmi, kéressék föl a II-ik Osztály, hogy a magyar részéről is ajánl„ja kiadásra az Akadémiának oly kéréssel, hogy az Igazgató Tanács találjon módot a jövő költ„ségvetésnél a szükséges összegről gondoskodni.

Szabó

1883

548/1883

A m. T. akadémia

II. osztályának

a III. osztály jegyzőkönyvi kivonata Pech Antal munkája érdekében.

Fraknói
Wenzel.

Kivonat czikk a M. T. Akadémia III-ik osztályának
1883. novemb. 12. tartott értekezletének jegyzőkönyvéből.

2. Felolvastatik a bizottsági vélemény Péch Antal nagy munkája fölött „Alsó Magyarország bányaművelésének története a XVII. századdal végig I kötet,” melyről azt mondatik, hogy sem nem egészen a III-ik osztály keretébe való, sem a II-ik osztályéba, hanem közös érdekű, és így a két véleményező oda nyilatkozik, hogy mind a két osztály ajánlja az Akadémiának a munkát kiadásra oly módon, mint már praecedens egy geographiai nagyobb munkánál volt.

Az Osztály a bizottság véleménye alapján azon határozatot hozta, hogy a munka kiadás-ra érdemes lévén, kiadásra az Akadémiának ajánltassék. Minthogy pedig részben történelmi, kéressék fel a II-ik Osztály, hogy a maga részéről is ajánlja kiadásra az Akadémiának oly kéréssel, hogy az Igazgató Tanács találjon módot a jövő költségvetésnél a szükséges összegről gondoskodni.

Szabó

548/1883

A m. T. Akademia
ösztöndíjának
a III osztály jegyzőkönyvi kivonata Pécs Antal munkája érdekében.

Bizottsági vélemény.

Péch Antal nagy munkáját „Alsó Magyarország bánya-
művelésének története a XVI. század végéig. I. kötet" a
III. osztály ülésén 1882. október 16-án bemutatta Dr. Kren-
ner József, kiemelvén a szerző szavai szerint, hogy e
műben nem a bányavárosok, de nem is a bányászat
általános vagy jogi viszonyainak történetét, hanem
a bányaművelés fejlődésének változatait, az egyes
bányák művelésének történetét akarja egybefüggő-
leg áttekinthetőleg közölni; tehát különösen a bánya-
közönségnek kíván szolgálni oly adatokkal, melyek-
re szüksége van. Kutatásai a selmeczi bányaigaz-
gatósági levéltárban, mely e tekintetben rendkívül
gazdag, azon eredményre vezették, hogy nem Selmecz-
re magára, hanem az alsó magyarországi bánya-ke-
rület egyetemes történetének megírására terjedt ki, azt
az országos történelem keretébe illesztvén be.

Az osztályértekezlet azon meggyőződésből indult
ki, hogy ezen jeles és kiadásra méltó munka így tar-
talmánál mint terjedelménél fogva a III. osztály ren-
des kiadványaitól eltér, azt határozta, hogy a dolgot
át meleg pártolás mellett a II. osztálynak oly meg-
jegyzéssel, hogy jeles benne egyaránt a bányászati tech-
nikai és az általános szaki rész is, de tán még fon-
tosabb az, hogy a tanulmány okmányokra alapít-
va, Magyarország történetére nézve általában fontos-
sággal bír, a II. osztály pedig ily kiadványokra kedvezőbb
pénzhelyzetben lévén, e nagyszabású munka közzététe-
lére

548
1883

lére nézve könnyebben intézkedhetik.

A IIik osztály bírálatra kiosztván, azon jelentéssel tette vissza a munkát a III. osztályhoz (1883. április 19-én), hogy a történelem benne csak kevéssé van képviselve, és a IIik osztály a kérdéses munkát történeti munkának nem tekinti, ennélfogva a munka kéziratát további intézkedésre visszaszolgáltatja.

A IIIik osztály az 1883. június 4-én tartott értekezletében egy bizottságnak kinevezését határozta el, melynek feladata formulázott véleményt adni Téch munkájáról, minthogy a kérdéses munka nem tartozik azokhoz, melyeknek félretételébe egyszerűen beleegyezni lehetne.

A kinevezett bizottság alulírt két tagja ennélfogva oda nyilatkozik, hogy Téch Antal nagy fáradsággal s kitűnő szakismerettel írt munkája a kiadásra érdemes, és ha nagyobbrészt a IIIik osztályt illető szakmunka is, de van történelmi oldalai, s így olyanféle kategoriákba tartozik, mint némely geographiai munkák, s volt eset, hogy egy ilyent a nevezett két osztály közül külön egyik sem tartott egészen a sajátt körébe valónak, hanem abban állapodtak meg, hogy mindketten ajánlják az Akadémiának kiadásra oly módon, hogy a költségvetésben róla gondoskodva legyen.

Ennélfogva alulirottak azon véleményben vannak, hogy e munkát kiadásra a III. osztály ajánlja az Akadémiának, azt megkérvén, hogy a jövő költségvetésben találjon módot arra bizonyos összeget fölvenni, de ugyan együtt a II. osztály is megkeresendő volna, hogy a hasonló lépést az Akadémia hoz szintén tegye meg. Budapest, 1883. november 12. Dr. Szabó József s. k. Zsigmondy Vilmos s. k.

12

Bizottsági vélemény.

Fényi Antal nagy munkáját „Alsó Magyarország bányaművelésének története a XVII. századvégéig. I. kötet" a III. osztály ülésén 1882. október 16-án bemutatta Dr. Krenner József, kiemelvén a szerző szavai szerint, hogy e műben nem a bányavárosok, de nem is a bányászat általában vagy jogi viszonyainak történetét, hanem a bányaművelés fejlődésének változatait, az egyes bányák művelésének történetét akarja egybefüggőleg áttekinthetőleg közölni; tehát különösen a bányaközönségnek kíván szolgálni oly adatokkal, melyekre szüksége van. Kutatásait a selmeczi bányaigazgatósági levéltárban, melyet tekintetben rendkívül gazdag, azon eredményre vezették, hogy nem Selmeczre magára, hanem az alsó magyarországi bányakerület egyetemes történetének megírására terjedt ki, azt az országos történelem keretébe illesztvén be.

Az osztályértekezlet azon meggyőződésből indulva ki, hogy ezen jeles és kiadásra méltó munka úgy tartalmánál mint terjedelménél fogva a III. osztály rendes kiadványaitól eltér, azt határozta, hogy adassék át meleg pártolás mellett a II. osztálynak oly megjegyzéssel, hogy jeles benne ugyan a bányászati technikai és az általános szaki rész is, de talán még fontosabb az, hogy a tanulmány okmányokra alapítva, Magyarország történetére nézve általában fontossággal bír, a II. osztály pedig ilyen kiadványokra kedvezőbb pénzhelyzetben lévén, ezen nagy szabású munka közzétételére nézve könnyebben intézkedhetik.

A II. osztály bírálatra kiadván, azon jelentés

sel

548
1883

sel tette vissza a munkát a III. osztálynak (1883. április 19-én), hogy a történelem benne csak kevéssé van képviselve és a II. osztály a kérdéses munkát történeti munkának nem tekinti, ennélfogva a munka kéziratát további intézkedésre visszaszolgáltatja.

A III. osztály az 1883 június 4-én tartott értekezletében egy bizottságnak kinevezését határozta el, melynek feladatul formulázott véleményt adni Péch munkájáról, minthogy a kérdéses munka nem tartozik azokhoz, melyeknek félretételébe egyszerűen bele nyugodni lehetne.

A kinevezett bizottság alul írt két tagja ennélfogva oda nyilatkozik, hogy Péch Antal nagy fáradsággal s „kitűnő" szakismerettel írt munkája a kiadásra érdemes, és ha nagyobbrészt a III-ik osztályt illető szakmunka is, de van történelmi oldala, s így olyanféle kategoriába tartozik, mint némely geographiai munka, s volt eset, hogy egy ilyent a nevezett két osztály közül külön egyik sem tartotta egészen a sajátját körébe valónak, hanem abban állapodtak meg, hogy mindketten ajánlják az Akadémiának kiadására oly módon, hogy a költségvetésben róla gondoskodva legyen.

Ennélfogva alulirottak azon véleményben vannak, hogy ezen munkát a kiadásra a III-ik osztály ajánlja az Akadémiának, azt megkérvén, hogy a jövő költségvetésben találjon módot arra a bizonyos összeget fölvenni, de ugyan együtt a II-ik osztály is megkeresendő volna, hogy a hasonló lépést az Akadémiához szintén tegye meg. Budapest, 1883. november 12. Dr. Szabó József s. k. Zsigmondy Vilmos s. k.

12

A Magyar Tudományos Akadémia
III-ik osztálya Titkárának,

Nagyságos

Szentmiklósi Dr. Szabó József Urnak
Királyi Tanácsosnak, Egyetemi Rek-
tornak, s.t.

Helyben.

Nagyságos Titkár Ur!

Tisztelettel alulirt, dicső" emlékü" III-ik Bé-
la király és neje, antiochiai Anna, tetemeinek
anthropologiai buvárlatával megbizatván,
egy a tárgy méltóságának megfelelő" díszes
munkát óhajt létrehozni.

A buvárlat technikai kivétele, de főleg a
tetemek és főbb részeik díszes rajzokban és
fényképekben való illusztrációja tetemesebb

549
1883

költséget igényelvén, alulírt, mindennek a lé-
tesíthetése czéljából, ama kéréssel bátor
Nagyságodhoz fordúlni, miszerint a
Tekintetes Magyar Akademia részéről
200 forintnyi segélyt e munkálat szám-
ra kieszközölni méltóztatnéle.

A kegyes segély elnyerése esetében, alulírt
lekötelezve fogja magát érezni, munkála-
tát a Tekintetes Magyar Akademiánál
benyújtani.

Nagyságodnak

Budapest Nov. 12. 1883
(Egyetemi Főépület
Anthropológiai Intézet)

alázatos szolgája
Dr Török Aurél
egyet. ny. r. tanár

12 1883

Dr. Glósz Ferencz
ügyvéd és váltóügyvéd
Budapest, Lipót utcza 50. sz.

Tekintetes Igazgató-tanács.

Alulirott Szatmár megyei polg. törvényszéknek 1865 évi septemberhó 9-ről 2964. szám alatt kelt végzése és Papp Antal, mint néhai Papp Vince örökhagyó hagyatéka gondnoka állal 1866 évi augusztus hó 10-ről kiállitott hőtelezvény alapján, a zálogjog, a szatmármegyei törvényszék 1866 évi 4417. számú végzése folytán, 400. ft tőke, ennek 5% kamatai erejéig, az apa-i 5. sz. tjkben A I, 1-4. rend és 6, 319, 830, és 872 hr. számok alatt felvett, Papp Ilona férjezett Ungyei Gyuláné nevére irott ingatlanra, a Magyar tudomány. Akademia javára 6/2. alatt bekebelezetett. —

Ezen tőke összeget járulékaival most nevezett Papp Ilona férjezett Ungyei Gyuláné ügyvédi kifizetni szándékozik. — Tekintem ennek folytán a tekintetes Igazgató-tanácsot, miszerint velem parancsolni és időt és helyet határozni szíveskedjék, hogy

eme hagyományi ősjogot, az eredeti hűtlenség, úgy a kiállítandó nyugta és törlési engedély átvétele mellett kifizethessem. –

Maradtam kitűnő tisztelettel

a Tekintetes Igazgató-tanács

alázatos szolgája

Gloviczi Jenő

nyugdíjas, hagyományi ügyvédi megbízott.

Budapesten 1883 hó 6a hó 10-én.

A magyar tudományos Akadémiának.

Budapesten.

Ét. nov. 12. 1883

~~494~~ 550
1883

Tek. úr

Van szerencsém tisztelettel,
hogy a Pap Vincze által
tek akadémiai alapítvány
a Magyar Tudóstársaságnál
varint az Akadémia ~~pénz-~~
~~tára~~ tagjona Kezeihez
bármikor lefizethető. Ugyan
ez fogja az eredeti kötele-
vényt visszaszolgáltatni.
A törlési engedélyt, a nyugta
előmutatása után, az
Akadémia ügyére Szemere
János úr haladék nélkül
ki fogja állítani.

Fogadja egyébiránt ...

Pest nov. 12

6549/883.

Nagy-Szalonta
város
1872

A magyar tudományos Akadémia
Tekintetes Főtitkári Hivatalának.

Budapesten.

A magyar tud: Akadémia Nagyságos elnökségé-
nek f. évi August: 13-ról kelt 379. számú érte-
sítése folytán, van szerencsénk becses tudomá-
sára hozni: hogy Arany János olaj festményű
arczképét mai nap, a tekintetes Főtitkári Hi-
vatal czímén, útnak indítottuk. –

Bizalom teljes tisztelettel kérjük: mi
szerént bennünket a kép szerencsés felérke-
zéről megnyugtatni méltóztassék. –

Honfiúi tisztelettel.

Városi tanács.

Kelt N. Szalontán 1883. November 10.

Mikszáth Kálmán
városi főjegyző

Baleogh József
főbíró

Ét. hov. 12. 1883

~~498.~~ 551

A szállító levél
s mellékem.

Tekintetes Tanács!

Vonatkozva novemberki
10-éi kelt nagybecsű
átiratára, van szerencsém
értesíteni, hogy ebeny
Tanács olyképeszményi ans.
képe, melyet az akadé-
miának megküldeni
méltóztatott, épen és
sértetlenül megérkezett.

Midőn a
~~Tagadja~~ Tekintetes
Tanács ~~vele~~ kívánatnak szíves
teljesítését az akadémus
Bizottságánál ~~igyéka~~ kifeje-
zem, kiválló tisztelettel
vagyok
A T. Tanácsnak
Pápa 17/XI 83
alázatos

16353 szám

A Magyar tudományos akadémia

tekintetes Elnökségének

Lelkyben

Budapesten 1883 március 7

Van szerencsém jelenteni hogy ma
100,000 f 5% magy. földhitelintézeti kötvényt
kis változtam 1883 május havára szóló
nyeremény szelvények a tőkével, melyek
beváltatnak à 100 ft % 100500 f
Kamat fejében 83 24
ez 100583/24

Kinyertetett a Magy. tudományos akadémiai számára
Zárá utalás. —

Kiválóan tisztelettel

Ika Tocsinek

MAGYAR FÖLDTANI INTÉZET

4

Ent. Nov. 12. 1883.

~~H 97~~

552

Goldhutchinson

Z. 55.

An

die hochverehrliche k. Ungarische
Akademie der Wissenschaften

in

Budapest.

Die ergebenst unterfertigte Bibliotheks Verwaltung beehrt sich hiermit den hochverehrlichen k. Akademie für den am 29 Oktober d. J. gefassten Beschluss:

„sämmtliche bisher erschienenen Publicationen von dem ersten Teil des Lorbeergreifs der k. k. Universitäts Bibliothek in Wien zur Verfügung zu stellen und von Beginn des nächsten Jahres sämmtliche Publicationen unentgeltlich zu übersenden," den verbindlichsten Dank den unterzeichneten Bibliothek auszudrücken.

Zufolge dieses gnossenützigen Beschlusses wird der Unterfertigte demnächst den Besitz der unterzeichneten Bibliothek an Budapester Akademie bestätigen lassen und das Verzeichnis dem hier stehenden Rate dieser der hochverehrlichen Akademie zur hochgeneigten Übersendung derselben zu dem ersten Teile des Lorbeergreifs ergebenst übersenden.

K. k. Universitäts Bibliothek in Wien,
am 2. November 1883.

Dr Zeibig

Erl. Nov 12. 1883.

~~498.~~ 553

1883

Tisztelt Bizottság!

A Fáy-alapitványból az első harai takarékpénztár által kitüzött 3000 forint jutalomra az 1877. évi nagy. gyülésen az adóügy kifejlödésére vonatkozó pályakérdés hirdettetett ki. 1879. végén egy pályamunka érkezett be, de ez a jutalmat nem nyerte el.

A pályakérdés, szükebb formulázással, az 1880. junius 28.-án tartott összes ülésen ujra kihirdettetett. A határ. napig (: 1882. decz. 31. :) egyetlen pályamunka érkezett be, me. lyet az 1883. évi nagygyülés bár jutalomra érdemesnek nem tartotta, tiszteletdijra méltónak nyilvánitotta. Az Akadémia ajánlatára, a takarékpénztár 1200 forint tiszteletdijat utal. ványozott a pályamunka szerzöjének.

A fönmaradó összeg (: 1800 forint :) hovafordiltása iránt az alapitólevél 5. pontja (: Ügyrend 99. §. :) a következöképen intézkedik:

„Az ezen irói tiszteletdij kiadása után fönmaradó összeg a pályázati határidö alatt megjelent s az Akadémia által legjobbnak itélendö szaktudományos munka jutalmazására fordiltandó, a szabályok 3-ik pontjában érintett föltétel teljesitése után."

És a 6-ik pontban (: Ügyrend 100. §. :) a takarékpénztár magának tartotta fönn „azon kérdés elhatározását, hogy a pályafeladat a tudományok melyik ágában türessék ki."

Az Akadémia ennélfogva f. évi május 18-án fölhivta a takarékpénztárt „jelölje ki azon tudományi ágat, a melyben az 1800 forint az Akadémia által legjobbnak itélendő tudományos munka jutalmazására fordítandó lesz".

A takarékpénztár junius 1-én kelt válaszában kijelenti, hogy a tudomány kijelölése jogának gyakorlására ezuttal az Akademiát kéri föl és bizza meg.

Az Akadémia junius 25-én tartott összes ülése erre a következő végzést hozta:

„Az Ügyrend 95. §-a értelmében, a szépirodalom és szépmüvészetek kivételével minden tudományra kiterjed. vén az utólagos jutalmazás, a jelen esetben a tudomány meghatározására mindegyik osztály által megválasztandó két tagból álló bizottság küldetik ki, a mely javaslatát az összes ülés elé fogja terjeszteni."

Az osztályok megválasztották e bizottságba

Hunfalvy Pál
Budenz József
Hautz Gyula
Hajnik Imre
Szabó József

Báró Eötvös Loránd rendes tagokat.

A Tisztelt Bizottság feladata az összes ülés végzése szerint arra szorítkozik, hogy javaslatot terjesszen elő melyik szaktudomány részesüljön az 1800 forint jutalomban ? De alulirott véleménye szerint jelentésében ki kellene terjeszkednie arra is, hogy a kijelölendő szaktudomány melyik évköre versenyezhet a jutalomért ?

A szabály azon kifejezése, „a pályázati határidő alatt megjelent" arra látszik utalni, hogy a megelőző sikertelen pályázat időtartama alatt megjelent munkák versenyezhetnek. Ez esetben, mivel a pályakérdés két ízben volt kihirdetve, a Tisztelt Bizottság fogja eldönteni : vajjon a 1877 – 1882. vagy 1880 – 1882. évkört kelljen fölvenni.

Kötelességemnek tartom a Tisztelt Bizottság figyelmét fölhívni arra, hogy az alapitólevél szövege még az iránt is kétséget támaszthat : vajjon az 1800 forint utólagos jutal. mazásra fordítandó-e. Mert a 6.-ik pont pályafeladat ki„ tüzéséről szól. És az 5.-ik pont szerint az 1800 forint „szaktudományos munka jutalmazására fordítandó, a szabályok harmadik pontjában érintett fölvétel teljesitése után". Ezen fölvétel pedig (: Ügyrend 96. §. :) igy hangzik : „E jutalmat absolut becsü munkák, találmányok s fölfe„ dezések nyerhetik meg ; népszerü nyelv a munkának előnye„ül szolgál ; a jutalmazásra már kijelölt munka a szerző részéről legalább 500 példányban kinyomatandó."

554
1883

Ezen ellenmondást az magyarázza meg, hogy az Ügyrend 99. §.-át a takarékpénztár utólag, 1875.-ben iktatta az alapitólevélbe; mindazáltal egy praecedens eset kétségtelenné teszi, hogy a takarékpénztár már nyomtatásban megjelent munka utólagos jutalmazását kivánja.

Az 1875.-ik évi nagygyülésen ugyanazon eset forgott fönn, mint jelenleg.

A dicséretre érdemesitett pályamunkának a takarékpénztár a 3000 frt felét utalványozta tiszteletdijul, és az Akadémiát felhivta, hogy „a fennmaradó összeg kiutalványozhatása czéljából jelölje ki azon dolgozatot, melyet a pályázati idő folyama alatt megjelent szaktudományos munkák közt legjobbnak itélendi.

Erre az Akadémia a takarékpénztárhoz fordult azzal a kéréssel, hogy „föntartott jogához képest jelölje meg azon szaktudományt, melynek körében megjelent munkák között a legjobbat jutalmazandni kivánja.“

A takarékpénztár határozata ugy hangzott, hogy „a legutóbbi három év alatt a nemzetgazdászat és statistica terén“ megjelent legjelesebb munka nyerje el a jutalmat.

A II. osztály javaslatára, a nagygyülés Dr. Konek Sándor: „A magyar birodalom statisticája“ czimü munkájának itélte oda a jutalmat.

Habár ezen eset minden kétséget kizáró módon magyarázza a szabály értelmét, alulirott fölkéri a Tisztelt Bizottságot, méltóztassék jelentésében annak szükségességét is hangsúlyozni, hogy az elejétől végig homályos és complicált szabályzat a takarékpénztár hozzájárulásával uj formulázást nyerjen.

Budapest, 1883. november 14.-én.

Szabó József
főtitkár

14

Tisztelt Bizottság!

A Fáy-alapitványból az első hazai takarékpénztár által kitüzött 3000 forint jutalomra az 1877. évi nagy- gyülésen az adóügy kifejlödésére vonatkozó pályakérdés hirdettetett ki. 1879. végén egy pályamunka érkezett be, de ez a jutalmat nem nyerte el.

A pályakérdés, szükebb formulázással, az 1880. junius 28.-án tartott összes ülésen ujra kihirdettetett. A határ- napig (: 1882. dec. 31. :) egyetlen pályamunka érkezett be, me- lyet az 1883. évi nagygyülés bár jutalomra érdemesnek nem tartotta, tiszteletdijra méltónak nyilvánitotta. Az Akadémia ajánlatára, a takarékpénztár 1200 forint tiszteletdijat utal- ványozott a pályamunka szerzőjének.

A fönmaradó összeg (: 1800 forint :) hovafordiltása iránt az alapitólevél 5. pontja (: Ügyrend 99. §. :) a következőképen intézkedik:

„Az ezen irói tiszteletdij kiadása után fönmaradó összeg a pályázati határidő alatt megjelent s az Aka- démia által legjobbnak itélendő szaktudományos munka jutalmazására fordítandó, a szabályok 3-ik pontjában érintett föltétel teljesitése után."

És a 6-ik pontban (: Ügyrend 100. §. :) a takarékpénztár magának tartotta fönn „azon kérdés elhatározását, hogy a pályaföladat a szaktudományok melyik ágában türessék ki."

Az Akadémia ennélfogva f. évi május 18-án fölhivta a takarékpénztárt „jelölje ki azon szaktudományi ágat, a melyben az 1800 forint az Akadémia által legjobbnak itélendő szaktudományos munka jutalmazására fordítandó lesz".

A takarékpénztár junius 1-én kelt válaszában kijelenti, hogy a szaktudomány kijelölése jogának gyakorlására ezuttal az Akademiát kéri föl és bizza meg.

Az Akadémia junius 25-én tartott összes ülése erre a következő végzést hozta:

„Az Ügyrend 95. §-a értelmében, a szépirodalom és szépmüvészetek kivételével minden szaktudományra kiterjedvén az utólagos jutalmazás, a jelen esetben a szaktudomány meghatározására mindegyik osztály által megválasztandó két tagból álló bizottság küldetik ki, a mely javaslatát az összes ülés elé fogja terjeszteni."

Az osztályok megválasztották e bizottságba

Hunfalvy Pál
Budenz József
Hautz Gyula
Hajnik Imre
Szabó József
Báró Eötvös Loránd rendes tagokat.

A Tisztelt Bizottság feladata az összes ülés végzése szerint arra szoritkozik, hogy javaslatot terjesszen elö melyik szaktudomány részesüljön az 1800 forint jutalomban ? De alulirott véleménye szerint jelentésében ki kellene terjeszkednie arra is, hogy a kijelölendö szaktudomány melyik évköre versenyezhet a jutalomért ?

A szabály azon kifejezése, „a pályázati határidö alatt megjelent" arra látszik utalni, hogy a megelözö sikertelen pályázat időtartama alatt megjelent munkák versenyezhetnek. Ez esetben, mivel a pályakérdés két évben volt kihirdetve, a Tisztelt Bizottság fogja eldönteni : vajjon a 1877 – 1882. vagy 1880 – 1882. évkört kelljen fölvenni.

Kötelességemnek tartom a Tisztelt Bizottság figyelmét fölhivni arra, hogy az alapitólevél szövege még az iránt is kétséget támaszthat : vajjon az 1800 forint utólagos jutal. mazásra fordítandó-e. Mert a 6.-ik pont pályafeladat ki„ tüzéséről szól. És az 5.-ik pont szerint az 1800 forint „szaktudományos munka jutalmazására fordítandó, a szabályok harmadik pontjában érintett föltétel teljesitése után". Ezen föltétel pedig (: Ügyrend 96. §. :) igy hangzik : „E jutalmat absolut becsü munkák, találmányok s fölfe„ dezések nyerhetik meg ; népszerü nyelv a munkának elönye„ ül szolgál ; a jutalmazásra már kijelölt munka a szerzö részéről legalább 500 példányban kinyomatandó."

Ezen ellenmondást az magyarázza meg, hogy az Ügyrend 99. §.-át a takarékpénztár utólag, 1875.-ben iktatta az alapitólevélbe; mindazáltal egy praecedens eset kétségtelenné teszi, hogy a takarékpénztár már nyomtatásban megjelent munka utólagos jutalmazását kivánja.

Az 1875-ik évi nagygyülésen ugyanazon eset forgott fönn, mint jelenleg.

A dicséretre érdemesitett pályamunkának a takarékpénztár a 3000 frt felét utalványozta tiszteletdijul, és az Akadémiát fölhivta, hogy „a fenmaradó összeg kiutalványozhatása czéljából jelölje ki azon dolgozatot, melyet a pályázati idő folyama alatt megjelent szaktudományos munkák közt legjobbnak itélendi.

Erre az Akadémia a takarékpénztárhoz fordult azzal a kéréssel, hogy „föntartott jogához képest jelölje meg azon szaktudományt, melynek körében megjelent munkák közöti a legjobbat jutalmazandni kivánja.

A takarékpénztár határozata ugy hangzott, hogy „az legutóbbi három év alatt a nemzetgazdászat és statistica terén" megjelent legjelesebb munka nyerje el a jutalmat.

A II. osztály javaslatára, a nagygyülés Dr. Konek Sándor: „A magyar birodalom statistikája" czimü munkájának itélte oda a jutalmat.

Habár ezen eset minden kétséget kizáró módon magyarázza a szabály értelmét, alulirott fölkéri a Tisztelt Bizottságot, méltóztassék jelentésében annak szükségességét is hangsulyozni, hogy az elejétől végig homályos és complicált szabályzat a takarékpénztár hozzájárulásával uj formulázást nyerjen.

Budapest, 1883. november 14.-én.

Szabó Károly
főnöke

14

Erkölcsi bizonylat.

50 kr. ÖTVEN KRAJCZÁR

Alulirott községi előljárók hivatalos hitelességgel igazoljuk mindenkinek, községünkbeli illetőségü Baranyi Péter 30 éves Rom. kath. vallásu, szabadságolt állománybeli katona, magát mindez ideig becsületesen s józanul viselte, büntetve ez ideig nem volt; mint is őt az erdő őri állásra a legmelegebben ajánlhatjuk.

Miről kiadjuk jelen hivatalos pecsétünkkel is megerősítve bizonylatunkat. –

Kelt Tótiban 1883 November 14én

HAZAI MEGYE TÓTI KÖZSÉG ELŐLJÁRÓSÁGA

Esseki Károly
h. főbiró

Benisch Károly
jegyző

555
1883

Pest 1883. Nov. 14.

A M. t. akadémia főtitkári hivatalának Odt. V. Kelt körlevele értelmében, — számomra a következő akadémiai kiadványokat rendelem meg, egyszersmind kérvén hogy azokat ne posta útján kapjam, hanem a Könyvkiadói hivatalban vehessem át.

Budenz J., akad. tag.

Ábel, adalékok	—	1. 80	Bálint, K. tan. nyelvt.		3. —
" Egyetemeink	—	— 50	Goldziher, az iszlám		1. 90
Rég. m. Költők tára I–IV.		8. —	Kalevala, ford. Barna		1. —
— Ste. I. II. és IV.		6. —	Rupp, Budapest		— 50
2. Szabó, Ethnogr. Könyvtár ..		8. —	Simonyi, Kötőszók I. II.		2. 40
2. Fábián, finn nyelvtan		1. 5			8. 80
2. Hunfalvy, M. ethnographia		3. 80		+	130. 20
Magy. Levelestár I. II.		3. 20			
2. Müller M., újabb főlek.		3. 80	Összesen		139. —
2. Rég. m. nyelvemlékek II–IV.		~~III.~~ —			
Nyelvemléktár I–VI.		12. —			
Nyelvemléktár I–VIII.		16. —			
~~Strany~~, Szórai dolgozat.		1.90			
Beöthy L., társad. fejlődés I. II.		3. 80			
2. Codex Cumanicus		10. —			
2. Gegő, moldvai tolepes		— 40			
Nyelvtud. Közlemények (15+21)		.. 36. —			
teljes XVII/5		130. 20			

Budenz József.

556
1883

Nagyszombat szabad királyi város polgármesteri hivatalától.

2942. sz.
1883 t. év.

A'

magy. tudományos akadémia
Tekintetes főtitkári hivatalának

Budapesten.

A' magy. nemzeti muzeum könyvtár örének értesítése szerint az 1794
évből eredő nagyszombati városi számadásokat tartalmazó kéz-
iratot lemásolás végett a czimhez tétetett át.

Minthogy az ovsz. könyvkiállítás már bevégeztetett és
méltán feltehető, hogy a jelzett kéziratot is már lemásoltatott:
van szerencsém hivatalos tisztelettel megkeresni, miszerint
annak hozzám leendő visszaküldése iránt hová hamarább in-
tézkedni méltóztassék.

Nagyszombatban 1883-dik évi November hó 3-án

Polgármester.

Érk. nov. 14. 1887.

~~504.~~ 557

Tekintetes Polgár-
mester úr!

Vonatkozva f. évi novem-
ber 13-án kelt nagybecsü
átiratára, van szerencsém
~~én~~ jelenteni, hogy a
Nagyszombat város szamadá-
sai mai le vannak ~~nyugtázva~~ magyarázva, ~~de a nyugtázással~~
~~való ~~ö~~ma~~ de a magyarázással,
~~Dobo~~ ez mikelyx a
jelenleg Rostában időző
Dr. Fekétpataki Lajtó.
müszerüi levéltárnok ~~ő~~,
~~hogy ő~~ ~~átvehesse~~, ~~a Kéziratot~~
~~kor~~ nehány hét múlva,
~~hogy~~ ~~visszakapja~~, a Kéziratot
kötelessége szerint fog
kiadni.

Fogadja egyébként ....

Pest 15/XI.

Nagyméltóságu Miniszter, és akademiai
másodelnök ur, Kegyelmes Uram!

A' nagy tekintélyü m. tud. Akademia szives
megemlékezése, melynek Kegyelmességed, tagságom
50. éves jubileumának alkalmából hozzám irott
nagybecsü levelében, kifejezést adni méltóztatott;
mélyen megható szívemet! — Ezen magas kitün
tetésért, paránycsáson érzetében, alig merek kö-
szönetet mondani; csak egyet kérek a nagy
tekintélyü m. tud. Akademia által tekintetbe vé
tetni, s ez, az: hogy kora ifjuságom óta, rajongó
szenvedéllyel csüggvén nemzeti irodalmunk fel
virágoztatásán, nem az akarat hijánya, hanem
körülményein, különösen a' gyakorló orvosi pálya
nehézségei okozák, hogy az irodalom terén többet
nem tehettem! Igérem azonban, hogy mint eddig;

/.

Nagyméltóságu Miniszter, és akademiai
másodelnök ur, Kegyelmes Uram!

A' nagy tekintélyü m. tud. Akadamia üdves
megemlékezése, melyrek Kegyelmességed, tagságom
60. éves jubileumának alkalmából hozzám irott
nagybecsü levelében, kifejezést adni méltóztatott;
mélyen megható szíveres! — Ezen magas kitün
tetésért, paránycsagon érzetében, alig merek kö-
szönetet mondani; csak egyet kérek a nagy
tekintélyü m. tud. Akademia által tekintetbe vé
tetni, s ez, az: hogy Kira ifjuságom óta, rajongó
szeretettel csüggvén nemzeti irodalmunk fel
virágoztatásán, nem az akarat hijánya, hanem
körülményeim, különösen a' gyakorló orvosi pálya
nehézségei okozák, hogy az irodalom terén többet
nem tehettem! Igérem azonban, hogy mit eddig;

/.

ugy csekkal is, hanyatló erőm vég-kimerült
leig, a' nagytekintélyü M. Tud. Akademiánal, mun
kás közlatorája-lini fogom, a' magyar szépiroda
lom terén, csekély erőmhöz mérto működésemet
folytatni.—

Fogadja thegyelmedtől ugy, mint a' nagyte
kintélyü M. Tud. Akademia is, igaz szivből fakadt
köszönetemet, a' megtisztelletéséért,— s őszinte tisz
teimet azon legmélyebb tisztelettel, mellyel maradtam

Nagyméltóságodnak,

és a' nagytekintélyü M. Tud. Akademiának

Gyön, November hó 13-a
1883.

Ü. szolgája
Dr Kovách Sál
és M. Tud. Akademiai t
tagja.

Čís. rozvodu 14.1883

~~508~~ 558

1883

Szegedi ünnepély

558
1883

Nagy János 1. 1.
Horváth Pál 1. 1.
Tóth Gyula 1. 1.

1883 nov. 15
megtett
~~kiküldetésből~~ akad. tagok
valóra felvandó
erősítő nyilatkozatai.

Hochgeehrter Herr!

Ich erlaube mir gleichzeitig unter Kreuzband einen kleinen Abhandlung über ungarische Geschichte im 13. Jahrhundert zu schicken, welche ich im „Archiv für österreichische Geschichte" veröffentlicht habe. Ich möchte gleichzeitig meinen Dank Ausdruck geben für die gütige Zusendung der Schriften der Akademie an die hiesige Universitäts-Bibliothek, wodurch es mir hier allein möglich ist, selbständige Forschungen auf dem Gebiete der ungarischen Geschichte anzustellen. Sollten sie einzelne ungarische Zeitschriften überflüssig sein, wo mir besonders Gegenstand interessiren, so wäre ich gerne bereit, dieselben in Tausch zu senden. Wenn ich etwa einen Aufsatz in ungarischer Sprache nicht benützt haben sollte, so bitte ich sich damit zu entschuldigen, dass ich derselben nicht mächtig bin und in meinem Alter auch nicht mehr die Zeit und Geduld besitze, welche nothwendig wäre, um mir von den übrigen Sprachen Übersetzungen zu besorgen.

Ich zeichne mich mit ausgezeichneter Hochachtung

Ihr

ergebenster

Innsbruck d. 28. Oktober 1883.

Dr. Alfons Huber

Universitäts-Professor.

Nr. 1

Ed. Nov. 13. 1883.

~~540.~~ 559

Hochverehrter Herr Professor!

Es gereicht uns zur großen Befriedigung, daß die Publicationen der Ungarischen Akademie Ihnen den Anlaß geboten ~~haben~~ haben Ihre historischen Studien ~~Arbeiten~~ der Vergangenheit Ungarns zuzuwenden.

Indem ich für die gütige freundliche Zuschrift, in deren Begleitung Sie Herr Professor ein Exemplar Ihrer „Studien" einzusenden die Güte hatten, unserem verbindlichsten Danke Ausdruck verleihe, erlaube ich mir ~~Die auf~~ zu bemerken, daß sich die akademiker Paulер, Hajnik, Apolyi ~~gewin~~ Wenzel, ~~sich~~ speciell mit

d zeichne ich mich hochachtungsvoll

Ihr ergebener

Budapest, den 13 Nov. 1883

Ihr ergebener

A m. A. akademia tekintetes Könyvkiadó vállalatának
Budapesten.

Felkérem a K. Könyvkiadó vállalatot, méltóztassék számomra az alább felsorolt müveket az akademia tagsági viszonyi kihirdetett kedvezményi áron átvenni.

Budapest November 15. 1883.

Dr Hoffmann K.
egyetemi gyakornok
Bárad. Lap

1.	Arany J. Prosai munkái	1 példány			1 90
2.	Szechenyi emlékbeszéde	2	"	à 40	80
3.	Bluntschli J. L államjog	1	"		1 90
4.	Carlyle T. franczia forradalom	1	"		5 70
5.	Carrara büntető jog	2	"	à 3.80	7 60
6.	Cliffe: angol Körgar. szénrügyi értekezések	2	"	à 1.90	3 80
7.	Csengery: akademiak	2	"	à 20	40
8.	Engel: ajagi állam	1	"		1 90
9.	Laveleye E: Romániaformak	2	"	à 1.90	3 80
10.	Leroy-Beaulieu: pénzügytan	2	"	à 7 60	15 20
11.	Maine-Lunar: ajog ókora	2	"	à 1.90	3 80
12.	Mayr Gy: a társadalmi élet törvényszerüsége	1	"		1 90
13.	Ricard: a franczia irod. történetéből	1	"		7 60
14.	Rauner F: Longfellow balladái	2	"	à 20	40
15.	Szmandó J: a renaissance klasszikusaiban	1	"		3 80
16.	Szalay: Magyarország története	1	"		20
17.	Szász K: a világirodalom eposai	1	"		3 80
18.	Taine H: a angol irodalom története	2	"	à 3.80	7 60
19.	Thierry: a normannok Anglia	2	"	à 1.90	3 80
20.	Tadd: a angol parlamenti Romániának rendszer	2	"	à 5.70	11 40
21.	Toldy J: prosai munkái	1	"		1 90
22.	Bluntschli allamjog	1	"		1 90
23.	Carlyle T: a francia forradalom	1	"		5 70
		összesen			96 80

Értekezések:

24. Szak F. Nagyváradelvezetése	Áthozat	96	80
25. Ferenczi E. a magy. kir. nemzetisége és országgyűlési képviselete	~~VII. 1.~~		20
	I. 4.		30
26. ~~Szabó T. Lajos~~ Hajnik J.: A kir. Környe határa	~~VIII. 3~~		10
27. Hajnik J.: a nemzetségi arragyülés fejlődésének vázlata	Társad. Ért. ~~II. 6.~~		10
28. Pulszky Ágost: a római jog és a nyelvi fejlődés	Társad. Ért. ~~I. 7.~~		10.
29. Karácsonyi a falu vidéki kérdése a tudomány jelen állása szerint	Társ. Ért. ~~VI. 8~~	—	20
30. Lang L. a magyar és osztrák államháztartás 1868-~~77~~	" " ~~VI. 9~~	—	30.
31. Földes B. a dalékok papírpénz forgalmi tényezés statisztikai jelentősége	Nemzetg. Ért., I. 1.		20
32. Kelcsék. a nemzetiségi viszonyok Magyarországban az 1880 népszámlálás alapján	Társad. Ért. ~~VII. 2~~	—	40
33. Mihalkovics G. adatok a madárcsontjainak szerkezetéhez	~~III. 11.~~	—	~~20~~
34. Hőgyes E.: az asszociált reflexmozgások ideg-mechanismusa I., II.	~~X. 12~~ XI. 1.	50 és 70.	~~120~~
35. Thanhoffer L.: adatok a harántcsíkolt izmok szerkezetéhez stb.	~~XI. 12.~~		~~20~~
36. Thanhoffer: Helyreigazító észrevételek Jendrassik Gy. ur: Helyreigazító észrevételeire	~~XII. 9.~~		10
37. Jendrassik J.: Helyreigazító észrevételek Thanhoffer: adatok stb. czímű értekezésére	~~XII. 4.~~		10.
Összesen:			~~100 fr. 50 kr.~~

92,90 : 23.22
69 68
92 90

16,9

560
1883

A m. t. Akademia
Tekintetes Könyvkiadó' vallalatának.

Budapesten.

Hoffmann Tál

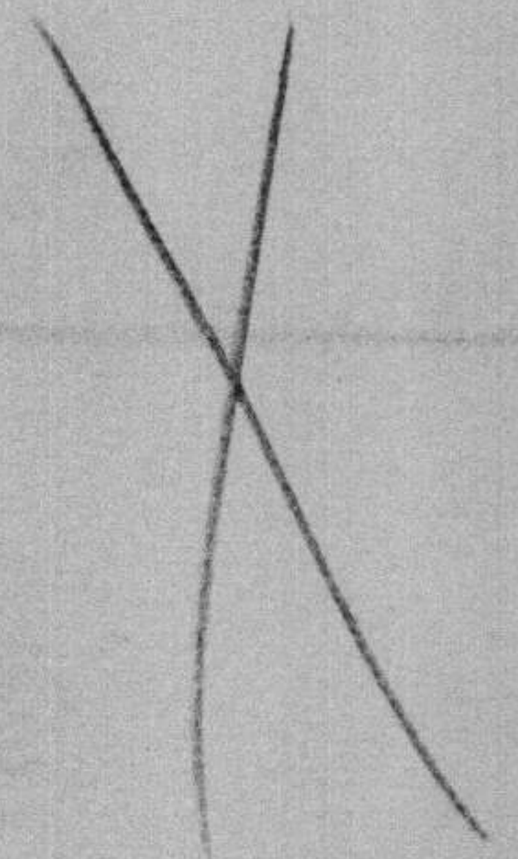

1 f
20 88
1844 ea
20 28
121 ft
32.25 kr
96 75
129 00

7 129 00

15

Földmivelés-
ipar- és kereskedelemügyi
magyar királyi
MINISZTER

46,756.

A magyar tudomány-akademia
t. igazgatóságának

Budapesten.

Az országos központi mintapincze borainak elhelyezési czéljából a budapesti fővámház alatti pincze egy részének bérbevételét határoztam el, minek folytán az említett borok már a jövő év első havában, s ettől fogva mindaz évben a vámházi pinczébe fognak átszállittatni, s e szerint a mintapincze a jelenleg bérben lévő több kisebb pinczehelyiségre a jövő évi január hó végével tovább szüksége nem lesz.

A vámház alatti pinczének bérbevétele azon indokból történik, mivel ott a mintapincze terjedelmes helyiséggel rendelkezvén, ez addig több egymástól távollévő pinczékben kezelt borok egy helyen központosítva fognak kezeltetni, mi a kezelés- és felügyeletnek tetemes könnyitésére lesz, - másfelől az ottani terjedelmes helyiségben a mintapincze borszaporulatának remélhető növekedése folytán bekövetkező nagyobb bormennyiség is elhelyezésre talál, melynek befogadására a mintapincze jelenleg a kellő helyiségekkel nem rendelkezik.

A t. igazgatósággal az akadémia alatti pincze kibérlése iránt 1882. február 27-én kötött szerződés ugyan a szerződés értelmében 3 évig felmondható nem volna, felkérem a t igazgatóságot, miszerint az előadott indokokat szíves figyelmébe venni, s a szerződéstől a jelen esetben eltekintve, a bérben lévő pinczére nézve a felmondást jövő évi február hó 1-ére elfogadni, s a pincze másnak leendő bérbeadása iránt intézkedni, esetleg e tárgybani válaszát velem közölni szíveskedjék.

Budapest, 1883. novembet 11-én

A miniszter helyett:

Wlassics

Ét. nov. 15. 1887

~~505.~~ 561

Az országos Központi
Múzeumnak.

Földm. ipar és kereskk. M.

Vonatkozva

Nagyméltóságodnak f. évi nov.
11-én 46756 sz. a. a M. T. Akadémia
Ig. intézet „nagyterem“ átvitatási
az Igazgató Tanács mai napos
tartású ülésében bemutatom.

Az Ig. Tanács ~~tekintve~~ mélta-
nyolga azon okokat, melyek Nagyméltóságod
az Akademia palotajában bébe ves
fő helyiségek fölmondását kénszerítik,
és azon esetre ha ~~az Akademiának~~
a kérelme ~~a bérösszeg leszállítására~~
nem találna, bizonyára
nem ragaszkodnék a bérleti viszonyból
betűjeihez.

Mindazáltal az Igazgató Tanács
közelebbi ~~tekintetbe~~ lején az Akademia
jövedelmeit birtokában és emelni,
~~sőt kívánja azt arra~~
nem kívánhatja azt, hogy
(fölbontva a szerződést) és a Kgy
veretése alatt álló Műintézetnek
a bérösszeg a bér fizetésétől
fölmentve, a jelenlegi helyiségeket üresen
maradván, az Akademiát meg-
fossza ~~az~~ jövedelemtől, a melyre
hosszas számítás ~~alapján~~ alapján
~~Ig~~ Tanácsa ~~kérésébe~~ kéri ezt,
mert nincs az Akademia
1882 elején ~~az üres~~ a bérleti
viszonyból megtörténő a bér

pénze egyike bébe volt adva,
és a Biros bétöinek az Aka-
demia a ~~jövendőre, hogy~~ a
Minisztérium pótlólitási ára
mondta pól.

Végre meg kell említenem,
hogy az Akademia vagyái költségén
fogamatosítva azon átalakítási
munkálatokat, a melyeket ama
helyiségek miszam rendeltetésé
követelt.

Miniszterelnök fogva a Igazgató
Tanács a havás évre közös és
1885 március 1-ig érvényes sze-
zödési pótbont~~ás~~ akára ~~nem~~ ~~kész~~
egyelőre nem adhaza ~~hozzá~~
beleegyezését és azon kötelemmel
fordul Excellentiádhoz, hogy a
szerződési szelemében, addig is
míg a helyiségekből ~~ne~~ más bérlő
nem találtak, a bérösszegeket
folyóvá lenni méltóztassék.

fogadja . . . .

Nagyméltóságu Gróf,
mélyen tisztelt egyházkerületi Főjegyzö Ur!

Igeretemhez képest van szerencsém Gál József esperes urnak, ittlétében Parar István ur kiküldött munkája tárgyában hozzám küldött nyilatkozatát, illetöleg levelét ide zárva megküldeni, mely elegendö tájékozást nyujthat Nagyméltóságodnak az intézkedés kivívandó eljárására nézve. — Egybefüggöleg megjegyzem, miszerint nyugalmazott lelkész ur néhány ivnyi czikket és hozzám is küldött birálat, illetöleg ajánlat végett egy imádkozó könyvet irásból, melyek, bár tiszteletes szándékkal, mint kiadásra nem méltók, vissza küldöttem. Ugy látszik ábrándos, tévedt irányu és még is öntudatos ember lehet; valóra tehetsége, olvasottsága, de nincs kritikai, mely czélhoz kötött irányba terelje.

Ha kegyeletedből ezeket, ár ö megküldött munkájába betekinteni, maga is meggyözödhetik arról, hogy vele komolyan szóba állni nem lehet; bár nem ártana onnan öt szigorú birálat tal ábrándjaiból, s önhittségéből kijózanitni.

Ki egyébiránt kegyelmességébe ajánlott, mély tisztelettel vagyok: Debreczen Nov 3-án 883

alázatos szolgája:

Nagyméltóságodnak

Révész Bálint
püspök

562
1883

~~507.~~

Tek
Nagytiszteletű Úr!

Gróf Lónyay Menyhért akadémiai elnök úr a nagym. megbízásából van szerencsém Nagyszm. Uraságtokat benyujtott Kéziratai dolgozatait tisztelettel megküldeni, ~~hogy~~ mintegy az tartalmánál fogva egyébként is tartozik azon tudományokhoz, a melyek müvelésére az Akadémia hivatva van.

15/XI.

15

Tekintetes Gyulai Pál ur!

Ismeretlen vagyok Ön előtt, de ne vegye önérzetlenségnek, ha felkérem bírónak oly dologban, melyben illetékesebb egyént Magyarországban ez időben nem ismerek. E sorompójától bocsátom bírálata alá, o esederen, hogy mondja ki felőle véleményét kíméletlenül. -

Én tanulni akarok. Engem nem fog visszariasztani a kedvezőtlen kritika, mert érezem, hogy van, hogy lennie kell bennem tehetségnek a drámairásra.

Ha tudnám, hogy csak a meglevőt tartom fen, hogy nem viszem előbbre jövőre a magyar színköltészetet, mely ma (szerintem) nem a legtelyesebb irányt követi, kettőszakítására e művemet, töredékei fölött törném szét tollamat. De nem vagyok, nem is lehetek képes elgondolni azt, mit tartsak e tragédiám felől. Épen azért vágyom oly férfiu itéletét hallani, ki barátainak is bátran szemébe mondá az igazat, nemmyivel inkább szemembe fogja mondani azt nekem, ki nem kívánok egyebet, mint hogy illetékes bíráló mondjon ez elme-termékem fölött itéletet.

Bizalommal fordulok azért tek. Gyulai Pál urhoz; nem kérek egyebet, mint szigort és igazságot. - -

Nem első művem ez, - nem; de az előbbiekről magam is beismerem, hogy rosszak, hogy egy lelkesülő ifjui elme lelketlen szülményei. - Hiába, ez így rokott lenni. - És én inkább akarok lenni semmi sem, mint középszerüség. Több az az élet, mely kicsiny körben munkál, mert ha semmi eredményt nem mutathat is fel, nem vesz észre senki; de az, mely hatni, tenni, nagyot művelni akar, s a létközinapi élet fölébe alig emelkedhetik, - az az élet elveszett. -

Nem akarom védelmezni e művemet, nem akarom indokolni egyes tételeit. Minek is? Hiszen ha maga-magát nem magyarázza meg, ki legyen az ő magyarázója? Baj annak a műnek, mely magát meg nem értetheti. Elevenen van az eltemetve. -

Mélyen tisztelt tek: ur! Szerénytelenség lenne tőlem azt

563
1883

hogy tessék a tragédiát egy kevés kimélettel olvasni, hogy tessék egy kicsiny birtokát nyujtani nekem. Nem! - Ha van annak a tragédiának annyi érdeme, hogy figyelmet ébreszt, azt semmiféle kritikus sem nyomhatja el. S ha nem jó? - a világ összes szakértői sem szerezhetnek néki híveket. - Fiat justitia, aut pereat mundus! -

Még egyet nem hallgathatok el.

Van Tóthi Mórnak egy „Dózsa György" cimü drámája. Nem akarom a legnagyobb magyar regényiró érdemeit kicsinyelni, ezt nem is tehetem; de, tek: ur, ha ez az én szomorujátékom csak olyan becsel birna, mint a T. M. vré: - tessék szépjelleményi ezt a kéziratot. S ha oly érzékkel sem bir?... ! -

Tek: ur! Nem töltöttem még be husadik évemet. Nem vagyok vén; előttem az élet és a kérdés. Ki mondhatja azt, hogy nem lesz erőm megvivni a jövendő viharaival? - Vivni! Csak ugyan jó az a kard; ha ugy kettővághatnánk vele a jövő titkait, mint Nagy Sándor a gordiusi csomót! -

Tek: ur! Én semmi mást, csak részletes birálatot óhajtok. Tudni akarom, mi hibáim vannak. Senki sem itélheti meg azt, mi tehetség lakik másban. Én nem disputálok semmivel. Itt áll e deliquens, kegyelmet nem kér csak igazságos itéletet. -

Méltóztassék engemet, ha lehet egy pár hét alatt, tudósitani, hogy mi voltaképen ez az én müvem. Élő-e vagy halott a feltámadás reménye nélkül? Egy kissé részletes birálatot óhajtok; kivánom, nem félem a kritikát.

Debrecenben. 1883. Nov. 16.

tek: Gyulai Pál urnak

alázatos szolgája
Harangi József, joghallgató
a debreceni ref. főiskolában. *)

*) Ha választ érdemelnek e soraim, a levelet is csak igy tessék czimezni.

16 1883

Tekintetes úr!

A Kormány. hozzatétel tárgyában az Akademiához intézett nagy. becsü jelentésének Kiegészítés évégén, van szerencsém azon körülmény fordulni. Tekintetes Urasághoz, mellőzésével lehetőleg rövid időközben, véleményét annak nyilvánítani, hogy

a) ha az ország megyéinek 6-8 esztendőre együtt véte adamat ~~minden~~ hozzávetőleg mily összeg beiktatni ökrének lehetne eleinte?

b) ha az ország megyéinek ~~az~~ ~~országos~~ számba hozzátartozó. nak hozzávetőleg mily részt lehetne eleinte?

fogadja . . .

Pest 16/XI.

Gulácsy úrnak.

Tekintetes úr!

A M. T. Akademia 7f. évi május 11-iki ülésében Tekintetes Urasága javaslatát elfogadván elhatározta, hogy a szükséges bizottsági tárgyak esztendőnkint három évenkint kiterjesztessenek.

7 Jg. Tanács, 511.

564, 565

1883

Bátorságos ann kérdései
mesei Tekintetes Urasajdhoz
mikor fogamatosíthatni az
első ~~gabot~~ vágatai? és
körülbelül mennyi étchet kép-
viselnek 9 holt fatállomanya.

Továbbá mivel Tekintetes
Urasajdnak f évi februari 21-én
kelt jelentésében harmadik
pontjában „mintegy 145 ha.
tartalmu holt endő „egyed" van
emlitve, a kezedik pontban pedig
„99 Kat. holt endő egyed"
mellőzésével említtetni, azon
körülmény forduljon Tekintetes
Urasajdhoz, vajon kérjen az
endő- ~~demeter~~ kitegedési pontban
tudomásunkra hozni.

Koch építési úr utasitása
ugyhelyre kenyteten volt elhalas-
tani. Mindamellett vagyis vagyok,
hogy a tervezett munkálatokat
lehetőleg fogamatosítsuk.

Fogadja . . .

16/II.

Mezőny Mengyelés ünnek

510.
911
1883.

16

An die löbl. Direction der
K. k. Hofbibliothek.
Wien

Löbliche Direction,

Ich beehre mich die hebräi-
schen Handschriften Nr. 7. und 10
zurückzuleiten und zu gleicher
Zeit um die Rücksendung der
hierortigen Empfangsbestätigung
zu bitten.

Budapest, den 16. Nov. 1883.

566
~~509~~
1883.

Jegyzőkönyv

a Fáy-jutalom ügyében 1883. Nov. 17. tartott bizottsági ülésről.

Az ülésben részt vettek az Akadémia másodelnöke, nagyságos Pauler Tivadar elnöklete alatt, mint az Akadémia a három osztálya részéről kiküldött bizottsági tagok: I. osztályból: Hunfalvy Pál, Budenz József, — II. osztályból: Kautz Gyula, Hajnik Imre; — III. osztályból: Szabó József, b. Eötvös Loránd, — akad. rendes tagok.

Az Elnök előadja a Bizottságnak jelenlegi feladatát:

a) hogy a Fáy-jutalomból az idei (1883) akad. nagygyűlés által elintézett pályázat után fönmaradt (1800 frt.) jutalomrészletre nézve, a szabályok és az Elnöki hazai Takarékpénztár felhatalmazása értelmében, jelölje ki azon szaktudományt a melyből való munkák az említett összegre, mint külön jutalomra pályázhatnak;

b) hogy a pályázatba felveendő munkák évkörét határozza meg, jelesen arra nézve döntsön el, vajjon csak a Fáy-jutalomnak legutolsó (1880–1882) évkörében megjelent munkák versenyezhetnek, vagy a megelőző időtelen

pályázat időtartama is ez utóbbi évkörbe
tartozó foglaltassék, úgy hogy az 1877—1882-ig
terjedő 6-éves Körbe eső munkák vételének föl-

Egyúttal az Elnök arra is hívja föl a
Bizottság figyelmét, hogy a Fáy-jutalom pályázati
Szabályzatának némely pontja (jelesen a 99-ik)
több tekintetben még kétséget hagyván fönn,
(pl. arirányt, vajjon egy fönmaradt jutalom-
részlet csakis már nyomtatásban megjelent
munkának jutalmazására fordítandó-e?) —
kívánatosnak látszik, hogy e szabályzat az
Akadémia és a Takarékpénztár részéről kiküldendő
Kötöt vegyes bizottság által revideáltassék
és szabatosabban formuláztassék.

A Bizottság a Fáy-jutalom pályázati
szabályzatának némi részben határozatlan voltát
szintén elismeri s annak a Takarékpénztár
hozzájárulásával eszközlendő pontosabb
szerkesztését javasolja.

Ez után az új pályázatot tárgyalván
a Bizottság ebben is abban állapodik meg,
hogy a Szabályzatnak azon határozata, —
mely szerint az alapjutalomból esetleg fönn-

maradó összegből álló új jutalom egy az első vagyis tő. pályázat határideje alatt megjelent szaktudományos munkának jutalmazására fordítandó (lásd: 99 §.) — addig már nyomtatásban megjelent munkának utólagos jutalmazásáról értendő, — figyelmen kívül hagyva a szabályzat 3. §. 3. pontjára való utalást, a melyben még csak kizsonatandó munkáról van szó, minthogy ez nyilván csak a főpályázat alkalmával az egész jutalomra érdemesnek ítélt munkára vonatkozhatik.

Egyszersmind az új pályázatba a jelen esetben felveendő munkák évkörére nézve a Bizottság, a remélhető pályázati eredmény tekintetéből, a hosszabb évkör mellett nyilatkozik vagyis az 1877-től egészen 1882-ig 1883 tartandó 6-éves kör felvételét ajánlja.

A miben a jelentés pályázó szaktudományt a helyesen kijelölését és a Takarékpénztár szintén az akadémiára bízta, — a Bizottság, szem előtt tartva hogy szépirodalmi és szépművészeti munkák már a szabályzatban ki vannak rekesztve, s számba véve hogy a nemzetgazdaságat és statistika már egyszer ki volt jelölve s ezen

szakbeli munka ilyen jutalomban részesüljön,
— a III. osztály képviselőinek ajánlását
fogadván el, azt határozza: hogy a
jelen esetben ~~az~~ a ~~összes~~ természettudományok
összes köréből való munkák pályázzanak,
a melyek a fent megállapított évkörben
megjelentek.

Budapest 1883. Nov.

Budenz József
m. i. gr.

1883.

jan.

567
1883

Nagyrészt Igazgatóság!

Thuránszky Kristóf mint néh. Thuránszky József hagyatéki gondnoka, néh. Molnár János örökösei és erek Birt a Magy. Tud. Akademia ellen is 385 f 25 kr tőke és jár. iránt a B. gyarmati Kir. Járásbíróság előtt az ide /. alá csatolt Keresetet indította az alapon hogy néh. Molnár János mint Rusztr József csődtömegének volt gondnoka a csődvagyonából még 1864. évben bironyos Dömök Józsefnek 300 ftot adott Kölcsön melyre vonatkozólag a csődbiróság jogérvényesen kimondta hogy ha erau 300 ft és járulékai az adós Dömök Józseftől behajthato nem levau Molnár János Köteles ark megfizetni.

Erau összeg a lefolytatott végrehajtás és adósvevés daczára kielégitést nem nyert.

Erau Követelés mely majd 20 évi Ramatairal és a biróilag megállapitott perbeli és végrehajtási Költségekkel majdnem 700 ftra felszaporodott végrehajtási úton Thuránszky József hulajdonába ment át, kinek halála után a hagyatéki gondnok perli az Akademiát, mint néhai Molnár János örökösét. —

A vonatkozó iratok átvizsgálása alkalmával megjegyzem, hogy az Akademia az örökség erejéig marasztaló itéletnek nér éloje és Kötelezségem levén az Akademiát ily esetből megvonni, érint Pereshe be lépten felperessel az ügy biróságon kivüli Kiegyenlitése iránt. Akiadoriánk eredménye az lett hogy felperes hajlandó 200 ftért az Akademia irányában minden további igénytől elállani. —

Megjegyzésem szerint eren egyezség az Akade-

/.

miára nézve előnyös levén, kiszolgáltatok bátorkodom az egyezségek jóváhagyását indítványozni és mély tisztelettel kérem a Magyar Kir. Igazgatóságot:

Méltóztassék a fennálló egyességek jóváhagyni és a 200 ftnyi egyességi összegek Thurányszky Kristóf kérelmező lemondó ajánlatára végett keremhez kiszolgáltatni. —

Kitünő tisztelettel — a

Magyar Kir. Igazgatóság

alázatos szolgája

Bauernfeind

a magy. kir. Akademia mérnöke

V. ruvenle 17. 1883

A magyar kud. Akadémia
Nagyrekintetü Igazgatóságához

Budapesten

568
1883

Kérvénye

Szemenyei János h. ügyvéd, akadémiai ügyészner

A Shvánszky Kristóf felperessége alatti az Akademia mint néh. Molnár János örökösei ellen folyalott ügynek egyenségileg leendő kiegyenlítése és az egyenségi összeg kiutalványozása iránt. —

5

Dozsa Kiadhatók

17

Nagyt. Igazgató Úrnák.

Nékai Román Lőrinc hagyatéki ügyében Gulácsy Dezső hagyatéki gondnoknak 484/885. sz. alatt beérkezett véleményére tisztán ur Önagyságának által rövid uton Közlött jelentésére röviden van szerencsém nézetemet előadni.-

Mindenek előtt kijelenteni bátorkodom hogy az akademiai tisztán ur Önagyságának ez ügyben szerkesztett véleményét egész terjedelmében magaménak ismerem.-

Magaménak ismerem, mert ezen hagyatéki ügy csak ugy nyerhet legegyszerübb s legolcsóbb befejezést, ha a tömegben tartozó ingatlanok mielőbb eladatnak.- Hogy pedig ez minden bizonnyal kétségtelenül megtörténhessék a munkácsi két alapitvány kifizetendő volna és pedig a vendelkezése alatt álló készpénzből és a m. tud. akademia által fedezendő előleggel.-

Szerény nézetem az, hogy az eladás szükséges vagy szerencsés voltának megfontolása s eldöntése egyedül is kizárólag a m. t. akademiát illeti meg; másnak ehhez bolcsolási joga az örökösök, sőt, azzal határozottan jelentem, hogy Gulácsi Dezső ugyan azon nézete - miként ez irányban az örökösök a törvény szék ugyan

/.

meghallgattassanak - elfogadtassék. - Sőt ellenkezőleg, leg több indokom a munkácsi Kézalapitvány Kifizetésére éppen az, hogy a Kifizetés folytán a Törvényszéktől és hagyatéki gondnoktól a tömeg teljesen elvonassék és minden hivatalos beavatkozástól a hagyatéki tömeg emancipáltassék. -

Mindezeknél fogva ecdekem a Nagyt. Kincstári Igazgató Tanácsnak előtt Negyedrendjén az akademiai ügyész ur Nagyságának azon nézetét: „hogy a munkácsi Kézalapitvány Kifizetésének és az ingatlanok eladásának magában véve nincs különösen a munkácsi Kir. alapitvány Kifizetését megakadályozó körülménye is véleményemben, ha az ingatlanok eladása ezuttal még időelőtt is találtatnék. -

Mély tisztelettel lévén a

Nagyságos Igazgató Tanácsnak

alázatos szolgája

Kemenyejanu

akad. ügyész

V. szeptember 17. 1883

569
1883

A magyar tud. Akadémia
Nagyt. Elnöki Titkára
Tanácsához

Budapest

Jelentése

Szemenyei János akadémiai ügyészének /: lak. V. Ker. Erzsébet-tér 2 sz.:/

Tóthi Román
Szeremle hagyatéka
tárgyában.-

Jkt. Irattár

14

Nagyrekintetű Igazgatóság!

Nch. Gr. Schmidegg Kálmán hagyatéka ügyében a Kaposvári Kir. Járásbíróság előtt lefolyt hagyatéki tárgyalásán a Magy. Kir. Akademiát Csorba Ede, Kaposvári ügyvéd képviselte, Ki is képviseleti költségei és díjai jegyzékét felhívásomra beküldötte.

Miután az ide /. alá rajzt költségjegyzék egyes tételeit a valóságnak megfelelőknek és mértékszerűnek találom, a tett 6 ft 05 kr kiutalványozandónak indítványozom. —

/.

Miért is mély tisztelettel kérem a Nagyrekintetű Igazgatóságot:

Méltóztassék a mellékelt költségjegyzékben felszámított 6 ft 05 krnyi költséget Csorba Ede, Kaposvári ügyvédnek részére leendő átjöttalás végett Kerenthez kiutalványozni

Kitünő tisztelettel a

Nagyrekintetű Igazgatóság

alázatos szolgája

Kerenyi s.k.

a magy. kir. Akademia
ügyésze

Kelt Pozsony november 17 1883

570
1883

A magy. kir. Academia
Nagyérdemű Igazgatóságához

Budapesten

Kérvény

Szemenyei János h. nyug. Akademiai nyomdász -
Reh. Schmiddegg Kálmán hagyatéka nyomában

67 frt 05 kr nyugdíj Rendezés iránt. -

f. coat

Mégis a nyomdai ügy
Sürgős

17

Nagyságos Főtitkár Ur!

A vezetésem alatt álló intézet részesült már egy izben azon jótéteményben, hogy a M. T. Akadémiától könyvtára számára ingyen könyveket kapott.

E tapasztalat által bátoritva azon kéréssel járulok ez alkalommal Nagyságodhoz, méltóztassék kegyesen kieszközölni, hogy a M. T. Akadémia a mellékelt jegyzékben felsorolt könyveket, vagy esetleg ezek egy részét intézetünk könyvtárának ajándékozza.

Kérésemet melegen ajánlva Nagyságodnak sokszor tapasztalt jóindulatába, vagyok teljes tisztelettel

Budapesten 1883 november 15-

Nagyságos Főtitkár Urnak

alázatos szolgája

Linzen Jenke

a kpesti állami polg. iskolai tanitónőképző intézet igazgatója.

571
1883

Nagymélt.ságu Másodelnök Ur!
Tekintetes Akademia!

Lelkem a fölötti hálás örömét, hogy a kedvezo" istení gondviselés, folyó év november hó 15-én mint akadémiai tagjául választatásom ötvenedik évfordulóját megérnem engedé, többszörösen fokozta Nagyméltóságodnak hivatalos levele, melyben az Akademiának népszeru" elnöke kivánatait velem közleni méltóztatott.

Az akademiának ebeli kegyes megemlékezéséért hálás köszönetemet nyilvánitom.

A jubileum ünnepélyességét jobbidőkre halasztom, mikoron sokféle testi bajaim miatt nem lesznek kénytelen a szobai magányába zárkozni.

Fogadja Nagyméltóságu Másodelnök Ur! kivá" tó tiszteletem, s hazafias üdvözletem kifejezését.

Szombathelyen 1883 nov 15-én

Nagy Sámuel
a m.t. Akademia tiszteletbeli tagja.

V. november 14 1883

572
1883

~~516~~

t.t.
Nagy János és Kovács
Pál lev tag.

Tisztelt Osztálygyűlés!

Dr. Kiss Ignácznak, „Kálti György nyelve" című dolgozatára adta hozzájárulását, arra az észrevételre, hogy megérdemli a kinyomatást.

Budapest, November 18án 1883.

Lehr Albert mpk
t. ag.

573
1883

1883

18

A KIR. JOGAKADEMIA
IGAZGATÓSÁGA
NAGY-VÁRADON

Nagyságos Úr!

Van szerencsém Friedlaender-től vali fordításom mutatványának 4. és 5. (befejező) füzetét is szíves áttekintés s ajánlás a m. k. Akadamia Könyvtárának leendő átnyujtás végett ezennel megküldeni.

Ismételve meg kell jegyeznem, hogy ezen mind a 3 kötetből vett, fejezetek itt egy kötet, vé egyesülnek nyyan, de azért csak mutatványul, a mi maga forgalomba nem jön, tehát, mert csak 20 példányban van nyomtatva és „kézirat gyanánt." E körülmény nem szolgálhat tehát m. évi Kérelmem teljesítésének akadályául. Nem szolgálhat Bojer mü mü ének megjelenése sem akadályul, mert az egészen más fajtáju munka. A német eredetiből, melyet kétségen kivül szintén lehetne ismerni 10 év alatt 5 kiadás jelent meg s általánosan el van ismerve, hogy az a legjelesebb archeologiai munkák egyike.

Mindezeknél fogva Nagyságodnak döntő válaszát kérve, maradok kiváló tisztelettel

Váradon 1883. nov. 19.

alázatos szolgája
Dr Borzóky Alajos
igazgató

574
1883

Nagyméltóságu Elnökség!

A legmélyebb alázattal alólirott bátorkodik az általa bérelt helyiségekben előforduló hiányok elhárítása iránt esedezni; nevezetesen

1.) A Koreszmai helyiségekben a padlózat teljesen használhatlan állapotban van, úgy, hogy azt okvetlenül uyra kell padlóztatni. Minthogy ezen évek során át elhanyagolt helyiségekben más számos javitást saját költségünkön eszközöltünk, mély tisztelettel Kérjük, hogy a neverett helyiségek padlóztatását elrendelni Kegyeskedjék.

2.) Egy helyiségünkben Kereszttől futnak az emeleti ár. nyékszekek csövei s ezt kiállhatatlan és egészségtelen bűzzel lepik el. Ezen ártalmat a Két cső" elfalazása által lehetne kiküszöbölni, mely 15 forintnyi költségbe kerülne; kérnök ezen csekély összeg engedélyezését.

3.) Végül szárazpincze-helyiség hiányában azon szükség merül fel, hogy a bérház második udvarán saját költségünkön egy kis fásrint emelhessünk a papir raktározására, mére nézve a Nagyméltóságu Elnökség engedélyét kérjük.

Budapest 1883. nov. 15

A Nagyméltóságu Elnökség

alázatos szolgája

Hornyánszky Viktor Könyvnyomdája

Érk. nov. 19. 1883.

~~518.~~ 575
1883

2 mell.

A Honvédelmi
ügyrendről.

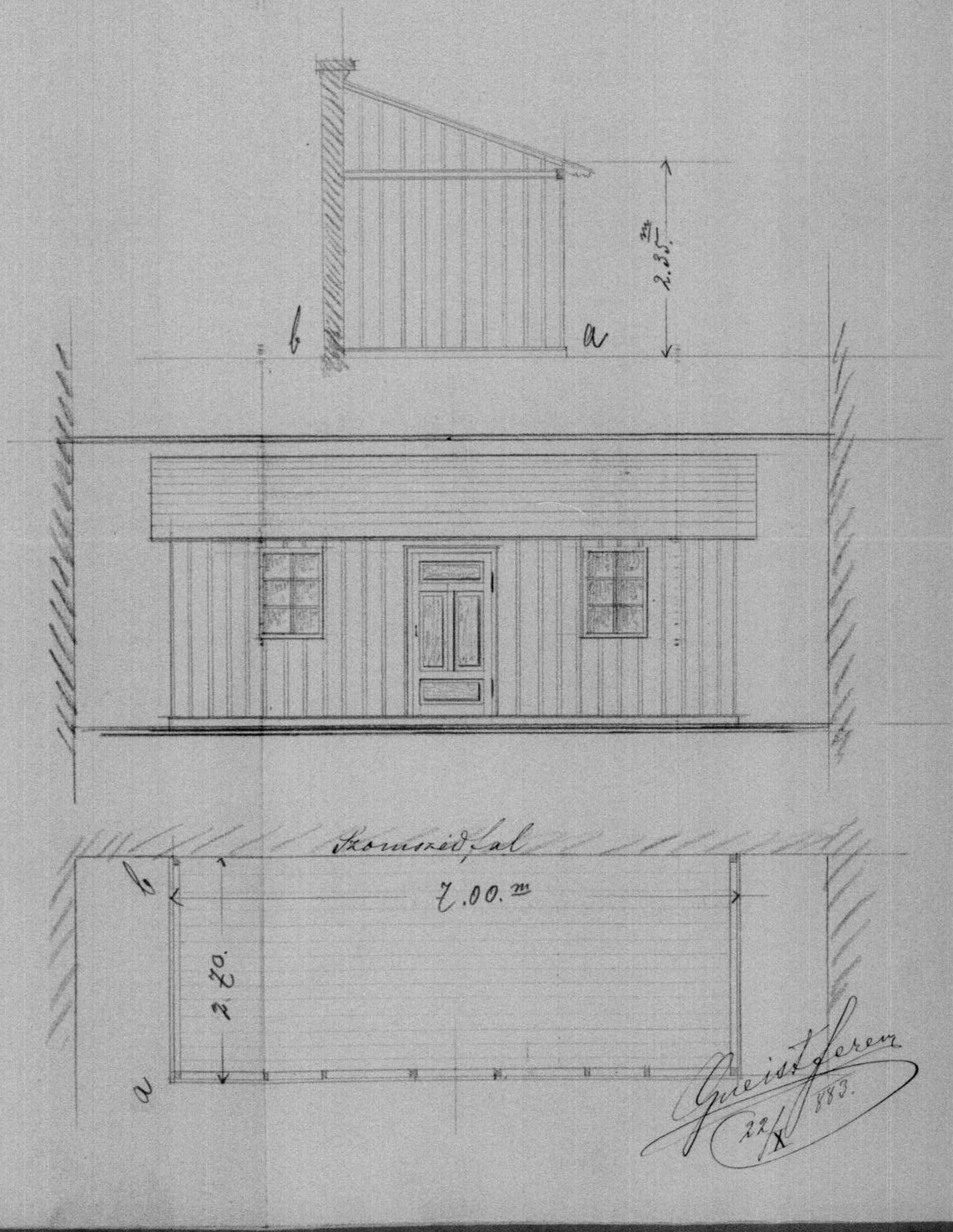

Gneist Ferenc
22/X 883.

Nagyméltóságu Elnökség!

Midőn azon magas kitüntetésért, melyben a T. Akadémia Kiadványainak bizományba való átadása által részesültem, a legmélyebb köszönetemet kifejezném, bátorkodom a megállapított feltételek tekintetében a következő megjegyzéseket és ajánlatokat a legmélyebb alázattal előterjeszteni:

Legterhesebb feltételnek tartom a Vállalat széthületésének elvétele és annak átadása a franklin-társulatnak; mert ha ez ténynyé válik, akkor a sorsimsut Könyvkereskedést ezen félreeső vidéken felállitani épen lehetetlen, sőt az által az akadémiai ren„ des Kiadványoknak kelendősítése is fog szenvedni.

Ennek folytán bátorkodom ugból azon legalázatosabb Kére„ lemmel járulni, hogy a vállalat szétküldését reám bizni, a tagdijak beszedésével pedig a Könyvraktárak Kezelőjét bizni meg. Ez esetben a szétküldésért provisiót nem kivánnék, csupán a csomagolás, szállitási dijak a ki nem váltott csomagokért és a szállitólevelek megtérítésére tartanék igényt. Azon körülménynél fogva pedig, hogy a vezetésem alatt lévő „Hornyánszky-féle nyom„ da összes számtartása a Kettős Könyvvitel alapján történik, ki van zárva minden visszaélés lehetősége. A nyomda azonkivül Rész üzleti Könyveit minden pillanatban betekintés czélyából a M. T. Akadémia rendelkezésére bocsátani.

A másik feltételnek, azaz 6000 ft. — letételnek épen nem felelhetek meg. Magam nem birok vagyonnal, a biztositó„ Rot tehát a Könyvkereskedési üzlettársaimnak, vagyis a nyomdának Kellene letenni, ez pedig ily jelentékeny összeget az üzletből el nem vonhat.

:/

Erre nézve bátorkodom felhozni, hogy a Hornyánszky-féle Könyvnyomda, mely jelenlegi berendezése folytán legkevesebb 60.000 f— értéket képvisel, mint az alapitandó Sortiment-üzlet társa annyi is felelősségben részesülvén, értékével elegendő biztositékot nyujt; azért bátorkodom javaslatba hozni: Kegyeskedjék a biztositéki összeget elengedni és helyébe a nyomda jótállását elfogadni, a leszámolást pedig minden év junius 1-jére tenni.

Ezen Két javaslatot Kegyes fontolásába és helybenhagyásába ajánlva, maradtam legmélyebb tisztelettel

Budapesten, 1883. novemben 15.

a Nagyméltóságu Elnökségnek

legalázatosabb szolgája

Vnoll Károly

Ex. nov. 19. 1883.

~~517.~~ 576

Jelentés
a folyamodás ez ügyben

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségéhez

Budapesten.

Mély fájdalommal jelentem, hogy édes Atyám Benkő Dániel,
az Akadémiának levelező tagja, ma reggel 7 órakor
meghalt.

Temetésére lehetőleg holnap délután lesz; ezt e.
gyébiránt csak később tudatkarom.

Mély tisztelettel

Budapesten, 1883. november 19-én

alázatos szolgája
Benkő Kálmán
ügyvéd

Lakás: Sóház utcza 7. sz.

Erk. nov. 19. 1883

~~519.~~ 577

Benkő Dániel ker. tag
nov. 19-én.

A földbirtokelinditási pénzügyi osztályanak.

A vallás- és közokt. m. k. Minister úr f. nov. 6-ikán 33060 szám alatti leiratában értesíti az akademiai hoz a budapesti IX kerületi adóhivatalnál 750 forintos utalványozás az elektromos bizonság czéljaira.

Van szerencsém folyóként, hogy a nyugdíjas Kiadóhivatal távozásra vegyes hozzám beküldeni és az összeg folyamat mélyörzésnek.

Pest nov. 19. 1883.

L f. é.

578

~~520~~

1923.

23060 szám

Nagyméltóságú Gróf és Elnök Úr!

Folyó évi október hó 1-ről 3773 sz. a. kelt nagybecsü előterjesztésére, van szerencsém tisztelettel értesíteni Nagyméltóságodat, hogy egyidejüleg utasítottam a budapesti IX. ker. adóhivatalt, hogy a nemzetközi elektromos conferentia határozatai értelmében felállítandó elektromos bizottság czéljaira általam ezennel a folyó 1883 évre engedélyezett 750 frt. összeget, a magyar földmivelésügyi - mint a magyar tudományos Akademia pénztárnoka - az Akademia főtitkára által távirdailag és belföldi

/.

Nagyméltóságú

Gróf Lónyay Elemér

hű tudtának, a magy. tud. Akademia

elnökének.

Bélyegek nyugtájára fizetve kr.

Fogadja Nagymélóságos Kiváló

tiszteletem ösmete nyilvánítását.

Budapest 1883 November hó 6-án.

Tepper

Ét. nov. 14. 1883.

5tf

~~420~~.

Elektromos bizottság

Tekintetes Undalmi Főszolgabíró úr!

Szemesen alt folyó évi Szep. 28. 430. sz.a.
kelt levelemben főlhivni a Tekin.
Szolgabiró Kormányzóság figyelmét az
Akademia tóttii erdő. birtokainak
elhagyatott állapotaira.
Azóta Azóta, ifj Bitk Lantó úr,
az megkeresésére Veres Ignácz
biertra-terebesi földbirtokos ajánl.
Kozok, hogy a felszólalást
Kéri magára vállalja és kerületi
által az erdőr őrizetem fogja.
Ezen kerület részére évi 60 forintot
igenyel. Egyúttal megtiszó levél
kiállítását kéri oly czélból, hogy
ő a határsértők ellen "tello"
erélyel föllépheszen.
Van szerencsém Azon kéréssemel
fordúlni Tekintetes Urunkhoz,
~~mélóságodhoz tekintetes szolgabiró~~
alázatos azzal hogy ~~kérésem~~ véle-
~~ményét velem közölni, rajzin~~

Az adományozo

579

~~521~~

1883.

Tisztelt Uraság

Van szerencsém az Akademia a jelenes ügyrendet elfogadja-e, ~~hanem~~ vélemenyét tekeretes rövid idő alatt ~~vélemenyét~~ velem közölni szíveskedjek.

Fogadja . . . .

Pest 19/XI 83.

Tekintetes Uraság Elnök

urnák a nagyr. 1. szám alatti leiratra

Wahrmann

19

N. 550

R. ISTITUTO DI SCIENZE, LETTERE ED ARTI

Venezia, 15 novembre 1883

Il Segretario del Reale Istituto

alla R. Accademia Ungherese
delle scienze in Budapest

Il R. Istituto di scienze, lettere ed arti residente in Venezia, accogliendo con gradimento per la propria biblioteca le varie pubblicazioni trasmesse col gradito foglio del 1° aprile a. c.,

mi ha commesso di renderle grazie per sì cortese dono, e di reclamare i mancanti fascicoli 11-12 della Ungarische Revue del 1882.

Nell'adempiere tale incarico Le rassegno la particolare mia estimazione.

G. Bizio

Ex. kov. 19. 1883.

580

~~522.~~

Heinrich Konrád t. t. úr
ő nagyságát felkérjük, hogy
a reclamált két futer
utólagos megküldéséről
sitéi Kedveső Szívességét.

Budapest 1883 nov. 20

Jakubovich
főnök

1) Ungarische Revue
1887. XI. XII

Ábel: adalékok a humanizmus történetéhez Magyarországon.
Arany. Prózai dolgozatai.
Arany. Szécheny emlékezete.
Arany. Aristophanes vígjátékai I, II, III.
Bánóczi. Révai élete.
Beöthy. A társadalmi fejlődés törvényei I, II.
Bertha. Országgyűlési Tárcza 1830-ról.
Boissier. Cicero és barátjai. Ford. Csiky K.
Carlyle. A franczia forradalom.
Carrara. A büntetőjog tudom. progr.
Cliffe Leslie. Angol közgazdasági és pénzügyi értekezések.
Curtius A görögök története.
Gregory. Az akadémiák.
Apáczai Csere bölcsészeti dolgozatai.
Emlékkönyv (akadémiai) Kazinczy elhalálozása ötvenedén.
Értekezések a nyelv- és széptudományok köréből, I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX és X.
Értekezések a bölcsészeti tudományok köréből, I, II kötet.
Értekezések a történelmi tudományok köréből, I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX és X.
Értekezések a társadalmi tudom. köréből, I, II, III, IV, V, VI, VI.
Értekezések a nemzetgazdasági és statistika köréből
Hirschler Tapasztalatain a fenyes itélőkkel a dohánnyal való visszaélésekről.
Gegő. A moldvai magyar telepekről.
Greif. A jogi állam.
Goldzicher Az iszlám.
Heller Classikusok.
Henszlmann. A szépészetelméleti alapvonalai.
Hetényi A magyar parthenon.
Ethnographia
Hunfalvy Magyarország és a magyarság ethnographiája.
Jókai Egy magyar nábob
Kalevala. Ford. Barna.
Kállay. A szerbek története.
Kölcsey Téli élet. Írói élete 1-IV.
Könyöki Budapest népességi viszonyai.
Kunitobunkoshi II. Mehemet élete.
Lavelaye. Kormányformák
Lenhossék. A szeged-öthalmi ásatás.
Lewes: Goethe élete és Aphorismái.

Kedves Tekintetes Ur!
Már régen megmondtam Önnek, hogy a Magyar Tudományos Akadémia Önnek a Fejérpataky-féle kéziratért 68 frt. értéket nem fizethet, mert ez a kézirat az Akadémia tulajdonát képezi, a mely azt csak kölcsönképen adta át Önnek. Ezt Önnek már 1881 Szept. 1-én megírtam, de Ön azóta sem küldött vissza semmit. Ha tehát a kéziratot nem küldi vissza, kénytelen leszek a Magyar Tudományos Akadémia nevében a Tekintetes Cs. és Kir. Törvényszéknél panaszt tenni.
Budapest, 1883. XI/20 Hazai Lajos
Vörös-Berzsenyi 8

581
1883

581.
1883

Leroy-Beaulieu Birodalom.
Magyarországi régészeti emlékek I–IV.
Maine Summer. A jog őskora.
Mayr György. A társadalmi élet
Mocsy Elmélkedések a physiologia s psych. köréből.
Molnár. A közoktatás története.
Müller. Ujabb felolvasások.
Mézard a franczia irodalom
Nyáry Az aggteleki barlang.
Nyelvemlékek (Régi magyar) Döbrentei I–IV.
Pauller. Adalékok a magyar jogtudomány történetéhez.
Pesty Az eltünt régi vármegyék s közei.
" A magyarországi várrendszerek.
" A pénzügyi bevétel.
" Rauner Lengyelhon bukása.
Symonds. A renaissance olaszországban
Széchenyi Gr. Széchenyi István
" Széchenyi emlékezete
" A világirodalom képviselői s közi.
" Taine Az angol irod. tört.
" A jelenkori Franczia-ország
" Thierry A római birod. bukása.
Todd Az angol parlamenti kormányrendszer.
Trefort Emlékbeszédek
" Kisebb dolgozatok
Vámbéry. A magyarok eredete II. kiadás

Összeg 68 ft. 85 kr.

Macaulay. Anglia története. I–VI 11. 40

80 25

252.80

13.80

112 2

16

2

1.90
6
11.40

4 257.80 63 20
12 189 60
252.80

262.80

Volf György, akademiai 2ag éve.

Hány példány?	A szerző neve.	A mű czime.	Hányadik kötet vagy füzet	frt	kr.
1.	Ábel Jenő	Adalékok a humanismushoz	1 kötet	1	80
2.	Ábel Jenő	Egyetemeink a középkorban	2 füzet	1.	~~80.~~
1.	Aristophanes	Vigjátékai (ford. Arany)	I. II. III. 3 kötet	6.	—
2.	Aristoteles	Ethikája	1 kötet.	~~2.~~	—
1.	Boissier Gaston	Cicero és barátai	1 kötet.	1.	~~90.~~
2.	Frankl V.	Hazai iskolázás	2. füzet.	~~2.~~	—
2.	Hunfalvy Pál	Magyarország ethnographiája.	2 kötet.	~~3~~	~~80.~~
2.	Molnár Aladár	A közoktatás története	I. 2. kötet.	~~6.~~	—
1.	Müller Miksa	Ujabb felolvasások.	1 kötet.	~~1~~	~~90.~~
2.	Nisard	A francziа irod. története	1 példány kiejegyzi a 2.-ból a II. III. IV. kötet, tehát 7 kötet	13	~~30~~
1.	Ovidius	Átváltozások	1 füzet	—	~~60.~~
1.	Simonyi Zsigmond	Magyar Kölönzök	I. II. két kötet	~~2~~	~~40~~
1.	Szarvas Gábor	Magyar igeidők	1 kötet	~~1~~	—
~~1.~~	~~Rewrewk Emil~~	~~Helyes magyarság elvei~~	~~1 kötet.~~	~~1.~~	~~—~~
1.	Torma Károly	Repertorium	1 kötet.	~~2.~~	~~50~~
2.	Vass J.	Hazai s külföldi iskolázás	2. füzet	~~1.~~	—
2.	Carlyle Tamás	A francziа forrad. Lört.	I. II. III. 6 kötet	~~11~~	~~40~~
2.	Lewis Lajos	Goethe élete	4 kötet	~~7~~ 8.	~~60.~~
1.	Lewis Lajos	A philosophia Lört.	I. II. III. 3 kötet	~~5~~	~~70.~~
1.	~	Kalewala	1 köt.	~~1.~~	—
1.	Macaulay	Anglia története	I—VI. 6 kötet	~~11.~~	~~40~~
1.	Szász Károly	A világirodalom éposai	I. II. 2 kötet.	~~3~~	~~80~~
1.	Taine H. A.	Az angol irodalom Lört.	I II 3 kötet.	~~3~~	~~80~~
1.	Symonds	A renaissance Olaszországban	I. II. 2 kötet.	~~3~~	~~80~~
~~1.~~	~~Boissier Gaston~~	~~Archaeologiai séták~~	~~1 kötet.~~	~~1~~	~~90~~
~~1~~	~~Fustel de Coulange~~	~~Az ókori község~~	~~1 kötet.~~	~~1~~	~~90~~
		Összesen		101 frt	90 kr.

Hány példány?	Az író neve.	A mű címe	Hány füzet vagy kötet.	frt.	kr.	Hány példány
1.	Leroy-Beaulieu	Pénzügytan I—II	4 kötet	7	60.	1.
1.	Bluntschli	államjog II. köt.	1 köt.	1	90.	
1.	Gneist	A jogi állam	1 köt.	1	90	
1.	Maine	A jog őskora	1 köt.	1	90.	
1.	Todd	Angol parliament I.II.III.	3 köt.	5	70.	
1.	Carrara	Büntelőjog programja I.II.	2. köt.	3	80.	
1.	Pauler Tivadar	A daléokok a magyar jogban	1 köt.	1	90.	
1.	Laveleye Emil	Társadalmi kormányformák	1 köt.	1	90	
1.	Mayr Gy.	A társadalmi élet	1 köt	1/2	90.	1.
1.	Taine H. A.	A jelenkori Franciaország I.II;	2 köt.	2	80	
1.	Értekezések az angol s francia nemzetgazdaság köréből (ford. Földes)		1 köt	1	90.	
1.	Alsóorjai B. Apor	Munkái Mon. Script. XI. köt.	1 Kötet	2.	—	
1.	Arany János	Széchenyi emlékezete	1 füz.	—	40.	
1.	Apáczai Csere János	bölcseszeti Dolgozatai	1 füz.	—	50.	
1.	Goldziher Ignácz	Az iszlám	1 köt.	1	90.	
1.	Hellén classicusok	Sophokles- Euripides	1. köt.	—	20.	
1.	Táléziás: Vörösmarti	Vérnász	1 füz.	—	10.	
(1.)	A magyar helyesírás elvei és szabályai		1 füz.	—	10.	
1.	Magyar levelestár	I. és II. kötet	2 kötet	2	20.	
1.	Pázmány Péter	levelezése Mon. Ecclesiastica 19. köt.	1. kötet.	3.	—	
1.	Kóner Flóris	A régi Pest	1 füz.	—	80.	
1.	Rupp J.	Budapest és környék helyrajza	1 füz.	—	50.	
1.	Rupp J.	Magyarország helyrajzi története	3 köt.	3	30.	
1.	Szabó J.	Magyarosítás a természettudom.	1 füz.	—	10.	
1.	Szinnyei J.	Tud. repertorium II. kötet. II. ont. I.	1 köt.	5.	—	
1.	Ugor füzetek	I. Genetz. III. Halász. IV. Budenz	3 füzet	1	80.	
1.	Értekezések a nyelv- és népism. köréből	II. kötet.	1 kötet	2	15	
	IV. köt. 1. 40 2. 20 4 20 5 20 6 15		Összesen	61	frt —	

Hány példány?	Az író neve.	A mű címe.	Hány kötet vagy füzet.	frt.	kr.
1.	Értekezések a nyelv- és széptudományi körből	I. kötetből: 1., 2., 4. szám	3 füzet.	—	30.
	" "	II. kötetből: 1/10, 2/20, 5/20, 6/20, 10/30 szám	5 füzet	1.	—
	" "	III. kötetből: 1/40, 7/10, 9/10 szám	3 füzet	—	60.
	" "	V. kötetből: 7/80 szám	1 füzet	—	80.
	" "	VI. kötetből: 3/20, 9/20 szám	2 füzet	—	40.
	" "	VIII. kötetből: 1/60, 6/20, 8/30 szám	3 füzet	1	60.
	" "	IX kötetből: 7/40, 9/30, 10/30 szám	3 füzet.	1.	—
	" "	X. kötetből: 6/60, 2/10 szám	2 füz.	—	70.
1.	Értekezések a történelmi tudomány köréből	XI. kötetből: 2/90, 5/1. szám	2 füzet	1	90.
		Összesen		8 frt	30 kr
		Átvitel az 1. lapról		101	— 90
		Átvitel a 2. lapról		61.	—
		Összesen		172 frt	20 kr

A kedvezmény szerint ennek negyede: 43 frt 05 kr.

Kérem e könyveket részemre kiszolgáltatni.

Budapest, 1883. nov. 20.

Wolf Gyögy.
levelező tag.

37.31
3
111.93
9 25

119.90

149.25

Voet Gg.

582

1883

A magyar Tudós-Társaság
pénztárához.

Van szerencsém Tek. Társaság,
hogy Tárkányi Béla hiv.
tagról az általa Dante
magyar fordítása kiadási
költségeire Tek. Társaságnál 800
darab aranyat, illetőleg az
annak megfelelő összeget átven-
ni és mint Dante-fordítási-
alapra Külön nyilvántartan-
meltóztassék.

Budapest 1883 nov. 20.

583

~~525~~

1883

Nagyságos Uram!

A mult ſzünidők alatt a Magyar Tud. Akad. könyv kiadó vállalatától beszélvén Nagyságos Szász Károly urral, úgy értesültem tőle, hogy ha valamely munka fordítását meg akarom kapni, legczélszerűbb ha ilyet magam ajánlok a Könyvkiadó bizottságnak s egyuttal belőle mutatványt is mellékelek. Van szerencsém ennélfogva kiadásra ajánlani Herbert Spencer Principles of Psychology czimü két kötetes Lélektanát, mellékelve belőle egy fejezet fordítását.

A munka igen korszerü, az evolutio elméletének alapján tárgyalja a lélek tüneményeit, mi körben physiologiai s öszehasonlító állattani kutatásokra támaszkodik folytonosan. Herbert Spencer sokkal ismeretesebb hőn, ezen müvében kifejezésre jellemerneum kellene s ha ajánlatom a bizottság kedvező véleményével találkoznék: kérem méltóztassanak a mü lefordítását megbizni.

Egyébiránt ha a Nagyságos bizottság jónak látná hogy Herbert Spencer Lélektana rövidebben dolgoztassék fel: az ily átdolgozásra is szivesen vállalkozom. A müvet végzés után tanulmányozom: ennélfogva remélem hogy a feladatot a bizottság megelégedésére teljesíthetném.

Ismerek még egy másik igen jeles Lélektant is de ez nem tárgyalja az ember lelki tüneményeket hanem csak az értelem tüneteit. Ez a mü Taine De l'In-

584
1883

tellyezee vizsgi könyve. Ha jobban tetszenék ez: annak
keresztülvitelére is vállalkozom.

Ahaz e müvek valamelyikével, akár mással, a
melynek kijelelésére mint méltóztatik emlékezni Nagy-
tajos Szilágyi Sándor ur vállalkozott, kivánom meg-
igen örömest venném ha munkát gyorsan és jól elké-
szítenem. A megbizatás esetén bővebb tudósitását téve
kiválo tisztelettel nyilvánitása mellett vagyok.

Nagy Kőrös 1883 novemb. 21.

alázatos szolgája
Dr Degfalvi
tanár.

585
1883

Méltóságos Uram!

Kívánságára bevárni vártam a megkapta után, felkeresem Didat urat, hogy megígérte, hogy az eredeti aquarelleket más nap elküldi; de sajnálattal kell tudósítanom is, hogy magam elkésem Tőle. Tegnap este kaptam a rég várt levelet, melyben tudatja, hogy mindaddig, míg az elküldött két levelemre választ nem kapja, a munkát nem folytathatja; megírtam neki, hogy a rajzokat átvizsgálás után Méltóságodnak mindjárt meg fogja küldeni.

Fogadja Méltóságos Uram kitűnő tiszteletem kinyilvánítását

mellyel vagyok, további megbízásait várva

alázatos szolgája

Párisban november 21-én. Arányi Lajos

21

MEGHIVÓ

A KIRÁLYI JÓZSEF-MŰEGYETEM

ÚJ ÉPÜLETEINEK

1883. NOVEMBER HÓ 25-ÉN D. E. 11 ÓRAKOR

TARTANDÓ

MEGNYITÓ ÜNNEPÉRE.

TÁRGYAI:

DR. SZILY KÁLMÁN E. I. REKTOR BESZÉDE „A MŰEGYETEM VÉGLEGES ELHELYEZÉSÉNEK KÉRDÉSE 1836-TÓL—1882-IG."

A MŰEGYETEM ÉPÜLETEINEK BEMUTATÁSA.

A magyar tudományos akadémia Nagyméltóságú Elnökének.

Az Athenaeum r. társ. könyvnyomdája.

Ct. Nov. 23. 1883

~~531.~~ 586

587 —
1883

Nagyságos Ajtókanonok Úr.

Munkácsra vonatkozólag az Akademiai Rózsaliczkó'vitt bi-
zottsághoz érkezett ajánlatom
kiegészítése gyanánt van ré-
szemre várva fogalma is
arra nézve bemutatni;
mely végből körültem Scott
Boltal, s meg a következő:

Arra esetben, ha munkám
a Rózsaliczkó'vállalat kere-
tébe beillik s elvileg elfoga-
tónak találtatik: tehintetbe
ug minthe Keziratban

93

nyujtottam volna be. Ez ár
ról tiszteletdíj fejében (mely
ha jól tudom ivenként 25
frt) átadom a rendelkezé-
semre álló 450 példányt
is. A többség számú példányok
ban való kinyomatását azután
az Akad. Könyvkiadó vállalata
eszközölné. Ez esetben
szerzőnek le okoztatnék
több költség, mintha kéz-
iratban nyujtanám be
munkámat.

Midőn ezt Önök tudomá-
sára hozom, maradtam
megtisztelő közlésüket kérve.

Pest nov. 23. 1883.

Arkossy

A M. T. Akadémia I. cz. Könyvkiadó
Hivatalának

helyben

Van szerencsém ezennel felkérni a I. cz.
Könyvkiadó hivatalt, miszerint nekem az alant
felsorolt és a m. t. akadémia kiadásában meg-
jelent munkákat a kikirdetett árleszállítás
mellett kiszolgáltatni szíveskedjék.

Kiváló tisztelettel

Budapesten, 1883. nov. 23-án

Hirschler Ignácz
a. m. t. akadémia
t. ügyész

A Könyvkiadó vállalat művei közül:

~~Macaulay: Anglia története. 6 köt. ... 7.40~~

~~(2 példány) 14.80~~

Carlyle: A franczia forradalom. 3 köt. I–III. ... ~~5.70~~
(2 példány) ... ~~5.70~~

Henfalvy: Magyarország ethnogr. a. 1 köt. ~~1.90~~

Goldziher, Az iszlám. 1 köt. ... ~~1.90~~

Symonds, A renaissance Olaszországb. 2 köt. I/II ~~3.80~~
(2 példány) ... ~~3.80~~

Thierry, A római birodalom képe. 1 köt. ... ~~1.90~~
(2 példány) ... ~~1.90~~

Boissier, Cicero és barátai. 1 köt. ... ~~1.90~~

Taine, Az angol irodalom köt. 2. köt. I/II ... ~~3.80~~

Guizot, A jogi állam. 1 köt. ... ~~1.90~~
(2 példány) ... ~~1.90~~

Maine: A jog őskora. 1 köt. ... ~~1.90~~
(2 példány) ... ~~1.90~~

34 kr.

/.

34 K I–III.

Todd, Az angol parlamentáris kormányrendszer 3 köt. . . £ 7·70
(2 példány) . . . . £ 7·70

Carrara, A fürdőtöltés tud. programmja 2 köt. I. II. . . £ 3·80
(2 példány) . . . . £ 3·80

Paulsen, Adalékok a jogtudomány köréből 1 köt. . £ 1·40

Leroy-Beaulieu, Pénzügytan 1/2 köt. . . £ 1·60
(2 példány) . . . £ 1·60

Laveleye, A kormányformák. 1 köt. . . . . £ 1·80
(2 példány) . . . . £ 1·80

Mayr, A társadalmi élet törvényszerűsége. 1 k. £ 1·60

Taine: A jelenkori Franciaország. 3 k. I–III . . £ 5·70

Értekezések az ang. és fr. nemzetgazdaságtörténetből. 1 k. £ 1·40
(2 példány) . . . . . £ 1·60

Lewes, Goethe élete. 2 köt. I. II. . . . . £ 3·60

Trefort, Emlékbeszédek és tanulmányok. 1 k. . £ 1·80

Trefort, Kisebb dolgozatok. 1 k. . . . . £ 1·80

Bjørnson színjátékai. 3 k. I/III. . . . 6·–

68 K.

Hirschler J.

588
1883

X

104.80

2620
7860
10480

93

13253 sz.
18 83

Budapest főváros tanácsa.

Miután a fővárosi V kerületben Fő út és Akadémia ut-
czában a Csatornázási és burkolási munkák 95223 frt 78 kr. költséggel végrehajtattak, és a fennálló rendszabályok értelmében az érdekelt háztulajdonosok e költséghez 2185 frt 44 krral járulni kötelesek, ennélfogva t. cz. Magyar tudományos Akadémia ezennel hivatalból felszólittatik, hogy a budapesti V kerületi Fő és Akadémia utczai 766/767 Hrsz. 1. 2. 3. 4. szám sz. a. fekvő háztelke után esedékes:

Csatornaépitési járulékot	61 mét.	960 millim. homlokzat után à	4 frt	00 kr.	248 frt	32 kr.
~~Kocsiut-kövezési~~ (Ház telki viziaron beveretési) járulékot	126 mét.	930 millim homlokzat után à	3 frt	19 kr.	404 frt	91 kr.
~~Járdakő~~ járulékot	mét.	millim. homlokzat után à	frt	kr.	35 frt	72 kr.
Granitjárda egyenes szegélykő-járulék	163 mét.	180 millim. homlokzat után à	5 frt	97 kr.	974 frt	18 kr.
» » körives » »	22 mét.	700 millim. homlokzat után à	8 frt	70 kr.	197 frt	49 kr.
Asphalt egyes Coulé burkolati »	243 mét.	830 millim. homlokzat után à	3 frt	87 kr.	1126 frt	63 kr.
» kettős » » »	44 .	930 . . . à	5 frt	50 kr.	82 frt	12 kr.
Trachytjárda szegélykő-járulék	42 .	50 . . . à	1 frt	29 kr.	55 frt	— kr.
Kapu bejárati kő járulék 2db		à	64 frt	05 kr.	128 frt	10 kr.
Utépitési járulék		Összesen à	frt	kr.	32 52 frt	47 kr.
Kőolaj-lámpa felállitási járulék		à	frt	kr.	frt	kr.
Lemaradó a régi járdadíj értél	288 .	320 . . . à	2 frt	20 kr.	634 frt	30 kr.

Összesen: 2618 frt 17 kr.

azaz: Kettőezer hatszáztizennyolc frt 17 krt a fővárosi házipénztárba (IV. ker. régi városház II-ik emelet 63-ik sz. a.) jelen határozat átvétele napjától számitandó 30 nap alatt — különbeni végrehajtás, telekkönyvi bekeblezés és az 1878-ki 110. és 18. közgyülési határozat értelmében 6% kamat fizetés terhe alatt — fizesse le.

Kelt Budapesten, 18 83

A polgármester helyett:

Kunfalvy
tanácsnok

Nyomtatv. minta sz. 437.

K. II. 8[illegible] 1883

Esedékessé vált és jogerőre emelkedett

18

Fizetendő frt kr. o. é. tőke,

ennek 18 -tól járó

6%-kos késedelmi kamatai.

Budapest, 18

A fővárosi házi pénztár által.

Él. nov. 23. 1883.

528 589

Kézbesittetett 18

PÁRISI KÖLCSÖNÖSEN SEGÉLYZÖ MAGYAR EGYLET

(Société Hongroise de Secours Mutuels)

Paris, _____

~~44, Rue Saint-Louis-en-l'Ile.~~

Méltóságos Uram!

Tegnap(előtt)e kerestem fel Didot urat a legnagyobb csodálkozásomra megtudtam, hogy az eredeti aquarelrajzokat nem küldte el, elmentem tehát magam a mühelybe is elhoztam. A mai postával el is küldtem; alkalmam volt meggyőződni, miképen a munka most komoly az halad és ha Méltóságod a Pestre küldött két levonatot rövid időn belül megbirigáltatja, a munka legkésőbben decemberre kész pig Pesten is lesz.

Akkor tegnapelőtt este Didot úr mühelyében megnéztük a legujabb kromotot, összehasonlitva azt az eredeti rajzzal, ámbár makéto nem vagyok, egy jelentéktelen megjegyzést tettem, mire Didot ur abbeli meggyőződésének adott kifejezést, hogy a most kapott levonatok sokkal jobbak a régi eredeti aquarel-rajz, miből ő azt következtetem, hogy nem igen lesz hajlandó változásokat eszközölni; Különben Didot ur nagyon derék ember, kinek csak az a hibája van, hogy tenmindég munkával el lévén halmozva, ugyancsak sokáig kell várni adott szavára.

Fogadja Méltóságos Uram kitünő tiszteletem kifejezését alázatos szolgája

Ráényi Mihály

Paris 1883 november 24-én

590
1883

24

A soproni ág. hitv. ev. ker. lyceum
tanári karától.

A magyar tudományos akademia
nagyságos igazgatóságának
Budapest.

Szives örömünkre szolgál f. é. okt.
29-én lyceumunk könyvtára javára történt
nagybecsü elhatározásáért ezennel meleg
őszinte köszönetünket kifejezhetni.

Mély tisztelettel

a tanári Kar üléséből Sopron 1883. nov. 24.

Müller Károly
igazgató

Fabó Sámuel
mint tan. ül. jegyző.

591
1883

83

24

592/1883

Nagy Kőrös 1883 nov. 24.

Nagyságos Uram!

Becses felszólítását, hogy Thierry Amade Recits de l'histoire romaine - című művének első kötetétől próba fordítását küldjek, vettem s ha a mű ereuben volna posta fordultával teljesí" tenem kívánatát, de így csak néhány nap multva teheteu ezt meg, a mikor majd ki. Szilágyi Sándor ur, a kinek ez iránt irtam, a művet le küldi: addig is méltóztassék rezám való tekin" tetből az ügy eldöntését függőben tartani.

E hó 11-én Herbert Spencer"

64

Lélektanából küldtem fel próba
fordítását, de úgy látom beiratkozásom
levele még annak idején elkésve érkezett
előttem. Ha más a kiadandó
dó művek közt volnának jelölve
ter ajánlatom elkésve érkezett
volna: mindenesetre kérem,
hogy Thierry művét nekem mél-
tóztassanak adni, feltéve hogy
a mikben kétségem sincs, fordítá-
som megüti a mértéket. E re-
ményre az jogosít, hogy úgy a
természettudományi, mint bölcsé-
szetben a földrajzi társaság
az ő megbízásából kisebb fordí-
tásaimmal teljesen megelégedtek.

Kiváló tisztelettel

Kérvényező:
Dr Beszédes

593/1883

Budapest 1883 novemb. 24.

Nagyságos Szilády Áron úrnak

mint a m. t. Akademia Könyvkiadó

hivatalnoka helyében.

Nagyságos úr!

f. é. novemb. 20. kelt igen becsos meg-

keresésére van szerencsém hivatalból

válaszolni hogy Kraft Ebning könyve:

„Lélektan. Orvosok és Bírák részére"

német és egy pár: az erdei nemek

munkából Szilasi Pál munkának más

hasonnemű kiadványaival együtt átjárnyugtatta.

Ezen körülmény tehát Szilasi úrnak-

is megkönnyebbülésére szolgálhat hogy a kéziratok napján-

ak visszaküldése iránt. – Fogadja Nagyságos

Uram kitűnő tiszteletem kijelentését

mellyel maradtam

alázatos szolgája:

Dr. Schwartzer Ottó

14

Dr. Salamon Ferencz, akadémiai r. tag ajánl.

Budapest 1883 nov. 24.

Arany,	Prózai dolgozatai	1.90
1. Arany,	Aristophanes fordítása I–III.	6.—
2. "	" I–III.	6.
Alexander,	Ranke élete. I.	4.90.
Carlyle,	A francia forradalom I–III.	5.70
Apáczai Csere	Böles. dolgozatai	50.
Goldziher,	Az iszlám	4.90
Fraknói,	Magyar országgyülések története I/III	8.40
I. Hunfalvy,	Magyarország ethnographiája	4.90.
2. "	" " "	1.90.
Knauz,	Kortan	4.—
Kalevala,		4.—
Laveleye	Kormányformák az új kori társad.	4.90.
"	" " " "	1.90.
Költők tára	I–IV.	8.—
"	" " "	8.—
Lewis	Göthe élete I. II	4.—
"	"	4.—
Magyar,	Délafrikai utazásai. I.	4.—
Müller,	Ujabb felolvasásai a nyelvt. Köréből	1.90
Nyelvemléktár	I. II. V. VII.	8.—
Römer A	régi Pest	80
Symonds,	A renaissance Olaszországban, I–III	3.80
" "	" "	3.80
Taine A	jelen kori Franczia ország. I. II.	3.80

7. 60. ~~Nisard~~ A franczia irodalom története.

~~3. 80.~~ Szász K. A világirodalom eposzai: I, II.

~~3. 80.~~ " " " " " " I. II.

~~5. 70.~~ Todd, Az angol parliamenti kormány I, II, III

2. — Vámbéry, A magyarok eredetéről II. Kiad.

3. — " " " " " II. Kiad.

~~80.~~ Szilády Temesvári Pelbart.

+. — Torma Az aquincumi amphitheatrum ~~II. 5.~~
északi fele.

~~90.~~ 90. Torma A Limes Dacicus felső része. ~~II. 2.~~

40. Mayrovszky Renaissance Magyarországon ~~II. 8.~~
(Értek a tört. tud. Körébül 9. Kötetében)

20 Simonyi Az analogia hatásáról (Ért. 9. ötk. k.) ~~IV. 12.~~

10 Bánóczi. A magy. romanticismus (Ért. 10. ötk.) ~~X. 12.~~

20. Kelen Visszapillantás közgazdaságunk 1/4 százados állapotára. a IV. k. ból IV. 1.

40 Konek Az év M. o. bünvádi stat. (Ért V. k. ből) V. 8.

30. Lány A magy. és osztr. államháztartás 68—77-ig (Ért VI. k.) VI. 9.

30. " " " — " "

40 Kelen Nemzetiségi viszonyok. (Ért VII. k.) VII. 2.

124 60

I. II. III

II. 5.

II. 2.

I. 2.

IV. 12.

10. ckl. V. 12.

a IV. k. ból IV. 1. Társai.

V. 8. —

VI. 9. —

VII. 2. —

594
1883

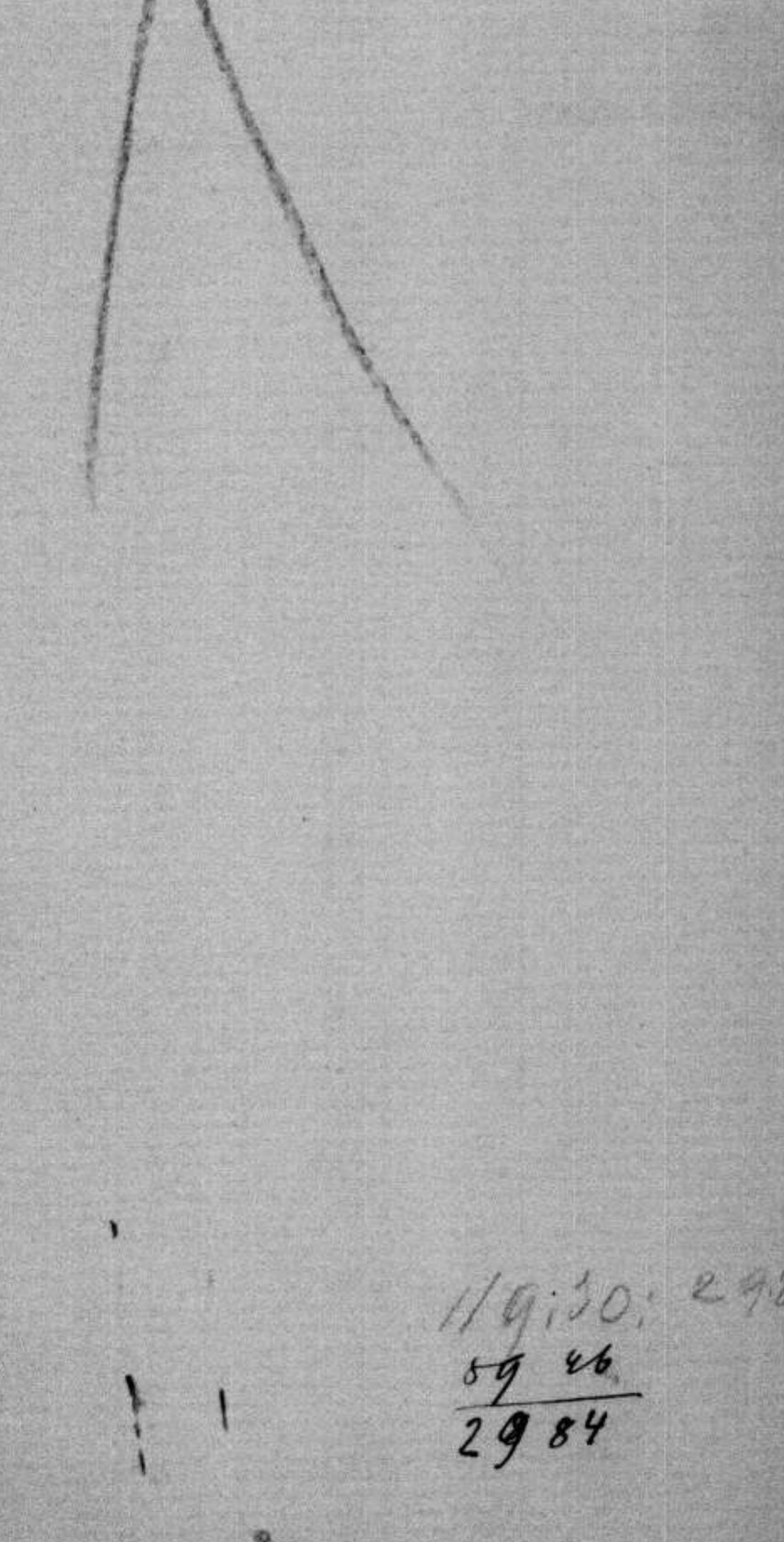

11.9.30. 2782
89 46
2984

29.82
89 46
11.9.28

Kivét czikk
a M. T. Akadémia 1883. Nov. 26-ki
összes ülésének jegyzőkönyvéből.

240. Olvastatik a Fáy-jutalom tárgyában kiküldött bizottság jelentése.

Az összes ülés, a jelentés alapján a következőben állapodik meg:

a) A Fáy-alapítványból rendelkezésre álló 1800 frt jutalomra a természettudományok körében 1877-től 1883-ig megjelent munkák versenyezzenek.

b) A III. osztály felhivatik, hogy a jelen év végét bevárva, a jutalom odaitélése iránt, javaslatát az Akadémia elé terjesszze.

c) Minek a bizottság az összes ülés figyelmét a Fáy-jutalom tárgyában fennálló szabályok homályosságára, és az azokban mulatkozó ellenmondásokra irányozta: az Akadémia a szabályok revisiojját és világosabb szerkesztését kivánatosnak tartván, a pesti első hazai takarékpénztár igazgatóságát felkéri, hogy a szabályok átdolgozásához - és e czélból az Akadémia és a takarékpénztár igazgatóságának tagjaiból Vegyes bizottság alakitásához beleegyezését adja.

Knauz Nándor
főtitkár

III osztály

III ofst. 9k cirkh. 1883 dec 10.
8k fond.

595
1883

559
240 Ak.

Tisztelt Igazgató úr!

Folyó évi június 1-én 3264 szám alatti nagybecsű átiratában az Akademiai főkhatalmanni mél-
tóztatott, hogy arra okvetetlenmány kijelölésére, a melynek körében
~~körében megjelent munkák~~ a Fay-alapítványból rendelkezésre álló 1800 forint
jutalom és versenyezhessenek.

Akademia 7 mai napon tartott összes ülésében elhatározta, hogy a nevezett jutalomra a tiszta
restaurációról körében, 1877 től 1883-ig megjelent munkák versenyezhessenek, és fel-
kéri az illető országos, hogy a jutalom diadalése iránt tegyen az összes ülési elé.

A pályázat eredményét ~~kerületi~~ maga ideje szerencsém lesz a Tisztelt Igazgató úrral közölni.

Ezen alkalommal, a midőn az Akademia által kikültött bizottsága ~~a tolmácsolásom~~, Tisztelt Igazgató úr által szívesen jogot igénybe ~~vett~~, ~~és a tudakozódom~~ vevé, ~~az ügyészi~~ el a Fay mindenekelőtt, a

a Tisztelt Igazgató úr megtisztelő bizalmának ezen nyilatkozatát köszönettel fogadja, és megelőző bizottsági tárgyalás utáni a pályázati határidő lejárta alatt, vagy

Tisztelettel

595
~~534~~
1883.

Tag - alapítványnak — a
pesti hazai első takarékpénztár
által megállapított szabályzatának
~~Kerner~~ Keresztelő ~~helybenhagyólag~~
~~része~~ tudomásul, s főtisztelő
tagi ennek szabályzat ~~alá~~
pontjai készségesen tudomásunkul,
~~ezt~~ ellenmondás ~~tett~~ intézet
~~nagyb~~ határnak magokban
foglalni:

Így például ~~ejtem~~ a jelen esetben
mondó pont világos

~~A~~ Akademia ~~emlékpénz~~ cső
a szabályok 2-ik ~~rendelkezése~~
alá tartozó kiváltságával ~~és~~
~~ezen Rendelemmel fordul~~ / tartozó
Tiszelt Igazgatóságához, ~~hogy~~
~~ezen ebben beleegyezésével~~
~~és ezeltől~~ / a
~~vagyon kérdésből és~~
ezen Rendelemmel fordul, hogy
a szabályzat rendiójához ~~beleegyezé~~
és ezeltől tegyen bizonyos
alakítási ehez beleegyezését
adni méltóztassék.

/ a rendeléséhez

Tisztelettel ....
Pest 26/XI 83.

Az Akademia és
Tiszelt Igazgatósága
tagjaiból egy

Nagymélt[ó]ságú Püspök úr!

A Váradi Püspöki Főtek-
nete második közlését, melyet
Excellentiád a M. T. A. k.
határa behívóleni melt[ó]z-
tasson, az Akademia mai napi
tartott ülésében köszönettel
fogadta.

Midőn ez Excell. rendeletét
hozni szerencsém van, egyúttal
örömmel fejezem ki, hogy a
hozzá a nagybecsű munka,
melly a tudományt gyarapítandó.
gyűjtő tudományos tőrténeti
múltjára vet tekintetben új
világot ver, hála Excellentiád
bőkezűségének, oly gyorsan
halad befejezése felé.

Fogadja . . . .

Pesten nov 26

Egyik elnök nevé-
ben

Lipovniczky pusp[ök] titk

596

539

1883.

26

A könyvkiadó hivatal tárgyában kiküldött bizottmány ülése. 1883. November 26-án.

Kunfalvy Pál ig. tag elnöklete alatt
Szász Károly
Gyulai Pál ig. tagok
Szabó József
Toldy

Olvastatik Knoll Károly nov. 16-iken kelt előterjesztése, a melyben kálaját fejezi ki az Akadémiai kiadmányok bizományosságával ruházhatását, de azon kétségtelenül fordúl az Igazgató Tanácshoz, hogy június 25-iki ülésében hozza határozatától elterjedve a könyvkiadó vállalat pártolá tagjainak számára vétkűldését is bízza rá, és a 6000 forintnyi cautio letevését tőle mentse fel. Ajánlkozik, hogy a könyvkiadó vállalat tagdíjai utáni százalékot nem igényel, és a caution helyett a Hornyánszky-féle nyomda jótállását ajánlja fel.

A Bizottság tudomásul veszi, hogy az Akadémiai Könyvkereskedés

ejen a Könyvkiadó vállalat
nyari lépjen legszivabb össze-
köttetésbe a nagy könyvvá-
sárló Közönséggel, és hasmál-
kaja jól ezen ömlesztését
az akademiai rendes kiad.
ranyok kelendőségének elő-
mozditására. továbbá tekin-
tekel arra, hogy a Franklin
Társulat Igazgatóságának
nyilatkozata szerint a tagil-
letmények szétküldése a vál-
lalat kiadványainak könyv-
árusi értékesítésétől el nem
választható, ez utóbbi pedig
Kinoll Károlynak volt fel-
adatul: (javasolja az Igaz-
gató Tanácsnak, hogy) a
tagilletmenyek szétküldését
Kiadóra bízza Kinoll Ká-
rolyra, úgy hogy ő ezért a
a posta- és csomagolási költ-
ségek megtérítését igényelhesse,
és a befolyó tagdijakat nem
az általános Könyvárusi
forgalomnál, hanem azon-
nal a mint befolynak szak-
szerü a földhivatalnoknak
átszolgáltatni.

A bíróság biztosíték helyett a nyomda jótállását (a bíróság csak oly feltétel alatt véli) elfogadhatónak, ha a nyomda felszerelésének egy részét, jogerős végzés alapján biztosítékul nyújtja.

Határozatilag

Kivonat
a M. T. Akadémia 1883. nov. 26-ki
Összes ülésének jegyzőkönyvéből.

239. Olvastatik a III. Osztály következő jelentése:
Péch Antal „Alsó Magyarország bányamívelésének
története a XIV. század végéig. I. K." cz. munkájáról,
melyről az mondatik, hogy sem nem egészen a
III. Osztály keretébe való, sem a II. Osztályéba, ha-
nem közös érdekü - és így a két véleményező oda
nyilatkozik, hogy mind a két Osztály ajánlja az
Akadémiának a munkát kiadásra, oly módon,
mint már egy geographiai nagyobb munkánál
praecedens volt.

Az Összes ülés elhatározza, hogy a II. és III.
Osztály két-két tagjából alakítandó vegyes bizott-
ság a munka kiadásának ügyét tárgyalás alá
vegye és jelentését a két Osztály elé terjesszze.
A mennyiben a munka közreboesátását a két
Osztály a tudomány érdekében kívánatosnak
itéli, a kiadás költségeit felerészben a II.,
felerészben a III. Osztály veheti föl Költség-
vetésébe.

Szabó József
főtitkár

III

4

1883

598

1883

26

Kiírt czikk

a M. T. Akadémia 1883. november 26. tartott összes üléseinek

jegyzőkönyvéből.

239. Olvastatik a III. osztály következő jelentése: „Péch Antal l. t. „Alsó-Magyarország bányamüvelésének története a XVI. századig" czimü forrástanulmányon alapuló, terjedelmes munkájár kiadás végett a III. osztálynak ajánlotta föl, a mely tekintettel arra, hogy a munka nagy részre a történettudomány körébe tartozik, a II. osztályhoz tette át. Ezen osztály mélánylattal nyilatkozott ugyan tudományos becséről, de a bányászati technika szempontjából való megbirálására nem érezte magát illetékesnek. A III. osztály nov. 12. tartott értekezletéből azon kérelemmel fordúl az Akadémiához, hogy ezen kiadásra érdemes munka, mely tárgyánál fogva két osztály tudományköréhez tartozik, napvilágot láthasson."

Az összes ülés elhatározza, hogy a II. és III. osztály két-két tagból alakitandó vegyes bizottság a munka kiadásának ügyét tárgyalás alá vegye és jelentését a két osztály elé terjeszsze. A mennyiben a munka közrebocsátását a két osztály a tudomány érdekében kivánatosnak itéli, a kiadás költségeit fele részben a II., felerészben a III. osztály veheti föl költségvetésébe.

598

1883

Nagyságos főtitkár úr!

Szerencsém van arról értesíteni, hogy „Egyetemes földrajz"
című munkám első kötete már ki van nyomatva,
s néhány nap múlva el fogja hagyni a sajtót, jóllehet sokkal vaskosabbá lett, mint számítottam vala,
mert több mint 48 ívre terjed. — Néhány tudni,
hogy valamint A magyar birodalom természeti viszonyainak megírására, úgy az Egyetemes földrajz kézi-
könyve készítésére is néhai fáró Erdős József
mint a M. T. Akadémia elnöke szólított fel.
Az Athenaeum, mely a nagyobb szabású munka kiadására csak nehezen vállalkozott iróí díj fizetése
nélkül is —, a munka keletkezése érdekében kívánatosnak tartja, hogy a czímlapon ki legyen tüntetve
az, hogy a munka a M. T. Akadémia megbízásából készült. Kérem azért, méltóztassék a másodikra
osztálynál kieszközölni, hogy engedje meg nekem a
czímlapon kitenni azt, a mi egyébiránt a valóságnak

Szakszerű megfelel. A címlap aszonadását addig
függőben tartom.

Budapest 1883 nov. 26.

Legyszíves főtisztárnak

alázatos szolgája

Ferenczy Pál.

1883

599
1883

Magyarországos Fraknói Vilmos
főlíceumi könyvtárából.

II. osztály

Tech A

Tekintetes Akadémia!

Alólirott az ide-zárt „Értekezés a Vasuti Ügyről" azon tisztelettel jes" véleményezés végett bocsájtani ellen kifogás" nem lehet, sőt egyenesen irányban a dolgozat irodalmi e részbeni hiányosságát is segíti pótolni.

Maradván a Tek. Akadémiának

tisztelettel hű

Rautz Gyula

vasuti tag.

Budapesten. Nov. 26. 1883.

600
1883

ad 600
1883.

„ J'ai posé les principes, et j'ai vu les cas
particuliers s'y plier comme d'eux mêmes."

I

Montesquieu.

ad 670
1883.

Selige:

„In rebus quibuscumque difficilioribus
non expectandum, ut quis simul et
serat et metat, sed praeparatione opus
est, ut per gradus maturescant."

I

(Baco. Serm. fid. cl. XLV.)

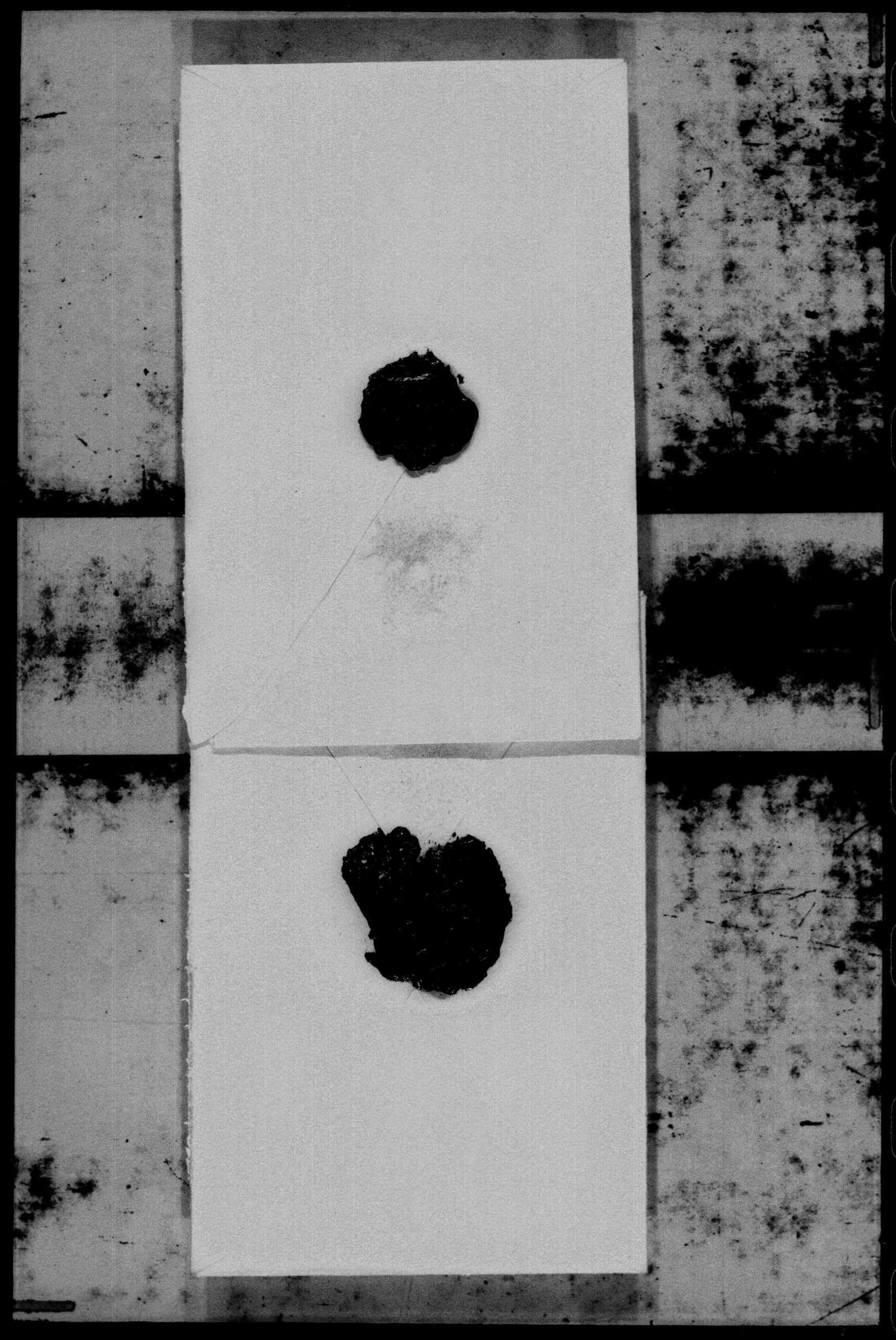

Dr Katona Mór

a győri kir. jogakad. nyr. tanára

Dr. König Gyula,

műegyetemi tanár.

Dr. Wassics Gyula

budapesti kir. alügyész.

III

~~ad 10~~
~~1884.~~

Erczvaluta 600/1883

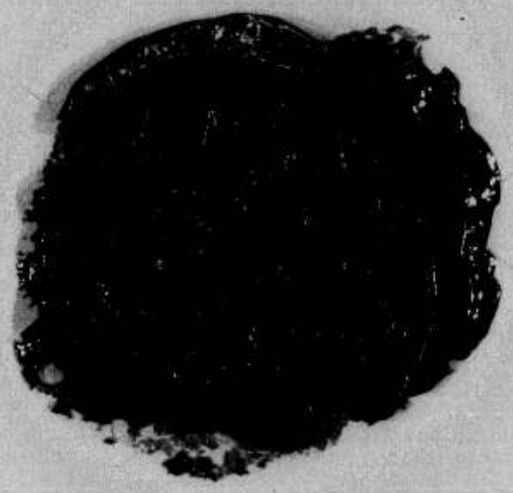

THEYER & HARDTMUTH, WIEN

A vasuti és hajózási biztosító a kereskedelmi miniszter
Polónyi Géza úr ő nagyságához.

A vasuti és hajózási biztosító a kereskedelmi minisztérium tárgyában f. évi November hó 16-án kelt leiratára alázattal, a közelkező javaslatokat tisztelettel előterjeszti:

1.) A kereskedelmi minisztérium szerkesztési Balogi Gábor m. kir. segédjét ki annak átvételére helyszínén kiküldeni. Társszerkesztőül a pénzügyi Gyürky Alajos urat, ki a biztosító megbízásából a minisztérium szervezeti tervezetét készítette. A főszerkesztői feladata kimásolások a munka elkészítésére, külön vizsgálata, a társszerkesztőé az anyag összegyűjtése és összeállítása.

2.) A kereskedelmi minisztérium költségvetését a közelkező tételekben állapítják meg:

a) Első berendezésre (állványok, könyvek a társszerkesztő számára) egyszer számítva	300.–
b) a szerkesztőnek 60 ívért á 50 Ft	3000.–
c) a főszerkesztőnek (egyúttal nyelvészeti revisor	1800.–
d) a többi revisoroknak együttesen	1800.–
e) a szerkesztő bizottságnak. (Lásd 3adik tétel)	2400.–
f) " " " Balogi kiküldési 3adik	300.–
összesen	9600.– Ft

A nyomatási költségeket a biztosító egyelőre nem vállalhatja, mivel tájékozódni kellene előbb, ha a munka valamely arra kiadó vállalatnak átengedhető-nek költségeiről, mint az más hasonló esetekben mindig történt, a tőkéről át-engedéskor és a kész költségeknek egy részét is megtérítené.

A felsorolt költségek legalább 3 évre osztandók fel, mivel az egész tőkéről elkészültéig körülbelül 1886 decemberig fog.

Az első évben - tehát 1884-ben - a költségek

a következők terjed:

A miskolczi első bereuházási évre	300.–
Ugyanaz előlegképen kezdetben kamatalanúlag 5 évi tizedekben	600.–
A fővárosi II. rendűségi részvények	400.–
A soltz részvényeuek	200.–
A szekszárdi bizottságnak	600.–
Budapesti irodai	100.–
összesen	ft. 2500.–

Azon adományok, melyek a nemzetgazdasági bizottság által kibocsátott körlevél körülményeken a kereskedelemügyi miniszter letételére az akadémia rendelkezésére állanak, mint pénzben és minőségben 4060 forint képviselnek és pedig:

I. m. általános biztosító társulat	1000 ft.–	Hengermalom	25.–
Hazai takarékpénztár	1000.–	Ipari gépgyárban részvény	25.–
M. általános Hitelbank	500.–	Erzsébet gépgyárban	25.–
M. kereskedelmi ármok (1000 frank) pénz zálogul	400.–	Ref. gépgyárban r. t.	25.–
Pesti magyarkereskedők testülete	200.–	Temesvári I. takarékp.	20.–
Pesti polgári kereskedők testülete	200.–	Ó- és törökkanizsai „	20.–
Pesti kereskedelmi bank	100.–	Soproni „	20.–
Pesti kereskedelmi és ipar kamara	100.–	Siskolczi „	15.–
Miskolczi takarékpénztár	100.–	„ „	10.–
Szatmári takarékp.	50.–	Szabadkai „	10.–
Debreczeni „	50.–	Kis-Czelli „	10.–
Szegedi „	50.–	Aradvidéki „	10.–
Kunmarsai takarék. részvény	50.–	Tordai „	10.–
		Versenci „	10.–
		Beregmegyei hitelintézet	10.–
		Nagybányai városi takarék.	5.–

29

Ezen 4060 ftnyi összegből az első kör- és alap-tőkét képezik miskolczra leendő letétek, tőke tehát, hogy az akadémia pénztára teljesen mire lesz kimélve, ha a miskolczi részvénytársaság alakulásával még további nemes kereskedelmi tőke

zeték az akaremának épen a lapunk kiadásának szempontjából oly nagy fontosságú vállalat érdekében is lépést fölvilágításának megfelelnek.

Smittary e kérint pénzügyi nehézségek a vállalat megnyitásától tovább nem akadályozzák, a kiadóság fentartását kéri e javaslatok jóváhagyását.

Budapest 1883. November 26-án.

Földes Béla
a kiadóság jegyzője

[illegible]
[illegible]
[illegible]

25.–
25.–
25.–
25.–
20.–
20.–
15.–
10.–
10.–
10.–
10.–
10.–
10.–
10.–
5.–

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

601

1883

November 26

Nagyságos Dr Beöthy Zsolt elnöknek Tanár rendes, mint rendes tudományos Akadémiai Könyvtári Irodalmi Előadó rendes

Budapesten.

Igen tisztelt Uram!

Köszönettel vettem f. h. 20-ikán Kelt értesítését, melyben tudalmi tiszteletük, hogy a M. T. Akadémia Könyvtári bizottsága reám bízta Macaulaynak History of our own Times czimü munkájának a Könyvtár számára való lefordítását. A megbízást ezennel köszönettel elfogadom s igérem, hogy a három kötetre okvetlenül munka elő fogja 1884 március végéig, s egyes részleteit előbb is, bevolgáltatom, a munka díjának sürgetése pedig alázatosan magamat az e tekintetben divó, előtkezés nélkülen, föltételeknek.

Fogadja, igen tisztelt Uram, őszinte tiszteletem kifejezését.

Kolozsvár 1883, nov. 26.

legyen tisztelettel
Szabó Béla

602
1883

Fleitz nyomdája. N. Becskerek. a) Gr. Becskereker Hauskalender auf 1884. b) Srbski narodni Kalendar za 1884.

Römer és Kamner nyomdája. Brassó. Der Prediger von Marienburg.

Schodisch nyomdája. E. Lövö. a) Illustrirter Volkskalender für 1884. b) Chronik der Stadt Fürstenfeld. 5 Lief.

Skarnitzel nyomdája. Szakolcza. Narodni Kalendar na 1884.

Városi nyomda. Debreczen. a) Görög kath. egyházi szertartás könyv. b) Tamássy: A gyógyszerészet története. c) Magyar ref. vallási presbyterek könyve. d) Határszéli Egyetemes földrajz. e) A Tiszán túli ref. középisk. tanáregyesület évkönyve. 188½-ről. f) A debreczeni kereszt. tanintézet Értesitője 188²/₃-ről. g) Ref. Értesitö a kegyes tanitórend debreczeni gymnasiumáról. h) Évkönyv a debreczeni ref. kollégium akad. tanszakáról. i) Szücs: A mező gazdaság alapvonalai. k) Magyar protestáns egyházi szónoklatok. l) Ladányi: Magyarország története. m) A Tiszán túli ref. egyház kerület névtára. n) A debreczeni fő reáltanoda Értesitője. o) A m. ref. egyház egyetemes konventjének jegyzökönyve. p) Pákozdi: Halotti beszéd. q) Horváth: Bibliai történetek. r) Magyar tört. élcrajzok.

IV. Saját kiadásbeli munkák.

a) Nemzetgazd. Értek. II. köt. 3. sz.
b) Math. és Term. Értesitö II. k. 1. sz.
c) Tört. Értek. III. k. 3. 4. sz.
d) Ugor füzetek. 2. sz.
e) Fustel de Coulange: Az ókori község.
f) Boissier: Róma és Pompei.
g) Taine: Angol irodalom. III. k.
h) Taine: Franczia ország. III. k.

Huber Studien z. d. Geschichte Ungarns im Zeitalter der Árpádischen Sippe Kivételével.

Stockholm
Hellekvist

603
1883

26
/
~~Oktober~~ 79

A M. T. Akadémia főtitkári hivatalához 1883. évi október 29.-től ugyanazon évi november 26.-ig következő ajándék-, csere- és kötelés könyvpéldányok érkeztek:

I. Testületektől.

Berlin. Kön. Preuss. Akademie der Wiss. Corpus Inscriptionum Atticarum. Vol. II. P. 2.

—. Gesellschaft für Erdkunde. a) Verhandlungen. X. B. No. 7. b) Zeitschrift. XVIII. B. 3. H.

Florenz. Società Ital. di Antropologia. Archivio. Vol. XIII. Fasc. 2.

London. R. Geographical Society. Proceedings. Vol. V. No. 11.

Namur. Société Archéologique. Annales. Tom. XVI. Liv. 1.

New-Haven. Office of the Amer. Journal. Amer Journal of Science. Vol. XXVI. No. 155.

New-York. Amer. Geographical Society. Bulletin 1882. No. 5. 1883. No. 2.

Pamplona. Revista szerkesztősége. Revista Euskara. An. VI. Nr. 62. 63.

Róma. Accademia dei Lincei. Atti. Ser. seconda. Vol. VIII. Ser. terza. Vol. XI. XII. XIII.

— Olasz kormány. Atti del congresso internazionale di beneficenza di Milano 1880.

M. k. Technische Hochschule. Pécs. Programm für das Studienjahr 1883/4.

M. k. Geolog. Reichsanstalt. Pécs. Verhandlungen. 1883. Nr. 13.

Deutsche Universität. Prága. Personalstand zu Anfang des J. 1883/4.

Ferdinandeum. Innsbruck. Zeitschrift. Dritte Folge. 27. H.

M. k. belügyminiszt. Budapest. a) Collectionea legilor. 1883. Fasc. 3. b) Magyarországi rendeletek tára 1883. 9. f.

M. k. földmiv. miniszt. Pest. Katalogus az 1868–82-ben szabadalmaztatott találmányokról.

Országos statisz. hivatal. Pest. a) Magyarország áruforgalma. 1883. 8. füz. b) Évkönyv. 1881. 2. 5. 7. 12. füz. 1882. 3. 9. f.

Orsz. kiállítási bizottság. Pest. Kiállítási útmutató.

k. közokt. miniszt. Pest. Zeitschrift des Sächs. Statist. Bureaus. XXIX. Jg. 1.2. H.
Államgazdasz. term. társulat. Kenesvár. Természettud. füzetek. VII. k. 3. f.
k. állami szamvevőszék. Pest. Az 1882. évi állami zárszámadás. 11 db.
k. orvosi és term. vizsgálók. Pest. A Debreczenben tartott XXII. vándorgyülések munkálatai.

Athen

II. Magánosoktól.

Bakody Tivadar. Budapest. a) Statistik der Klinischen Lehranstalt im S.-Rochus-Spitale. b) Hahnemann redivivus. c) Die naturwiss. Methode der homöopath. Schule. d) Noumenorum non datur scientia. e) Retordion. f) Zur Reform der medicinischen Therapie. g) A tudomány szabadsága a modern államban.

Borovszky Samu. Pest. A dákok.

Gross Gyula. Brassó. Katalog der in Kronstadt ausgestellten Druckwerke.

Huber Alfonz. Innsbruck. Studien über die Geschichte Ungarns im Zeitalter der Arpaden.

Gróf Károlyi Tibor. Budapest. A nagykárolyi gróf Károlyi-család okleveléra. II. k.

Konkoly Miklós l. t. Ó-Gyalla. Beobachtungen angestellt am astrophys. Observatorium in Ó-Gyalla. V. B.

Linas Károly. Arras. La châsse de Pimel et les anciens monuments de l'émaillerie.

Lipovniczky István. Nagyvárad. A váradi püspökség története. II. köt. 2 példány.

Margó Tivadar r. t. Pest. Az állatország rendszeres osztályozása.

Medveczky Árpád. Pest. Schematismus ecclesiarum et scholarum evangelicarum aug. confess. addictarum pro 1820.

Neményi Ambrus. Pest. Jelentés a budapesti lakásügy tárgyában.

Pakrubány Lukács. Pest. A „magyar" név eredete.

Szterényi Albert. Ujpest. A polgári házasság tekintettel a vegyes házasságra.

Prot

2. H.

III. Nyomdákról.

~~Athenaeum~~ nyomdája. Pest. a) Magyarország áruforgalma. 1883. 6.6.7. f. Képes családi lapok. V. évf. 43–52. sz. VI. évf. 1.2.3.4. sz. b) Magyar statist. Évkönyv 1881: 2.5.7.12. Ugyanezek német szöveggel is; 1882: 3.9. f. Ugyanezek német szöveggel is. c) A községek háztartása és pótadójok. d) Márton: Váradi Péter élete. e) Diák ismeretek tára. f) A két hü barát. g) Loango. h) A jó tett. i) Egy levél. k) ABC und Lesebuch. l) Közép kalaekizmus. m) Focelnica. n) Kont: Számtani példatár. o) Kozma: Földrajz. II. K. p) Tillinger: Az állatok természetrajza. q) Vajdafy: Szám. tan. r) Láb: Német olvasókönyv. II. K. s) Az alcsuthi türöktől gyakorló óra. bályzata. t) Heller: A természettan elemei. I. K. u) Az ángol virsla. v) Som. hegyi egyetemes világtörténet. I. k. w) Kriesch: A természetrajz elemei I.K. x) Kriesch: A természetrajz vezérfonala. II. K. y) Kodor: Rajzoló planimetria. z) A kir. mintarajztanoda könyvtárának czímjegyzéke. aa) Segedkönyvek. bb) A m. k. József-müegyetem szervezeti szabályzata. cc) Ugyanannak tanárai és hallgatói 1851–81. dd) Ugyanannak programmja 1883/4-re. ee) Die Entstehung von Budapest. ff) Nagy: A magy. kereset. jog kézikönyve. 1.2. füz. gg) Beksics: Magyarosodás és magyarosítás. hh) Varga: Politikai földrajz. ii) Hofer: A francia nyelv tankönyve. kk) Kévy: Olvasmányok a történelemhez. ll) Mauritz: Általános számtan. mm) Bartal: Latin olvasókönyv. nn) Bartal: Latin gyakorlókönyv. oo) Polgár: Görög nyelvtönyv. pp) Bárány: Második olvasókönyv. Harmadik – Negyedik – Ötödik –. qq) Az 1883. XLIII. tczikk. rr) Az 1883. XLIV. tcz. ss) Fájékoró 1883. 8.9.10. sz. tt) Magyar tanügy 1883. 10 f. uu) Történelmi tár 1883. 4. f. vv) Matavovszky: Emlékkönyv. ww) Bosnyák föld és népe II. xx) Századok. 1883. 7.8. f. yy) Magyar olvasókönyv II. III. zz) Szécskay: Természetrajz. aaa) Császár: Természettan. bbb) Történeti kézikönyvek. IX. X. ccc) Házi könyvtár. XLV.

~~Trottlef~~ nyomdája. Nagyszeben. a) Calindarul pe 1884. b) Salzer: Zur ältesten Geschichte des Mediascher Kapitels. c) Amlacher: Damasus Dürr, ein evang. Pfarrer.

M. k. Egyetem nyomdája. Pest. a) Kath. theologiai folyóirat. I. évf. 2 f. b) Nemzetgazd. Szemle VII. évf. 7. 8. 9. f. c) Károlyi: Specimina inscriptionum metricarum. d) Az által magánjogi törvénykönyv tervezete. 1. f. e) Lenhossék: Ausgrabungen zu Szeged-Öthalom in Ungarn. f) Sborník 1883. Proj 1-31. g) Gyógyászat. 1883. 37-45. sz. h) Néptanítók Lapja. 1883. 37-45. sz.

Egyházmegyei nyomda. Arad. Calendariu pe. 1884.

Franklin-társulat nyomdája. Budapest. a) Katalogus a találmányokról. b) Imling: A végrehajtási törvény magyarázata. c) Nemzeti nevelés 1883. 6-7. 8. f. d) Rossbach: A természettani gyógyrendszerek tanlönyve. e) Jakab: Székely históriák. f) Magyar olvasó- és nyelvképzőkönyv I. II. III. iskolaév. g) Kemény: Lord idő. I. II. III. k. h) Arányi: A csalhatatlan. i) Dóczi: Utólsó szerelem. k) Herman: Az állatok védelme. l) Kacziány: Egy évig nunduban. m) Fókai: A magyar nemzet története. I. k. n) Dömötörfy-tár. Uj foly. V. k. o) Thaisz: Rendszeres francia nyelvtan. p) Pálóczy: Francia nyelv- és olvasókönyv. q) Herczegh: Magyar polgári törvénykezési rendtartás. r) Utazások könyvtára III. s) Lankmayr: Kéggyertan. 4. t) Roth: Az állattan elemei. u) Philosophiai irók tára. IV. v) Egyetemes Philol. Közlöny. 1883. 8-9. f. w) Vajda: Dal és beszély. x) Nagy Sándor: Szilárai Mihály élete és művei. y) Gruber: Utmutatás földrajzi helymeghatározásokra. z) Természetrajzi füzetek. VI. k. aa) Finály: A latin nyelv tárára. 7-8. 9-10. f. bb) Bunyitai: A váradi püspökség története. II. cc) Henry Emery: A növények élete. dd) Turul. I. k. 2. f. ee) Az orv. mag. kir. egészségügyi társulat közleményei 1883. évre.

Hornyánszky nyomdája. Pest. a) A m. k. távirdaigazgatás által kiadott szabályrendeletek gyüjteménye. b) Borovszky: A diákok.

Kirchner nyomdája. Versecz. a) Odgovor sl. Srabarii. b) Illustrirter Werschetzer Haus-Kalender für 1884.

Kraffft nyomdája. Nagyszeben. a) Wittstock: Aus Hebaw Vergangenes und Gegenwärtiges. b) die Generalsynode vom J. 1708. c) Amicul poporului pe 1884. d) Urkundenbuch der ev. Landeskirche in Siebenbürgen. II. k.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

535
88.3.

Tisztelt Osztály!

Van szerencsém figyelmeztetni, hogy az Akadémia
decemberhó 17-én tartja ez évben utolsó Összes-
ülését, a melyen az Osztályok s Bizottságok jövő
évi munkatervei s Költségvetésének előterjesztései
bemutattatnak.

Budapesten 1883. Nov. 27.

Szabó József
főtitkár

604

1883

535

4

27

Az országgyűlésnek
és előadóknak.

Van szerencsém figyelmeztetni,
hogy az Akadémia decemberi
hó 17-én tartja az évben
utolsó ülését, a melyen
az osztályok és bizottságok jövő
évi munkatervei és költségvetései
előterjesztése iránt határoz.

Budapest 1883 nov. 27.

604

535

1883

17463 sz.

Magyar Tudományos Akadémia

t. főtitkári hivatalának

helyben.

Budapesten 1883 November 26

Jakabffy József 1881 november 24én kelt kötelezvénye alapján, alapítványa fejében, tartozott volna 4000 frt, 1883 január 1-től számítandó 1883 Novemb 24én 6% kamatokkal törleszteni. Miután ez eddig még nem történt, tisztelettel kérjük tudatni, vajjon az alapítvány kiegyenlítésére mi szükséges-e tel, vagy az Akadémia tesznéi ez, vagy pedig hogy a Kötelezvényt az akadémiai ügyésznek adhassa gondozásul-e?

Tisztelettel

MAGYAR FÖLDHITEL INTÉZET

Ért. nov. 27. 1883.

605

536.

A magyar főlhatóságnak
pénzügyi osztályának.

Vonatkozva nov. 26-án
17463 szám alatt kelt M. T.
A. főv. hivatalához intézett
azon átiratára, van szerencsém
észrevenni, hogy a mai napon
az Akadémia nyugtáját fő-
kéntem, hogy Jakabffy István
úr nevében a szükséges
lépéseket megtette meg.
Buda nov 28.

Nagyságos Ügyész úr.
A magyar főlhatóságnak ....
átiratában jelent .....
Van szerencsém Nyilat kiny.
tolkeni hogy Jakabffy István ur
közleketségé teljesítéséről egy
pedig az alapítvány jelzálogi
biztosításáról főlmoltatni kéri.
Bpogatja ....
Buda 28/XI

~~539~~ Érk. nov. 28. 1883
606.

Méltóságos úr!

A vallás- és Közokt. m. k. Minisz-
ter úr ő excell. f-évi július
hó 23-án 21931 szám alatt
kelt leirata értelmében, a
tanintezetek, melyek az Akad-
kiadványait kiedvezményi áron
megszerezni kívánják, ezen
szándékukat a Miniszterinnak
közelesek bejelenteni; és az
Akademia csak a Miniszterium
fölkívására szolgáltathatja
ki a kiadványokat

~~fogad~~ Van szerencsém ennél-
fogva a hozzám áttett levelet
tisztelettel visszaküldeni.

fogadja Mtgd....
Bpest nov. 28

Budapest nov. 28ᵗᵉ 1883.
606

Nagyságos főtitkár úr!

A hajdu-nánási ref. lelkész ide
csatolt levelét azzal a szíves ké-
réssel küldöm át Nagyságodhoz,
hogy ha a benne foglalt kérés
teljesíthető, méltoztassék a h.
nánási kiagymnasium részére
„az akademia becsesebb kiadvá-
nyaiból 25 forintért összeállítt
könyvgyűjteményt" postai után
vétel mellett megküldetni.

Fogadja őszinte szíves tiszte-
letem nyilvánítását, melylyel
maradtam

Nagyságodnak

alázatos szolgá
Gönczy Pál

207 80

3 2
223.90
167 92
55.98

4 223.90. 55.97 ½
28 167 92
223 88

Kanitz Ág.

607
1883

Tekintetes

M. T. Akademiai főtitkári hivatal!

Az 1883. oct. 15. ről keltezett körlevéllel megküldött könyvlastromból bátor vagyok a következő műveket kérni:

2 péld.	Abel Adalékok à 1 f 80	3 f 60
2 —	— Egyetemeink à — 50 k	1 f —
1 —	Alexander Kant	3 f 60
~~1 Almanach [illegible]~~		
1 —	Arany Prozai Dolgozatai	1 f 90
1 —	Beöthy A társ. fejl. I. II.	3 f 80
1 —	Bertha ornuszg. tárca	— f 50
1 —	Carlyle franciá forradalom I. II. III.	5 f 70
1 —	Curtius Görögök tört. 6 kötetben	11 f 40
1 —	Apáczai Gere Bölcs. Dolgoz.	— f 50
1 —	Czinár fejér okm. betűrendi tárgym.	2 f —
1 —	Gegő moldvai magy. telep.	— f 20
1 —	Helmár Bonfinius	— f 50
1 —	Hetényi A magy. parthenon	— f 20
		34 f 90

28

Átvitel ~~34~~ 34 f 90

x péld.	Imre magy. nyelvnj.	1 f —
2 —	Kalchbrenner Magy. hártyag. 40 sz. Eppel à 20 f	40 f —
1 —	Kalevala	1 f —
1 —	Kállay Szerbek tört. I	3 f 60
2 —	Költők tára I–IV köt à 8 ft	16 f —
1 —	Közlem. math. természett	27 f 50
1 —	— Statist. és nemzetgazd. Mindalekő	5 f —
1 —	Lewes Goethe I. II	4 f —
x —	Magy. levelestár I köt	1 f 20
1 —	— II —	2 f —
1 —	Műrégészeti Kalauz	2 f 50
1 —	Nyelvemlékek k. Dobrutei I–IV	7 — 5
x —	Nyelvemléktár I–VIII à 2 ft	16 —
2 —	Ortvay Magyarorsz. régi vízrajza 2 köt à 5 f	10 —
2 —	Paymány levelezése à 3 ft	6 —
x —	Pesty Az eltünt régi vármegyék 2 köt	5 —
x —	— várispánságok	3 —
x —	— szörényi bánság 3 köt	7 —
x —	II Rákóczy Önéletrajza	3 —
x —	Rupp Magyarorsz. helyr. tort. 3 köt	3 f 30
x —	Szabó Régi m. könyvtár	4 f —
x —	Szarvas magy. igeidők	1 f —
x —	Szász Világirod. 2 köt	3 f 80
x —	Szerémy II Lajos k. k. emlékir.	2 f —
x —	Thierry romai birodalom képe	1 f 90
x —	Tököly levelezése	1 f 60
x —	Trefort Emlékbeszédek	1 f 80
x —	— kisebb dolgozatok	1 f 80
x —	Toldy Régi magyar nyelvészek	2 f —
x —	Wenzel Magyarorsz. bány. kr. története	3 f —
		221 f 70

Átvitel 221 f 70

x péld.	Érdy Erdélyben talált viaszos lapok	2 f —
1 —	— Erdélyérmei	2 f —
		225 f 70

ezen öszeg negyedrészét azaz 56 ft 43 kr. kérem utámeéklezni.

Ha nem okozna nagy nehézégeket kérnék 5 kilos postapaketeket, mert különben igen sokba kerül a vitelbér

Kiváló tisztelettel

Kolozsvárt 1883. novemb. 18

Kemitz Lajost

Nagyságos Főtitkár Ur!

A f. évi november 19-ről 521 sz. a. kelt megtisztelő soraira, a vonatkozással az ugyanazt f. évi September 28-án 430 p. a. az erdőmest. Kormányzójához intézett nagyberéri lakosoknak, van szerencsém a következőkben nyilatkozni.

A Magyar Tudományos Akademia birtokában levő Hétii erdő mivoltáról Raidl József l. sz. püspöki erdőmester jelentése alapján megnyugtatólag értesítettem, hogy abban eddig lényeges kár nem esett, mindössze csak fáinak gallyait hordták el, a nyalábokban, a Község szegény lakói. De feltüzelet pedig kell az erdő nem szolgáltathat s minthogy e részben megbízhatóbbnak főfelügyelet mester e részbeni oly irányú kérelmét ajánlatba, aki mint erdőkerülő teljesítendő kötelességét, s miként az ide mellékelt Községi "Erkölcsi bizonyítvány" igazolja, bevületes, jóravaló életü ember. Évi bérül 80 frtot igényel, s az erdőben levő 2½ holdnyi tüzifás használatát, amiért teljes felelősséget vállal.

Minthogy az erdő erupán makktermésből, gubacsokból s a nyári legelőből nyujt jövedelemre kilátást, mert a fa az itt jelenleg nem is értékesíthető, nagy részben pedig uradalmi erdőmesteri egyéni

Kérésével, amelyben is felkéretem, hogy minden
honorárium nélkül, elvállalja az egyesnek
vezetését és elnökségét, mely ezélban megbí-
zatását, felhatalmazását kérem az Ő részére az
Akadémiától, hogy a megkívántatókban kellő
határidővel intézkedhessék.

Ámi másrészt a Veres Ignácz ajánlatát
illeti, nem kétkedem benne, hogy az is elfogadható lenne.
Mivel már az Akadémia elvégezte elhatározni,
hogy melyiket fogadja el a Kelet körül.

Álljon bármiként, mindig készséggel leszek
kész fel szolgálatomat, és szeretnék
fogom érezni magamat, ha az ottvaló első
tudományos intézetének akármiben is hasz-
nára lehetek.

Megkülönböztetett tisztelettel maradván

Nagyságos Főtitkár Úrnak

Budapesten 1883 November 22-én

alázatos szolgája

Arányi Károly

mpr. Schlesinger.

Ed. Nov. 30. 1883.

~~540.~~ 608

Brief fehlende"

80 fo

waren rechtzeitig

Nagyságos Főúrnak!

Nagyságod nov. f. hó 16. kelt becses feliratára folyvást
viseli a nihai Roman Terézia úr alapítványi
ingatlanai haszonbérbe, illetve eladása tár-
gyában kívánja véleményemet kérvén röviden
következőket előadni. —

Megjegyzem jelentésem tekintetében az ingatla-
nokat egyes darabokban, külön felsorolva összes
1500 frtra adom haszonbérbe, tekintve tehát
a kérdés nehézségét, azt hiszem hogy egyéb
a haszonbérletben 1000 vagy 1200 frtra felmenni
s ily áron tán kívül nem bérelhető. —

Összanyi eladási mellett 20,000 vagy
21000 forint eredményre vélek következtetni. —

Tekintsük az alkalmas módozatot
bejelentem hogy nihai Skublovszky Mária,
a Via Dolorosa-i erdőn túl fekvő földek
eladása, — és minthogy ebben való ha-
tározat tétele halálos ügy, a mint

/.

az clubjából kimaradtam, mert az idén más időbeli kötelezettségeim a fáradságos kirándulásokat alig vélhetem.

Vevőik a fallomásig vannak perindítva, s az jelenleg folyamatban van.

Miután azonban ezen kérdés eldöntése, s a fáj az ügyvédjénél fizetendő illeték vevőt, hogy ezen ügyben ajánlatokat, vagy ajánlatokat nyújtson be.

Az épen állomány 200-300 ft értékben kapható el, és én ohajtanám hogy a kalocsai postahivatal e tárgyban is tudomással bír.

A kiss Imre kérvényének behajtása iránt több ízben sürgettem, s a végtelenségig fenyegettem, azonban a végrehajtó olyanok hogy pénz eljárási ügyében endmeg

/.

nem várhasó, – mert a szerelőnek bevannak
egyan rábízva, de az adós ars felelős hogy
mindig neki ha elveszik is velkei, a mi ars
jelenti hogy ars velkes garda vay napranios
Eors kelemberig mies, mivel a bérlő egis ember
értékü, s a vejchayrasi Bálosyek, a vételar
elöre kathasolag felemeinendik. —

Öpsenamulsam velök, – lemo nimesy 300 f.
Kivánsi. – ars mondam hogy ha 100 ferintos
pierned, vi ezkoriám nincsen a tóbli el fog
engedtetni. Kerem beses ertesitsen hogy
ha netalan öpsendik a pinkz, ily egyenigen
kotheted e?

Fogadja napiayod szivélyi tiszteletemet

Beregszán Novemberho 22. 1883

alazatos szolgája

Gulácsy Lajos

Cz. hov. 30. 1887

§44. 609

Gulacsy Dezso.

Sz. 17591.

A magyar tudományos Akadémia

t. főtitkári hivatalának.

Helyben.

Budapesten 1883 november 29.

Tekintettel arra, hogy az első takarékpénztár egyesületünk megalakulása óta, tehát mintegy tizenöt év alatt, a kereskedelmi műszótár részére megnyilvánult 1000 frt befizetésére felkérjük — a következő valami nyilatkozatra vonatkozólag

„A kérdés határozatra vonatkozólag „van szerencsénk értesíteni, miszerint a kereskedelmi műszótár céljaira egyesületünk által megnyilvánított ezer forint a m. t. Akadémia rendelkezésére bocsáttatott, minél fogva az összeg kifizetése illetve annak beirási kívánatukat csak a m. t. akadémiának hozzánk e tárgyban intézendő megkeresése illetve utalványa alapján teljesíthetjük."

felkérjük, miszerint a takarékpénztárnál egyesületünk felszólítani szíveskedjék, hogy a kérdéses 1000 frtot pénztárunknál fizetésre leküldje mint az akadémia vagyona kezelőjénél. Tisztelettel

MAGYAR FÖLDHITEL INTÉZET

Kár

Trefort

Ért. nov. 30. 1883

~~544~~ 600

Tisztelt Igazgatóság!

Vonatkozva f. é. november 24.-én kelt átiratára, van szerencsém tisztelettel jelenteni, hogy a Kereskedelmi minisztériumi segédhivatalnoknak 1000 forintra a M. T. Akademia pénztárától "Kezelő" magyar földhitelintézetnél befizetni méltóztatott

fogadó

Pest 1883 dec. 1.

611
1883

Terebes 883 Nov. 12

Bisztra Terebes

u. p. Margita

Tekintetes Bükkalji

urnak Budapesten

A magyar tudományos

Akadémia erdőjének

felügyeletével vállalon

s kerülömmel meg

örizteden kihuel is

egy évre 60 ae ft fi

zetést igértem mit is

el fogadtal, i ezen fize

tést ev negyedenként fize

tem, most mai többé
senki sem fogja tegyé
tetni azt d[illegible] gyönyö-
rüségöt mert arról
ön állok jót, sem egy
darab fához nem nyul
nak, nagyon megérdem
li a gond viseltetésemet
abból idővel nagyobb
jövedelme lesz az Ura
dalmának akkor is ha a
vasut ki nem épülne de
hanem ha ki épül akkor
még sokkal nagyobb.
Ist meg biri levelét

öbbé
gel
ő-ü
rrol
egy
nyul
'dete
gyen
en
ea
a a
ede
lor
es

Kérem reménye kiállit
tani ugy hogy a kerü"
lö"l fekete rendelkezés
sem zsélógyakorlathassal
sö"l ha sülhetség ugy kivá-
ja a törvény elöbbeni ál
litlat hasonlót mint megbiro-
tt
En magam részéről
lenleg nem kivánok ten
ni fiscalis müveletet tudom
art hogy az Academiának
sinti belö"le jövedelme
jelenleg, hanem jövőre
nézve miben rejlenek jövő
delmek csinálhat belö"le

az Akadémia levelező-
vé való választása tár-
gyában.

Érdemes becses figyel-
mébe magamat ajánlom

tisztelője

Veress Ignácz
könyvtáros.

Ért. nov. 30. 1883.

5429.

PÁRISI KÖLCSÖNÖSEN SEGÉLYZÖ MAGYAR EGYLET

(Société Hongroise de Secours Mutuels)

Paris, le 30 Novembre 83

~~14, Rue Saint-Louis-en-l'Ile.~~

Tisztelt Igazgató Úr!

Az aquarellek kinagyítva már Budapesten vannak. A tipla változást illető correcturáról nem akartam még semmit írni Önnek, mert ezek tegnap kaptam levelében. Mihelyest a kijavított próbalenyomatot visszajövén fölhasználom Önnek módot adok a helyesen fogom eszközölni kijavítását. A minta az idei mellékelt új lenyomatban látható, Önnek ön be akarja tartani adott arányt csak arra kérem, hogy mihelyest ezeket a változásokat tán, másolatáról az esetleges javítások feltüntetésével a világos magyarázatával korán küldeni, hogy én minden lehetőt el fogok követni, hogy Önnek mak a javítások gyors és pontos kivitelükről kövjam.

Fogadja tisztelt Igazgató Úr kitünő kivánságom kifejezésével

valamint

valódi tisztelő

Arányi Andrea

30

612
1883

Nagyérdemü magyar Tudományos Akadémia,
mélyen tisztelt természettudományi osztály!

Bocsánatot kérek, hogy saját tudom kecsegtető független ügyemben személyem iránt felkölteni, illetőleg a tudomány érdekében akartak, mintsegyen s a tudománynak csak párfolója és kedvelője: szerény személyem esetleg munkásságánál szabad-e kérnem a mélyen tisztelt osztály bölcs birálatát a /. alatt mellékelt, körülen ön foglalt tárgy felett.

/.

Legalázatosabb szolgája:

Budapest 883 november hónában

Bernáth Ágoston.

Lakcím: Pest, Városliget.
Erzsébet-Zólai út sarkán

III ofs. 9k cirdek. 1883 dec 10.

10 pers.

613

1883

30

1883 vege

47.) Harlem. Société hollandaise des Sciences à ___

Archives néerlandaises des sciences exactes et naturelles.

Tom. XV. Livr. 3. Yes 5. 6. lésd. 16 sz.
" XVII. Livr. 1. 2.

25 tomes
2.2 cmét

48. Bonn. Verein von Alterthumsfreunden im Rheinlande.

Jahrbücher ___

Heft. 41. 42. 59—65.

49. Dresden. Kön. sächsischer Verein für Erforschung vaterländ. Alterthumer.

Neues Archiv für sächsische Geschichte und Alterthumskunde. II. Bd.

614.

~~523~~

1883

A Külföldi Akademiáknak sonka Kiadványairól szóló jegyzék.

1.) Breslau. Verein für Geschichte ü. Alterthum Schlesiens.

a) Zeitschrift —. Bd. 10. 11. 12. 13. 14. 15. und Register. I. II. Heft.

2.) Breslau. Schlesische Gesellschaft für vaterländische Kultur.

a) Jahresbericht — 51. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60.

b) Abhandlungen d. —
Philos.-histor. Abtheil.
1869–70. 1874–1883 ig.
Naturwiss. ü. Medicin. Abtheil.
1874– 1883. ig.

---

3) Brüssel. Académie roy. des sciences etc. de Belgique.
Mémoires couronnés et mémoires des savants étrangers. – Tome. XXXIX. 2. partie.

4.) Calcutta. Asiatic society of Bengal.

a) Journal of —.
from. 1843.– to. 1867. 1868. Part. I. № 3. 4. etc.
1869. " I. № 5. etc. 1871. Part. II.
1872. Part. I-II. -től, egész 1883-ig.

b.) Proceedings of. —
1872-től — 1883-ig.

c) Asiatic Researches.
from Vol. VIII — to XX. et index.

5.) Cambridge. Museum of comparative Zoölogy, at Harvard College, Cambridge. Mass.

Bulletin. of. —
Vol. V. № 10.
vol. VI № 5. 6. 7.
Whole Series. Vol VII. (Zoolog. Series Vol I)
№ 2–8

6) Copenhague. Académie Royale.

Mémoire de l'—

a) Classe des Sciences (naturwid. og. math.) Vol. X. N°-7. 8. etc.

b) " " lettres. Vol. V. N°-2- löl a mi 1883-ig megjelen.

---

7) Dijon. Académie des sciences, arts et belles-lettres.

Mémoires. K. Tarsa.

II. Série. Tome. XI. — 1870-ig

III. " " II. III.

---

8) Dorpat. Gelehrte Estnische Gesellschaft.

Verhandlungen. —

Bd. X. N°. 2. 3. Heft.

---

9) Edinburgh. Royal society of. —

a) Proceedings of. — 1836/37. - N°. 1–8. 10–12.

1840. N°. 18. 19.

1844–45. N°. 27. 28.

1851–55. N°. 40. 41. 42. 43.

b) Transactions of. —

vol. XX. part 2. 3. 4.

---

10) Erfurt. K. Akademie gemeinnütziger Wissenschaften.

Jahrbücher der. —

Bd. 2. 3. 4. 5.

---

11) Florenz. Societa italiana di Antropologia,

Archivio per l'Antropologia e la Etnologia.

XI. Vol. fasc. 4.

---

12) Genéve. Société de physique et d'histoire naturelle.

Mémoires de la —

Tom. 8. part. II.

" 10. " II.

Tom. 11. 12. 13. 14. 15.

13) Görlitz. Oberlausitzische Gesellschaft.

Neues Lausitzisches Magazin.

57. Bd. I. Theil. (1–12. Bogen.)

---

14) Göttingen. Königl. Gesellschaft der Wissenschaften.

a) Göttingische Gelehrte Anzeigen.

1824–30. 1836. 49. № 118. 119. Titel. ums Inhaltsverz.

1837. № 64–65.

1838. ~~Literaturzeitung~~ 1839. 1840. ~~1841.~~ 1841.

1843. I. II. Bd. 1847. ~~jan–juin.~~ 90–97. Stück.

1848. 1–81. 98–105. 179–185. Titel. u. Inhaltsverz.

1849 – 1850. 1851. 1856 — 61. 1864. 1867.

b.) Nachrichten d. k. Ges. d. Wiss.

1847 jän—dec. 1848–51. 1856—1861. 1864. 1867.

NB. A levélben, mely a göttingai tudós társ.-hoz, intéztetik, Rérem hivatkozni a neveett társulatnak 1878 ápr. 5. Relt levelére, melyben a hiányzó példányok megküldése említtetik, mindekkoráig azonban elmaradt.

15.) Gratz. Histor. Verein für Steiermark.

Mittheilungen. —

12. Heft.

---

16) Haarlem. Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen.

Natuurkundige Verhandelingen. —

3de Verz. Deel. I. II.

" " Dell IV. 2e Stück és a többi: lásd. 47/12

---

17) Helsingfors. Finnländische Societät der Wissenschaften.

Acta societatis Fennicae.

vol. III. IV. V. 2. fasc.

VI. VII.

18. Kiel Schleswig-Holstein-Lauenburg. Gesellschaft für vaterländ. Geschichte.

Zeitschrift —

I–II. III. Bd.

IV. Bd. 1–13 Bogen.

V. Bd. 2. folg. Hefte.

19.) Kraków Akademia.

a) Estreicher Bibliografia polska XV. XVI. sc. Krakow. 1875.

b.) Lud. ed. Kolberg. Tom. I. II. III. IV.

c.) Zaranski. Dzieje Powszechne. I. II. z. III.

---

20) Leipzig. Deutsche morgenländ. Gesellschaft

Wissenschaftlicher Jahresbericht üb. d. morgenl. Studien, 1878. II. Hälfte. etc. Titelbl.

---

21. Liège Institut archéologique Liegeois.

Bulletin. —

Tome. IX. Livr. 1. Tome. X. livr. 3.
" XI. " 1.2. " XII. " 2.3.4.
" XIII. XIV. XV.

---

22) Linz. Museum Francisco-Carolinum

Berichte — 27. 29. 30. 35.

---

23) London. Society of antiquaries.

Proceedings of. —

II. Ser. Vol. VI. No 4.

24.) London. Royal Society.

1.) Proceedings — of.

vol. X. No 34. index, contents.
" XII. No 56.
" XIII. No 65. 66.

2) The royal society.

30th November 1871. 1872. 1873. 1876. 1877.

25) London. Royal Asiatic Society of great Britain and Ireland.

Journal of the.

Old Series vol. II.
vol. III. N° 2. etc.
vol. X. XI.
New Series. vol. X. (1877.) XI. XII. XIII.
XIV. XV. XVI.

---

26. London. Royal geographical Society.

Proceedings of. —
vol. II. N° 3. és a köv. Vol. XI. N° 6. title, index.
vol. XIV. N° 1. XVIII. N° 5. Vol. XX. N° 5.
vol. XXII. N° 3.4.5. 1879. mai — july, sept. — dec.
1880. jan — juny, aug. nov.
1881. Jan. maj. july.
1882. Jan. febr.

13. A levélben megirandó, hogy ne a bécsi nagy Követség útján Küldjék a füzeteket, hanem directe Budapestre. Megirandó a teljes czim.

---

27) Luxembourg. Société Archaeologique du Grand Duché de Luxembourg.

Chartes de la Famille de Reinach.
Fasc. 2. et continuation.

28.) München K. bay. Akademie der Wissenschaften.

Sitzungsberichte der philos.- philol. ü. histor. Classe.
1881. II. Bd. 2. Heft.

---

29) München. Historischer Verein von ü. für Oberbayern.

oberbayerisches Archiv.
30. Bd. 1.2. Heft.
31. Band.
32. " 1. Heft.

30) Namur. Société Archéologique.

1) Annales de la —

Tome huitième liv. 2.
" onzième liv. 4.
" douzième
" treizième.
" quatorzième liv. 1.

2) Bormans. Les fiefs du comté de Namur.
1 — III.e liv.

31.) New-Haven. The office of the american Journal of science and arts.

American Journal of science and arts.
1875. vol. X. 77 — 80 pag.
1878. " XVI. N°95. (nov.)

32.) New York. American geograph. society.

a) Bulletin. — 1875-76. Session. N°. 2. 3. etc.
1876-77. " N°. 1. 5. s kö.
1878. N°. 5. és a kö.

b) Journal. of. ——
vol. I. vol. II. 1. 3. part.
vol. III.

---

33) Nürnberg Germanische, Museum

Anzeiger für Kunde der deutschen Vorzeit.
Neue Folge. 26. Band.

---

34) St. Petersbourg. L'Académie impériale des sciences. de —

a) Bulletin de la —— Tome. XXV. fascic. III. ore 15 — 20 feuille
b) Mémoires. ——

Tom. XXVI. N°. 12. etc.
" XXVII. N°. 1—4. 13. etc.
" XXIX. XXX. N°. 1. 2. 5.

35.) Philadelphia. American philosophical Society.

Transactions ___

New Series. vol. VI. part. 3.
Vol VII. " 2.
" IX. " 2.3.
" XII. " 1.
" X. XI. —

---

36. Philadelphia. American Academy of natural sciences.

Proceedings. —

1862. № 2.3.4.
1865. 1866. 1868. 1869. 1870.
1873. 1874. 1875. 1880. 1881. 1882.

37.) Prag. K. Böhm. Gesellschaft. d. Wissenschaften.

Sitzungsberichte ____

1876. №1.

---

38) Riga. Gesellschaft f. Geschichte u. Alterthums-Kunde d. russischen Ostsee-Provinzen.

a) Mittheilungen aus d. livländ. Geschichte
VIII Bd. 1.2. Heft.

b) Sitzungsberichte. ____

aus d Jahre, 1878-79.

---

39) Roma. R. Accademia dei Lincei.

Atti della —

1881-82. Ser. III. Transunti Vol. VI. fasc. 4.

---

40. Schwerin. Verein für Mecklenburgische Geschichte und Alterthums Kunde.

a) Mecklenburgisches Urkundenbuch.
VII. IX. X. XI. Bd

b.) Jahrbücher. —

36. 39. 40. 41.

411 Shangai. North China Branch of the Asiatic Society.

Journal of the —
New Series. Vol. 5.6.

42.) Velenezze. Istituto r. Veneto.

a) Memorie. —
~~vol. XVIII~~ vol. XVII. part. 3.

b) Atti del.
Ser. IV. Tom. II. disp. 6.
" " " I. " 5.
Ser. V. " III. " 8.9.
" " " VII. " 6.10. etc.

---

43) Washington. Smithsonian Institution.

1) Smithsonian Miscellaneous collections.
vol. 5—10. 13 tól a mi 1883 ig megjelent.

2) Smithsonian Contributions Knowledge
vol. 8.14.16.17.18.20.-tól a mi 1883-ig
megjelent.

3) Annual reports. etc
1878. 1879. 1880. 1881. 1882.

---

44) Wien. K.K. geolog. Reichsanstalt.

verhandlungen. —
1882. №7.

---

45) Wiesbaden. Verein für Nassauische Alterthums-Kunde.

1) Annalen V. Bd. 1.3. Heft.
b) Mittheilungen № 7 (1867—1883 ig)

---

46. Klagenfurt Geschichtsverein für Kärnten.

Archiv für vaterländische Geschichte und Topographie.
14. Jahrg. 1878.

Dijon. Académie des sciences, arts et belles lettres.

Mémoires de l'Académie.

II. Série. Tome. XI (1863) XII (1864) XIII. (1868.)

III. " " II. III.

615
1883

1883. nov. 22.

Beregszászi hitelintézet 10 forintot küld be a Kereskedelmi műszótár czélyaira.

V

1853

~~604~~

629

An die löbl. Direction der K.K.
Hofbibliothek.

Das Mitglied der Ungarischen
Akademie Herr Anton Do-
manovszky benöthiget die folgenden
zwei Werke:

Pleschs: Über das Schicksal von
Reimar. Leyden 1722 und

Pomponatius: De fato, libero
arbitrio. Basileae 1567; oder
eine andre Ausgabe.

Ich stelle daher die Bitte
diese zwei Werke zur Benüz-
zung der Ungar. Akademie
übersenden zu wollen.

Budapest, den 1. Dec. 1887.

Tisztelt Akadémiai Értekezlet!

A tisztelt Akadémiának f. é. november 6-án tartott évi rendes ülésében 50 P. o. frt jutalmi megkeresésére, – bár a tisztelt Értekezlet abban sem a hozzám intézett kérdés irodalmát, sem ez iránti további kutatásaimat megfelelőnek nem találta, a tisztelt Akadémia iránti tiszteletből kötelességemnek tartom a következőkben válaszolni.

1. Dante Divina Commediájából a Pokol első tizenhárom s utolsó három, összesen tizenhat éneket; a Purgatorium XXIX és XXX, a Paradicsom utolsó éneke s ezenkívül még minden hármas ének első részletes fordításával s az azokhoz tartozó jegyzetekkel, – és e szerint a Pokolnak minden felének, az egész költeménynek pedig minden ötödrészével készen vagyok.

2. Szándékom, tőle hátralevő életem legfőbb irodalmi feladatának tekintem a nagy mű fordítását folytatni, s ha időm és erőm engedne, be is fejezni – bár ennek alig merem bizalmi magamat.

3. Saját vitáimat illetőleg, s emberi számítás szerint, a Pokol hátralevő felét talán egy év alatt befejezhetném; ha, előre látható, az 1881. évi egy régebb lett tagjának sorsára az Akad. Közgyűlésnek bizottsága által megbízatásom („A világirodalom nagy époché"-ra. munkám nagyobbrészt nagyon kész anyagának összeállítása és saját alá készítése) egészen el nem foglalná. De minthogy a munka befejezése után más ily nagyobb megbízatást vállalni nem szándékom s minden időmet a Divina Commediának szándékomon szerelni: remélem, hogy a Pokol fordításával és jegyzeteivel 1882-ben elkészül.

Kiss

621
1883

kelek. A mászkérés – s így az egész munka befejezése – még legalább három további évet kívánna.

Mélóztassék a T. Országgyűlésnek e jelentésemet kiméletbe venni.

Budapest 1880 XII/1

A T. Ország

leg hűbb szolgája

Szájzkáról

v.r.

11.

KISMARTONI KIR. ÁLLAMI
POLGÁRI FIÚ- ÉS LEÁNYISKOLA
IGAZGATÓSÁGA

Melléklet a 175. számhoz

2

A kismartoni m. kir. áll. polgári fiú- és leányiskola
számára kérelmezett

Szakmunkák Jegyzéke.

Abel J. Adalékok a humanismus történetéhez Magyarországon. Irodalmi Pozsonyi dolgozatai.
Szécsenyi emlékkönyve.
Bardocz L. A mechanika alapvonalai.
Beöthy L. A társadalmi fejlődés körvonalai. I. II.
Carlyle T. A francia forradalom.
Cuttins L. A görögök története.
Cuvier Gy. Az állatország.
Csanády G. A mimet és bor alkatrészeinek meghatározása.
Értekezések a társadalmi tudományok köréből.
7 kötet.
Értekezések a nemzetgazdaság köréből.
Értekezések a természettudományok köréből.
12 kötet.
Euklides elemei. Ford. Brassai S.
Fraknói V. A magyar országgyülések története I.–VIII.
Frankel L. A házai és külföldi iskolázás a XVIII. században.
Gegő L. A moldvai magyar telepekről.
Henszlmann I. A székesfehérvári ásatások.
Hunfalvy P. Magyarország ethnographiája.
Imre S. A magyar nyelvujítás óta divatba jött idegen és hibás szólások bírálata.
Jakab L. Az utolsó Árpádi.
Kalchbrenner K. Magyarország hártyagombáinak képei. 4 füzet.
Kállay B. A serbek története.
Kunszér J. Légtüneti észleletek.

622
1883

Lenhossék J. A szeged-öthalmi ásatásokról.
Lewes. Goethe élete.
" A philosophia története. 3 kötet.
Magyar L. Délafrikai utazásai. I. "
Mlnár A. a Közoktatás története Magyarországon. I.
Müller M. Újabb fölolvasásai a nyelvtudományról.
Műrégészeti Kalauz. Römer-Flormann.
Nyáry J. Az aggteleki barlang.
Pesty Fr. Az eltünt régi várnegyék.
" A magyarországi vármegyék története.
" A körösmezei bánság.
Petzvall O. Felsőbb mennyiségtan.
A két Rákóczi György családi levelezése. I. II.
II. Rákóczi F. levéltára I. és II. osztály.
Önéletrajza.
Simonyi Zs. A magyar kötőszók.
Soltész J. A füvészet alapvonalai
Szabó J. Pest-Buda környékének földtani leirása.
A légy.
Szinnyei J. Tudományos Repertorium I. II.
Gr. Teleki J. A Hunyadiak kora. I-VI. 1. X-XII. k.
Török, magyarkori történelmi emlékek. I-IX. k.
Trefort A. Emlékbeszédek és tanulmányok.
" Kisebb dolgozatok.
Vámbéry. A magyarok eredete.
Vass K. Hazai és külföldi iskolázás az
Árpád-korszak alatt.
Verancsics A. összes munkái. Szalay-Wenzel. 12 k.
Wenzel G. Magyarország bányászatának
kritikai története. ———

Kismarton, 1883. december 1.-én,

Brammerfürst
ált. polg. isk. igazgató.

1.

A M T A. Könyvtárából

Ide csatolva azonnal ~~25~~
~~a mai napi beérkezés~~
~~kiadó megrendelését,~~ a
~~melyekben~~ ő / évi
október 15-ig hely körével
a főkönyvtár mai napi
beérkezés 25 megrendelését,
oly felszólítással, hogy a
megrendelt munkát elkészí-
tése után jelentését a
főnyomdai hivatalba bekül-
deni szíveskedjék.

1/XII 83.

A beérkezett Könyvtárból
a szerződés formulára szóló
Kerni Domonkos Ny számú
a mellékelésben felügyeleti
munkát.

623

547

1883

528
885.

Tekintetes Tanács!

Budapest fővárosi Tanácsának
f. évi november 23-án kelt és 13253 szám alatt kelt fizetési meghagyásában a M. T. Akadémia főhivatok, hogy a főnöki és az akademia-utcában történő építési vállalat czatornázási és burkolási munkák fejében, a kárpótlás utáni összeg 2618 forint és 17 krajczár 30 nap alatt fizessen 6.

A M. T. Akadémia Igazgató Tanácsának mai napon ~~tartott~~ ülésében hozott határozata értelmében, van szerencsém azon kérelemmel fordulni a Tekintetes Tanácshoz, hogy az Akadémiát ezen jelentékeny összeg fizetésétől felmentsem méltóztassék.

~~A Igazgató Tanács főügyésze~~
A Tekintetes Tanács bizonyára szívesen fog az Akadémia azon kérelmében, hogy az Akadémiát mai hán- és tehermentességgel egy sorba helyezni nem lehet.

624
1883

A Akadémia palotája, melyben tudomány ország jövedelmeit, melyek az egy administratio és kezelés költségeinek levonása mellett tiszta jövedelmeit a tudomány és a nemzeti irodalom előmozdítására fordítja, így tehát ezen célokról tartozik elvonni az összeget, melynek befizetésére az Akadémia felhatalmazva van.

328

Továbbá az Akadémia palotájának legnagyobb része a tudományos munkásságnak szolgálatában áll, mert ez a tudományos társulatok felolvasó üléseinek tartására, a könyvtár a nagy olvasó közönség előtt naponként meg van nyitva. Így tehát tisztán (csak) nem tudományos célokat szolgáló épületekre, mint más épületekre, az emlékes terhet elhárítva.

Midőn az Akademia kérelmét a Tekintetes Tanács figyelmébe ajánlom, főtisztelettel maradok az alkalmas kiváló tisztelettel maradok

Budapest 1883 dec. 2.

A főváros kárpótlásának

Van szerencsém tisztelettel; hogy a f. évi nov. 23-án Kerbesits 1325 sz. alatt fizetési meghagyási kérelmében a M. T. A. által fizet. 268 ft 17 kr. elengedését a M. T. A. a mai napon Budapest f. T-hoz kérvényét ide csatolni.

A földhit. pénzügyi osztá-
lyának.

5411
883

A M. T. A. I. I. mai napi
~~ülésében bemutatatván~~
a felsőeső a Szövetségi Román
Ferenc által az Akadémiának
hagyományos munkácsi és
beregmegyei ~~it~~ erigazlandsból, a
~~nebyetnek~~ hasonelvezője elha-
latozás, Kövekesteber, ~~az erigazlandsból~~
~~elárelhatás hasonlásával~~
Addig is, míg az eladási Keres-
tűlvitetik, az alapítvány 20000
forint ekkben [reendő" fől az
akad. alapítványok sorozatába
és az Akad. nyomnéleébe.

[vagyis Kezelése alá
vette.

[1000 forint ~~tőkéjű~~
védelemmel

Tekintetes Úr!

5611
883.

A M T. A. I. I. mai
napi 1. ülésében azon óhajtás
nyilvánult, hogy a népkalen-
kat ~~élőkerítésével~~ [vételének tárul. [elevensövénnyel
Szerencsém van azon kérelemmel
fordulni Tek Urasághoz hogy
ez ennek vélemenyét és
esetleg a Költségvetését bekérjeni
megtehessék.

Kassa ....
2/XII

Mezőssy

Nagyságos Ujfalvy úr!

Ide csatolva van szerencsém van 562.

átvenni

a Csorba Ede kapnaási

nyugtát ön által a gróf Schmidegg

Kalmár hagyatéki tőkéjéből

felmaradt 67 ft 5 krról

szóló utalványt

b, ~~200 forintról szóló~~ Kal-

vanya 200 o.é. forintra, a mely összeg a

Thurnaszky Kristóf felperesége

alsó akademia nemes nékai

Molnar János örökösei ellen folyt-

latott ügynek egyességileg lezendő

kiegyenlítésére szolgál.

fogadja ....

2/XII.

Tekintetes Uradalmi felszólító úr!

A M T. A. Igazgató Tanácsa, 540.

Tek. U. előterjesztésére, elhatá-

rozta, hogy Baranyi Péter tóti-

lakost az Akademia tóti ered.

jének őrzésére, szolgálatába

fogadja évi 80 forint fizetés

mellett

A 2/2 holdnyi kertaz használ-

ati jogát azonban az Igazgató

Tanács nem véli átengedhetőnek.

Midőn ezt Tek. Ur. tudo-

mas

es fo

nek n

mélt

denn

bolg

ódni

fog

A 2

a nag

dalm

kenn

Bíz

Ken

a Te

mód

mun

kenn

XX he

denn

egyé

Kén

ugy

J. (

P

J

az

lelg

mai ári kerti szerencsém van,
és fölkérem, hogy a bérfizetési
ek módozata iránt rendelkezni
méltóztassék, egyúttal az Aka-
demia ügyében tanácsát
kérni szíves szolgálatkészségét és
bizalmát kitüntetésemet nyilvánítom.
fogadja ...

Tek. az egyetemes ügyész úr
részére kiállítandó
főkhatalmazási szö-
veget az Akadémia
pecsétjével ellátni,
értekezletére

Tekintetes úr! (Bük Lanlónak) 542.

Az Ig. T. a tóthi erdő őrének, vegyen,
a nagyrádi l. e. püspökség ur-
dalmi felügyelőjének javaslatára, egy tóthi lakos
kerülőt fogadt szolgálatába fogadás.
Biztos abban vélte, hogy kerülő
kerülőt alkalmazni, mint
a Tekintetes úr által ajánlott
módozat fogadni el, hogy
mindhogy Tek. Veres Ignác úr helyben
kerülői csak mellékesen lejjen.
Kérnék ki figyelmüket az Aka-
demia birtokára. Méltóztassék
egyébiránt Veres úrnak szíves
kérnejeit minden kötelezettség
nyilvánítani. —

F. évi nov. 15-én kelt leiratára 518.
kötelezettségének.
F. évi nov. 15-én kelt leiratára
az Ig. Tanács a korcsmai
kelyiség új padlóval ellátását

és az anyjelhozzákosodol elpa-
lasztását engedélyezte.

Ellenben a beküldött adatok
fonnis emelésekre, a tűzvenélyre
való tekintettel, nem adhatja
beleegyezését.

625
1883

541

Nagymélósagú Tudományos Akadémiai
Igazgatóság!

Sz. L. alatt másolatban idezárt Pesten 1867 évi No-
A. vember 10 én kelt határozat szerint a Nagyméltóságú Tudományos Akadémiának a Kazinczy alapítványt kezeli bizottmánya ez évi november 8 án tartott ülésében Deák Lirinczné szül. Kazinczy Vilmának mint nékai halálozott varga Szerémek elsö fejétöl származott leányának két negyedévi segélypénzt rendelt fordítani, hogy ezen segélypénz 1867. évi Julius 1től évnegyedenként 50 frtal leggyen a kitüzött czélra felvehetö mindaddig, míg e segélypénz a gyermeket nevelésére szükségessnek fog bizonyulni.-

Ennek folytán én ezen évi segélyezés-ben 1872 évi Junius végéig részesültem t. i. ezen év két negyedére 100 frtot felvettem. Ezentúl végkép megszünt és megtagadtatott tölem a segélyezés és 1873 ikában a földhitelintézetnél beadott 50 frtos nyugtám, minden további válasz nélkül visszatartatott.-

Ezen időtöl fogva rendkivül sorsom vedésen és nyomorúságon mentem keresztül, csaknem folytonosan betegeskedve alig levén képes gyermekeimnek a szükséges táplálékot megszerezni, nemhogy

neveltetésükért valamit tehettem volna. Már
1873. ik évben kénszeritve voltam legidősebb
17 éves leányomat Margitot szolgálatba adni,
a ki ezen időtől fogva a mai napig szolgálva
nehéz és sulyos kötelességet teljesitett,
midőn keresetét csaknem egészben betegapja
ja és kistorni testvérei táplálására fordi
totta. - Ferenc fiam 15 éves, volt midőn a
segély megszünt Ilona leányom 9. éves ki
hamér fiam 8 éves. Ezekből a nagymélt. Vagyi
Bizottság könnyen következtethet sürgető
helyzetemre mintán ez időben már egyéb
segélyforrásaim is mind kiapadtak.

Nem akarom a Nagymélt. Vagyi Bizott.
ságot sanyarú életem lerajzolásával hos
szan untatni, mint ment példára térjek
ösi vagyonom, mint lettem a nyomorúság lengere
ben elmerülve gyógyithatatlan betegegé. Gyer
mekeim sorsát sem akarom ecsetelni, fajdalom
szoritja szivemet ha helyzetükre gondolok.

A fentebbiek igazolására tisztelettel
mellyek időben a nagymélt. Vagyi Bizottság
elött vagy annak egy kiküldött tagja elött
megjelenni. Betegségemet a D. alatti or
vosi bizonyitvánnyal igazolom. Sulyos hely
zetem jellemzésére elég felemlitenem, hogy nyo
morult egészségtelen pinczeszobában vagyok kény
telen és gyermekeim csekély adományára szorulva. -

A C. alatt idezárt Budapesten 1883 évi nov. 3-án
kelt 481. számú határozattal a Nagymélt. Vagyi
magyar Tudományos Akademia által egy ben
dőtt folyamodványom folytán 100 frt segélyezési
ben részesitettem. -

Ezen határozat szerint a Nagymélt. Vagyi
magyar Tudós Akademia Elnöke Gróf Lónyay

D.

Mennyiben ur Ő Excellenciája kinyilatkoztatja egyúttal, hogy a Kazinczy alapítványból a leányu. sidok segélyezése az alapszabályaival ellenkezésben áll.-

A kitüntetési ellenében bátor vagyok első sorban a jelentkezési A. alatti okiratra hivatkozni, mellyben nekem és kiskorú gyermekeimnek a Kazinczy alapítvány kezeli bizottmányától 200. frt évi segély megszavaztatott. Ezen évi segélyezési beszüntetésével a nélkül, hogy annak okára tudomásomra adatott volna, annak orvoslását eszközölhettem volna.-

Legmélyebb tiszteletem el kijelentve a nagymélt. magyar Tudományos Akadémiának a részemre ez ideig utalványozott adományért, mélyen meggyőződve lelkemben, hogy ezen Tudos Akadémiának a Kazinczy féle alapot kezelő bizottsága első rendben be fogja nekem adott irásbeli kötelezettséget vállani s.i az elmulasztott fizetéseket jóslani és részemre kiutalványozztatni, másodsorban pedig a mennyire a Tiu ág ez idő szerint különben sem tőrül segélyezésre nyan csak az A. alatti okirat folytán és értelmében engemet és gyermekeimet mint szükségképi kötelezettséget továbbra is folyvást segélyezésben részesiteni.-

Bátor vagyok egyúttal a Magyar Tudományos Akadémia gazdagító Elnökségéhez azon alázatos részvéttel is járulni, méltóztatnát ön és sajátjai és gyermekeim érdekében megengedni hogy mint Kazinczy Ferenc unokája felvilágositásomra és megnyugtatásomra mielőbb szives válaszát vegyem.-

Vargha Szeréna
Deák Lonigné

a Kazinczi alapítványi erdekli és az-
za vonatkozó iratoktól mástabolvo-
kasok. A segélyezésre illetőleg bá-
tor vagyok hivatkozni arra, hogy úgy mint
ön a Kazinczy féle alapból segélyezést
elő Kazinczy Bálintné évi 800 frttal -
nyom vargha Gyula sürgetett Kazinczy
Valália 1000 frtal, Beöthe Ottó Kazin-
czy Ofigenia hagya 200 frtal. Hódolo-
tisztelettel maradok

A Magyar tudományos Akadémiának

alázatos szolgája

Tek. Among

Ex. dec. 2. 1883.

~~548~~ 626

3 mell.
3

A Igazgató Tanácsnak
a Kazinczy-alapítvány tár-
gyában alkotott szabályai
Kazinczy Ferenc leányágon
leszármazó utódainak
segélyezésétől nem engedvén
Ig. T. m. n. tagtársi tisztemben
meg, az folyamodó kérését
elutasítani, hogy Tek. A. kéjelmé-
nek teljesíthetési; annál kevés-
bbé ~~semmi megfontolás alá~~ ~~esik a folyamodó esetnyi~~
~~tétele~~ mint az 1867-ben
utalványozott 200 fr. sem
bír az évdíj természetével,
az a gyermekek nevelésére
szolgáló segély volt.

Budapest 1883 dec. 2

Szalay József
főtitkár

A Nagyméltóságú
Magyar Tudós Aka-
démia Tanácsához

Kérvénye

Deák Lőrinczné szül.
Varga Szerénnek
lak. Budapest VIII Ba-
ross u. 6. szám.

mely szerint a Kazinczy fé-
le alapból magát se-
gélyezésben részesí-
ni, illetőleg az 1867.
évben megszavazott ev.
segélyezést folyóvá tétes-
ni és az elmaradt összeg-
eket utalványoztatni
eszközli.

Z. 227.

KAISERLICH KÖNIGLICHE

HOF-BIBLIOTHEK

WIEN 29. November 1883

Löbliche Akademie!

Z. Laut Anzeige dieses Amtes vom 5. Juni 1882 hat Dr. Alexander Kohut, Abgeordneter in den Ungarischen Landtage, sein Handexemplar der Kaiserlichen Hofbibliothek Nro. 7 und 10, das talmudische Lexikon Aruch completum zurückgesendet.

Der Abgestandte der K.K. Hofbibliothek.

Birk

An das Löbliche Präsidium der Akademie der Wissenschaften in

Budapest.

Ét. den. 2. 1883

~~551~~

627

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

487.

An die k. k. Hof-Bibliothek

Wien.

Löbliche Direction!

Beehre mich den Empfang der hebräischen Hand-
schriften Nro. 7 und 10. der k. k. Hof-Bibliothek dankend
zu bestätigen.

Budapest den 7. Juni 1882.

Hochachtungsvoll

Ignácz Goldziher
Gen.-Secretär

PESTI HAZAI ELSÖ TAKARÉKPÉNZTÁR-EGYESÜLET.

7724/83.

A szépirodalmi magyar tudományos Akademiának

Budapesz.-

534/883. n.a. kelt becsesb átiratára vonatkozólag van szerencsénk értesiteni tisztelni a Fáy-alapitványi jutalom dijból rendelkezésre álló 1800 ft kitüzése tárgyában hozott intézkedésünk tudomásul vételét

A Fáy-féle alapitvány szabályzatának átvizsgálása céljából kiküldeni kért vegyes bizottsághoz egyesületünk hozzájárul s ebbe a maga részéről Steiger Gyula vérét igazgatót és Rudnyánszky Ferenc igazgatót küldi ki, oly megbizással, hogy a t. akademia részéről előterjesztéseit vegyes tudomásul, arról feletti eszmecserés folytatásának s elhatározás végett igazgatóságunknak terjesztést elő.

Budapesz 1883. november 30.

Tisztelettel

PESTI HAZAI ELSÖ
TAKARÉKPÉNZTÁR EGYESÜLET

Szabó Gáspár pp. Bíró

Lajos

Erl. dec. 2. 1882

~~550~~ 628

Tabaksplantor 14

II 611

Tisztelt osztály!

Mielőtt Spiegler Gyula uramnak a „Ueber Völgyesy"
munkája bírálat végett több mint fél évvel
ez előtt hozzám került.

Bocsánatot kell kérnem, hogy megbízatásom-
nak oly sokáig nem tettem eleget. De a munka oly terjedelmes volt,
hogy nem hittam elvégzni, s csak a fenyő fölöt-
tünk lebegő árnyék, hogy megismerhessem. Bí-
rom kellett annál fogva, míg eppidejüleg ő is
élhessen, meg én is.

Ide járul, hogy a munka kéziratát — sze-
ben legalább — nem sokszor olvasom össze, s
így több olyan arabs s kopasztó ábrát kivánt
megbírálásra.

Mielőtt véleményemet előadnám, legyen szabad
emlékeztetnem, hogy e munka, mint már alant is szó-
ban más tárgyalommal is a T. Akadémia előtt sze-
lelen is megfordult már.

A gőzmalom alapját 1873 ban is egy
anyjakor be „A Lőcsei Völgységének Történelme" volt;
bírálatával akkor Szilágyi Sándor mellett is Szemere
Károly tag bízatott meg. Jelesül kérdés volt,
ajánlható-e, mint olyan munka, mely elég ala-
szerűséggel és kimerítéssel irtatott, s tudomány
egy oly ágát képezheti, mely hazai irodalmunkban
eddigelé csak igen kevés figyelemre volt méltatva,
úgy hogy fölvétele a akadémiai közleményekbe kívánatos
az illető tudományok is kétségkívül lehet. Úgy mondok,

hogy

hogy a Magyar Tudományos „Értekezések köz mód be-
lyet foglalhassa, fölkéré, hogy nyelvészek, mely a nyolc
akadémiai osztályban is sok helyt megpendüle, sigorman is pa-
lasan kiigazíttassék.

A. L. osztály nyugszon évi Szept. 14én tartott ülé-
sében Szigeti és Szabó fogyó művei kiadási ü-
gyét elfogadta és oly felkérttel, hogy a nyelvtudo-
lományban előleg ámbolygásait, s az ámbolygás nyilvánulá-
sait bírálati jelentésében kiegészítsék nyilvánítaná.

E fölkérést olvasá, hogy a fogyó Magyar nyel-
vészetünk a L. osztályhoz, ez pedig még egy év folya-
mában. Az osztálynak 1873ik évi October 5én tartott
ülésében olvasá föl a kitűzött a bírálatra ajánlkozott
Szilassynak Jánosnak ez iratát.
Ez fölösleges kerülgetésnek tartja ő, abban con-
cludálván, hogy fogyó munkálata egészen olyan,
melyhez nélküli, hiányzik benne az illőnek ide
tartozónak eljárás. Ilyen kijelentéssel — egy mon-
dja — nem alapíthatá meg a magyar-hebet iro-
dalom, az ezt kiadásával pedig a Akademia sem
segítené előbbre.
A kérdésben levő egyén bírói hivatalát
tette meg, midőn egy ámbolygás, s bírálatra
bocsátását egy kívánta. Ily kérés ép
hogy nem.
Én véleményemmel közlöm akkor Szilassy is
számos közös eszméből, különösen Abelnek közös
más felől. Azt tartom, hogy szerzőről az általa be-
jelt, nálunk eddig alig tekintet nélküli közben
fogni tanulhatnak; de más felől azt is tartom, hogy a
kéber tökéletes tényezőkre nem kívánt elégé mélyen le-
hatni.

s így nem is lehet föl ogl. Inkább ad hiloshog ön-
merleti ogyagot.

De ebben ogy is mélogyloni indomol. - Hogy
fulyogo, hogy o pudig lelki ogyel ogyel o Lolobi monodli-
musot, o melyben pendlinumot lát; de nem le-
holi o monisticus istenfogalom tortolmot, hiszen
mészetes is ez o fődolog. Ezen o tortolom ez, o mely-
ben peldául Mózes istene o projektoiról különbö-
zik, obban, hogy ugy ez, mint ogos ogy isteni
önmornel.

A mi szorövel ogy istenfogalom tartolme lehet-
lehben megtörtonik, megtörtonik oz ogyes bölcselők,
illetőleg ogok tanai vipszaadásonok tekintetében
is. Tőle nem lehet megtagadnia, mi külön-
segét teremt ez általa önmagukon tanok közt
peldául ogon körülmony, hogy ogok ogymásho-
ho ez emanatio elméletei közoli, mások meg
ez evolutiodt. - A Septuagintanak ez eredeti
szövegtől elterései kiemeli; de nem mutatja
föl ogon intentiokat, melyek szülték ez eltoréseket,
még kevésbé mutatja ki ogon intentiokat a
kor közhiedelmében és a bölcsészet ez időszerinti
foladatoiban gyökerezéseit. Nem tudja, hogy a hé-
ber ószövétségi bölcsészet elvei egyeniései előtt ogok
külső egyenlése, hogy ugy mondjam kevorése volt
a napi rendon.

Ptolemaeus idejében - ugymond - Arisztobul neve-
zetes bölcsészetét, a ki magyarázatot irt Mózes
öt könyvéhez, görög nyelven, ogyet a bibliának va-
lo a király figyelmét. Többet nem is tud mondani
e nagy hirü bölcsészről, s arról is hallgat, ha lett-e
is nagy követkozése a királyi figyelem oda fordulá-
nak. E mellett pedig ama kéty nyilvánvaló tolgyen fulyta-
tan.

629

1883 1883

Ian. –

Ben Sira szerint – egy szóval – a Logos közvetítő isten és a mulandó világ közt. A bölcsesség csak attól függ, hogy gondolni egy közvetítő lényről. De erről egészen hallgat. – Hasonló fogyatékosságokat mutathatnék végig az egész munkán át. De minek igazolni, hogy mind hiány. – De minthogy igazoltuk, hogy a általa összeszedett tanokba sok annyira is belevitt munkát irodalmunkba mind máig finom, s ilyen utóiró művek nem csekély fogyatkozásait daganja, sőt azok által is hogynem, jobbak megírására indítván műveket.

E tekintetből érdemes lenne megjelenni szélesebb körben lehetővé tenni, a nélkül, hogy azon látszat keletkezzék, mintha az általa összeszedett tanokat nem látnám, vagy mintha a munkát fogyatékosságait nem látnám, vagy kicsinylenék.

De jónak látnám, hogy a munka megkezdett még ma is alól van minden bírálaton, igen számos kifejezése nem csak magyartalan, de nem is egyszerűen a mit mondani akar. Vallási tájékozatlanságból az elfogadás eszközét helyezi a szerzői bírálásba.

Budapesten Dec. 2án 1883

Dr Rapaly Károly
(sk)

2

624/1883

Budapest 2/XII 1883

Tisztelt Uraim!

Spiegler Gyula ur munkáját s azon vonatkozó véleményemet azon körülmények közt szerencsém megküldeni, melyekből ezt a körülbelül osztályülésben bemutatni. Egyszersmind kitűnő tisztelettel dr. Pauler Tivadar ő. n. előadóját kérni, mint az osztály az ügyben az illető levelét a dicséretes intézet levelével

visszaküldeni

Ráth Károly

2

1883

Nagyméltóságu Elnök Úr!

Kegyelmes Uram!

Folytonos betegségem, mely nem hagy nyugtot sem éjjel, sem nappal, késztet arra, hogy Excellentiádnak néhány drága perczet legalázatosabb kérésem igénybe vegye.-

Mint a mellékelt bizonyitvány tanusitja, magamat fogorvossal kezelteltem, mert felső fogsoromat elvesztvén most már alig vagyok képes beszélni, mi hivatalbeli sikeremnek nagy hátrányára van.- Az orvosi rendelete szerint e baj csak vendégfogak alkalmazása által háritható el.-

Állásomban könyörgöm Excellentiádhoz, tekintettel sulyos betegségemre, kegyeskedjék számomra bizonyos betegségi segélyt engedélyezni, hogy sanyarú állapotomon segithessek, s hogy az uj fogak beültetését eltekintve esztközölhessem.-

Legalázatosabb kérésem ismétlése mellett, legmélyebb tisztelettel maradok

Kegyelmes Uramnak

Budapesten 1883 évi decemberhó 2-án

legalázatosabb szolgája

Deim Ferencz.

630
1883

Nagyméltóságu

Gróf Lonyay Menyhért Úrhoz
a M. T. Akademia Nagyérdemü
Elnökéhez

Budapesten

legalázatosabb kérelme

Dein Ferencz akad. orvolgának

betegségi segélypénz-összeg
kegyes engedélyezése iránt,
egy orvosi bizonyítvány kíséretében

Bizonyítvány

Jelen soraimmal bizonyítom, hogy Deim Ferencet, súlyos felső-állcsonti bajában gyógyítottam, a mélyen rejdő baj természete hozta magával, hogy felső fogsorát egészen elvesztette. Kelt Bpesten 1883-ki Novemb. 28-n

Dr. Barnatyn

Budapest, 1883. dec. 6.

Nagyságos Osztálytitkár Ur!

Nagyságod szíves volt közölni velem a M. T. Akadémia dics osztálya f. é. nov. 24-én tartott értekezletének jegyzőkönyvéből a 63. pontot, melyben az a kérdés intéztetik hozzám, lék lennék-e magamra vállalni egy Shakspeare drámáit részletesen ismertető munka írását, melyet az Akadémia az egykor Karácsony-díjból maradt 200 aranyval jutalmazna?

Mély köszönettel fejezve ki az Osztály bizalmáért, van szerencsém tisztelettel válaszolni, hogy a munkát, melyről szó, magamra vállalom s legjobb igyekezetem szerint fogom végezni. Kötelességem azonban értesíteni az Osztályt arról is, hogy csak a jövő, 1884. év őszén kezdhetnék hozzá s, ha erőm és egészségem engedi, 1886-ban remélem befejezését.

Kiváló tisztelettel vagyok

Nagyságos Osztálytitkár Úrnak

alázatos szolgája

Beöthy Zsolt

631
1883

Nagyságos Ügyész Úr!

Az Ig. Tanács f. évi januári 28-ai
elhatározása, hogy a halandó fő-
zetekben közös, de biztosítás hagyo-
mányok az Akad. alapítványai
számba fölvendők.

Ezek tudomásom szerint
következők:

Bogathy Ferenc	800 ft,	T
Bugmann Károly	87 „	37 T
Fejer Károly	50 „	Lepét
Flór Ferenc	2000	
Hofrichter	400	T
Hubay	3000	
Kajdacsy	20000	
Kaszinczy	1000	
Kornéli	50	
Kralovanszky	22000	
Manschon	1000	
Petőfi	660	
Stollárszy	3000	
Udvarnoky	2000	

Van szerencsém fölkérni, hogy
az ezen alapítványok biztosítását
igazoló főkönyvkivonatot, a
mennyiben alapjaidalmával, (Kerci Korán
elhelyezve, a földhitelintézet-
nél való megelhelyezési végett,
f. hó 15-ig a főszékári
hivatalhoz beküldeni méltóztassék.

Fogadja . . .

6/XII.

632

565

1883.

Kivonat

az irodalomtörténeti bizottság 1883. évi decemberi 7-én tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

20. Olvastatott Abel Jenő és Csontosi János bizottsági tagoknak, Hellebrandt Árpád bibliographiai művéről szóló jelentése.

A bizottság Hellebrandt Árpádnak az Akademia könyvtárában található ősnyomtatványokról írt művét, a jelentésbe foglalt feltételek alatt az Akademiának kiadásra ajánlja.

Szilády Áron
biz. előadó.

109
1883.

633
1883

Budapest, 1883. november 22

A magyar tudományos Academiának
Budapest.

A „Franklin" társulatnak a „Gazette de Hongrie" cz. lapom nyomtatásáért 1828 ft 90 kr. ral azon négyezernyolczszázhuszonnyolcz forint és 90 kr. ral tartozván, ezen tartozásom s annak 6% kamatai fe dezésül nyert társadalmi megbízásból tudomásra és részemről visszavonhatlanul tudtomára adom az összegeket, melyeket a Tekintetes Academia tudományos működésem díjazása fejében vagy bármi más czímen részemre az 1884. évre és az azutáni évekre megszavazni kegyeskedjen. Tisztelettel felkérem ennélfogva a Tekintetes Academiát, hogy ezen engedményről tudomást vévén s erről a „Franklin" társulatot értesítvén, a részemre megszavazott és jövőben megszavazandó tiszteletdíjakat s egyéb illetékeket helyettem a „Franklin" társulatnak, melyet ezen összegek felvételére ezennel felhatalmazok, fizessé mindaddig, míg ezen kötelezettségnek a jelenlegivel teljesen egyező másodpéldányát a „Franklin" társulatnak tartozásom teljes kiegyenlítését tanusító elismervényével ellátva a Tekintetes Academiának bemutatni szerencsém lend. A „Franklin" társulat mint engedményes által a részletekről helyettem adandó elismervényeket már előre magamra nézve kötelezvényeknek és részemről minden kifogást kizártaknak ismerem el.

Előttünk:

V. Takáts
mint tanú

Rem. Lénárd gyógyszerész
A. Merre

Pollaczek

634
1883

Felhívás!

Ismeretes lesz t. Uraságod előtt, miszerint a főváros V. kerületében mult évben oly egylet létesült, mely feladatául az e kerület iskoláiba járó szegénysorsú tankötelez gyermekeknek, valláskülönbség nélkül téli ruhákkali ellátását és a szorgalmasabbak között ösztöndíjaknak kiosztását tüzte ki. A főváros többi kerületeiben már régóta fennálló hasonló egyletek mintájára és

Budapesti V. ker. jótékony egyesület

czím alatt alakult az, mely hogy nálunk sem nélkülözhető, sőt valódi szükséget pótol, a rövid tapasztalat kétségen kivül helyezte, miután a vagyonosság hirében álló ezen kerületről bebizonyult, hogy épp eme városrész, mely fekvésénél fogva részben a város végpontját képezvén, önkényt a szegénysorsú családoknak szolgál lakhelyül, és különösen terjedelmes külterkének számos ipartelepén elfoglalt munkászok nagy létszámát tünteti fel, — a főváros többi kerületéhez képest aránytalan sok szegényt és szükölködőt foglal magában. Ily körülmények között az életbelépett egylet működésének tág tere nyilván, minden osztálynak közreműködése kivántatik ahhoz, hogy az itt uralkodó nagy nyomor némileg enyhittessék.

Kisszük és reméljük ennélfogva, hogy a kerület lakói emberbaráti kötelességeiket ez irányban is teljesitendik és a szegény iskolás gyermekekről megfeledkezni nem fognak. Azon öröm, mely e szegényeket, kik már zsenge korukban a nélkülözés keserü sorsában részesülni kényszerülnek, eltöltötte akkor, midőn az egyesület 1879 frton

635
1883

beszerzett ruhanemüit, lábbelieit stb. köztük mult évben kiosztotta és ez által őket a zord téli időszak viszontagságai ellen megvédte, — leirhatatlan.

A szép sikerrel megindult egyesület tevékenységét a küszöbön álló évadban is s pedig az iskola-igazgatók eddigi bejelentései alapján körülbelül 300 szegény iskolás gyermeknek felruházása fogja igénybe venni. E nagy szükséglettel szemben ez idén nagyobb fedezetről is kellett gondoskodni, miért is aláirott bizottság a t. a. **aláirási ivnek idecsatolásával** T. Uraságod ismert jószivüségéhez fordul és kéri, miszerint **e nemes ügyet támogatni, az ivet ismerősei (lakói) között körözni és legkésőbb f. évi decz. 15-ig visszaadásra készen tartani ne terheltessék.**

Az egyesület az aláirási ivek bevonásáról közege utján **maga fog gondoskodni.**

Kelt Budapesten, 1883. November 19-én.

A Budapesti V. kerületi jótékony egyesület nevében:

Burián János,
id. elnök.

Lovag Falk Zsigmond,
id. pénztárnak.

Dr. Vajda Adolf,
id. titkár.

Bachmayer György, *Dr. Kresz Géza,*

Kullmann Lajos, *Neuwelt Ármin,* *Weiszmayer Ferencz,*
bizottsági tagok.

Az irodalomtörténeti bizottságnak
1884-dik évi Kölcsey előirányzata.

A.)

1.	Az irodalomtörténeti Adattár 1-ső" kötetének nyomatására	440 ft
2.	Monographiák kiadására	600 ft
3.	Külföldi egyetemeken tanult magyarok névsorának kiadására	400 ft
4.	A „Figyelő" czímü irodalomtörténeti folyóirat segélyezésül	160 ft
5.	Előadói tiszteletdij	400 ft
		2,000 ft

B.)

Régi magyar Költők tára VI. VII. kötetére	1,000 ft
Régi magyar Nyomtatványok kiadására	500 ft
	1,500 ft

C.)

Szabó Károly bibliographiai műve Kölcsey-re (2 vágyat) 1,000 ft

összesen 4,500 ft

Elfogadtatott a bizottság 1883. évi decemberi 7-én tartott ülésében

Szilády Áron
biz. előadó.

636
1883

A M. Tud. Akadémia
hadtudományi bizottságának

1884-ik évi

munkatervezete és Költségvetése.

A hadtudományi bizottság 1884-ik évi munkálkodása főleg ama pénzösszeg nagyságától függ, melyet a tekintetes Akadémia rendelkezésre bocsát, mert szellemi munkás van elég, csak alkalom nyíljék hadtudományi munkák kiadására.

Tudományos irodalmunk egyik ága sem tengődik oly feletté mostoha viszonyok közt, mint a hadtudományi irodalom, a melyet csakis nagy anyagi áldozattal lehet majdan annyira felvirágoztatni, hogy hazánkban az idegen nyelvű hadirodalommal versenyezhessen.

Szép számmal vannak ugyan már magyar hadtudósok, de az irodalom terére nem léphetnek, mert csakis tan-könyvek-nek való szövegre találnak kiadót. Való-ban tudományos müvek magyar nyelven nem adatnak ki, mert, tekintettel a kis számú m. olvasó-közönségre, ezek árát sokkal nagyobbra

kellene szabni, mint a német vagy francia mü-
veket, melyeket hiszszorta nagyobb olvasó kö-
zönség vásárol.

Számitva a tekintetes Akadémia eddig
minden alkalommal tanusitott mély beláta-
sára a hadtudományi bizottság reményli,
hogy az 1884-ik évben megkezdheti működését
arra hadtudományi müvek kiadását, a
mit ez évben a javaslatnak csekélysége
miatt nem tehetett.

Hogy a magyarul irt hadtudományi
müveknek minél fényesebb olvasó közönség nyi-
ratnak meg, a bizottság célszerünek véli eleinte
a fősúlyt hadtörténelmi müvek kiadására fek-
tetni, és csakis fokozatosan oly müvek kiadá-
sára is áttérni, melyek szakszerüségöknél fog-
va csak katonákat érdekelnek.

Hogy a magyar katonák és a hadtudományok
iránt érdeklődők a hadügyek és hadtudományok
fejlődéséről évenként egyszer teljesen tájékoz-
tassanak, a hadtudományi bizottság „Ál-
talános Katonai Evkönyvet" ad ki, mely az
európai seregek szervezésében, felfegyverzésében
stb. ben a lefolyt év alatt történt változásokat,
a hadmüvészet és a hadtudomány minden ágában
való haladást röviden lehetőleg népszerüen
előadja s a bel- valamint külföldi hadiroda-

lom legneveze tesebb műveit bírálva megismerteti.

Az 1884. évi kiadványok szöveg-mennyiségét a bizottság legin kább a magyar alantas tisztek pénzviszonyainak tekintetbe vételével határozta meg akként, hogy minden magyar tiszt a kiadványokra előfizethessen. Ezt aggodtalan alantos tisztet is lehetni, ha negyedévenként legfőlebb 1-1½ forintot kell fizetnie. Minthán az akadémiai kiadványok - mellékletek nélkül - ivenként átlag 10 krajczárjával adatnak el, a bizottság ajánlja, hogy az 1884-ik évben 40-50 nyomt. iv adassék ki, és ugyan:

„Általános Katonai Évkönyv" mintegy . . 10 ív,
Hadtudományi kiadványok „ „ 36 „.

E szerint a jövő" (1884.) évi munkálkodás tervezete a következő":

1. Az 1883. ik évi, már összeállított „Általános Katonai Évkönyv" kiadása.
2. A bizottság megbízásából már megírt „Az 1809. évi insurrectió cz. mü" kiadása.
3. Más hadtörténelmi és hadtudományi művek megiratása és kiadása; és végre
4. Az 1885. januáriusban kiadandó 1884-iki évkönyv szövegének elő"készítése.

E működésre a bizottság következő"

költségvetést

terjeszt elő":

1. az „Általános katonai Évkönyv" 300 példány szerkesztésére és kiadására szükséges:
nyomtatási ívenként 60 forint; 10 nyomtatási ívre tehát . . . 600 frt.

2. Hadtudományi kiadványok költsége ívenként (rajzokkal stb. vel) 69 forint, 36 ívre szükséges tehát (400 példány) . . 2484 „

3. Az előadó tiszteletdíja . . . . . 400 „

4. Előre nem látható kis kiadások . . . . 16 „

összesen 3500 forint.

Az bizottság kéri a tekintetes Akadémiát, hogy ez egész összeget rendelkezésre bocsátani méltóztassék és tisztelettel jelen egyezségi hogy ez összeg egy részre a kiadványokra való előfizetések és a kiadványok elárusítása által megtérítve, más részre pedig a kitűzőlag csakis hadtudományos célokra fordítható Teszkéti László gróf-féle alapítványnak sok éven át ki nem adott kamatai - évenként 630 forint - által fedeztetik.

Budapest 1883. december 7-ikén

Az előadó
Kápolnai Pauer István
k. tag

Az elnök helyettes:
Gyulai Károly

A M. Tud. Akademia

kadtudományi

bizottságának

637/1883

1884-ik évi

munkaterveréte

és

költségvetése.

Ct M. Tud. Akadémia
hadtudományi bizottsága.

Jegyzőkönyv

felvétetett az 1883-ik évi decemberi 7-kén az akadémia épületében tartott ülésben.

Jelen voltak:

Keleti Károly r. tag
Szilágyi Sándor r. "
Thaly Kálmán r. "
Pauler Gyula r. "
Kápolnai Pauer István l. "

A bizottság elnöke meg nem jelenvén Keleti Károly r. tag elnököl.
Előadó: Kápolnai Pauer István l. tag.

Tárgyalt ügyek:

1. Előadó jelenti, hogy „Az 1809-ik évi insurrectio története" cz. mű januarius hóban nyomdába adható és hogy a bizottság által kiadandó „Általános Katonai Evkönyv" megirásához szükséges adatok már összegyüjtetvén, ez év letelte után 3-4 hét alatt összeállítható és szintén nyomdába ben adható. Tudomásul vétetik.

2. A bizottság kiadványainak kinyomatására vonatkozólag előadó bemutatja a Franklin társulat ajánlatát. A bizottság előadót utasítja, hogy ajánlattételre az Athenaeumot is szóllítsa fel.

3. Előadó bemutatja a III. Na-

poléon császár által kiadott, „A tüzérség története" cz. műnek Thaisz Gyula és Zeke János urak által készített, és a bizottságnak kiadás végett benyújtott magyar-ra fordítását.

A bizottság nem rendelkezvén annyi pénzzel, hogy e művet kiad. hatná, a kéziratot visszaadását határozza el.

4. Az 1884-ik évre való költségvetés megállapítása és az 1883-ik évi költségek számba vétele:

a.) A bizottság elhatározza, hogy az idei csekély javadalmazás kirándulás csakis az 1883-ik évben felmerült hadtudományi mozzanatokat tárgyazó „Általános Katonai Évkönyv" összállításával okozott költségek részben való fedezésére és az elődának járó díszletdíj kifizetésére fordittassék.

6.) Az 1884-ik évre a bizottság 3500 forintot kér, és ugyan:

mintegy 36 ny. ivre terjedő hadtudományi kiadványokra (egy ny. ivet a mellékletekkel (rajzokkal stb.) együtt átlagosan 69 forint jával számitva) . . . 2484 frt. o.é.

az „Evkönyv"-re (mintegy 10 iv, 60 forintjával) . . 600 " "

az elődának díszletdíjára . . . . . 400 " "

előre nem látható kis kiadásokra . . . . . 16 " "

összesen 3500 forintot.

5. A kiadás módja.

A bizottság elhatározza, hogy a m. k. honv. Minister Úr Ő Nagyméltósága, a honvédség, a cs. és kir. magyar csapatok és a magyarországi olvasó közönség a hadtudományi bizottság kiadványaira való előfizetésre szólítsanak fel.

A mintegy 36 ívre terjedő hadtudományi kiadványok előfizetési ára 4 forintban, – az „Ev könyv" előfizetési ára 1 forintban állapíttatik meg. Katonai egyének az 5 forintos negyedévi részletekben is fizethetik meg.

A bizottság megbízza az előadót, hogy a kiadványoknak a honvédségében való terjesztése végett a honvédelmi Minister Úr Ő Nagyméltóságához folyamodjék.

Egyéb tárgyalni való nem lévén az elnök az ülést befejezettnek nyilvánítja.

Budapest 1883 december 7.

Az elnök helyettes:

Az előadó
Károlyi Sauer István

A M. Tud. Akademia

hadtudományi bizottsága.

638

1883

Jegyzőkönyv

felvétetett az 1883. évi de-
czember 7-ikén tartott ülés-
ben.

A M. Tud. Akadémia
hadtudományi bizottságának

jelentése
1883-ik évi működéséről.

A bizottság az ez évi nagygyülés alkalmával alakulván meg, az év hátralevő részét és a rendelkezésére bocsátott csekély összeget csakis az 1884-ik évi kiadványok előkészítésére fordíthatta.

Munkatervének megfelelőleg:

1. megiratta az 1809-ik évi insurrectiónak történetét és
2. összegyüjtette az 1883-ik évre vonatkozó „Általános Katonai Evkönyv" összeállítására szükséges adatokat.

Mindkét mü már annyira halad, hogy azok a jövő évi januarius és februárius hónapokban sajtó alá adhatók.

Budapest 1883 december 7.

Az elnök helyettes:
Dr Pulszky Károly

Az előadó:
Károlyhai Lamer Istvan
k. tag

A M. Tud. Akadémia

Irattudományi Bizott-

ságának

jelentése

1883. évi működéséről.

639

1883

Nagyságos Ujjeá uri!

A M. T. Akademia 1883 decemberi 31-ei tartandó rendes nyilvános ülésében elhunyt tagtársunk Pauler Gyula által Lajos nagyapjáról emlékezvén, mint hogy ennek a nagyapjáról halála óta az Akademia Könyvtárában semmi kézirati hagyaték sincs, ennek kövekeztében szerencsém van Tisztelettel, hogy ezen birtokát birtokában állapítani és becsértékét adó hiteles kimutatásokkal Pauler Gyula alapján kérelemmel fordulni Nagyságodhoz folyó hó 17-ig bezárólag méltóztassék. Amennyiben ez meg nem történnék, kénytelen leszek, Nagyságod egyik segédét kiküldeni a helyszínére.

Fogadja ....

Pest 8/XII.

640
1883
569

A rozsnyói ev. ref. főgymnasium igazgatójától.

A M. T. Akadémia főtitkári hivatalának
Budapesten.

Midőn Szász Károly úr ő méltósága minister
kiküldetésében tanodánk állását, – kellő elismerett
állami segélyzése ügyében – megvizsgálta,
általa értesültünk arról, hogy a M. T. Akk.
démia, a tudományos műveltség terjesztése
czéljából, üléseinek nyomtatványait fő.
gymnasiumoknak ingyen küldi meg.

Átiratával esedezve, hogy a M. T. Akadémia
e kegyességét a rozsnyói ágost. hitv. evang.
főgymnasiumra is kiterjeszteni mél.
tóztassék, mély tisztelettel maradtam

Rozsnyón 1882 dec 5.

a M. T. Akadémia

alázatos szolgája
Kramarecsik Károly
e. i. igazgató

Érk. dec. 8. 1883.

~~571.~~ 641/1883

Rosnyói evang
főgymnásium
Akad. tudvárgyakra

Rozgonyi Ede

Tisztelt Ország!

A f. évi november 26-iján
tartott ülése határozata é.
telmében, alulírott és Wenzel
Gusztáv r. t. a III ország decembe
1-jí tartott ülésének megbízásá.
ból kiküldetésünk, hogy a III
ország küldöttségével Pech
Antal l. t. „Alsómagyarország
bányaiparának története a XVI
századig" című munkájának
kiadása iránt értekezzünk.

Mint a két ország megbízottai
egyértelmüleg nyilatkoztak az iránt,
hogy a munka, ük évek hosszú során
át folytatott alapos tanulmány
és fáradalmas kutatási olyan
eredményét képezi, a melynek
közrebocsátásával a hazai tudományosság
és Akadémiánk ed feladatának
egyik fontosságától teljes tudatában,
valamint pedig a Történelmi Bi:
zottság által felkért bíráló Wenzel
Gusztáv r. t. a történeti részről,
a III ország által felkért bíráló Szabó József r. t.
Zsigmondy Vilmos l. t. a bányá.
szati technikai illető részről
teljes elismeréssel szóltak:
a munka fajró alá adási a

halaszt nélkül eszközölhető"
volna. Amiben a II Osztály
Küldöttei csak az a meggyőzés
vezette, hogy a függelékül
szolgáló okleveleknek kiadása
által, annak szakszerű által
való megvizsgálása szükséges,
a Kinek véleménye alapján
döntsenek el az a kérdés: vajjon
ezek közlése szükséges-e? és
ha igen nem kell-e azokat az
előadókkel összevetni?

A Kiadási Költségekre nézve
a Kiküldöttek bizottsága azt java-
solja minden Osztálynak, hogy
minthogy Osztály ajánlja az Igaz-
gatói Tanácsnak a mintegy 2000
forintnyi költség megszavazását,
és bízza az Igazgatói Tanácsra,
vajjon ezen összeget a két Osztály
közleményeinek közös folytatására,
vagy a III Osztálybéli ábrázatok
kivánatára.

Budapest 1883 Dec. 8

Szalmásy
e. l.

1883

642
1883

Országgyűlés

Tekintetes Akadémia!

A beküldöttek, mint a M. T.
Akadémia III osztálya f. évi április
hó 2-án tartott ülésében meg-
választott tagjai a M. T. Akadémia
elektorai közgyűlésének,
tiszteletteljesen jelentik:
hogy a nevezett bizottság munkálatát,
költségvetését s a költség fedezésére vala-
mint a foganatosítandó kísérletek végrehaj-
tására alkalmas helyiségre nézve tett ja-
vaslatukat az M. T. Akadémia fennt
idézett ülésén részletesen beterjesztették
és hogy ezen javaslatot egész terjedelme
ben az osztály elfogadta és jóváhagyta
(Lásd a Math. és Termtt. Értesítő I. köte-
tének 272-276 lapjait).
Mivel azóta a bizottság által szük-
ségesnek tartott költség fedezéséről mind
a közmunka és közlekedésügyi, és a Vallás
és közoktatásügyi m. k. Minisztériumok,

mind a M. T. Akadémia Math.
és Természettudományi állandó bizott-
sága részéről gondos kezekbe lett
az elektromos bizottság legközelebbi
és első feladatának tartja a szükséges
eszközöket beszerezni és a vizsgálatok
megejthetésére alkalmas helyiséget előállí-
tani, és ily értelemben további lépéseket tett.

Budapesten 1883 évi december hó 9-én.

Fröhlich Jenő l. t.

mint a M. T. Akadémia Elektro-
mos bizottságának tagjai.

III o/ps. 9k. Kiv. 1883 dec 10.
3 pms.

A M. T. Akadémia

Elektromos bizottságának.

A M. T. Akadémiához intézett

jelentése.

Budapesten, 1883 évi decemberben 9-én.

643
1883

Tisztelt Bizottság!

Horzsán Antalnak felhívása közelebbi
körében van szerencsém jelenteni,
1.) hogy ugyanő Zsigmond idejéből
származó „Ily czímü oklevelek fakszimilei-
ből, Meisner-féle lógyüjtemény"-ben bir-
ván kellékkel, hogy akademiai szem-
pontból bírálat alá vétessék.

Budapest 1883 Decb. 9.

Ortvay Tivadar
r. tag.

III Opt. 9k Eidekon. 1883 Dec 10.
7 pmt.

644
1883

Kivonat
a M. T. Akadémia 1883. nov. 26-ki
összes ülésének jegyzőkönyvéből.

233. Főtitkár bejelenti Szentkirályi Dániel l. tagnak 1883. nov. 19-én bekövetkezett elhunytát.

Az Akadémia, a gazdasági tudományok ezen buzgó munkásának elhunyta felett fájdalmas részvétét fejezi ki, és a III. osztályt felhívja, hogy az Emlékbeszéd megtartása iránt intézkedjék.

Jegyzőkönyvi kivonat
hitelesítem
Főtitkár.

III ojus Förkarlek 1883 den 10

6. pns

645
1883

552
233 Afg.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

646
1883

570.

570/1883

A Magyar Földhitelintézet pénzügyi osztályának.

Szerencsém van fölkérni, hogy a M. T. Akadémia 1883. december 31-én lezárandó vagyonmérlegének, veszteség és nyereményszámlájának összeállításánál a következőket figyelembe venni méltóztassék.

A) Az Activumnál.

1. Az Értékpapirokhoz csatolt 15 darab pesti első hazai takarékpénztári részvény darabonként 4000 forint értékben veendő fel.

2. Az Akadémia épületeinek ekkorig fölvett értéke megmaradt; de a czim így formulázandó: „Az Akadémia épületei, könyvtára, könyvkészlete és egyéb fölszerelései értéke".

3. A kivül fekvő kamatnélküli alapitványokhoz az Igazgató Tanács 1883. január 25-ki ülésén hozott határozata értelmében sorozandók mindazon halasztó föltételhez kötött hagyományok, a melyek az Akadémia javára vagy telekkönyvi bejegyzéssel vagy pedig letétek által akképen vannak biztositva, hogy bizonyos évek letelтével az Akadémia a hagyománynak kétségkivül birtokába jut. Ezen czimen már is előfordul a kamatnélküli alapitványok között Flór Gyula 2000 forintja. Ehhez most

/.

még csatolandók a következő alapitványok, a melyekre vonatkozó okleveleket, számszerint 12 darabot megőrzés végett ℣. alatt ide mellékelek.

~~a) Bogáthy Ferenczné ..... 800 frt~~

b) Burgmann Károly ..... 8℥ " 33 kr.

c) Fejes Károly ..... 50 "

~~d) Hofrichter József ..... 800 "~~

e) Hubay Miksa ..... 3000 "

f) Kazinczy András ..... 1000 "

g) Kralovánszky György ..... ~~22000~~ 20000

h) Mannschön Ferenczné ..... 1000 "

~~i) Petőfi István ..... 660 "~~

k) Szöllősi Albertina ..... ~~7~~000 "

l) Udvarnoky Gyula ..... 2000 "

~~33307 frt~~ 33 kr.

E szerint a kamatnélküli alapitványok összege ~~53632~~ frt 33 kr.

4. A kivülfekvő alapitványok után külön pontban felsorolandók az Akadémia tulajdonát képező ingatlanok. És pedig:

a) A Kazinczy-alapitvány széphalmi és felső-regmeczi ingatlanai ..... 24,000 frt értékben, 1010 frt tiszta jövedelemmel.

b) A Román Ferencz alapitványa munkácsi és beregmegyei ingatlanai ..... 20,000 frt értékben, 1000 frt tiszta jövedelemmel.

c) A Rák László által adományozott tótii erdőbirtok ..... 6000 frt értékben

℣.

jövedelem nélkül.

d) Pacséri Szutsits Lajos alapítványához tartozó bácsmegyei birtok, mely az ide csatolt végrendelet szerint az Akadémia tulajdonát képezi, s csak haszonélvezeti joga illeti az özvegyet ..... frt értékben, egyelőre jövedelem nélkül.

B) A Passivumnál.

1. Az Akadémia kezelése alatt álló külön alapok, melyek a kamatok hozzácsatolása által szaporodnak, tekintettel a kamatláb leszállására ezentúl 5% helyett 4%-kal kamatoznak.

2. Ezen alapok sorozatában az 1. f) alatt előforduló Kazinczy-alaphoz csatolandó az Activumba felvett ingatlanok értéke.

3. Ezen alapokhoz csatolandó Udvardy Cherna János jubileumi alapítványa, mely a különféle tartozások sorozatában 206 frt 40 krral van felvéve.

4. Az alapok sorozatában c) alatt előforduló Akadémia nagyterme kifestésére képezett alaphoz csatolandó aron 465 frt, mely a különféle tartozások sorozatában „Munkácsy által festendő kép" címe alatt fordul elő.

5. Az alapok sorozatába felveendő a kereskedelmi műszótár alapja, mely a pénzintézetek adományaiból létesülő.

6. A különféle tartozások sorozatából törlendő:

a) Udvardy Cherna alapítványa, mely más pontba

v.

iratik át.

b) Munkácsy-kép alapja, mely más pontba iratik át.

c) Holczer-féle technikai ösztöndíj számla 1350 frt, mely mint ki nem adott ösztöndíj az Akadémia vagyonát szaporítja.

d) Az Edl. ösztöndíj számla 450 frt mint fentebb.

e) Marczibányi-alapítvány 94 frt 58 kr. Ezen alapítványt fölösleges külön evidentiában tartani. A jutalmi alapítványból származó kötelezettségeket az Akadémia folyó jövedelmeiből teljesíti.

C) A veszteség- és nyereményszámla Bevételi rovatának 5) pontjában külön tétel alatt jő:

e) Elektromos bizottság munkálataira 1500 frt.

Budapest, 1883. december 10.

Lónyay Menyhért

elnök.

Nyárád 1883 December 8.

Nagyrágos ci Főtiszteletű
Főtisztkáp Ur!

A m. t. Akademia f. hi 2 ain 5410 fe. a. kelt
magasrendű levelére vonatkozólag szeren-
csémnek érzem magamat, az erdőmesteri
pályára kiállítandó Megbatalmazási föve-
./. gi vizsgálat ive mellékelni alkalmam, kü-
ne hogy ark, erkely fényűző változásokkal,
kiállítha megküldeni kegyeskedjék. —

Ez okirat megérkeztével az erdőmesteri
szaknak helyszínére megy, hogy Baranya
Péterd mint erdőőrök törvényszerű felesküdje,
s mint a törvényszerű erdőőri jelvénnyel ki-
folgálhassa. —

Mindazonáltal reverzált erdőőrt mai ideiglenes
en megkellett bizni az erdőőrségével, ugy
arra kérem a Tekintetes Akademiát, hogy az
80 fra évi fizetést mai f. é. december 1 tól
Kezdve mellőzhessék, negyedévi részletekben
utólagosan, a Nyárádi k. u. pénztárhoz "utalványozni, egyúttal
arra is felemlítvén, hogy az erdőőri jelvény árára
egy forint, az első negyedben visszatartani méltóztassék.

./.

Kivonáli Szíptalakkal az Irodalmi Környével
vagyok

Magyarázom a Folyamodó Földtulajdonos Urnak

alázatos Irodalmi

Mirágh Károly

Érk. dec. 10. 1883.

574. 647

Tekintetes Úr!

Ide csatolva van vevenem
ének átküldtem a kérés
folkhasalmazását.

Az endő"ör egyéb ér. Tyát
és a gelveny árát, a jövő
ev elején, egyszeri fogom
Tekintetes Urasságodhoz
ter utalványozni.

Fogadja . . . .
Bpest 11/XII.

A M. T. Akademia ~~Igazgató Tanácsa~~ nagyváradi tagjai közül Ráth József ur a nagyváradi l. t. püspöki erdő mesterét felhatalmazza, hogy a M. T. Akademia tőtii erdőjének felügyelete és megvédése érdekében elkövetendő kérdésekben az Akademia képviseletében eljárhasson, az erdőjövedelmének elömozditására az Akademia beleegyezésével és jóváhagyásával szükséges intézkedéseket megtehesse, az erdőhasznositásból befolyó pénzeket felvehesse és nyugtatványozhassa, oly formán azonban hogy eljárásáról és az erdőjövedelemről az Akademiának kivánságához képest jelentést tegyen.

Budapest 1883 decz. 10.

Jegyzőkönyv

a m. tud. akadémia math. és természettudományi állandó bizottságának 1883. decemberi hó 10-én tartott 12-ik üléséről.

Dr Hegyfoky Lajos elnöklete alatt jelen voltak: Szabó József, Galgóczy Károly, Szarvas Gyula, Hunyady Jenő és az előadó báró Eötvös Loránd.

1.) A magyarhoni földtani társulat földrengési bizottsága kéri a földrengések rendszeres megfigyelésére megszavazott összegnek harmadik és utolsó 100 ftnyi részletét kimutatványoztatni és részére az esetleges kitöltetések czimén kilátásba helyezett 200 ftnyi összegből még hátralevő 150 ftot egy Seismograph beszerzésére adományozni.

A bizottság, tekintve a Seismographal eszközlendő kísérletek fontosságát, a kért összeget megszavazza.

2.) Hegyfoky Endre l. tag vonatkozással az 1880-ban a bizottság részéről a hévízi földtörés okainak szerepének kísérleti kutatására szánt megbízatására, - jelenti, hogy kísérleteinek folytatására a kilátásba helyezett nagyobb segélyösszegre szüksége van.

A bizottság Balogh Kálmán biz. tag indítványára elhatározza, hogy részére 500 ftot szavaz meg.

3.) Előadó felolvassa a bizottság ez évi működéséről szóló jelentését, a jövő évi munkásság tervezetét és költségvetését.

A bizottság működése a lefolyt évben egyrészt új tudományos kutatások létesítésére, másrészt a megbízása folytán létrejött munkálatok kiadására irányult. Tudományos kutatásaik előmozdítása czéljából segélyezésben részesítette a következőket:

1.) Dr. Örley László m. nemz. múzeumi őrsegéd a magyarországi Plygochaetáknak jegyzékének tanulmányozására és az ahhoz szükséges eszközök beszerzésére.

2.) Jégh-i Gábor nehány Körösvidéki barlang részletes kutatására.

3.) Hazay Gyula Magyarország őszirózsafüléi és édesvizi mollusczáinak tanulmányozására.

4.) Dr. Knoch F. Adolf egyetemi tanársegéd a fejidegek összehasonlító boncztanában tervezett vizsgálatokra.

5.) Dr. Lovassy Sándor Somogymegye ornithologiai tanulmányozására.

6.) Limácek József néptanító Kövületek ásatására azon feltétellel, hogy gyűjtése eredményét a m. földtani intézetnek küldje be.

7.) Darnádi Kálmán az érvényfergeték tanulmányozására a Mecsekben tőrerezetben, a Maros vidékén és a Retyezáton.

8.) Dr. Borbás Vince Horvátország és a határvidék flórájának részletes vizsgálatára.

9.) Dr. Semsey Aladár hazánk Thysanura faunájának további vizsgálatára.

10.) A magyarhoni földtani társulat földrengési bizottsága a földrengések rendszeres észleletére.

Ezeken kívül a II. osztály kebelében az elektro-

mos

/.

mértékegységek megállapítására alakított bizottság működésének megindítását lehetővé tette az által, hogy e célra a jelen évben 1000 frtot utalványozott, egyúttal kilátásba helyezvén a jövő évre egyenértékű összeg a dotálását.

A bizottság a következőkben kiadásra elfogadta a következő dolgozatokat:

1.) Dr. Csömöry Ödön „Magyarországi álskorpiók"

2.) Dr. Schaarschmidt Gyula „Jelentés a Desmideaceákra vonatkozó tanulmányokról"

3.) Dr. Roth Samu „Jelentés az operjen-tollaji hegyláncz északi részében tett utazásáról"

4.) Lovassy Sándor „Adatok Somogymegye madárfaunájához"

5.) Dr. Csiszár György „A Kis-Szamos forrásvidéki hegyek kristályos palakőzetei."

6.) Dr. Csömöry Ödön „Magyarországi Heteropterák"

7.) Dr. Daday Jenő „Magyarországi Cyclopidák."

8.) Fejérdy Gábor „A Buhuj nevű ornithologiai lenyomat"

9.) Dr. Daday Jenő „Új adatok a Keratellák ismeretéhez".

10.) Dr. Csömöry Ödön „Ujabb adatok Somogy Lepidoptera faunájához"

11.) Hazslinszky Frigyes „Chromatikálatok Magyarország gombavirányához".

A bizottság e munkálkodásával járó költségek a jelen évre rendelkezésre bocsátott 5500 frtnyi összegen kívül decemberi hó végéig előreláthatólag kifogják meríteni, – és pedig ez összegből a bizottság tudományos kutatásokat segélyezvén 2500 frtot, a segélyezésnél létesült szerződések

kiadására pedig 2200 ftot fordított.

A bizottság munkálatának jövő évre, eddigi működésének mintájára állapítja meg 1 par. kiadási jog anyagi segélyezés által nyakt, különösen hazánkra vonatkozó kutatásokat létrehozni, s folytatni fogja az ily irányú munkálatok kiadását.

Ennek megfelelőleg a bizottság költségvetését az 1884-ik évre következőleg állítja össze:

Tudományos kutatások segélyezésére	1500 ft
A villamos bizottság segélyezésére	1000 ft
Kiadványokra	2100 ft
Előadói tiszteletdíja	400 ft
Összesen	5000 ft. "

A bizottság az előadói jelentését tudomásul veszi, a jövő évi munkatervet és költségelőirányzatot elfogadja s azt az ügyrend értelmében az osztály elé terjeszteni rendeli.

Budapesten 1883 december hó 11-én

Dr Szabó József
al-elnök

Kivát czikk a m. t. akademiai math. és természettudományi állandó bizottságának 1883 dec. 10-én tartott ülésén felvett jegyzőkönyvből.

Előadó felolvassa a bizottság ez évi működéséről szóló jelentését a jövő évi munkásság tervét és költségvetését.

„A bizottság működése a lefolyt évben egyrészt új tudományos buvárlatok létesítésére, másrészt a megkezdett folytán létrejött munkálatok kiadására irányult.

Tudományos buvárlatok előmozdítása czéljából segélyezésben részesültek a következők:

1.) Dr. Daday Jázsef m. n. muzeumi őrsegéd a magyarországi Phyllopodatuk faunájának tanulmányozására és az ahhoz szükséges eszközök beszerzésére.

2.) Foglár Gábor néhány Körösbánya melletti fekvő barlang részletes kutatására.

3.) Hazay Gyula Magyarország

szárazföldi és édesvizi molluskáink
tanulmányozására.

4.) Dr. Ónodi F. Adolf egyet. tanársegéd a fejidegek összehasonlító boncta-
mában teendő kutatásokra.

5.) Lovassy Sándor Gömörmegye or-
nithologiai tanulmányozására.

6.) Antúcsek József néptanító kö-
vületek ásatására, azon föltétellel,
hogy gyüjtése eredményét a m. Kir.
földtani intézetnek küldje be.

7.) Baráti Wálmán az örvényférgek
tanulmányozására a mocsárzegi tóso-
rozatban, a Maros völgyén és a Re-
kyeréton.

8.) Dr. Borbás Vince Horvátország
és a határőrvidék flórájának rész-
letes tanulmányozására.

9.) Dr. Tömösváry Ödön hazánk
Thysanura faunájának további vizs-
gálatára.

10.) A magyarhoni földtani Társu-
lat földrengési bizottsági a földren-
gések észlelésére

Ezen segélyezéseken kívül a m.
t. akad. III. osztálya kebelében az
elektromos mértékegységek megálla-
pítására alakult bizottság működé-
sének megindítását lehetővé tette

az által, hogy e czélra a jelen évben 10000 ftot utalványozott, egyúttal kilátásba helyezve a jövő évre ugyanakkora összeg utalványozását.

A bizottsága „Közlemények“-ben való kiadásra elfogadta a következő dolgozatokat:

1.) Dr. Schaarschmidt Gyula „Jelentés a Dermideaceákra vonatkozó tanulmányokról“.

2.) Dr. Róth Sámu „Jelentés az epervestokaji hegyláncz északi részében tett utazásról“.

3.) Borbás Sándor „Adatok Gömör megye madárfaunájához“.

4.) Dr. Brancsik György „A Kis-Szamos forrásvidéki hegység kristályos palatáblái“.

5.) Dr. Tömösváry Ödön „Magyarországi Heterognathák“.

6.) Dr. Daday Jenő „Magyarországi orsólábúak“.

7.) Téglás Gábor „A Bükk növényvilága“.

8.) Dr. Daday Jenő „Uj adatok a Keresztesek ismeretéhez“.

9.) Dr. Tömösváry Ödön „Ujabb adatok hazánk Thysanura faunájához“.

10.) Hazslinszky Frigyes „Előmunkálatok Magyarhon gombavirányához“.

648
1883

A bizottság a munkálkodásával járó kiadások a jelen évre rendelkezésére bocsátott 5500 ftnyi összeget decemberhó végéig előreláthatólag kifogják meríteni, és pedig ez összegből a bizottság tudományos búvárlatok segélyezésére 2900 ftot, a munkálatok kiadására pedig 2200 ftot fordított.

A bizottság munkatervét a jövő 1884-ik évre oly irányban működésének mintájára véli megállapítandónak, hogy tekintet nyujtassék különösen hazánkra vonatkozó búvárlatoknak létrehozására, s folytatására fogja az ily irányu munkálatok kiadását. Ennek megfelelőleg költségvetését az 1884-ik évre következőleg állítja egybe:

Az elektromos kisérletek segélyezésére ... 1000 ft
Segélyezésekre ... 1500 ft
Kiadványokra ... 2100 ft
Előadó tiszteletdija ... 400
Összesen ... 5000 ft.

Budapesten 1883 deczember hó 10-én

Kőnig Gyula
titkári előadó

10

Kivonat

a m. t. akadémia math. és természettudományi állandó bizottságának 1883 dec. 10-ikén tartott ülésén felvett jegyzőkönyvéből.

X

a III Osztály véleménye

(Fröhlich J. l. tagnak véleményes jelentése) Kövesligethy Radó: „Mathematikai spektralanalysis, mint az asztrophysika alapja" című értekezéséről.

Szerző fentnevezett dolgozatában először tárgyalja magának, a spektrum vonalainak azon változásait, melyek a nyomás és hőmérsék változásával járnak, elméleti leg származtatni.

Kiindulási pontját a molekulár elmélet képezi, ma thematikai spekulációja kivihetőségére vonatkozólag többféle felvételt tesz.

Szerzőnek a szóban forgó jelenségek magyará tására szolgáló differenciálegyenlete a Helmholtz által a Kom binációs-hangok elméletében használt egyenlet mintájára van képezve; szerző annak egyszerűsítő feltételek bevezetése mellett történt megoldását adja.

Értekezését befejezi szerző az által, hogy a tartalmazó általános eredmény közlésével és azon igérettel, hogy elméletének egy gázra való alkalmazását egy későbbi dolgozatában fogja adni.

(Befejezetlen állapotában) Áttekintve a fentnevezett értekezést jelen állapotában az Osztály nem ajánlhatja kiadásra, mivel:

1) címe éppenséggel nem felel meg tartalmának, az ugyanis egy tisztán elméleti spekulációról, mely soha semmi képi ugyanis egy tisztán elméleti spekulációról, mely soha semmi perbeli alapját egy lényegében véve tapasztalati tudomány nak, a minő az asztrophysika;

2) a dolgozatnak éppen a legfontosabb része, ugyanis az elmé letnek egy tapasztalatilag ismert jelenséggel való számbeli össze hasonlítása, teljesen hiányzik. —

Alulírott ezek alapján azon véleményben van, hogy Mind szerző értekezését csak akkor lehet érdemlegesen megítélni, ha dolgozatának azon második, még hiányzó részét bekül te.

X

Budapest 1883 november 14-én

Fröhlich J. l. tag.

III ojs. 9½ cikk. 1883 dec 10.
3 pont.

A M. T. Akadémia

III osztályának.

Fröhlich J. l. tagnak véleményes jelentése Kövesligethy Radó: „Mathematikai spektralanalysis, mint az asztrophysika alapja" czímü értekezéséről.

649
1883

1883

10

A Holarer-féle ösztöndíj tár-
gyában a III osztály titkárának
egy megbízatást kapott a főtit-
kárral a teendők iránt értekezni.

Tekintettel arra, hogy az Ügyrend
152 § a) pontja ~~tíl~~ az alapító
akaratát az, hogy az ösztöndíjas
a tanfolyam két utolsó évét
~~külföldi~~ Zürichben; ~~f~~
ker külsőfelében megváltoztatandó
az eddig követett gyakorlat;
és a műegyetem rectorának elnöklete alatt
Ostlangróan az ösztöndíj jövőre
a második évet végzett növen-
dékének adományozandó.

Trolgeard
Tanácsában
Fmüdekezen abban
a véleményben
vannak, hogy

III osztály (1883 dec 10) 9 értekez.

(9 pont)

650

1883

Jelentés

a Holtzer féle technikai

alapítványról.

1883

Tekintetes tudós társaság.

A magyar- népmesék o ezzel rokon neműek, összegyűjtése végett a tekintetes tudós társaság szellemi- és anyagi pártfogása mellett s a /. alatt tisztelettel visszamutatott „ajánló levél"-lel ellátva, még a mult 1862-ik évben Erdélybe a Székelyföldre utaztam, hol huzamosb ideig, majdnem hat évig, tartózkodtam és (az alábbiakban) azokat is megmondom miért.

/.

Erdélyből visszajövé a hivatalnoki pályára léptem, de az irodalom terén is dolgozgattam, — folytonosan kutatva és keresve az adatok után abból a szálból, hogy kiküldetésemnek néminemileg eleget tehessek, — az adatok idő közben kezeim közt felszaporodtak olyannyira, miképen csak most vagyok arra szerencsés helyzetben, mostani utazásom és tapasztalataim eredményéről jelentésemet — egy hosszan tartó betegségből való felépülés után — egész tisztelettel beterjeszthessem, a mint következik:

Legelőször is azon kezdem, hogy fiatalés tapasztalatlan ember voltam; de a szép iránt fogékony: miért is Erdélyben a többek közt a szépnem lepett meg leginkább s meg is bámultam az erdélyi szép nőket, mik a nők keletiességra gyogó szépséggel bírnak, a férfiak pedig épek és erőteljesek: ezért örömmel jelenthetem, hogy fajunk délkeleten is szép, egészséges és erőteljes.

Ennek előrebocsátása után szabadjon utazásom és küldetésem tulajdonképpeni czéljára térni, t. i. a népmesék, mondák és regék; aztán az eredeti- és tájszavak; a sajátságos kifejezések és szólamok (mondatok) és a különböző mesterségekre vonatkozó műszavak összegyűjtésére.

Az

~~Az eredeti~~ Jelentésemet tehát az eredeti és tiszta [külön

szavakon kezdem, melyeknek oly nagy bősége van Erdélyben, de különösen a Székelyföldön, hogy mikéntével kellenek hozzá, hogy nyelvüket t. i. az ős, eredeti hun-nyelvet — melyet a csángók és székelyek beszélnek (mert, nézetem szerint, e két fő-törzs együttesen alkotja a hunnusok nyelvét) — tanulmányozva, figyelemre méltó szavaikat, jeles és kitűnő kifejezéseiket és mondataikat összegyűjtsük; — mert a székelyek és csángók nyelve, szóval a hunok nyelve, olyvál tozatosan gazdag, miszerint: egy ember-öltön keresztül alig egyebet sem tegyen ~~az emberfia~~, mint mindazt, ami kiváló és följegyzésre méltó papírra vesse az ember fia.

Ezek után örömmel jelenthetem:

1-ör) hogy ~~a nagy~~ sikerült a magyarok ke-
resve keresett ős abc-jét fölfedeznem, me-
lyet 2./ alatt mutatok be egész tisztelettel; 2./
továbbá

2-or) hogy sikerült „A magyarok ős, eredeti szó-képző" táblájá-t is, quadrátum nélkül kidolgoznom, melyet 3./ alatt egész tisz- 3./
telet szinte bemutatok, csatolmányával, egy jegyzékkel együtt 4./ alatt, mely szám, 4./
még egy szellemi lény nevét tartalmazza és

3-or) hogy bemutathatom végre is, 5./ alatt 5./
„Törzs-szó magyarázat" czimü szó-gyüjteményemet, [számszerint
melyben [518 ket- és három betüből álló törzs- körül- belül
~~szavaink~~ szó van, fogalmaikkal együtt, megha-
tározva, illetve körülirva.

Méltoztassék mindezt — a 6./ és 7./ alatti 6./ és 7./
jegyzetekkel együtt [— kiküldetésem eredménye-
ül kegyesen elfogadni.

Ezek után becses engedelmökkel ezt az szabadjon
eredményt jelentésem folytatásául részletezném: —
miért vitorzatának tárgyamhoz az- az
ősi hun-nyelvre.

Megjegyzem itt, hogy Erdély, de különösen a Székely-föld, a [Fo
nyelvészek aranybányája, már abból a tekintet- hall

ből

ből is, mivel az erdélyi nyelvök változatosan gazdag és
ebben a ⌜Székely-földnek nincs párja és ha van,
az természetesen csak az anyaország, a szé-
kelyek által úgynevezett „Nagy-Magyarország"
lehet!

Mert a rejtett kunnyelv — t. i. a székely és csángó nyelv — gazdagsága valóban meglepő és bámulatba ejtett!

Igénytelenségem szerint e nyelvbeli gazdagság áll:

a.) eredeti- és tájszavaik sokaságából;
b.) hang- és betűmásításukból;
c.) éneklő" — ritmusos — beszédükből;
d.) sajátos kifejezéseik sokaságából és végre
e.) jeles és kitűnő szólamaik bőségéből.

Ennek előrebocsátása után, <u>népköltészetükről szólva</u>, megjegyzem általában, hogy népdalaikat és meséjüket illetőleg, bár sok utánzatra (travestatiora) akadtam, mindakevés számú
mellett szép számú dalaik és mesejük van;
de van, ezeken kívül, mint sejtem, kitdb
<u>regéjük</u> is⌟, — <u>mondától és regétől azonban homlok ott hegy, völgy és orom!</u>
⌜mint minden őskori nemzetnek,—

A népmese,- monda- és regegyüjtésben azonban más hivatott egyének, nevezetesen: <u>Gálffy Sándor</u>, <u>Marosi Ferenc</u>, <u>Kriza János</u> és több más nevtelen jeles ember működése által megelőztetvén a gyüjtésben, kik közül különösen kiemelem <u>Orbán Balázs</u> barátomat, a mondák bíróját.

A mi tehát utazásom tulajdonképeni főczélját a népmese gyüjtést illeti, ismétlem, e tekintetben mások által már megelőztetém, — akadtam ugyan népmesékre, de arrok nehánya kivételével (egy- kettő birtokomban is van s majd ha több kerül hozzá-tán közre is bocsájtom.[21]) részint már öszszevoltak gyüjtve és igy már engem késő mese-gyüjteménynek fogadott, részint ⌜nem elégítettek ki;

⌜a néptől hallottak

<u>mert</u>

mert vállfajok voltak elanyira, hogy néha ön-
ként fölmerült előttem e kérdés: vajon
tulajdonképen, van-e Erdélyben Fnépmese?
Erre a felelet a „Vadrózsák" megjelené-
se után ~~igenis~~ az, hogy igen is: van; de nem nagyon
fokos számú!

f de külö-
nösen a bér-
ces székely-
földön

Mese-világuk azért a magyaréhoz-ké-
pest nem a leggazdagabb; de gazdag monda-
világuk, s majdnem azt mondom, hogy párátlanul
~~állt~~ még a magyaréhoz viszonyítva is páratla-
lásos úrnak „A székely-föld leírása" czímű
nagy becsű műve, mely csakúgy kemixseg a sok
szép feldolgozandó mondától és helyhez kö-
tött — regétől.

Ít regék és mondák sokasága létezik ott Szé-
kelyföldön, a székelyek közt szétszórva
töredékben, még pedig kötött és kötetlen alak-
ban is.

Fő ~~régiói~~-
ban

A kötött — t. i. a versben irt — ~~rege és~~ monda
ritka madár; ha sejtelmem nem csal, e kö-
~~tött~~ mondák a mesével határos, vagy emél is
régibb mitóvi-kor szülemányei lehettek és kit.
regévé magasodott a székelyek és czángok közt,
mely állításom bebizonyításául kiválatkozom 7./
alatti csatolmányomra, amely kötött-monda, il.
letve kitrege-részeket tartalmaz és a legfőbb
szellemi lény, a szép, jó és igaz Ura, magá-
val az Istennel foglalkozik és a világteremtés körül
forog, — majd a csillagos ég seregei közül ná-
mely csillagot néven nevez és személyesitve,
lényekként szavakat ad a szájukba!
Töredék ez mind az igaz, a mit bemutathatok t. c.
t., de összefüggő egész is lehet, ha összetud-
nók fejteni a székely nemzet és czángó nem-
zet, vagyis a hunusok ajakáról ~~szedni~~!

Ha végig olvasuk a 7/. alatt becsatolt jegy-
zetet: arról győződünk meg, hogy mindez, mint iram,
egy nagy egész töredéke; de mivel csak töredékek,
kell kemi czeknek egészének is, miket eddig tudtom
mal, nem sikerült senkinek fölfedezni, pedig
ódonságuknál és antik mű-szerkezetüknél, de tartal-
munknál fogva is nagyon érdemes a további kutatásra...

Ezek után megjegyzem t. t. t., hogy azt tartja a székely: „Tsó szüli a szót!"

Igénytelenségem is hasznát vette e szólamuknak, mert szómra szót adtak s egész bizalommal közeledtek felém, feltárva lelkűket és szivüket, bezéltek aztán fülembe, a komoly elbeszélések, illetve megbeszélések után oly rigolyás — tréfás — dolgokat is, melyeket édes-örömest hallgattam s jegyzegettem papirra; mert e nemzet ajkán, részint kerek és így egész, részint nem kerek és így töredék mondák élnek, fájr megyázz, melyeknek nagy részre a mesével határos, és a melyeket jeles irónk Orbán Balázs báró úr, helyleirási tanulmányaival együtt, négy vastag kötetben már közzétett.

Megjegyzem itt, hogy a vígtréfás beszéd körben fülem dobját megütött eredeti szavaikat folytonosan jegyzegettem, melyek egy részét jelentésemhez csatolt „Törzs-szó magyarázat"-ban foglaltam, más részit a majdan kiadandó „Szó-gyüjtemény"-embe teszem közzé, — még nehányat elbeszéléseimben irodalmilag is már felhasználtam.

Följegyzetem aztán hangmásításukat is azt, abból szőtt mókás beszédjüket, sajátságos kifejezéseik egy részét és eredeti szólamaik közül is többet, melyek közül a kiválóbbakat 6/9-latt tisztelettel bemutattam, részint pedig „Törzsfő magyarázat"-omba, a fogalmak tisztázása végett már felhasználtam, illetve már közzétettem.

(a törzs-szavak fogalmai)

Ezekért mondhatom: hogy nyelvük felette gazdag s engem különösen az lepett meg, hogy a székelyföldön oly közel vidékek, sőt nem egymás mellett elterülő falvak lakói más-más beszédmóddal élnek.

Ismétlem: aranyat ér a székelyek és ezen gök változatos nyelve; mert csak soha nem hallott eredeti szavaik számát közel két ezerre teszem.

Örömmel jelenthetem róluk továbbá, hogy éneklő beszédjüket elsajátítva, annyira megszerettem őket, hogy majd köztük feledém magam; de aztán asztalfőre is ültettek sugyancsak járta köztük, a „szerencse" mellett, a jó bor. (f folyt)
vár és kupa számra hozott bor, mely mellett a kedvés beszéd f. ezért örömmel tudatom, hogy vendég szeretetük is páratlan.

Láttam őket, e természettől [erős csont-szerkezettel bíró] ízmos embereket, kiknek elődeiről írva van:

„Omnisgus gentium boliscopicimum."

[magáldott

[a mulat és körül mulatalkalmakkal (18 48/49!)

S valóban megérdemlik [e szép dicséretet,— ~~—tek~~ nemcsak a haza véres mezején, hanem a családi tűzhelynél is egyszerű, nemes, ép erkölcseikkel tűnnek fel: azért nagyon is érdemes velük foglalkozni; ~~ők~~ a szellemi téren is küzdenek feltűnni... A bérczes Erdély szellemi munkásai, e névtelen szellemi hősök—a csángók és székelyek—megkapatva a kor szelleme által, valamint már jóval megérkezésem előtt, úgy napjainkban is kutatásuk tárgyává tették saját nyelvüket, csakhogy azon különös helyzetbe vannak, miksp a magyar nélkül nem igen tudják helyesen elbírálni: voltaképen mi az övék? — de erre tán nincs is szükségük, már abból a tekintetből is, mivel rengeteg és dallamos nyelvük a miénkkel egy és ugyanaz!

[s m
azt,
a ko
is b
nagy
más

, ismétlem,

Mindezekért nagyon is érdemes a kunok maradékainak mind intézményeikkel, mind szokásaikkal, mind erkölcseikkel tüzetesen foglalkozni!

Köztük járva, meglepi a magyar embert azon sajátságos tény, hogy vannak köztük olyan egyének, illetve családok, kik sem a vargát, ~~sem a lakatost~~, sem a kovácsot, még kevésbé a takácsot és ~~sem~~ a szabót nem ismerik, póttal az igavosokat igénybe nem véve, mindenüket a csizmától a zekéig önmaguk állítják elő. ~~póttal: saját házi-pótlásaikba járnak kelnek, az önmaguk által, vagy kalákába épített házakba laknak~~

[Ke
iga

Igaz: hogy házaik nagyrészt csak fából épült; az is igaz, hogy némelyiknek a zekéje csak szürposztó, vagy flanel; az is igaz, hogy némelyiknek a csizmája is csak az u. n. kölök-csizma, ~~a vegyk az is igaz~~ még az is, hogy vas nélkül készült járművükre igazán ráillik:

„Fakó-fekér,
Kenderkám;
Tegény ember
Jó szekerem!"

Mindazáltal figyelemre méltó tény ez mind, már abból a tekintetből is, mivel életképességük mellett bizonyít és józan eszük mellett bizonyít, mert addig takarodznak, a meddig a takaró, vagyis fékelyezen a ~~addig~~ eszerig ér, olyan kalappal kárörömek, a milyen van a török áll.. nak t. t. t. [~~még a kalapjukat is magukról tépjék, sőt még bogból is kalapot faragnak~~] nem. csak, hanem még némelyiknek a kalapjuk karimájába csikolni is tehetne, — távén jól kikészített bükfa taplót kalapjuk.

Így az élelmes szegényebb rész, míg a vagyonosabbak a jó módu tehetős polgárok és primorok négy szürkén repítik tova kedves feleségeiket és gyermekeiket.

És ez az ő büszkeségök.

~~A csángók és székelyek~~ jellemzésül általában megjegyzem ~~csán-gók és székelyekről~~, hogy természetük inkább a vig- és eleven-felé hajlik s a kunnok ezen maradékai, egészben véve, egy szeretetre méltó ~~vig, eleven és~~ kedves nemzetet alkot.

*

Enyit a székelyekről és csángokról általában s most szabadjon jelentésem csatolványait részletesen ismertetni, és pedig:

2/- köz,) fontosnak tartom az általam 2/- alatt becsatolt oknányt már abból a tekintetből, mivel két új — illetve használaton kívül levő — betűalakot, a kunmagyar $\frac{dzs.t}{j}$ es $\frac{dzs.t}{j}$ = kor-t, t. i. a kunmagyarok által úgynevezett „dzs-t" és „kajor"-ot tünteti elő".

Tekintetes tudós tárvaság! betűink szá. [Rekeszám igaz, hogy ma [negyven e két kunmagyar betűvel együtt, de a különben is vitássá vált és palócros közép ë (= ë = ê) nélkül: nem tudom helyes-e ez a felfogás, — de annyi áll, hogy az általam 2/- alatt tisztelettel becsatolt oknány-mában levő" családnevek első" betűi adják a magyarok keresve keresett régi abc-jét!

És ha ez a magyarok régi abc-je? — minden kétséget nem szenved — a t. t. t. magas hivatása e magyar ábc-ét jogaiba visszahelyezni.

Most

Most már az a kérdés merül fel: van-e szükségünk e két betű-alakra és ha van — mi ujból kétséget nem szenved — alkalmasak-e ugy az irásra, mint a nyomtatásra, — szóval: beillik-e mindkettőa ~~az apró~~ kerek magyar betük közé?[2]

Erre a felelet az, hogy igen is — beillik; mert hisz a mi betünk, — s igénytelenségem a magyarok ős, eredeti szó-képző" táblájáv dolgozva, oly könnyen vetem mára betüket a papirra, mint akár a ty-t vagy a ty-t!

Visszatérve e betük ismertetésére, szabadjon megjegyeznem, hogy a dzs hangja és betü-alakja, nagy betü-alakban és kis betü-alakban is: Ǯ ; ǯ = dzs [, — a kajsz hangja és betü-alakja pedig nagy betü-alakban és kis betü-alakban is: Ǩ ; ǩ = ksz (ez a hangja.)

A ds-t — betü-alak nélkül — a tekintetes tudos társaság ugyis elfogadta mint önálló betüt, de méltóztassanak megengedni, ha kimondom, hogy ott méltóztattak tévedni[F], mikép a nép kiejtésére nem ügyelve, ds betü helyett dz. ben állapodtak meg, dig a kunmagyar-nép e szavakat — bandzsal, dzsida igy ejti ki bandzsal és dzsida (és nem ds-sel, hanem dzs-vel) Igy vagyunk több ilyen betüju szavaink. kal is mint p.: dzsámbál, dzsámbég stb.

Ezek előre bocsájtása után szabadjon megjegyeznem is, hogyha a tekintetes tudós társaság e két betü-alakot jogaiba visszahelyezi: ezután e szavainkat — Makszika, Makszi, és Maksziliián; dzsindzsár*), dzsid, dzsidek, dzsidem — igy irhatjuk régi betüinket használva: Mǯika, Maǯi, Maǯimilián, ǯindzsár, ǯid, ǯidek és ǯidem.

Mert jo magam is ez utóbbi szavakat a ǯidával (= dzsidával) együtt — tévesen latinszavaknak tartva igy olvastam régi okmányainkon: nyolcz-ida, nyolcz-idem, továbbá — nyolczidek (nemst szó-e ez, ~~vagy mi~~, e betüjegy is mere-

---

*) Dzsindzsár fogalma: semlyékes, vizes hely. alföldi szó.

[(ez a hangja!)

F e betünél

[régi

= szavak nások münk

ǯ mag

se nélkül, vagy mi ?!) nyolcz-ad, nyolcz-in-nyolcz-ár, — míg e betűjegy megismerése után szabadon olvashatom régi okmányainkat.

Megjegyezni bátorkodom végre a 2./ alatti betűsoros táblás kimutatáson látható ábc-e szerint nem a zs, hanem a v az utolsó betünk!

Ezek után bátorkodom a t. t. tárvaságtól kérdeni: nem fontos okmány-e a 2./ alatti betűsoros kimutatás, mely a magyarok keresve keresett ábc-jét tünteti elő" A-tól V-ig és a melyet egy kelvét hitvallású templomban leltem — tán épp a Kecskemétiben — a hol ist a templom falán ő. is tett több más helv. hitvallású templomban rixtetik az eredeti példány ?!!

Ajánlom ezt a fontos okmányt tanulmányozás végett régészeink figyelmébe, már abból a tekintetből is, mivel ~~a végén levő~~ ~~megér-~~ ~~zetből is~~ a betük aránya és a kimutatás végén levő" következő megjegyzés: „Vász, tíz, meg egy telek: mi az ?" — régi magyar bírtok viszonyainkra vonatkozik.

3./-hoz,) Nagyon fontosnak tartom a 3./ alatti csatolmányt is, mely „A magyarok ös, eredeti szóképző" tábláját tünteti elő, 4./a. melléklettel együtt mely vász, meg egy szellemi lény nevét tartalmazza.

Hely szüke miatt röviden ismertetem e fontos okmányokat; mert a 4./ alatti vász, meg egy szellemi lény jegyzéke, ódonságánál, de különösen tartalmánál fogva, régészeink kiváló figyelmét — tartalmas szólaimért is — felköltheti; mert vász meg egy szellemi lény ~~szavát bírni~~, ~~akarat magyarázni tudni még pedig elismerés-~~ ~~re méltó erőtyel — régészeink valamelyikének~~ ~~kötelességére méltó feladata lesz.~~ megérdemli, hogy [velük tüzetesen foglalkozzanak.

„A magyarok ös, eredeti szóképző" táblája, ~~quadratum~~ quadratum nélkül, összesen 10,192 törzs-szót tüntet elő, mely törzs-szavak közül igénytelenségem, fogalmával együtt, csak 2,991-et s így közel 3000-t ismer, — lehet azonban, hogy [~~vások~~ még tán több ilyet ismernek és ezt nyereségnek tartanám; mert az ujabb kor nyelvészei kedves feladata közé sorolni bátorkodom e törzs-szavak fogalmát [— mert minden szónak fogalma van. ~~és kell, hogy legyen~~ ilyetén a magyar-nép és a velünk rokon ~~egy~~ fő-törzsek, mint:

[régészeink

[szavak közül vások — örökünkre — meghatározni

mint: a fészkelyek, csángók, palóczok, jászok és kunok közt fölkutatni.

Ezek és ily nézetek vezéreltek engem utazásomban és ha bár a tájékozottságot — az utban kapott értesítés alapján — eddigelé nem érintém is: az általam felmutatott eredmény tán nem megvetendő, — annyival inkább, mivel

(5./-höz,) az 5./ alatt becsatolt „Törzs-szóma. gyarázat" szerint [878 törzs-szónak megfelelő kifejezését és szólamát (mon. datát) sikerült fölírnom.

[körülbelül 878 eredeti és eddig irodalmilag alig is merik

Ezek után szabadjon megjegyeznem, hogy a t. t. által legutóbb kiadott helyesirási szabályok 17-ik §-át is — valamint én, úgy mások is — megütközéssel olvastuk annyiból, amennyiben több eredeti szavaink, mint: Párizs, Róma, Egyiptom, Konstantinápoly, Nápoly, rózsa, szálya stb. ?/ (t. t., melyik nyelvben jön elő „ly"-betüvel, vagy elnevezés — ha nem a magyarban ?!) Sándor és Zsigmond stb. az idegen honosított szavak közé vétettek föl; mert nézetem és tán mások nézete szerint is, mind. azon szavak, melyeknek [és tagja vagy tagjai (ly) tagja a nót-alatt] „quadratu-nota" ös, eredeti szóképző „tábla"-jon találtatik — magyar szavak. [Sándor, Zsigmond,

[I betüvel

[* T. t., melyik nyelvben jön elő ly betüvel név, vagy elnevezés — ha nem a magyarban ?!

[Sőt akarok azonban Tárgyamtól eltérni, azért most csak jelentésemre szorítkozom; de tán egykor kegyes engedelmökkel veszek magamnak anyi szabadságot, hogy bebizonyítsam, miszerint: a kivatolt füzet 17. §-ban kihonosított szavaink — fogalmaiknál és eredetüknél fogva — valóságos magyar-szavak — él- [F arontan nem akarok

[Sándor, Zsigmond,

[I betüvel

[* T. t., melyik nyelvben jön elő ly betüvel név, vagy elnevezés — ha nem a magyarban ?!

[F aronban nem akarok

[Sőt akarok azonban

istve elnevezések...

Ezek után viszatérve „Törzs-szó magyarázat"-onhoz ismételve, megjegyzem, hogy Körül-belöl 878 eredeti törzs-szót, melyek ismeretlenségöknél fogva csak nem egészen ujaknak látszanak — vettem föl e gyüjteménybe: — ezek közül legtöbb szó a csillagászatra, hadászatra és gazdászatra vonatkozik, — a többi pedig legutóbbi akadémiai megbizatásomnak megfelelő különböző mesterségek müszavaira.

Munkásságom közben meglepett általában e rejtve levő szó-kincs és a bemutatott kifejezések és szólamok nemelyikének szépsége, mely áll:

a,) a magyar ritmus — énekló beszéd — zengzetességében;
b,) a nyelvészeti — grammatikai — tökélyben;
c,) a szólamokban — mondatokban — rejlő élet-igazságokban és végre
d,) az arokban — t. i. a szólamokban és kifejezésekben nyilvánuló plastikai- és antik-szerü szépség remekségében.

[elkülönve, mindegyik egyik különkülön- [F mindegy

[F c.) arok a világ kotás natkép (hitrege rész)

[F köl mány, ve hi gei, bár

[I anyi a meny

[7 a tör fő ny vek rint, pedig nok, palóc kelye gök alap

E remek-írók nevei után kaoztalan kutatunk; mert, hogy ki a szerzője és honan ered — nem tudja senki, és annyi áll, hogy bárki szerezte és azokat remek minden ízében tökélyes, s hivatott és ihletett egyéniség lehetett a szerzőjük; mert ugy tetszik nekem, mintha e szólamok és kifejezések dalammal jöttek volna a világra ~~egyszere, nagy pedig kiáltó = ritmusos kifejezés, avagy a ritmusos szólam és dana = egyszere születtek.~~

Annyi áll: hogy e kifejezésekben és szólamokban (lásd réme. lyikat „Törzs-ző magyarázat"-omba beillesztve és a 6.) alatti jegyzékben) ritmus zeng, — érzi ezt minden arra hivatott magyar ember és ha sejtelmem nem csal, a verses alakzatok hatalmasabb-szerű nemzeti költemény —, a csillagászat ~~vagy a~~ hadászat és a világteremtés ~~köre a népek~~ illetve a népek nagy-osztálya — körül csoportosulnak.

E három, illetve négy nagy-nemzeti költemény, u.m.:

a) a kunok közt a hadászatra, illetve csatákra vonatkozó ~~költemény~~;
b) a csángók és székelyek közt a csillagászatra vonatkozó (nily magas tárgy!) ~~nagy szabású kitrage-költeménykben~~;
c) ugyanazok közt egy nagy nemzeti hősköltemény a népek testvéries nagy-osztályára vonatkozó — hősköltemény ~~mindea~~ bár töredékében is — megbecsülhetetlen nemzeti kincsünk; mert őskori létünk mellett bizonyít!

E nagy, nemzeti hőskölteményeket és kitregéket illetőleg a mi kedves kötelességünk lesz ~~egyszer~~ tehát kutatásuk, illetve a töredékek kutatása!

A törzs-szók fogalmain kivül tehát kutatnunk kell továbbá ~~még~~ e nagy nemzeti költemények után is; de ~~még~~ tovább megyek e téren s szabadjon fölemlítenem, hogy az alföld költészete a kunok képzeletének verses szüleményén kivül a jászok ritmusos szólamai is figyelemre méltók legjobban legjobban ~~legjobban~~ legjobban legjobban legjobban

részt vettek — a harczászat eszközein kivül, különösen — a csillagászat, tengerészet és a tenger lakói elnevezői valának.

Feltünö: hogy a czinczárok — kik sejtésem szerint az örmények és czángók gyermekei — az emberi foglalkozáson kivül a kereskedés és az emberi test kiválóbb részei elnevezői voltak.

A magyaroknak pedig, később mint testvéreinknek és gyüjtönevünk tulajdonosának nyujtották az egészet, t. i. akorszakot alkotó és a teremtésre vonatkozó müveik egészét!

* * *

Ezek után jelentésem egy részét bátor vagyok a következtetésekben röviden összevonni, u. m.:

1.) minthogy az akadémia által kiadott helyesirási szabályokban közlött abc.-e — téves;

2.) minthogy eredeti szavaink fogalma törzs. szavaink fogalma meghatározása nélkül — nem tárgyalható;

3.) minthogy a szár még egy szellemi lény jegyzéke csak másolatilag volt beiktatható be általános költnek látszó egy tagú törzs-sza.

4.) minthogy szavaink fontossága (fogalom meghatározása) kivánó figyelmet igényel; — mert ezek felvétele és azok fogalom-meghatározása nélkül az akadémia „Nagy-Szótára" nem lesz teljes soha: — ezeknél fogva kérem:

a.) méltóztassék az általam bemutatott abc.-t régi jogaiba visszaállitani;

b.) méltóztassék kimondani, hogy „a magyarok, ős, eredeti szó-képző táblája" — kibátlan és

c.) méltóztassék a szár még egy szellemi lényre vonatkozó jegyzék eredetije felkeresteti elrendelni ~~abból a czélból~~, hogy ekképen a fontos oknány eredetéről meggyőződést szerezhessünk; mert ezek a régi magyar-mitosi korszak alakjai!...

Ezek után magamat a tekintetes tudós társaság kathatós pártfogásába ajánlva, vagyok.

Budapesten, 1882. évi august. hó 2-án.

(IX. ker. Nyúl-utcza 28-ik. sz. a.)

kész szolgájuk:

Marczyi Zsigmond

iró s akadémiai kiküldött.

Érk. szept. 11. 1882

~~tio~~ 651

Merényi László

akadémiai kiküldött

jelentése.

7 darab mellékletteel.

Összeírt az I osztályban.

Budapest 1882 okt. 2.

Franciscy

főnök

Átvette a Nyelvtudományi Bizottsághoz vélemenyadás végett

Gyulai P.

Budapest dec. 20-1882. osztálytitkár

Lehr [illegible]

Tekintetes Akademia!

Van szerencsém az Archaeologiai Bizottság f. é. dec. 11-én tartott ülése jegyzőkönyvének
9 pontját előterjeszteni, mely következőkről:

9." Baró Nyáry Albert olvassa a bosniai ásatásokról szóló értekezését:
a bizottság helyesli a felolvasó alapos és behatóan kidolgozott nézeteit.
Az értekezés, mellékleteivel együtt, a jelenlevő akademiai főtitkárnak
továbbgondolásra átadatik és a bizottság óhaját kifejezi, hogy ezen munkára
az "archaeologiai Értesítőben" megjelenjék.

Hampel Jozsef
bizottsági előadó.

652
1893

A bosniai czímer
ügyében

Tekintetes Akademia

Az archeologiai bizottsáig kiadmányai folytatására szükség-
ges 5000 forintnyi összeget mint eddig minden évben ren-
desen történt, jövő évre is folyóvá tételtni kéri.

Kelt Budapesten a bizottság decemberi 11-ei tartott ülésében 883

Fraknói Vilmos
bizottsági Elnök

Henszlmann Imre
bizottsági előadó.

653
1883

Nagyméltóságu
Vallás- és Közoktatásügyi Királyi Minisztérium
Budapest 1883 Decemb. 12-én.

Van szerencsém a II osztály határozatából ide mellékelve Dr. Pikler Péter müvelődéstörténeti munkájának kéziratát azon kéréssel átküldeni, hogy a munkának értékéről, és a vizsgálatban előadott óhajtásokra nézve az osztálynak véleményes jelentését tenni kegyeskedjék.

† kedvezőleg

654
1813

2. :||: A Nyelvtudományi Bizottság Költségvetése

1884. évre.

A Nyelvt. Bizottságnak 1883. re engedélyezett Költségéből = 4459. ft-ból, — ez évben felhasználtatott — 4427. forint 75 kr. — miszerint még fönmaradt s az Osztály rendelkezésére bocsátható : 31. forint, 25 kr.

Egyenként ugyanis fordíttatott : ft.

1. Bizottsági előadó és jegyzőkönyvvezető díjazása 350. —

2. apró Költség (Deim, Friedberger: újévi aj.) 20. —

3. Nyelvtud. Közlemények XVIII. Köt. I. II. füzet

a) nyomatása (20 iv) + 2. boritók = 579. ft.

b) Kisebb nyomatok („Ugor füzetek" czimén, és „Ugor alaktan I."): ft

Ugor füzetek 2. sz. (2½ iv + boritók + 7. lap ujitásért) = 27. - ; 5. szám (3½ iv) 15. 75; 6. sz. (6¾ iv) 31. 50

„Ugor alaktan" I. füzet (500 pld., 9. iv) + bor. 99. 50.

összesen = 173. 75.

c) tiszteletdij (20 iv) . . = 600. - } 1352. 75

4. Mesternyomtató, előmunkálatai:

(nyomtatványok 76. 80; expeditio 26. —;
segédtisztek bérezése 52. 20; —
tiszteletdij 50. —) — összesen —— 205. —

5. Folyóiratok segélyzése (M. Nyelvőr 1500. —
Philologiai Közlöny 1000.) — 2500. —

4427. 75

Az 1884. évre kérendő Költségnek

a Bizottság egyik tételét – 300 frttal a tavalinál

(300 frt.) nagyobb összeggel kivette fel, t.i.

a Mestermüszótár megirására – a később meghatáro-

zandó tiszteletdijból a szerzőnek előlegképen

a kézirat bemutatása után kiadandó összeget.

20 iv után számitva : 600. frt.

Mint uj tétel vett fel a Bizottság nyelvészeti

utazás segélyzésére 500. frtot. Ez összeggel a

Bizottság egy fiatal magyar nyelvészt, dr. Halász

Ignácz urat kivánja segélyezni, ki a jövő nyáron

a lapp nyelvnek déli dialektusait (az úgy. svéd-lappot)

a helyszinén tanulmányozni készül. Megjegyzendő,

hogy a Bizottság a vállalkozót, eddigi ugor nyelvészeti

és különösen a lapp nyelvre vonatkozó tanulmányai

után, az emlitett feladatra kiválóan képesitettnek

ismeri, s hogy magát a feladatot is teljesen

érdemesnek és kellő képen fontosnak tartja.

A Bizottság tehát az utazást (vállalkozó nyelvész urat)

a maga részéről is akarja célja elérésében

segiteni, minthogy egy bizonyos, bár nem az

egész lehetőséget érintő, terjedő megbizásnak

a kir. K. Közokt. minisztérium részéről is

remélhető".

E szerint a Bizottság az 1884 évre

a következő tételekből álló Költségét pótlegli:

A) Kiadványi Költség:

1. Bizottsági előadó és szerkesztő díjazása (200+150)	—	—	ft. 350.—
2. alkalmi apró Költség	—		50.—
A) összesen:			400.—

B) Könyvkiadás:

1. Nyelvtud. Közlemények, 2. füzetnek (=20 iv) nyomatása + borítók, fűrés, pótlási többlet	—	—	609.—
2. az előbbinek tiszteletdíja	—	—	600.—
3. E két füzetből külön nyomatok (különösen a Nyr alatt.)	—		100.—
4. Mestermunkák, 20. ív után fizetett tiszteletdíj előleg	—		600.—
B) =			1909.—

C) Nyelvészeti utazás segélyezésére	—		500.
C) =			500.

D) Folyóiratok segélyezése.

1. Magyar Nyelvőr	—	1500
2. Philologiai Közlöny	—	1000.
D) =		2500.

Vagyis összesen A) B) C) D) = 5309. forint.

110
1883.

655
1883

A Nyelvtudományi Bizottság

Jelentése 1883. évi működéséről, valamint 1884 évre szóló munkaterve és költségvetése.

A lefolyt évben is igyekezett a Nyelvt. Bizottság főleg megkezdett munkálatok és kiadások folytatásával több oldalú feladatainak megfelelni, a melyek pedig első sorban a magyar nyelvismeretnek valamint a magyarral rokon nyelvek ismeretének öregbítésére és tudományos földolgozására vonatkoznak.

a) A Magyar Nyelvtörténeti Szótár szerkesztését folytatták Simonyi Zsigmond és Szarvas Gábor b. tagok, azon eredménnyel, hogy a múlt (1882) év végén még földolgozásra váró 18 Kezdőbetű anyagából a Következő nyolcz Kezdőbetűre szóló czédulákat készíttették el: a, az, i, j, k, l, p, v. E szerint még tíz betű van hátra: d, f, g, gy, h, m, r, sz, s, t. Ezenkívül a szerkesztők folytonos erővel hozzáláttak az anyag pótlásához; főleg Fabuli és Pázmány némely munkáiból, de egyebekből is nagy mértékben excerpáltatván a szókat, kivált pedig a szólásokat.

A múlt év végén a szerkesztésnek még hátramaradt részére megközelítőleg három év volt előirányozva, ebből tehát még két év van hátra. A munkának eddigi folyásából ítélve a szerkesztők most is bíznak reményükben, hogy számításukban nem csalódnak s hogy két év leforgása alatt az egész szótár, minden pótlással és igazítással együtt, kézen lesz és sajtó alá kerülhet.

b) a Nyelvemléktár XII. kötetében a Bizottság kinyomatta Dobrentei codexet (= 17 ív); e kötetet be fogja fejezni a Teleki-codex, mely mintegy 8 ívre fog terjedni. Itt meg lehet jegyezni, hogy a Nyelvemléktár immár kevés híján az összes eddig kiadatlan régi-magyar codex-irodalmat foglalja magában, a melynek csekély hátralevő részére még csak egy kötet (~~a XII~~ XIII-dik) fog kelleni. Így nem sokára a 13. kötetre terjedő gyűjteményben a magyar régi irodalomnak csak nevezetes része a mindenoldalú nyelvészeti és irodalomtörténeti búvárlat számára könnyen hozzáférhetővé lesz téve.

c) Dr. Szinnyei József finn-magyar szótára melyet a Bizottság tavaly kezdett, Budenz J. l. tag felügyelete alatt kinyomatni, szintén már közel áll befejezéséhez. Az eddig kinyomatott (illetőleg kiszedett) 32 ívhez (a melytől ez évre 20 esik)

még vagy 2-3 ív fog kelleni, s a mi irodalmunk egyik igen fontos rokonnyelv s annak ~~tovább~~ érdekes irodalma tanulmányához megkívántató alkalmas segédeszközzel fog rendelkezni.

d) A Bizt. folytatta a Nyelvtudományi Közlemények kiadását, XVIII. köt. I. füzet (votják nyelvtanulmányok; bírálatok), II. füzet (az ugor nyelvek alaktana; hangképzés.).

e) A Bizt. segélyzése mellett jelent meg a Magyar Nyelvőr XII. kötete, és a Philologiai Közlöny VII. dik évfolyama.

f) Simonyi Zsigmond b. tag befejezte a „Magyar Kötőszók" c. munkáját, az ~~ez~~ „alárendelő kötőszók" ez évben elkészült II. felével.

g) Új vállalat, a melyhez a Bizt. ez évben megindította az előmunkálatokat, — a Mesterműszótár, oly mutra, melynek létesítését nem csak a magyar nyelvismeret szempontjából, hanem főleg gyakorlati czéljánál fogva (a magyar nyelvű iparoktatás érdekét tekintve) igen fontosnak kell tartanunk. Az ez évben végzett előmunkálat abban áll, hogy az ipartársulatokhoz országszerte (1000-nél több czímben) szétküldött kérdő (és minta-) ívek által a mindkétfélé

mesterségekben tényleg használt magyar műszavakat lehetőleg összegyűjtette; továbbá a kiadandó munkához tervet készíttetett s a kivitelt Frecskay János b. segédtagra bízta, mint ügyes a magyar ipar- műnyelvnek alapos és buzgó tanulmányozójára. A munkának egyik része vagy 80 mesterség leírását fogja nyujtani, melynek ölfetűggő elrendezésében az egymáshoz tartozó műszavak legalkalmasabban értelmezhetők, s ehhez a szükséges szemléltetésre kívánt ábrák is fognak hozzá csatoltatni (külön táblákon); II. részét a tulgyorsképi kötés fogja tenni, rövid értelmezéssel, németezéssel, s utalással a leíró részre; s végül német-magyar szótár mutató. Ilyen terv szerint a munka vagy két év alatt el fog készülni s 1886-ban kinyomatható lesz.

Működésének folytatására pedig a Nyelvt. Bizottság az 1884 évre az itt [Mellékelt] részletezett Költségeket szükségli.

Pest 1883. Dec. 13.

Budenz József
előadó.

3. II. Melléklet a Nyelvtud. Bizottság Költségvetéséhez.

Ezen kívül a Nyelvtud. Bizottság még a következő körülírását, illetőleg munkálatbahozatását ajánlja az Osztálynak a maga Költségvetésébe való felvétel végett.

a) a Nyelvemlék-tár. 1883-ra
fel volt véve 670. forint:
Ez összegből fordíttatott:
a Jómódy-codex másolására 30.—
XII. Kötet ív. 16-ig. Kinyomatása 442. 50.
XII. Köt. után járó tiszteletdíj
fele (180) és mellékköltség (20) 200.—
672. 50

Az 1884-ik évre kérendő:

a XII. kötet, melybe a 8-ívre beszüntetett Telegdi-codex lesz még, a Debreceni codexen kívül felveendő, — befejezésére:
(17 ív + 8 ív + 1. ív Előbeszéd = 26 ív, a melyből a már megfizetett 15 ívet levonva, marad még 11. ív)

11. ív. nyomatás	324. 50.
borítér	10. 50.
½ tiszteletdíj	180.—
fűzés	20.—
	535. ft.

a XIII. Kötetből, melyet egészben a Nyelvemlék-tár utolsó füzete lesz, felveendő

13. ív nyomatása	383. 50
½ tiszteletdíj	180.
mellékköltség	20.
	583. 50

összesen az XII. és XIII. kötetre.
1118. 50. kr.
ft.

b) A Nyelvtörténeti Szótár szerkesztésének folytatására úgy mint 1883. évre:

— 1800. frt.

c) Dr. Szinnyei József finn-magyar Szótárának kiadására fől volt véve 738. frt:

Ebből telt: 13-32 ív
(= 20 ív) kiszedetése 600.—
13-16 (= 4) ív nyomatása 136.—
= 736. frt.

A munka befejezéséhez kell még:
2½ ív kiszedetése 75.—
18½ ív nyomatása = 629.—
Boríték 10.—
futár 30.—
= 744.—

összesen = 744. frt.

Budapest 1883. Dec. 13.

Budenz József
Ny. Akad. Könyvtár elnöke.

Tisztelt Asztalbíztitkár Úr!

A classica philologiai bizottságnak f.é. nov. 28-ról szóló jegyzőkönyvéből ezeket van szerencsém jelenteni:

1) hogy a bizottság a vallás- és közoktatásügyi Miniszter Ő Nagyméltóságának ama leiratát, melyben a görög és római classicusok fordításai gyűjteményének támogatására 1000–1200 frt évi segélyt helyezett kilátásba, lelkes örömmel fogadta, s egyhangulag kijelentette, hogy a bilingvis kiadásra nézve Ő Nagyméltóságának intentiója szerint fog cselekedni.

2) hogy a Bizottság a görög és római classicusok fordításai gyűjteményét a jövő évben Theocrituk Anakreonjával és Barna Ignác Aeneisével indítja meg. A gyűjtemény annak az már 1. pontban bevan fejezve bilingvis kiadásban fog megjelenni.

Van szerencsém továbbá jelenteni, hogy a class. philol. Bizottság a jövő évi költségvetését f.é. dec. 6. tartott ülésében következőleg állapította meg:

Minthogy a bizottságnak kiválása van arra, hogy a fordítási gyűjteményt a Franklintársulat azon kikötésével magára vállalja, hogy a fordítók honoráriumait s a görög nagy latin szövegmedése s magyarázata költségeit az Akadémia fizeti, s minthogy a bizottság a bilingvis kiadás miatti nagyobb költségek fedezésére a vall. és közoktatásügyi Ministertől 1000–1200 frt évi segélyt vár, a bizottság az Akadémiától a jövő" évre összesen csak is 1400 frtot kér, u. m.: 1000 frtot a fordítási gyűjteményre fordítandó összegül, 400 frtot a bizottság előadója díjául.

Kivánó tisztelettel

Budapesten 1883 dec. 13.

Pauler Ákos Emil
a class. philol. bizottság
előadója.

108
1883.

656
1883

A

classica philol. bizottság

jelentése

~~Érdekl. tört. és Nyelvt.~~
~~bizottsági ülésen~~
~~Egyetemi február 9. 1884.~~

Tekintetes Akadémia!

Mélyen tisztelettel alulirottak azzal a kérelemmel járulnak a t. Akadémia elé, kegyeskednék a Filozófiai Irók Sárát továbbra is erkölcsileg s anyagilag támogatni, kötelességüknek tartják a vállalat állapotát a következőkben röviden elmondani.

Ez évben megjelent a III kötet, Taine műve: Franciaország klasszikus filozófusai a XIX században Péterfy Jenő fordításában. Noha ez nem egy kötet, mégis az évi életmények (30 ívnek) majdnem felét (14 ív) teszi. Ezelőtt alatt van s még decemberben kétségül az V és VI kötet: Erdélyi filozófiai munkái és Alexander Bernát műve: A XIX század pesszimizmusa.

Tisztelettel kérjük a t. akadémiát, méltóztassék a megszavazott támogatásnak egyik részét most, másikat részét pedig a két hiányzó mű megjelenése után kegyesen utalványozni.

A jövő évre vonatkozólag a következő elkészülelek kívánatok:

Bacon Organonának fordítása már elkészült s nyák átnézésre vár heteket. Kant Prolegomenáinak fordítása munkában van s legközelebb elkészül. Aquinói Szt Tamás fordítója (Kiskludy A.) sajnálattal megy nem tudott semmiket a fordítás sorsáról, remélhetőleg ez a mű is nemsokára

megleg. Ha erre kerülne el, akkor e helyett Leibnitz müveiből
kisünk egy kötetet, melynek forditása már kéznél van, de melynek
kiegészitő részeit később szeretnők. Kézirában van továbbá Berkeley főmüvének
forditása (Verseényi György) s Kant egyik ethikai müvéé (Haiz Béla)

A tek. Akadémia kegyességétől függ, mennyit adhatunk meg
jövő évben. Az eddig szándékozott mellett a jövő évben Bacon, Kant,
Thomas müveiből adhatnánk egy-egy kötetet. Maradunk

a Magyar Tudom. Akadémia alázatos szolgái

Bánóczi József. Alexander Bernát.

Budapest 1883. dec. 10.

Ea. Lg. 14. 1883

~~583~~ 657

Ha elkerül a Kőrösi
utalvány ostatok or
a vármegyéhez.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

Van szerencsém tisztelettel jelenteni, hogy a M. T. Akadémia Könyvkiadó Bizottsága, f. é. nov. 11-dikén tartott ülésében, a Könyvkiadó Vállalat jövő, 1884-ik évi tudományos programmját következőleg állapította meg:

Első (történelmi) sorozat: 1. Thierry Amadé: Récits de l'histoire romaine au cinquième siècle. Az utolsó két kötetben. Fordítja: Öreg János.

2. Mac Carthy: History of our own times. Három kötet. Fordítja Szász Béla.

3. Symonds: Renaissance in Italy. III kötet (a renaissance művészete). Fordítja Pulszky Károly.

4. Ranke: A pápák története. I. köt. ford. Ecsy Albert.

Második (irodalmi) sorozat: 1. Beöthy Zsolt: A nemzeti irodalom fejlődésének vázlatai a régi magyar irodalomban. Egy kötet.

2. Henrik Gusztáv: A nemzeti irodalom története. Első fele, két kötet.

3. Sainte-Beuve Causeriedjából a Port-Royal, Szász Károly ford. Két kötet.

4. Taine: Az angol irodalom története. II. és III. köt. ford. Gy. Szabó.

Harmadik (jogi és közgazdasági) sorozat. 1. Conrad Gyula: A modern államok alkotmányai. I. és II. köt.

2. Gide Pál: A nők ügye. Egy kötet.

3. V. Kraft-Ebing: Törvénykönyvi előadások. Egy kötet. Fordította Schwartzer Ottó.

4. Lavergne Léonce: Essai sur l'économie rurale. Egy köt. Ford. Bálcsi Gusztáv.

Budapest, 1883. dec. 11.

Beöthy Zsolt
alelnök.

Ent. den. 14. 1883

~~582~~ 658

175. szám.

KOMÁROMI KIR. ... VILÁGI ... LLAMISKOLA ...

Nagytekintetü Titkári Hivatal!

Mély tisztelettel alulirott azon kéréssel fordul a nagytekintetü titkári hivatalhoz, hogy a vezetésére bizott kettős intézet könyvtára részére a mellékelt jegyzékben felsorolt szakmunkákat kegyesen átengedni méltóztassék.

Kérelmem támogatására legyen szabad felemlítenem, hogy

1.) intézetünk csak 3 év óta áll fenn s iskolai könyvtárra (tanári és ifjúsági) gyarapitására alig fordithat évenkint 80–100 forintot.

2.) Iskolánknak, egyik igen fontos hivatása — e határszéli városkában — a magyarositás, s kartársaim valóban elismerésre méltó buzgalommal iparkodnak megfelelni ebbeli feladatunknak. A miért is nagyon szerencséseknek érezném magamkat, ha intézetünknek, mint a müvelődés és egyuttal a magyarositás egyik tényezőjének emeléséhez a Tudományos Akademia is járulna nagybecsü kiadványaival. ——

Mély tisztelettel maradtam

alázatos szolgája,

Komáromban, 1883. decz. 9.-én.

Kassmann József
áll. polg. isk. igazgató.

A nagytekintetü Titkári hivatal

Kismarton.

~~584.~~

Ét. dec. 14.
1883.
659

A

Magyar Tudományos Akadémia

Nagytekintetü

Titkári Hivatalához,

Budapesten.

intézett kérelme

Krammer József-nek,

mint a Kisjenőn m. kir. áll. polgári fiu- és leányiskola igazgatójának,

folyó

egyes szakmunkák átengedése tárgyában.

1 db. melléklet.

M. Tud. Akadémia

hadtudományi bizottsága

A tekintetes

Magyar Tudományos Akadémia

t. cz.

Előkáránák.

helyben

Budapest 1883 december 12.

Tisztelettel jelentem a had-
tudományi bizottság folyó hó 7-ikén tartott
ülési jegyzőkönyvét, kérve egyúttal, hogy az
előadónak e hóra járó tiszteletdíját az az
33 forint 33 krajcárt és az „Általános Katonai
Évkönyv" iróí tiszteletdíja fejében: 166 frt. 67 kraj-
cárt utalványozni méltóztassék.

Ezen utalványozással a hadtudományi bi-
zottságnak ez évi javadalmazása ki lesz
merítve és ugyan utalványozva lesz:

1-ször 100 forint az évkönyv perkentéjére,
mely összeg az évkönyv megírásáért járó
tiszteletdíjba számítandó be 100

2-szor jelenleg az évkönyv megírásáért jár . . 166 f. 67 kr.

3-szor előadói tiszteletdíj 7 hóra - ha-
vonta 33⅓ forintot, azaz évenként
400 forintot számítva - . . . . 233 frt 33 "

összesen 5 00 forint.

A hadtudományi bizottság

előadója

Kápolnai Pauer Istvánn

t. tag.

A Magy. Tud. Akadémia
hadtudományi Bizottsága

Budapest 1883. december 12.

Felterjeszti a f. hó 7-én tartott ülés jegyzőkönyvét és kér 33 pt 33 kr, még
166 " 67 " utalványozását.

~~585~~
660
1883

Ért. dec. 14. 1883.
1 mell

Kivonat

a II. osztály 1883. deczember 14-én tartott értekezletének jegyzőkönyvéből.

1. Az elnökség felhívja az értekezletet, hogy az 1884. évre az osztály költségvetését állapítsa meg.

A megállapodás következő:

Értekezésekre mint a mult évben	3000 frt
A korona leírására és rajzaira	1000 „
Járulék Pécb Antal munkája kiadásához	1000 „
A municipalis statutumok	1000 „
Philosophiai írók tárának segélyezése	600 „
Philosophiai Szemle „	300 „
Hunfalvy János Földrajzára	600 „
Szinnyei Repertoriuma II. kötetére	1200 „
	8700 frt

Az utóbbi munkának írói díja ivenként 20 frttal állapíttatik meg, befoglalván a correcturát is.

Az osztálytitkár jelenti, hogy az osztály körébez tartozó bizottságok is beadták költségvetéseiket.

És pedig a Történelmi Bizottság következőleg:

./.

Wenzel Gusztáv: „A mezőgazdaság története Magyarországon" című munkája kiadására ..... 1600 frt
Anjoukori oklevéltár IV. kötetére ..... 1550 „
Magyar Országgyülési Emlékek IX. köt. ..... 1400 „
Erdelyi Országgyülési Emlékek X. köt. ..... 1400 „
Marczali: II. József kora II. köt. ..... 1400 „
R. Nyáry A. Címertana befejezésére ..... 300 „
Bethlen Gábor velenczei diplom. irataink kiadására .. 800 „
A városok legrégibb számadási könyvei ..... 800 „
Magyar történeti biographiák ..... 1000 „
Árpádkori külforrások ..... 650 „
Nilles az oláhok uniójára vonatkozó okmánytára „
nak segélyezésére ..... 300 „
Másolásokra és könyvkötői segélyre ..... 400 „
Előadói tiszteletdij ..... 400 „
12000 frt.

Az Archaeologiai Bizottság, mint tavaly, 5000 frtot kér az Archaeologiai Értesitő és a Régészeti Archeol. Monumentai folyratásaira.

A Nemzetgazdasági Bizottság következő költségvetést mutatott be:
A Budapesti Szemle állandó segélyezése ..... 1800 frt
Nemzetgazd. és statisticai Értekezések ..... 800 „
Nemzetgazdasági Évkönyv ..... 1200 „
Előadói dij ..... 400 „
Kereskedelmi müszótár ..... 2500 „
6700 frt.

fre

" A költségvetés tárgyalásánál több tag javaslatba hozta, hogy
" a Nemzetgazdasági Szemle című folyóirat részére évi 1000 forint-
" nyi segélyt ajánljon az Akadémia.

" Az osztály azt határozta, hogy a Nemzetgazdasági Bizott-
" ság költségvetésének 1000 forinttal való emelését fogja ajánlani,
" oly módon, hogy a bizottságnak teljesen szabad kezet legyen
" abban, miképen kívánja felhasználni a dotatiót az általa
" megindított vagy megindítandó szakkörlányok támogatására.

A II. osztálynak 1884. évre szóló költségvetése te-
hát következő:

I. Az osztály saját szükségleteire	8700 fre
II. Történelmi Bizottság	12000 "
III. Archaeologiai Bizottság	5000 "
IV. Nemzetgazdasági Bizottság	7700 "
Összesen	33,400 fre.

661
1883

II Osoby

Tisztelt osztály!

Korszakunk philosophiai föladatai közöt nincsen fontosabb mint a társadalmi ethika elveinek tudományos megállapítása. A tudományos ethika, a mennyiben az ember és ember közti viszonyok, a társadalmi élet rend szabályozásának elveit nyomozza, nem mellőzheti a társadalomtudományi vizsgálatok eredményeinek figyelembevételét és értékesítését, sőt éppen ez által nyer tudományos irányt és alapot. Másfelől a társadalomtudományok nem nélkülözhetik az ethikai szempontokat és elveket. Ez tudományoknak egészíti ki és fejezi be. A társadalomtudományok gyakorlati hivatásuknak nem felelhetnek meg a társadalmi ethika elveinek alkalmazása nélkül. Ez elvek alapján bírálják a haladó jogtudat és adott viszonyok közti egyenetlenségeket és ez alapon jelölik ki a haladás irányát.

A jelzett föladat megoldásához járul ni óhajtván, az utolsó években

Kiváltkép ethikai és társadalomtudományi tanulmányokkal foglalkoztam és az anyagnak bizonyos részét már eddigelé feldolgoztam.
Mielőtt azonban az egyes ethikai főproblémák rendszerbe foglalása elkészülhetne, nem tartom időszerűtlennek tanulmányaim eredményeinek egy részét, mely a társadalmi ethika kulturfilozófiai alapjára s elvi kérdésére vonatkozik, mint a legközelebbi időben mint önálló dolgozatot közrebocsátani.
I szerint egyelőre az alapvető és előkészítő vizsgálatokat, a bevezetést a társadalmi ethikába és az ethikai tanulmányokba adhatnám sajtó alá.
A dolgozat főleg a következő kérdésekre terjeszkedik ki.
1. A társadalmi ethika problémája (és visszapillantások az ethikai problémák fejlődésére)
2. A társadalmi ethika viszonya a) vallásához és theológiához b) a metaphysikához c) a tudományos philosophiához és a természettudományokhoz.
3. A társadalmi ethika viszonya a jog- és államtudományhoz és állása a philosophiai tudományok körében.
4. Társadalomtudományok és ethika
a) ethika és nemzetgazdaságtan.
b) ethika, politika és államjog
c) ethika és nemzetközi jog
d) ethika és sociologia.
5) Fölosztás és módszer
6) Materiális és formális elvek alkalmazása az ethikában.

7) A Kötelesség fogalma.
8) A morál sanctiója.

A dolgozat terjedelme megfelelő
szerény, előreláthatólag legfőlebb
15–20 ív (8°), esetleg még vala-
mivel kisebb lesz.

Mintáúgy anyagot főldolgoztam, csak
az utolsó szerkesztés és a másolás
követelhet még bizonyos időt. A kézira
tot előreláthatólag már új év
után fogom beadhatni.

Tekintve, hogy a mai viszonyok köz-
hazai könyv kereskedők alig vállalkoz-
nak ilyen munkák kiadására,
bátorkodom a jelzett dolgozatot (tek.
tettel a tárgy közerejű tudományos
és gyakorlati jelentőségére) a tiszt. el
osztálynak főlajánlani.

Kitünő tisztelettel

Budapest 1882. decz. 14.

Dr. Heidrich Károly
egyetemi tanár
Budapesten.

1843

602

1/83

A

m. t. Akadamia

philosophiae - történeti és társa
dalom tudományi
osztályának

Kitünő tisztelettel

bírálók
Danielik
~~Domanovszk~~ Domanovszk
~~Ba~~

(vájjon a szerző
kiadása?)

663
1883

Budapest 15/XII 83.

Igen tisztelt titkár úr!

A Nyelvt. Bizottság idei „költségéről"
való számadásomba az a kis hiba csúszott
be, hogy kifelejtettem 7.– forintot,
melyet a Nyelvtud. Közlemények XVII, II. füzetébe
a vrolott 10 ívem fölül kinyomatott
1/4 ív-ért a Nyomdának fizettünk (csak ez évben).
E szerint a Bizottság költségéből
nem 31.25 kr., hanem csak
24.25 kr. marad fönn.

Kiváló tisztelettel

Budenz J.

15

Nagyméltóságú Úr!

Az academia diszteremének megtekintése után és Excellentiádtól előzetesen történt megbeszélés alapján a szóban forgó teremben alkalmazandó festményekre vonatkozólag, a következőkben van szerencsém véleményemet előadni:

Egy ily nemű helyiség díszítése nagyszerű művészi szempontból felfogva csakis, egy egységes alapgondolatból kiindulót és organikusan kifejlesztett terv alapján lehetséges! – Ily körülmények között a tervezett fresco alkalmazása, úgy a menyezeten valamint a galleria feletti falakon, nagyon kívánatos volna, és pedig oly módon alkalmazva, hogy az, az archi-tektúrának mintegy kiegészítő decorativ részét képezze.

Ellenben a galleria alatti falak fresco festésére, a rosszabb világítás és a kellő láttávolat hiánya miatt, egyátaljában nem alkalmasak; olaj festményel azonban a kellő hatás itt is elérhető – miért is hajlandó vagyok, ily módon, a reám nézve

oly megtisztelő felhivást elfogadni. —

A tárgyra nézve továbbá van szerencsém Excellen-
tiádo becses tudomására hozni, hogy munkám tár-
gyául a „St. István király sírjára feiával" czimü
jelenetet választanám.

Végül nem mulaszthatom el ezen hazafiás
nemenyemnek kifejezését, hogy a tudomány és iro-
dalom ezen Pantheonjának, nagyobb szabásu, komoly
és méltó diszitése, idővel a fennt előadott módon
nyerend megoldást.

Maradvan mély tisztelettel

Budapest 1883 December hó 10 ⁄₂₁

Nagy méltóságod

Kész szolgája

Benczúr Gyula

Ért. dec. 15. 1883.

588

664

Nagyságos Igazgató Úr!

A M. T. Akadémiának a nagy terem művészi díszítésére kiküldött bizottsága mai napon tartott ülésében élénk örömmel értesült arról hogy Nagyságod, a bizottság több tagjainak kérelmének nyilatkozott az akadémiai palota nagytermében levő, egy-egy történeti jelenetet ábrázoló festmények elkészítésére.

Ezen egyhangú határozatból bátorkodik a bizottság Nagyságodat értesíteni, hogy a művet olajfestményben készíthesse el, kérjen megegyezését kívánja tudni, hogy a nemzeti tudományosság ünnepi csarnokának művészetének méltó alkotásával díszíteni kívánó, egyszersmind fővárosi, hogy arra való tekintettel a bizottság Nagyságodat a tervei és felvételeit az Akadémiával közölni méltóztassék.

Fogadja . . .

– Pest 13/XII 83.

Pauler ő"cc. írja alá.

Nagyságos Igazgató Úr!

A M. T. Akadémiának a nagy terem művészi díszítésére kiküldött bizottsága mai napon tartott ülésében élénk örömmel értesült arról hogy Nagyságod, a bizottság több tagjainak kérelmének nyilatkozott az akadémiai palota nagytermében levő, egy-egy történeti jelenetet ábrázoló festmények elkészítésére.

Ezen egyhangú határozatból bátorkodik a bizottság Nagyságodat értesíteni, hogy a művet olajfestményben készíthesse el, kérjen megegyezését kívánja tudni, hogy a nemzeti tudományosság ünnepi csarnokának művészetének méltó alkotásával díszíteni kívánó, egyszersmind fővárosi, hogy arra való tekintettel a bizottság Nagyságodat a tervei és felvételeit az Akadémiával közölni méltóztassék.

Fogadja . . .

– Pest 13/XII 83.

Pauler ő"cc. írja alá.

665
1883

~~587.~~

Méltóságos Gróf úr!

A M. T. Akademia „Nyelvemlektár czímü" kiadványában ~~kö-~~ ~~vetkező~~ nemeti nyelvünk ~~műszavai emlékeit~~ ~~melyek~~ középkori emlékeit közreboczátja. Ezek közt kiváló helyet foglal el a Teleki-codex, mely Méltóságod nemzetsége családi könyvtárában őriztetik.

Hogy ~~a~~ codex szövegének pontos ~~a~~ magyarázatát kérhessem, ~~hogy~~ azon körülménnyel fordúltak Méltóságodhoz, ~~hogy~~ akkor kérelemmel fordultak tehát Méltóságodhoz, hogy a nevezett kéziratot, tudományos felhasználás végett, három hónap tartamára, a M. T. Akademiának megküldeni méltóztassék.

Fogadja ...

Budapest 15/XII 1883

Pauler ő. exc. ügyv. alá

Expedíalus

Debreczeni codex

Kerni

Teleki könyvtár Marosvásárhely

Teleki-codex.

Z. 232.

KAISERLICH KÖNIGLICHE

HOF-BIBLIOTHEK

WIEN 10. Dezember 1883.

Löblicher Akademie!

1/ Dem gefertigten Amte ist angezeigt worden, dass sich in der Anleitung Alexandri Aphrodisiensis, Polini de fato. Turici. 1824. 8° und Pomponazzi, opera. Basileae. 1567. 8° zur Benützung für den Mitglied Hr. Andreas Domanovszky auf die Dauer des Jahres Ihrer gefälligen Rücksendung der mitfolgenden Empfangs-
2/ bestätigung.

Der Vorstand der k.k. Hofbibliothek.

Dr. Birk

An das Löbl. Präsidium der Akademie der Wissenschaften in

Budapest.

Ertz. den. 15. 1883.

~~589.~~ 666

1883

Vitz. 1884. febr. 29.

151 sz. a.

Tek. Domanovszky Endre Úrnak

N. Szeben

A bécsi cs. udvari könyvtár igazgatósága átküldötte az Akadémiához a Tek. Úr által kért két könyvet.

Van szerencsém azokat Tek. Urnak oly kéréssel kezéhez juttatni, hogy a tértivevényt azokról a főtitkári hivatalhoz haladék nélkül bekuldeni szíveskedjék

Szives

Budapest, 1883. decz. 20.

666

589

1883.

a Nyelvt. Bizottság Jelentéséhez : Melléklet.

A Nyelvtudományi Bizottság Költségvetése az 1883 évre.

A Nyelvt. Bizottságnak 1882-re engedélyezett Költségből = 4745 ftból fölhasználtatott 4091. ft. 40 kr., — miszerint még 653. ft. 60 kr. maradt fönn, mely összeg az Osztály rendelkezésére bocsáttatott.

Egyenként ugyanis fordíttatott:

		ft	
1.	Bizottsági előadó és berekesztő díjazása		350. —
2.	apró Költségek		25. —
3.	Nyelvt. Közlemények XVII. II. füz. nyomatása és borítás		289. 50
4.	Ugyanaz.	XVII, III. (török ívekért 37. 40 kr. pótlék)	326. 90
5.	Ugyanaz	XVII. II. III. füz. tiszteletdíj —	600. —
6.	a Magyar Nyelvőr segélyzése	—	1500. —
7.	a Philologiai Közlöny segélyzése		1000. —
		összesen	4091. 40.

Az 1883 évre kérendő Költséget illetőleg a Bizottság — tekintve a Nyelvemlékek gyűjtésére szükségeltetett Költséget, valamint az Osztály Költségvetésének számos és nagyfontosságú tételeit, — azt határozta,

hogy 3 helyett csak 2 füzet „Nyelvt. Közlemények"
vétessék föl; a többi úgy maradjon mint az
1882-ki Költségvetésben, Kivéve hogy még
a „Mesterművek" gyűjtésére pótlólag föl költség.

E szerint a Bizottság az 1883 évre a
következő Költséget szükségli:

A) Ügyviteli Költség:

		ft.
1. Bizottsági oldadó és szerkesztő díjczázai (200+150)	— — —	350.—
2. alkalmi apró költség	— — — —	50.—
A) összesen		400.—

B) Közlemények.

1. „Nyelvtudományi Közlemények" 20 ív (= XVIII. I. II. füz.) nyomatása à 28 ft, = 560, 2 borítór 19.—; 2 füzés 15.—; petit szedés 15.—	=	609.—
2. Tiszteletdíjak	— — — —	600.—
3. Külön nyomatok („Ugor füzetek 2. és 5. ív.)		50.—
B.) összesen	=	1259.—

C) Előmunkálat („Mesterművek gyűjtése").

az ipartársulatokhoz szétküldendő felszólítás,
kérdőívek nyomatása, borítók készítése;
esetleg utazás segélyzése — összesen 300.—

D) Folyóiratok segélyzése: ft

1. a Magyar Nyelvőr segélyzése 1500. —

2. a Philologiai Közlöny " 1000. —

D) = 2500. —

Vagyis összesen a) B) C) D) = 4459. ft.

Budapest 1883. Dec. 15.

Budenz József
előadó.

Ny Bánkbs - Költségvetés

129
1882

667
1883

1883

december 15

Nagyméltóságú akademia!

A nagyméltóságú Magyar akademia folyó évi
Május hóában tartott nagygyülésébül
a III. mathe. és természettudományi) osz.
tálya által kitüzetett következő tárgyra:
"Vivárostelkek gyüjtése" munka, mely
a régi legelő vásártartás helyett a
gabonaraktárak állitását, a vége[t] pükse.
gelt takarmány termelést, takarmány.
tárt, és a parvasuartartás külön.
böző lapriviosítását a kisbirtokon, illetőleg
a nép gondok körülményei szerint tárgyal.
ja, és a parvasuartartás emelése"
re gyakorlatilag lapon [illegible] Decsi'ig tar.
ti hirdetményt kitüzött határidőre alól.
vott – a kitüzött tárgyról népszerüségel.
ven, a nép felfogásához mérten meg.
vandó munkaelkészitésére vállalkozók
kerségét ezennel bátor vagyok tisztelettel
bejelenteni.

Mellékelve a munkára kitüzött pályadijat, s
a megirandó munkának legfőbb vázlatát, s
bizonyosságára, hogy a müvet valóban ké.
pviselő egyik példányát ezennel

ily nemü

ily nemű nyári munkáimat — melyet
ez alkalommal II. osztály által kitüntetett
kövekező pontban tett jutalomra méltó
tartni: „Az első" magyar általános bölcsé-
szeti tárgyakból 600 forintos
jutalom adatik ki az arra munkáknak,
melyek 1884 március 31-ig megjelennek, vagy
országos nemzetgazdasági érdekeknél fogva
pontjából gyakorlatilag fontos kérdést alkal-
mosan gyakorlat-gyal — is dolgoz-
ták. Kelt a Magyar Tudományos Akadémia
Mély. tiszteletből maradtam Nagyra-
vényben Decemb[er] 15. 1883.

A Magyar Tudományos Akadémiának

alázatos szolgája
Dóczy József

668

1883

15

Tekintetes Úr!

Szerencsém van értesíteni,
hogy f. évi december 15-én
kelt becses levelében foglalt
ajánlatát az Ige Akademiai
Igazgató Tanácsa, tegi januári
vezértartandó ülése elé fogom
terjeszteni. A végrést haladék
nélkül Teh. Ur. tudomására
fogom hozni.

Fogadja ...
Bpest 17/XII 83.

Teh. Nedeczey János úrnak Munkácsi

Nagyrágó Ügyvéd úr!

Nedeczey János ~~a~~ R munkácsi-
lakos a Román hagyatékhoz
tartozó munkácsi tőkétkét
(43 kötet 1386 oldal) 3555
forintot ajánl.

Minthogy emlékeztető-
tárra, hogy ~~egyik~~ ke Komjáthi
képviselő úr is reflectált azon
a tőkére, ~~melyről~~ szíveskedjék
ajánlatának benyújtására
tőlem szíves ... fogadja ...
Bpest 17/XII 83.

669

590
1883.

Nagyságos és Tőtisztelendő Főtitkár Ur!

Van szerencsém mellékelve „Az Ember és Világa" című mű-
vemnek 1sö Részét, mely magában befejezett egészet
képez s 1883 November elején jelent meg, arra hozzá-
adással a Tiszteletem, hogy azzal az 1883-ki akade-
miai nagyjutalomra pályázni ohajtok.

Kiváló tisztelettel kifejezése mellett maradtam

Nagyságos és Tőtisztelendő Főtitkár Urnak

Budapesten 1883 Dec. 15.

alázatos szolgája

Böhm Károly

Eh. den 17. 1883.

~~592.~~ 670

4068.
M. E.

Tavarnoki Stummer Ágost nagybirtokos leg-
közelebb történt legfelsőbb kitüntetése alkal-
mából 10000 frtot küldött hozzám azon fel-
kéréssel, hogy ezen összeget beláfásom szerint
valamely magyar nemzeti közmüvelődési czél-
ra fordítsam.

Ezen megbizatásomnak leghelyesebben akké-
pen vélek megfelelni, ha a rendelkezésemre bo-
csátott összeget Tavarnoki Stummer Ágost
úr nevében a magyar tudományos Akademia-
nak adományozom oly kikötéssel, hogy ezen ösz-
szeg lekésitve mint „Tavarnoki Stummer
Ágost" alapitványa külön kezeltessék, s évi ka-
matjai az Akademia t. igazgatóságának elha-
tározása szerint valamely tudományos vagy köz-
müvelődési czél előmozditására fordittassanak.

10.000 forint

Miután az alapitványt képező összeget, vagyis
Tizezer (10.000) forintot mellékelve szerencsém
volna átküldeni, maradok kiválo tisztelettel
a magyar tudományos Akademia Elnökségének

Budapesten, 1883-ki deczember hó 15-én.

készséges szolgája:

Stummer Ágost

A magyar tudományos Akademia t. Elnöksegének.

593

Vienne 1883 17/XII

671

1883

Minister

Ehrenthal

Turnau

Forster

Ig. Tan.

A Magyar Földhitelintézet pénztárának.

A m. k. miniszt. elnök úr ő exciája f. évi dec. hó 15-én kelt átiratában értesíti az Akadémiát, hogy Tavarnoki Stummer Ágost nagyb. tulajdonos 10.000 frtot bocsátott rendelkezésére, hogy belátása szerint valamely nemzeti közművelődési célra fordítsa. Ő exciája ezen tízezer forint összeget a M. T. Akadémiának adományozza, oly kikötéssel, hogy ezen összeg tőkésítve mint Tavarnoki Stummer Ágost alapítványa külön kezeltessék s évi kamatai az Akadémia igazgatóságának elhatározása szerint valamely tudományos vagy közművelődési cél előmozdítására fordíttassanak.

Van szerencsém fölkérni, hogy ezen összeges Oszlányi Árpád min. elnöki tisztviselő úrtól átvenni és az általa előmutatandó, általam már láttamozott nyugtás a kellő aláírásokkal ellátni méltóztassék.

Pest, 1883. decz. 17.

főlitkár.

672

~~593~~

1883.

112
1883.

Az I.-sö osztály költségvetési előirányzata

1883. decz. 13'án tartott értekezletéből.

74. A helyettes osztályelnök felolvólitja az osztályt, hogy az 1884.-re szóló költségvetést állapitsa meg, a mire a következö előterjesztések és inditványok tételnek:

I. A régi magyar költök tárára tavaly utalványoztatott 800 frt. Ez összeg egészen kimerittetett, de nem volt elég, hogy belöle a VI. kötet költsége is fedeztessék, s igy csak az V. kötet fejeztetett be. A VI és VII. kötetre szükséges az 1884.-ik évre .... 1000 frt

II. A régi magyar nyomtatványok ujból való kiadásán az irodalomtörténeti bizottság 500 frtot kért az osztálytól. Az osztály föl is vette volt költségvetésébe, de késöbb kénytelen volt egészen mellözni, mert az osztály szükségeire előirányzott összeg nem adatott meg. Az 1884.-ik évre az irodalomtörténeti bizottság ujra kéri ez összeget ..... 500 frt

III. Thewrewk Emil l. t. Festus-codexe kiadására tavaly fölvételett 700 forint, ebböl kifizettetett a tiszteletdij: 450 frt. Minthogy a 15 ivre terjedö munka szedése csak most kezdetett meg, a nyomtatás a jövö évben fizetendö s a fennmaradt 250 frt az osztály értekezéseinek költségeire fordítandó. A jövö évre a munka nyomtatására szükséges (: egy iv 31 frt s a jegyzetszedésért minden teljes iv után 7 frt 75 kr.) ..... 570 frt

IV. Az osztály értekezéseire fölvételett tavaly 1500 frt

Átvitel 2070 frt.

a mi teljesen kimerittetett, sőt még elég sem volt s a hiányadás törlesztésére némely tételekből fönmaradt összegek használtattak föl. (a Festus-codexből 250 frt, a nyelvtudományi bizottság kiadásaiból 24 frt 25 kr.) az átruházás jogánál fogva. Az 1884.-ik évre legalább is fölveendő ..... 2000 frt.

V. A nyelvemléktárra fölvétetett 670 frt. Ez összegből fordittatott a Gömöry-codex másolhatására 30 frt; a XII. kötet 15 ívének kinyomatása 442 frt 50 kr; a XII. kötet után járó tiszteletdíj fele: 180 frt és mellékköltség 20 frt = 200 frt s igy az egész összeg 672 frt 50 kr. Tehát 2 frt 50 krral többre menne a költség, a mely hiány a nyelvtudományi bizottság költségvetésének többletéből fedezendő. Az 1884. évre szükséges a XII. kötet befejezésére, a melybe a nyolcz ívre becsülhető Festeki-codex lesz még fölveendő (:11 ív nyomtatása 324 frt 50 kr borités 10 frt 50 kr, a tiszteletdíj fele 180 frt, füzés 20 frt:) 535 frt. A XIII. kötetből, mely egyszersmind a gyüjtemény utolsó kötete, fölveendő 13 ív nyomtatása 383 frt 50 kr. a tiszteletdíj fele 180 frt, mellékköltség 20 frt = 583 frt 50 kr. Igy összesen a XII. és XIII. kötetre ..... 1118 frt 50 kr

VI. A nyelvtörténeti szótárra tavaly megszavaztatott 1800 frt, a mely teljesen felhasználtatott. A szerkesztők: Simonyi Zsigmond és Szarvas Gábor a szerkesztést az 1883-ik évben is folytatták, még pedig oly eredménynyel, hogy a múlt (:1882.) év végén még feldolgozásra váró 18 kezdőbetü anyagából a következő nyolcz kezdőbetüt illető czikkeket készitették el: cs. sz. i. j. k. l. p. v. E szerint még tiz kezdőbetü

Átvitel 5188 frt 50 kr.

van hátra: d. f. g. gy. k. m. r. sz. s. t. Azonkívül hozzálátlak az anyag pótlásához is, főleg Faludi és Pázmány némely munkáiból, de egyebekből is szaporítani igyekeztek a szókat, kivált a szólásokat. A múlt év végén a szerkesztésnek még hátramaradt részére megközelítőleg három év volt kitüzve, ebből tehát még két év van hátra. A munkának eddigi folyásából ítélve, a szerkesztők most is bizton remélik, hogy számításukban nem csalódnak s hogy két év lefolyása alatt az egész szótár minden pótlással és igazítással együtt készen lesz és sajtó alá kerülhet. Az osztály egyébiránt két tagot küldött ki a munkálatok megvizsgálására s arra nézve, hogy véleményt adjon a munkában netalán tapasztalható hiányokról és gyorsítása eszközeiről. Az 1884-ik évre a munka további folytatására szükséges ..... 1800 frt

VII. A finn-magyar szótárra dr. Szinnyei Józseftől megszavaztatott tavaly 736 frt. Ebből kifizettetett 20 ív tiszteletdija (13–32.) egy ív husz forintjával 600 frt 4 ív nyomtatása (13–16.) 136 forint = 736 frt. A munka befejezéséhez kell még 2½ ív tiszteletdija 75 frt, 18½ ív nyomtatása 629, boritók 10 frt, füzés 30 frt = 744 frt. 744 frt

VIII. A magyar költőszókra Simonyi Zsigmondtól tavaly felvétetett a II. kötet befejezésére s a III. kötetre 700 frt. Ebből kifizettetett a II. kötet 11. és 12. ivének tiszteletdija 60 frt s a nyomtatási költségre 54 frt 25 kr., továbbá a III. kötet 10 ivének tiszteletdija 300 frt. végre a nyomdának 285 frt 75 kr = 700 frt. Minthogy

Átvitel 7732 frt 50 kr.

a munka III. és utólsó kötete 16 ivet foglal magában, még a következő összegeket igényli: tiszteletdíj az utólsó hat ívre 180 frt, a hátra levő nyomdaköltség (egy ív 25 frt s pótlás az apró-zedésért 7 frt, boritók, füzés) 397 frt 25 kr. ..... 397 frt 25 kr.

IX. A Lehr Albert Arany-szótárára tavaly fölvételett 150 frt, mint előleg a munkának ezután meghatározan. dó tiszteletdíjából, a szükséges előkészületekre. Ugyane czim alatt s mint előleg az ezután meghatározandó tiszte.. letdíjból az 1884. évre szintén fölvendő ..... 300 frt.

X. Körösi Csoma Sándor angolból magyarra forditott értekezéseire és életrajzára Duka Tivadarról, mely. nek kiadását még tavaly elhatározta az osztály a megküldött forditások birálata után, ez évre bizonyos ösz.. eteg minden esetre fölveendő. Minthogy az életrajzhoz Kö. rösi arczképe s utazásának térrajza is fog csatoltatni s a már kész életrajz megküldését csak január hóra igérte meg Duka Tivadar, mert némely hézagot ki kellett pótolnia, az ívek számát nem lehet meghatározni s az egész munka költségvetését kiszámitani. De a nyomtatás már a jövő hó első hónapjaiban minden esetre meg.. kezdendő, a mikor mind a tiszteletdíj, mind a munka. költsége kiszámittatik. Egyelőre fölveendő ..... 1000 frt.

XI. Ide járul még a nyelvtudományi bizottság költ.. ségvetése, mely minden pontjában helyeselhetvén, az osztályával együtt fölterjesztendő ..... 5309 frt

Átvitel 14,738 frt 75 kr.

XII. Továbbá az irodalomtörténeti bizottság költségvetése, mely minden pontjában helyeseltetvén, szintén az osztályéval együtt felterjesztendő. Megjegyzendő, hogy e bizottság költségvetése tulajdonkép csak 2000 frt, a mely az országos alapból fizetendő. 1500 forint az osztály költségvetésébe már felvétetett. A mi pedig Szabó Károly bibliographiai művét illeti, az az akadémia általános költségeiből fedezendő. A bizottság Hellebrand Árpádnak az akadémiai könyvtárban található ősnyomtatványokról írt művét az akadémiának kiadásra ajánlja az akadémia általános költségéből. Hogy mennyi fordítandó e kiadásra, nem mondja meg, azonban az osztály véleménye szerint erre is felveendő 1000 forint. E szerint az irodalomtörténeti bizottság költségvetése nem számítva oda az osztály költségvetésébe bevett két tételt, tenne ..... 4000 frt.

XIII. Ide járul végre a classica-philologiai bizottság költségvetése, mely szintén helyeseltetett minden pontjában s az osztályéval együtt felterjesztendő. E költségvetés kettős alapra van fektetve: először a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter igéretére, a ki évenként 1000–1200 frtot igért a bizottság kiadványai fedezésére, ha kiadványai két nyelvűek lesznek, másodszor az akadémia által nyújtandó összegre s ez utóbbit 1400 frtban állapítja meg. Ennélfogva egyelőre csak ez veendő fel ..... 1400 frt

Összesen 20138 frt 75 kr.

Ez indítványok és előterjesztések helyeseltetvén, az osztály költségvetése az 1884-ik évre a következőkép állapittatik meg:

I.	A régi magyar kódexek tárára	1000 . —
II.	Régi magyar nyomtatványokra	500 . —
III.	A Festus-codexre	570 . —
IV.	Az osztálygyűlésekre	2000 . —
V.	A nyelvemléktárra	1118 . 50
VI.	Nyelvtörténeti szótárra	1800 . —
VII.	Finn-magyar szótárra	744 . —
VIII.	A magyar költőszókra	397 . 25
IX.	Arany-szótárra	300 . —
X.	Körösi Csoma Sándor iratairа	1000 . —
XI.	Nyelvtudományi bizottság	5309 . —
XII.	Irodalomtörténeti bizottság	4000 . —
XIII.	Classica-philologiai bizottság	1400 . —
	Összesen	20138 ft 75 kr.

Buda-Pest dec. 17. 1883.

Gyulai Pál
osztálytitkár

Ct. dez. 17. 1883.

~~594~~ 673

I 0

Kivonat

a M. T. Akadémia 1883. december 17. tartott összes ülésének jegyzőkönyvéből.

256. Főtitkár bejelenti Zsivora György l. t. november 30.án és Érkövy Adolf l. t. december 13.án bekövetkezett elhúnytát. —

Az Akadémia fájdalmas részvétét fejezi ki nagyérdemű tagjainak elhúnyta fölött és fölhívja az illető osztályokat, hogy az emlékbeszéd megtartása iránt intézkedjenek.

főtitkár

III ofs. 9:k civilk. 1883 dec. 10
6 pont.

674
1883

652
256 Ak.

Kivt czikk

a M. T. Akadémia 1883. deczember 17. tartott összes ülésének jegyzőkönyvéből.

270. A pesti hazai első takarékpénztár-egyesület értesíti az Akademiát, hogy a Táy-féle alapitvány szabályzatának átvizsgálása czéljából kikülendő vegyes bizottságba Steiger Gyula és Rudnyánszky Ferencz urakat küldötte ki.

A II. osztály felhivatik, hogy a vegyes bizottságba az Akadémia részéről választandó tagokat a maga köréből jelölje ki.

Pulszky Ferencz
főtitkár.

675
1883

Ebenda

653
270 Lg.

Laube Tür
Kante
Fenster

Mäander einlösen.

Ministère
des
Affaires Etrangères.

Archives.

République Française.

Paris le 7 décembre 1883.

Monsieur le Secrétaire Général, J'ai l'honneur de vous accuser réception des publications de l'Académie qui contiennent les documents historiques relatifs à l'époque de Tökölÿ et François Rákóczi.

Je vous remercie de cette intéressante étude à laquelle j'attache un très grand prix, et je profite de cette occasion pour vous offrir le premier volume d'une publication historique entreprise sous les auspices de la Commission des Archives Diplomatiques de France. Cet ouvrage, dû à un écrivain éminent, M. Albert Sorel, comprend les Instructions données aux Ambassadeurs de France en Autriche depuis les traités de Westphalie jusqu'à la Révolution Française : aussi me suis-je fait un devoir de vous l'envoyer sans retard.

Je réclame donc de votre obligeance, par avance, la réciprocité des échanges, et je ne manquerai pas non

Monsieur le Secrétaire Général de l'académie des Sciences de Hongrie
à Budapest

plus de vous adresser, dans l'avenir, les autres publications du Dépôt des Affaires Etrangères, aussitôt qu'elles paraîtront.

Agréez, Monsieur le Secrétaire Général, les assurances de ma haute considération.

J. Girard de Rialle

Ét. du 15. 1883.

~~628.~~ 676

Francis
Kalugthis

Moran

A M. T. Akadémia főtitkári hivatalához 1883. november hó 26-ától ugyanazon évi decemberhó 17-ig következő ajándék-, csere- és kötelés könyvpéldányok érkeztek:

I. Testületektől.

Belgrád. Szerb tudós társaság. Glasnik. Knj. 51. 52. 53. 54.

Dorpat. Gelehrte Estnische Gesellschaft. Verhandlungen X. B. 2. 3. H.

Helsingfors. Finn tudós társaság. Observations Météorologiques. Vol. VIII.

Kopenhága. Académie Royale. a) Mémoires. Cl. des Sciences. Vol. II. No. 4. 5. b) Oversigt 1883. No. 2.

London. Angol kormány. The great trigonometrical survey of India. Vol. IX. 3 péld.

München. Kön. Bay. Akademie der Wiss. Sitzungsberichte Philos. Philol. u Hist. Cl. 1881. 2. H.

Páris. Külügyminisztérium. Recueil des instructions données aux ambassadeurs et ministres de France.

Riga. Gesellschaft für Geschichte der Ostseeprovincen. a) Mittheilungen VIII. B. 1. 2. H. b) Sitzungsberichte aus dem J. 1876.

Szent-Péterv. Szverdlja Tom. XIX. Vis. 3.

Ulm. Verein für Kunst u Alterthum. Munster Blätter 3–4. Hefs.

Nürnberg. Germ. Museum. Anzeiger für Kunde der deutschen Vorzeit. XXVI. B.

Histor. Verein für Steiermark. Grácz. a) Mittheilungen XXXI. H. b) Festrede aus Anlass der sechshunderjährigen Habsburg-Feier. c) Beiträge. 19. Jahrg.

K. k. Statist. Central-Commission. Bécs. Österreichische Statistik. IV. B. 2. H.

Geschichtsverein für Kärnten. Klagenfurt. Archiv. XIV. Jahrg.

K. k. Geolog. Reichsanstalt. Bécs. Verhandlungen 1882. No. 7.

Museum. Francisco-Carolinum. Linz. a) 29. 35. Berichs. b) Festschrift zur Feier des fünfzigjährigen Bestandes. c) Egy bronz érem.

Akad. Akademie der Wiss. Bécs. Anzeiger 1883. Nr. 20. 21. 22. 23. 24. 25.

Déli, orlav tud. Akadémia Zoológiai archaeol. társaság. Zágráb. Stari pisci Hrvatski. Knj. XIII. Rad. Knj. LXV. LXVI. Psalterium Slag. Spomenik manastira sinai Reda.

Horvát archaeol. társ. Zágráb. Viestnik. Kod. V. Br. 4.

Orsz. képviselőház elnöksége. Ppest. Jegyzőkönyv, Napló és Irományok.

M. k. közokt. minisz. Ppest. Az 1882. évi fogyasztási adó eredményeknek statisz. egybeállitása. A közoktatás állapotáról szóló tizenkettedik jelentés. Az orsz. tanitói nyugdij és gyámalap 1882. évi állapota.

Orsz. statisz. hivatal. Ppest. Magyarország áruforgalma. 1883. 9. füz.

M. k. földtani intézet. Ppest. Magyarország földtani térképe C. 6. lap és magyarázat.

II. Magánosoktól.

536. Perjessi György. Sz. Endre. Faklyaláng. I. évf. 1. sz.

535. Káplány Géza. Erzsébetváros. Telekkönyvi reformkérdések.

537. B. Apor Károly. M. Vásárhely. A zöld takarmány elvermeléséről és eltartásáról.

594. Konkur Béla. Ppest. A végrez.

603. Koróky Alajos. Nagyvárad. Római világ. 4.5. füz.

604. Tóth Mike. Kalocsa. A zárda. Felvilágositások és buzditások a zárdatörlés érdekében.

612. Thanhoffer Lajos l. t. Ppest. Az összehasonlító élet- és szövettan alapvonalai.

613. Hattyúfy Dezső — ? — Moha község történelmi vázlata.

622. Robinski Szevér. Berlin. Zur Kenntniss der Augenlinse.

627. Baldwin, Hopkins and Peyton. Washington. The Delany synchronous multiplex telegraph system. 2. péld.

III. Nyomdákról.

Athenaeum nyomdája. Budapest. Magyarország áruforgalma 1883. 8. 9. füz.

Fischel
Réthy
Mottnár
Alexi
Ref. fő
Skarni
Dobay
Környá
av
b)
c)

Csurgay: Gyógyszerészeti tankönyv. b) Balogh: Orvosi műszótár. d) Fájékoz. 1883. 11. sz. e) Bibliai történetek. f) Magyar gazdák évkönyve 1884. g) Negyedik olvasókönyv. h) Ugyanaz németül. i) Magyar ábécés könyv. k) Orvosok zsebnaptára 1884-re. l) Gazdasági zsebnaptár 1884-re. m) Gróf Széchenyi István naplói 3 példány. n) Századok 1883. 9 füz. o) Paedagogiai Encyclopaedia. 1. füz. p) Erstes Lesebuch für die kathol. Schulen. q) Seidel: Képes természetrajz r) Kis katekhizmus. s) Ugyanaz tótúl. t) Képes családi lapok. VI. évf. 5–11. sz.

Tschel Fülöp nyomdája. N. Kanizsa. Medjimurski Kalendar za 1884.

Réthy L. nyomdája. Arad. Maria, die Hilfe der Christen.

Kotnár testvérek nyomdája. Nagybánya. Evangyéliomi lelkészi tár. I. köt.

Alexi nyomdája. Brassó. Hunderr Blätter.

Ref. főiskola nyomdája. M. Vásárhely. a) Székely naptár 1884-re. b) Szarkas Emlékkönyv.

c) B. Apor: A zöld takarmány elvermeléséről. d) Nyílt kérdés Háromszék becsületéről.

Skarnitzel J. nyomdája. Szakolcza. Zprávy o spolku sv. Adalbertu 1883.

Dobay nyomdája. B. Gyula. Bródy: Nyomor.

Hornyánszky nyomdája. Pest. Eötvös: Gondolatok.

IV. Saját kiadásbeli munkák.

a) Természettud. Értek. XIII. k. 11. sz.

b) Komjáti: Szt. Pál levelei. kasonmás-kiadás

c) Almanach 1884-re.

Hunfalvy

Szeberényi

Arnethen

Hellebrand

Kongres

677

1883

(10. f

1883 decembe 31-én a kövesdi akademiai pályaművek tárgyai és jutalmai lesznek: I Az I. osztály köréből:

1. A gróf Teleki József-jutalomért vígjátékok versenyeznek. A jutalom 100 arany.

2. A gróf Károlyi-jutalomra komolydrámai művek pályáznak. A jutalom 200 arany.

3. A gróf Nádasdy-alapítványból elbeszélő költeményre 100 arany van kitűzve.

4. A Farkas-Rasko-alapítványból tragai költeményre 100 forint.

5. A Gorove-alapítványból 100 arany (A modern realismus a szépirodalomban)

6. A Lévay-alapítványból 500 ft. (Kölcsey élete és munkái.)

7. Az Athenaeum alapjából 100 arany (A hírlapirodalom története) Nyílt pályázat.

8. A Lukács-alapítványból 1000 forint. (Kazinczy Ferenc élete és munkái) Nyílt pályázat.

A II. osztály köréből.

1. A nagy akademiai nagyjutalomra és a Marczibányi-jutalomra 1877-83 években megjelent philosophiai munkák versenyeznek.

2. A Szemere-alapítványból két pályadíjat van kitűzve, mindegyik 100 arany jutalommal. (A pénztartozások kérdése — A büntörvénykezés tana)

9. A Sámuel-díj, 15 arany, az 1883-ban megjelent legjobb nyelvtudományi értekezést fogja elnyerni.

678
1883

A III osztály körében

1. A Bézvári-alapítványból 1200 forint aranyösszeg jutalom (A másodrendű" parciális differentsiahegyenletek.)

2. A reitelen" mérnöki adomá-nyából kitűzött 1000 forint jutalom. (Csekélyebben" folyók szabályozása)

3. A Leray-alapítványból kitűzött 500 forint jutalom ~~(Szamarmacska~~ (Szamarmacska istállózás") nyilt pályázat van hirdetve.

(népszerű" munka.)

~~Bud~~ A pályamunkák a M. T. Akademia főtitkári hivatalához (nem a főtitkári nevére) czímezve beküldendők be.

Budapesten 1883 dec. 17.

83

17

679
1883

Nagyságos Dorsor úr!

A M. T. Akademia könyvkiadó vállalata nevében hozzám intézett becses föl-
fölitására, Bide Pál „A nör joga"
című művének próbafordítására vo-
natkozólag, van szerencsém tisztelettel
jelenteni, hogy a próbafordítást jö-
vő, január hó közepéig bevolgáltat-
tom.

Kiváló nagyrabecsülésem kifejezése
mellett maradok

Nagyságodnak

Kész szolgája

Surány dec. 18. 883.

Kaeziánybéza.

18

Nagyméltóságú M. K. Minister Elnök úr!

A M. T. Akadémia mai napi ülésében felolvasta Nagyméltóságodnak f. évi december 15-én 4068 szám alatt a M. T. Elnökhöz intézett átiratát, a melyben értesítni méltóztatik a Tavaszi / hozzá nobl. Stummer Ágost nagyboldogi által Excellentiádnak, valamely Koronaőrdesir czélra fordítandó évjáradék fordítás végett, rendelkezésére bocsátott összeg fontnyi összegét a M. T. Akadémiának elhunyjokra, oly kikötéssel, hogy:....

Az Akadémia Excellentiád ~~határozat fogadta~~ ezen jelentéseny adományát, ~~és~~ / Excellentiádnak ~~azzal~~ az Akadémia iránti, ~~legjobban kitüntetett~~ jóakaratáról ~~és~~ ~~erőteljéről~~ meggyőződése ~~határozat~~ fogadta nemes, erőteljéről által sugalmazott elhatározásából / kifolyólag fogadta, és megbízott, hogy ezen az Akadémia köszönetét Excellentiádnak kösse.

tés

tevékenységét

/ melyet ennek hasznára gyarapítja ~~jelentékeny~~ nagy összegekkel az elhunyt úrnak,

~~Kedvelt~~
~~Kedvelt~~
Tisztelettel vagyok, hogy az
~~alapítandó~~ akadémiai Excellentiád
ki kitüntető elismerő véleményét
az alap, alapítványi tőke összegéről, és annak Tekintetes Stemmel
Fogalmi egyéb[illegible] . . . . Egyet mással is közlöm.

Nagyságos úr!

A M. K. Mennyeiselnök úr
Ő Excellentiája . . . . . .

680
~~593~~
1883.
Ö. ü. dec. 18.

~~Folyamodványomnak ismertetése~~ Nagy-
ra b. Akadémiai ezen jeles-
kedő adományát vagy a
Mennyeiselnök úrnak, mint
Nagyságodnak is ~~a hálás~~ hálás
~~szívből~~ köszönetét tolmácsolgyam.

Egyszersmind van
tisztelettel szerencsém, a 10000 forintnyi adomány,
Men. Elnök úr Excellentiája kivánt
szerint mint
Nagyságod . . .

Y megbízom, hogy

Rövid úton arról értesültem, hogy a magyar tudományos Akadémia I. igazgatósága kívánná az Akadémia kiadványainak egy-egy példányát a magy. Kir. miniszterelnökség könyvtára számára díjmentesen folyó tatólagosan megküldeni.

A magyar tudományos Akadémiza ezen becses ajánlatát a m. Kir. miniszterelnökség csak is hálás köszönettel vehetvén, van szerencsém a t. főtitkári hivatalt értesiteni, hogy ily ajánlat köszönettel elfogadtatnék.

Kiváló tisztelettel

Budapesten, 1883 évi. deczember hó 19-én

Tarnóczy István
miniszteri tanácsos

A magyar tudományos Akadémia
t. főtitkári hivatalának

Érk. dec. 21. 1883.

601. 681

Mun Elnök

Kormányzó

Megelőlni mi van
Megtudva.

Érk. dec. 21. 1883

~~604.~~

682

A Magyar Földhitelintézet
Pénztárának.

Ide csatolva 50 forintot küldök át, oly kéréssel, hogy azt mint Budenz József r. tag gyűjtését a M. T. Akademia alapítványai közök külön kezelt Reguly-alapban csatolni méltóztassék.

Bpest 21/XII.

Nagyságos úr!

Szerencsém van értesíteni, hogy a Reguly-alap javára beküldök 50 forintot a Magyar földhitelintézéshez átteszem.

Fogadja ...

Bpest 21/XII

Bpest 1883. Dec. 20.

Igen tiszteltt Főtitkár úr!

Van szerencsém imitt megküldeni 50. forintot, a Reguly-alap öregbitésére, — mely összeg az év folytán alkalmi gyűjtésekből nálam összeseperedett.

Kiválá tisztelettel

Budenz József

Nagyméltóságú Lónhart Ferencz erd.
Püspök Úrnak
Gyfehérvár.

Nagyméltóságú Püspök Úr!

Van szerencsém a gyfehérvári Batthyány-könyvtár tulajdonát képező ugynevezett Döbrentei-codexet, melyet ~~Nagyméltóságod~~ az M. T. Akadémiának (lemásolás végett) készséggel rendelkezésére méltóztatott bocsátani, ide mellékelve oly kéremmel visszaküldeni, hogy az arról kiállított tértivény visszaküldése iránt intézkedni kegyeskedjék.

Midőn a nevezett kodex használat végett szíves átengedéséért az Akadémia köszönetét kifejezem, megragadom az alkalmat mély tiszteletem nyilvánítására.

Budapest, 1883. dece. 22.

683
605
1883

22

Hagyatéki főleltár

Felvétetett általam Görgei István budapesti kir. köz-
jegyző által az alul megírt helyen és napon; a
tekintetes budapesti kir. Törvényszéknek mint ha-
gyatéki bíróságnak 1883. évi Decemberhó 22. napján
3329/1883 szám alatt kelt végzése folytán; – a Bu-
dapesten 1883. évi November hó 30án végrendelet
hátrahagyása mellett elhalt néhai Lsikova
György úr hagyatéka tárgyában.

Jelenlévők: Alulírottak.

Folyó sz. db. sz.	A tárgy megnevezése	Becsértéke egyenként összesen Frt kr.	Frt kr.
	A. Cselekvő állapot.		
	I. Készpénzben:		
1.	Az 1884. Január 2án felvett s illetve ugyanaz év Január 18án befejezett hagyatéki részlet-főr 1. tétele alatt felvett bankjegyek és 2-8 tételei alatt felvett különféle pénznemek		261 50
2.	Ugyanazon részletárban 9-134. tételek alatt felvett ingók befolyt vételára, az ezen hagyatéki ügyben 1884. Február 18-20ai felvett árverési jegyzőkönyv szerint		358494
	Oldal		384644

Folyó sz	db sz	A tárgy megnevezése	Becsértéke egyenként Frt kr	összesen Frt kr	Folyó sz
		Áthozat		384644	
3.		Azon hagyatéki tárgyak vételára, amely tárgyak csakis a január 18-iki árverés alkalmával lederíttek fel és egyúttal megbecsültetvén adattak el; az említett árverési jegyzőkönyv 248. 249. 250. 251. 252. és 254-260. lévén tetei szerint		2460 387104	
		II. Ingókban Rákoson:			
4	1	egy puhafa ócska ágy		150	
5	1	egy ócska fa szekrény		150	
6	1	egy ócska csikos szövetü pamlag		2—	
7	1	egy ócska fényezett egyajtós szekrény		3—	
8	1	egy ócska fényezett kétajtós puhaszekrény		4—	
9	1	egy ócska könyvszekrény 2 üvegajtóval		6—	
10	1	egy ócska fényezett ágy		2—	
11	1	egy ócska négyszögletü asztal		2—	
12	2	Két ócska karszék és 3 szék		6—	
13	1	egy ócska fényezett kis mosdó szekrény		2—	
14	1	egy fényezett egyajtós puha szekrény		6—	
15	1	egy arany keretü fali tükör		4—	
		Oldal		40—	

Folyó sz.	db. sz.	A tárgy megnevezése	Becsértéke egyenként összesen: Frt kr.	Frt kr.
		Átvitel		40 —
16	1	egy fényezett kétajtós, puha- szekrény		10 —
17	2	két fényezett ágy		10 —
18	1	egy " mosdószekrény		4 —
19	1	egy " trumeauszekrény		5 —
20	1	egy " 4szegletü kisasztal		1 —
21	1	egy pamlag, két karszék és négy szék		25 —
22	1	egy arany keretü nagy fali tükör, hibás		8 —
23	1	egy nagy fényezett kihuzó asztal		15 —
24	1	egy fényezett kredenc szekrény állványnyal		16 —
25	2	két fényezett étalgère		4 —
26	2	két fehér asztal és két pácos falócza, puhafából		10 —
27	2	két Thonet-féle karszék és nyolcz szék		15 —
28	1	egy pamlag és négy karszék bársony világos plüsch-sel bevonva		30 —
29	1	egy fényezett pamlag asztal		6 —
30	1	egy trumeau asztalka		2 —
31	1	egy nagy karszék bőrrel bevonva		3 —
32	2	két fényezett egyajtós puha- szekrény		20 —
		Oldal		224 —

Sorszám	db.	A tárgy megnevezése	Becsértéke egyenként összesen Ft kr.	Ft kr.	Sorszám
		Átvitel	224 —		
33	1	egy fényezett ágy	9 —		56
34	1	egy fényezett mosdószekrény	6 —		57
35	4	négy fényezett kispolcza	1 20		58
36	1	egy fényezett ágy	4 —		59
37	1	egy fényezett kis éjjeli szekrény	1 —		
38	1	egy ócska pamlag	5 —		60
39	1	egy kis asztalka	1 —		61
40	1	egy puhafa könyvszekrény állványnyal	10 —		
41	1	egy fényezett ágy	10 —		
42	1	egy fényezett négyszegletü apstal	3 —		
43	1	egy ócska karszék	1 50		
44	150	százötven darab különféle ócska könyv és folyóirat	10 —		
45	1	egy puhafa fehér mosdó apstal	3 —		
46	1	egy ócska álló puhatartó	— 50		6
47	1	egy ócska fényezett brumean szekrény	2 —		
48	1	egy puhafa kétajtós szekrény	2 —		
49	1	egy lisztláda puhafából	1 50		
50	1	egy tojásos állvány	1 50		
51	1	egy ócska éjjeli szekrény	— 50		
52	1	egy puhafa szekrény állványnyal	3 —		
53	1	egy rosta	1 —		
54	3	három falócza az udvarban	2 —		
55	2	Két puhafa pad a veranda alatt	3 —		
			305 70		

Sorszám	db.	A tárgy megnevezése	Becsértékek egyenként összesen Frt kr.	Frt kr.
		Átvitel	30570	
56	2	Két káda	3 —	
57	2	Két kis facedény bornak	1 —	
58	1	egy öntöző kanna	2 —	
59	2200	Kétezer kétszáz liter fehér bor saját termés	88 —	
60	18	tizennyolcz db. boros hordó	40 —	
61	3	három kis piros hordó	1 —	440 70

III. Értékpapirokban:

Az örökhagyó halála napján vagyis 1883. November hó 30-án jegyzett s a budapesti közlöny-ben kihirdetett árfolyam szerint:

a.) A magyar földhitel-intézetnél örökhagyó által letéve:

62 100 száz darab 100ftos névértékü „magyar keleti vasút-pénzvény államkötvény", melyeknek számjai: 5393. 11119. 12004. 21144. 21145. 38975. 41289. 62293. 62460. 62563–62566. 62571–62576. 62789. 62790. 63102–63104. 63111. 63170. 63273–63278. 63313–63315. 63600. 63738–63741. 63930–63934. 64007–64014. 64023–64026. 68834. 69035–69037. 69754. 81329–81333.

Sorszám	db.	A tárgy megnevezése	Becsértéke egyenként ősszesen ft kr.	ft kr.
		81336-81350. 85039-85042. 97393-97396. 98788-98797; 97 ftnyi árfolyammal számítva	9700 —	
250		1884. január 1-én lejáró jelvényekkel.	9600	
63.	2	két db. 5%-os, 5000ftos névértékű „magyar jelzálog hitelbank záloglevél", melyeknek számjai: 618 és 619;		
		98⅛ ft árfolyammal számítva	9812 —	
250		1884. január 1-én lejáró jelvényekkel	~~10870~~	
64	18	tizennyolcz darab 5%-os, 1000ftos névértékű „magyar jelzálog hitelbank záloglevél", melyeknek számjai: 3769-3771. 3919. 3920. 3922-3926. 3928-3935;		
450		98⅛ ft árfolyammal számítva	17661 60	
65	10	tíz darab 5%-os, 1000ftos névértékű „magyar kereskedelmi bank záloglevél", melyeknek számjai: 1268. 1269. 1318. 1319. 1373-1378;		
		99 ftnyi árfolyammal számítva	9900 —	
250		1884. febr. 1-én lejáró jelvényekkel		
66	9	kilencz db 4%-os 1000ftos névértékű magyar aranyjáradék kötvény		
215		87 fő 10 krnyi árfolyammal számítva	7839 —	
		91. 90. Oldal	54912 60	

Folyó sz.	db-a	A tárgy megnevezése	Becsértéke egyenként	összesen
			ft kr.	ft kr.
		Áthozat		54912 60
		1884 Január 1-én lejáró fizetésekkel		
67	2	két db. 4%-os 500 ftos névértékű „Magyar aranyjáradék kötvény".		
60		87/10 kmyi árfolyammal számítva		871 —
		1884 Január 1-én lejáró fizetésekkel		
68	20	húsz db. 5%-os 1000 ftos névértékű „Budapest fővárosi kölcsönkötvény", melyeknek számjai: 2417-2436;		
500	98.50	96/75 kmyi árfolyammal számítva		19350
		1884 márcz. 1-én lejáró fizetésekkel és		
69	10	tíz db. 6%-os 1000 ftos névértékű „Budapest fővárosi kölcsönkötvény", melyek számai: 687. 1638. 2110. 2163. 2454. 2455. 2621. 2684. 2685. 2856.		
200		104/75 kmyi árfolyammal számítva		10475 —
		1884 január 1-én lejáró fizetésekkel		
10		tíz db. 6%-os 500 ftos névértékű „Budapest fővárosi kölcsönkötvény", melyeknek számai: 590. 1143. 1718. 1720. 1753. 2517. 2691. 2740. 2962. 2963		
125	106	104/75 kmyi árfolyammal számítva		5237 50
		1884 Január 1-én lejáró fizetésekkel		
70	10	tíz db. 500 ftos névértékű „magyar		
450		kereskedelmi bank részvény".		
	616	594 ftnyi árfolyammal számítva		5940 —
		1884. márcz. 1-én lejáró fizetésekkel		
		Oldal-		96786 10

Sorszám	db.	A tárgy megnevezése	Becsértéke egyenként összesen Ft kr.	Ft kr.
		Áthozat		9678610
71	5	öt db. 300 ftos névértékű „Pannonia viszontbiztositó társaság részvény; 925 ftnyi árfolyammal 1884 jul. 1-én lejáró szelvényekkel		4625 —
72	5	öt db. 200 ftos névértékű „Egyesült Budapesti fővárosi takarékpénztár" részvény; 473 ftnyi árfolyammal 1884 april 1-én lejáró szelvényekkel		2365 —
73	6	hat db. 200 ftos névértékű „Wiener Versichcrungs-Gesellschaft" részvény; 200 ftnyi árfolyammal 1883 évi osztalék szelvényekkel		1200 —
74	4	négy db. 1000 ftos névértékű „Pesti hazai első takarékpénztár" részvény; 4520 ftnyi árfolyammal 1883 osztalék szelvényekkel		18080 —
75	10	tiz db. 1000 ftos névértékű „Első magyar általános biztositó társaság" részvény; 3040 ftnyi árfolyammal számitva 1884 Julius 1-én lejáró szelvényekkel		30400 —
76	5	öt db 5 ftos névértékű „magyar vörös kereszt egylet sorsjegy, melyek. nek számjai: 292/35. 292/36. 649/47 671/84 2344/82; 6 f 30 ftnyi árfolyammal számitva		31 50
		Oldal		153487 60

Sorszám	db.	A tárgy megnevezése	Becsértéke egyenként írásban Frt kr.	Frt kr.
		Áthozat		15348760
		b, Örökhagyó pénztárában:		
77	1	egy db. budai sorsjegy; 27190 szám; 40 frt névérték		38 –
78	1	egy db. 40 frtos névértékü Pálffy sorsjegy; 4440 szám		35 –
79	1	egy db. 40 frtos névértékü Clary sorsjegy 9579 szám		37 –
80	3	három db 10 frtos névértékü Keglevich sorsjegy; számjai 13984. 57011. 66487; 17/50 kr. árfolyammal		5250
81	2	két db. örödrész 1864. ofztrák államadóssági kötvény, 50 frt névértékü, 1948 sorz. 3 sz. I. és II. pénzl. 170 frt 50 árfolyammal		341 –
82	2	két db. 50 frtos névértékü m. k. 1870. évi nyeremény-Kölcsön-pészjegy, 5322 sor. 41 szám I. és II. rész à 113/75		22750
83	1	egy db. Tisza-szegedi nyer. köl. czim sor 0768 szám 064 1884 april 1-i lejáró szelvényekkel		11025
84	3	ennek három lejárt szelvénye à 2		6 –
85	1	egy db. Magyar földhitelintézeti 209 számú alapitványi okirata 5000 frt aláirt alapitói ősregből kifizetett		
		Utóbb		15433485

Folyó p. db. n.	A tárgy megnevezése	Becsértéke egyenként Ft kr.	Ft kr.
	Áthozat		154334 85
	1/10 = 500 forról		500 —
	Szelvénye 8 db. melyek lejár 1884 Január 1-én		
	Megjegyzés: Ezen 500 ft csak akkor visszatérítik vissza, ha az alapítók közgyülése ezt határozatilag engedélyezi; ellenkező esetben az alaptőke javára elvész.		
86 1	egy darab Kisbirtokosok országos Jelzálogbitelintézete 263 számú alapitványi okirata 5000 ft aláirt alapitói összegből befizetett 1/10 = 500 forról		500 —
	Szelvénye 33 db. melyek lejár 1884 Julius 1-én		
	Megjegyzés: Ugyanaz a feltételes visszafizetés esete, mint az előző számnál.		
87 2	Két darab Balaton gőzhajózási társasági törzsi pészvény 13 és 14 számmal.		
	Közbudomásra értéktelen.		155334 85

Folyószám.	A tárgy megnevezése	Becsértéke egyenként összesen	
		frt kr.	frt kr.
	IV. Magánosok elleni követelések.		
88.	Radocza János vételári hátralék tartozása az 1873 November 27-én kelt pákosi adásvételi szerződésből, 1876 febr. 20-án kelt országos egyességből, 1876 május 4 és 1876 octóber 1-én kelt pótl. szerződésből; zálogjogilag bekebelezve a Budapest fővárosi pesti részre 7687. 5345. 7618. 7611. 7590. 7589. 7588. 7587. 7586. 7585. 7584. 7583. 7582 és 7581 betétszámú telekjegyzőkönyvekben; tőke-maradék		6443 94
	Ennek 6% kamatja 1882 évi Nov. 4-től 1883 november 30-ig vagyis örökhagyó halála napjáig		414 45
89	Konstinger György vételári hátralék tartozása a ugyanazon okiratok alapján; zálogjogilag bekebelezve Budapest fővárosi pesti részének 7678. 5339. 5343. 7664 és 7657. betétszámú telekjegyzőkönyvekben; tőkemaradék		7700 –
	Ennek 6% kamatja 1883 oct. ber 1-től 1883 nov. 30-ig		77
	Oldal		14635 34

Folyó sz. főkv. sz.	A tárgy megnevezése	Becsértékek egyenként összesen Frt kr.	Frt kr.	Folyó
	Átkozat		1463539	
90.	Márkus Ignácz vételár hátralék tartozása ugyanazon okiratok alapján; zálogjogilag bekebelezve: Budapest főváros pesti részének 5336 helyrajzi számú telekjkönyvében; tőke hátralék		11747 –	
	Ennek 6% kamatja 1876 május 1től 1883 november 30ig		534485	
91	Dr Artner Kálmán vételári hátralék tartozása ugyanazon okiratok alapján; zálogjogilag bekebelezve Budapest főváros pesti részének 7682/fő/, 5338. 5340. 7674. 7672. 7673. 7670. 7671. 7669 7609 és 7600 helyrajzi számú telekjegyzőkönyvében, tőke hátralék		9645	
	Ennek 6% kamatja 1873 novemb. 1től - 1883 novemb. 30ig		5835 23	
92.	Dr Hajasik Samu budapesti ügyvéd vételári hátralék tartozása; tőke		23503	
	Ennek 6% kamatja 1883 nov. 16tól 1883 novemb. 30ig		56	
	Dr Artner Kálmán által bírói lépések stadiumában. –			
93	Néhai Natter Zsuzsanna Bó-			
	Oldal		47443 06	

Sorszám	A tárgy megnevezése	Becsértékek egyenként összesen	
		Frt kr.	Frt kr.
	Átvonat		47443 06
	dr István né vételárhátraléka tartozása, tőkében	16003	
	Ennek 6% kamathátraléka 1882 April 19-től 1883 november 30-ig	1552	
	és perköltség	1346	
	Dr Artner Kálmán által bírói lépések stádiumában.		
94	Nagy Imre m. kir. curiai bíró kölcsönkötvénye; kelt 1879. decbr. 10-én 500 frtról; de a kötvény hátára írt örökhagyói saját-kezű feljegyzés szerint 1881 Januar 2-án történt 200 ftnyi tőkerészfizetés után csak	300 —	
	Ennek 6% kamatja 1882 december 10-től - 1883 novbr 30-ig	1750	
95	Dr Artner Kálmán ügyvéd kölcsönkötvénye; kelt 1876. Junius 2-án	5000 —	
	Ennek 6% kamatja 1876. máj. 1-től 1883 novbr 30-ig	2275 —	
96	Tóth Lőrinc m. kir. curiai bírói kölcsönkötvénye, kelt 1873 Május 22-én	5000 —	
	Ennek 6% kamatja 1883 novbr. 22-től 1883 novemb. 30-ig	664	
	Által		6023121

Folyószám	A tárgy megnevezése	Becsértéke egyenként összesen Frt kr.	Frt kr.	Folyó
	Áthozat		6023121	
97	Dr Kakody Tivadar tanár Kölesönkötvénye; kelt 1883 oct. 19-én		5000 —	
	Ennek 6% kamatja 1883 oct. 19-től 1883 novbr. 30-ig		3403	
98	Lajos Gyula min. hivatalnok Kölesönkötvénye; kelt 1883 octóber 9-én		500 —	
	Ennek nincs kamatja kikötve.			
99	Vincze Miklós Kölesönkötvénye; kelt 1875. okt. 4-én 800 frtról, hátára jegyzett 600 frt lefizetése után még		200 —	
	Ennek nincs kamatja kikötve			
100	Varga Emil jelenleg tábornok és temesvári dandárnok mint főadós és ennek anyja mint keres Kölesönkötvénye, kelt 1873. octóber 23-án; zálogjogilag bekebelezve az Aradvárosi 772. számú felekjkönyvben		19000 —	
	Ennek 6% kamatja 1883 septemberi 4-től 1883 novbr. 30-ig		2742	
101.	özv. Kapszy Samáriné szül. Samárits Borbála Kölesönkötvénye; kelt 1875. okt. 6 illetve 1878 majus 13-án 1000 + 1000 frtról; de hátára jegyzett 1500 frtonyi			
	Által		8523766	

Folyó sz.	db. sz.	A tárgy megnevezése	Becsértéke egyenként	összesen
			frt kr.	frt kr.
		Áthozat	8523766	
		visszafizetés után még	500 —	
		Kamat nincs kötelezve		
102		Heim József pécsi lakos kölcsöntartozása, irás nélkül 1000 frt. — Allutiri végrendeleti pótlólag kötelezvényt állíttott ki 1884 Január 31-én	1000 —	
		Kamat nincs kötelezve. Lejár 1885 jan. 31-én		
103a,		Schád János Tolna megyei Sár-Szt. Lőrinczi lakós kölcsönkötvénye, kelt 1882 január 17-én 300 frtról, 12 egyenlő pénzletben 25 ftjával, fizetve 5 pénzlet, tehát tőke-hátralék	175	
		Kamat 5% 1883 máj 30-tól 1883 novbr. 30-ig	4 37	
103b,		Örökhagyó táblai tanács-elnöki nyugdíjhátraléka 1883 október és november hóra. Adólevonásával	270 —	8718703

V. Kétes behajthatóságúak

miért is ezek egyelőre rovaton belül feltároztatnak:

104		Kelemen Kajetán budapesti ügyvéd és neje szül. Kiss Emma egyetemleges Kölcsönkötelezvénye Kelt 1882 márcz. 16-án	2999 frt. —
		Kamat 6% 1882 márcz. 16 óta — 1883 novemb. 30-ig . . .	3069.66
		Lejárat bizonytalan	3066

Folyó szám	A tárgy megnevezése	Becsült egyenként összesen		Folyó
		frt kr.	frt kr.	
105	Kelemen Kajetán kölcsön. Kötvénye. Kelt 1882 Junius 4én egy darab kisorsolási kötvény társasági pénzben felül. Találtatás kori árfolyam szerint		200 f. –	
	Ennek 6% kamatja 1882 junius 4től 1883 végéig		17/96	
106	Lejárt Kelemen Kajetán á reje fizk. Ki emma kölcsönkötvénye, egy darab, kelt 1882 jul 18 ...		1000 f. –	
	Ennek 6% kamatja 1882 julius 8tól – 1883 végéig ...		83.74	
107	Lejárt. Kelemen Kajetán kölcsönkötvénye, Kelt 1882 aug 23án		750 f. –	
	Ennek 6% kamatja 1882 augusztus 23tól 1883 végéig		22. –	
108	Lejárt. Kelemen Kajetán kölcsönkötvénye, kelt 1882 dec 22én ...		400 f. –	
	Ennek 6% kamatja 1882 december 22től 1883 végéig		22. –	
109	Lejárt. Kelemen Kajetán kölcsönkötvénye, kelt 1883 april 5én		1000 f. –	
	Ennek 6% kamatja 1883 april 5től 1883 végéig		4. –	
			3552 49	

Folyó sz. db. sz.	A tárgy megnevezése	Becsértéke egyenként összesen Frt kr.	Frt kr.	Folyó

105 Kelemen Kajetán kölcsön-
kötvénye, kelt 1882 Junius 4-én egy
darab becsi biztositó társasági
részvény felöl, halálozás kori
árkelet szerint 200f.-
Kamat nem jár.
és Készpénz 200ftról 200.-
Ennek 6% Kamatja 1882 junius
4 óta 1883 novbr 30 ig 17/96

Lejárt

106 Kelemen Kajetán á neje szül.
Kis Emma kölcsönkötvénye, e-
gyetemleges, kelt 1882 jul. 8 ... 1000f.-
Ennek 6% kamatja 1882. julius
8 óta - 1883 novbr 30 ig ... 83.74

Lejárt.

107 Kelemen Kajetán kölcsöntar-
tozása, Aussecből 1882 aug. 25-én
kelt levelében elismerve ... 150f.-
Kamat nem jár. Lejárt.

108 Kelemen Kajetán kölcsönkötv-
vénye, kelt 1882 decb 22-én ... 400f.-
Ennek 6% kamatja 1882 december
22 óta - 1883 novbr 30 ig 22.-

Lejárt.

109 Kelemen Kajetán kölcsönkötvénye
kelt 1883 april 4-én 100f.-
Ennek 6% kamatja 1883 april 4-től
1883 novbr 30 ig 4.-

35242

...kr.	Folyó sz. db. sz.	A tárgy megnevezése	Beosztások egyenként összesen Ft kr.	Ft kr.
		Lejárt.		
	110	Kelemen Kajetán és neje szül. Kis Emma kölcsönösítvénye e-		
		gyetemleges, kelt 1883 évi Ju-		
		lius 28án		1500.-
		Ennek 6% kamatja 1883 évi julius		
		28tól 1883 nov. 30ig		30.-
		Lejárt		
	111	Kelemen Kajetánnak Görből		
		1883 octóber 3ról örökhagyóhoz írt		
		póstai levele, neki oda kölcsön		
		kiadott 150fról		150.-
		Kamat nem jár. Lejárat nincs		
		kifejezve.		
	112	Majthényi Ferdinandnak		
		örökségi követelése néh. Majthé-		
		nyi Pál hagyatéka ellen, mely		
		örökséget Majthényi Ferdinand		
		1875. julius 11én kelt végrendelé-		
		vel Balassa Istvánra, ez pe-		
		dig 1877. május 14én kelt enged-		
		ményével Lisivora Györgyre ru-		
		házott át.		
		Az engedményre kiírói bizony-		
		latkép fel van jegyezve, hogy:		
		„Ezen engedményben foglalt		
		követelésre a Miskolczi kir.		
		törvényszék mint úrbéri hatóság-		
		nak 5823/82 és 14600/82 sz. végzé-		

36922 + 2514 / 6436

Folyó szám	A tárgy megnevezése	Becsértéke egyenként forint		Folyó
		frt	kr.	

se folyában kifizettetett 304/
10 kr. Miskolczon 1882 márcz 22-én
Fancsika Istvánn ék. kir. főpénz-
biró." — Ez lábajelvánn a 2036 frt
engedményi ösztékből fenáll — 1731/90
Kamat nincs kikötve.

113 Erdőg Lajos ormósárii lakos
kilsönkötöttemje; kelt 1875. Ja-
nuár 13-án. Fizetendő 8 évi pén-
zlekekben . . . . . 3200 f.—
Kamat nincs kikötve. Nem
fizetett semmit. Lejárt 1883 évi
Január 13-án

114 Medveczky Béla m. kir.
honvéd-altzadbiztos kölsönköt-
vénye, kelt 1881 április 5-én, mely-
fizetendő 1882 évi julius 1-ső nap-
ra 25 frtjával, tehát 80 havi pén-
zlekekben, mely havi pénzlekek
lefolyása czélt 1889 február 1-
jén le . . . . . 2000 f.—
Kamat 5% 1881 ápr. 5-től 1883 évi
Novemb. 30-ig 258.31
Biztosíték kéri pótlagul az Első
magyar általános biztosító
társaság 4265 számú élet-biz-
tosítási kötvénye, 1000 frtra fel-
é, melynek azonban jelenlegi
é 3/65 havi díjrészletek pedig

Folyó sz. db. sz.	A tárgy megnevezése	Becsértéke egyenként Frt kr.	összesen Frt kr.

1880 september 11-től fogva Zsivora György úr özvegye és ennek halála óta - pedig a jog oda vesszen a végrendeleti végrehajtó fizeti tovább. - Tehát a 2000 ftom felül még Medveczky Béla tartozik a fenti biztosítási Kötvény után helyette az örökhagyó által fizetett 40 havi díjrészlet fejében à 3 f 85 154 f. -

115. Báró Puteani Ödön kölcsönkötvénye, kelt 1882 apr. 1-én ... 500 f. -
Kamat nincs kötelezve.

116 Báró Puteani Ödön visszafizetési kötelezettségét tartalmazó nyugtája, kamat nélkül ..... 50 f. -

117 Hajnik Béla kölcsönkötvénye, kelt 1882 márcz. 23-án ... 1540 f. -
Kamat nincs kikötve
Visszafizetés határozatlan

118 Hajnik Béla kölcsönkötvénye kelt 1882 octobr 29-én ... 500 f. -
Kamat nincs kikötve
Lejárt 1883 Január 1-én

119 Worbesz Sándor budapesti volt üveges kölcsönkötvénye, kelt 1877 sept. 4-én 250 ftról. Üveges mun-

Sorszám	A tárgy megnevezése	Becsérték egyenként összesen		Sorszám
		Ft kr.	Ft kr.	

kával lenvolgált 1ft 80 kr.-;
fönáll 248ft 20
Kamat nincs kikötve. - Adós
fönkre ment

120 Torkos Lászlóné szül. Balassa Emilia, Torkos Ludovika és Torkos Ida kölcsönkötvénye; kelt 1878 Julius 22-én egyetemleges . . . 553ft. -
Ennek 6% kamatja 1878 Julius 22-től 1879 aug. 21-ig mint fizetés napjáig

121 Torkos Lászlóné szül. Balassa Emilia, Torkos Ludovika és Torkos Ida egyetemleges kölcsönkötvénye, kelt 1878 november hó 1-én . . . . . 303ft. -
Ennek 6% kamatja 1878 nov. 1-től 1879 évi aug. 21-ig mint fizetés napjáig

122 Ugyanazon három lilgy helyett az örökhagyó ugyanazon fennálló-fele kamatot, mint az előző két kötvény szerint is fizette további félévre, de kötelezvényt felőle nem kapott főtök. Bevezetve találtatik az örökhagyó 1879 évi főkönyve 121 lapján 1879 aug. 21-én . . . . 303ft.
De minthogy ugyanott örök-

Folyó sz.	db. sz.	A tárgy megnevezése	Becsértékek egyenként összesen Ft kr. Ft kr.
		hagyó saját kezétől ez találtatik beírva, Aug. 21. tartozását lef. 1100f.- a bevételi rovatba kivetve, amely 1100fr visszafizetés körülbelül megfelel a fönti három tartozási összegnek: Köztük a 120 és 121 tételbeli két kötelezvény tőkéjének; emiélfogva ezen utóbbi három követelés megszüntnek tekintendő és különösen a 120 és 121 tételü két kötelezvény az adósok részére visszaadandó. Nemcsak, de volt valamennyi követelési összeg mely az örökhagyó főkönyvébe 1879 aug. 21-ét megelőzőleg Torkos László és a fönttirt Torkos hölgyek terhére van beírva, kiegyenlítettnek tekintetnek.	1159
123		Torkos László kölcsönkötvénye; kelt 1880 febr. 9-én	3240f.-
		s ennek 6% kamatja a 1880 febr. 9-től 1883 nov. 30-ig	745f20
124		Torkos László kölcsönkötvénye; kelt 1881 febr. 23-án	2800f.-
		Kamat nincs kikötve	
125		Torkos László kölcsönkötvénye kelt 1881 okt. 20-án	800f.-
			8744

Sorhyó sz. db. sz.	A tárgy megnevezése	Becsértéke egyenként összesen Frt kr. Frt kr.	Sorhyó

Kamat nincs kikötve

126 Torkos László kölcsönkötvénye
Kelt 1881 novemb. 8-án . . 700f.–
Kamat 6% 1881 novemb. 8-tól–
1883 novb. 30-ig 84f.–

1. Megjegyzés. A 123-126 tételek alatti kötvények egyeznek az 1880 és 1881-i évi főkönyvek 82 jelzetve 86 lapjain létező bejegyzésekkel.

2. Megjegyzés. A 123-126 tétel alatti követelésekkel szemben áll Torkos László úr által bejelentett állítólagos ellenkövetelése, mely ezen tétel összegének kiegyenlítésére fog tekintetbe vétetni.

127 Dr. Altner Kálmán pétdárihátraléktartozása az 1873 novemberben 27-én kelt pákosi adásvételi szerződésből, 1876 febr. 20-án kelt perlekedési egyességből, 1876 május 4 és 1876 október 1-én kelt pótszerződésből: tőke-maradék . . . 9345f.–
Ennek 6% kamatja 1873 novemb. 1-től 1883 nov. 30-ig 5653/68
E követelés jónállása kétes azért, mert egyfelől a 677/1884 sz. végzés függőben tartása szerint csak

Sorszám	A tárgy megnevezése	Becsértéke egyenként számítva Ft kr.	Ft kr.

a 14097/76 sk. sz. Körvénynek hibás
kitételéből maradt ki a zálog-
jogok közül, de a Körvény ma-
ga és alapjai 9645 és 9345 ftra
szóllnak: miért adós el nem
ismeri e 9345 ft fennállását. –

VI. Behajthatlanok:

128 Néhai Rákóczy János kölcsön-
kötvénye, kelt Pesten 1846. Junius
19-én 300 ft pengőről . . . . 315 f. –
Kamatja 6% 1846 Junius 19-től 1853 nov.
30-ig . . . . – 699.30
Elévült tőke és kamat. Adós va-
gyontalanul elhalt.

129 Néhai Thordai Ákos Elek cs. kir.
pénzügyi tanácsos kölcsönkötvénye,
kelt Pesten 1855 augustus 9-én 1000
pengő forról . . . . . 1050 f. –
Kamatja 6% 1855 aug. 9-től 1863
novemb. 30-ig . . . . 1764 f. –
Adós vagyontalanul elhalt.

130. Szekulics Szidónia kölcsön-
kötvénye, kelt 1859 sept. 30-án 200 f. –
Kamat nincs kikötve
Adós földalálhatlan

131 Dániel Antal kölcsönkötvénye, kelt
Pesten 1861 majus 25-én . . . . 70 f. –
Kamat nincs kikötve

Sorszám. db.sz.	A tárgy megnevezése	Becsértéke egyenként összesen		Sor
		frt kr.	frt kr.	

Adós földbirtokában.

132 Frankl Gábor elismervénye, kelt Pesten 1862 nov. 7én 200f.-
A kölcsön jogczíme hiányzik az irásban. - Kamat nincs kikötve. - Adós földbirtokában.

133 Néhai Tatay Pál 3 rendbeli váltó elfogadványa, Szivos György rendeletére Kovacs György által kibocsátva u. m:
a Kelt 1870 márcz. 21én 800f.-
b " 1870 novemb. 21én . . . 520.-
c " 1871 márcz. 21én . . . 420.-
Az utóbbi két váltó csak az előbbiek takarékpénztári péntörlesztések mellett prolongatiói. -
Áll 800f.-
Váltójogilag elévült. -
Adós vagyontalanul tébolydában halt el.

134. Péter István két rendbeli levele. Keltek Fülekon 1878 apr. 19én 24én; melyek szerint az Aszódi gymnasiumban tartozásban maradt landij- és téppénz megfizetésére 66 ftot kért és kapott örökhagyójától 66f.-
Kölcsön jogczíme nincs kifejezve.
Kamat nincs kikötve.

Folyó sz. alatt.	A tárgy megnevezése	Becsértéke egyenként összesen Ft kr. Ft kr.

135. Szigethy Gyuláné szül. Szalay Erzsinek 1882 márcz. 6-án kelt elismervénye, atyjának Szalay Zsigmondnak postai levelein, 3 bostrok, pecsetek, fordításaiból visszafizetni magát kötelezi . . . 300 f. -

136 Nedeczky István kölcsönkötvénye; kelt 1877 jun. 18-án 4650 f. - A

Kamatja 6% 1877 jun. 18-tól - 1883 november 30-ig . . . . . 1789. - 6439 1107

Visszafizetési kötelezése feltételes. Fedezetül: Posszert Gyula budapesti ügyvédnek mint Nedeczky István meghatalmazottjának engedménye, oly 50 holdi földre vonatkozó, melyet Rehmen Kajetán lekötött Nedeczky István javára a peremyéki földben kihasítandó ügyvédi díjából, melyet Rehmen Kajetán egy kisujszállási és egy Karczagi közlegelő-arányosítási per megnyerése esetére maga részére zsebelt. Kelt amaz engedemény 1879 Julius 1-én. Nedeczky teljesen aggyontalan.

137 Nikai Balassa István ügyvédi kötelezvénye, kelt 1877 évi febr. 16-án . . . . . 1500 f. -

Folyó sz.	db. sz.	A tárgy megnevezése	Becsértéke egyenként	összesen
			frt kr.	frt kr.
		Kamat 6% 1877 február 16-tól		
		1883 novemb. 30-ig	6075/.-	
		Fedezetül: Balassa István		
		engedménye, oly 150 hold pemény-		
		beli földre vonatkozó, melyföl-		
		det Kelemen Rajtán a már		
		fönlemlített kisajátítási és		
		karczagi Közlegelő arányosítá-		
		si pörök megnyerése esetére ma-		
		gának pemél, Balassának le-		
		kötött és ez Zsivora Györgyre		
		átruházott. Kelt az engedmény		
		1877 évi Február 16-án		
138		Tenczer Lajos bányagyakornok		
		kölcsönkötvénye, Kelt 1883 évi juli-		
		us 31-én	30/.-	
		Kamat 6% 1883 jul. 31-től - 1883		
		novemb. 30-ig	-.60	
		Határozatlan visszafizetés		
139		Tenczer Lajos bányagyakornok		
		kölcsönkötvénye, Kelt Rhonicz -		
		Drezován 1883 sept. 25-én . . . 19/.-		
		Kamat nincs kikötve		
		Határozatlan visszafizetés		
140		Ottlik Pálnak Pesten 1858 június		
		8-án kelt levele szerint ennek adósai-		
		gait Zsivora György úr a magáéból		
		visszafizette	349/12	
		erejéig. Adós föltalálhatlan.		

Sorjó sz.	db. sz.	A tárgy megnevezése	Becsérték egyenként összesen	
			frt kr.	frt kr.
141		Báró Pásztory Árpád cs. kir. kamarás és volt honvéd-főszázados kölcsönkötvénye; kelt Sátoraljaújhelyen 1875 apr. 4-én . . .		700.-
		Kamat nincs kikötve.		
142		Báró Pásztory Árpád adós-levele Gruber Andrásné irányában, kelt Szigetváron 1874 június 17-én 45 frtról. Ezt Zsivora György úr magához váltotta, kamatlal perköltséggel együtt . .		60.-
		Engedmény nincs, csak nyugta.		
143.		Báró Pásztory Árpádnak Freund Mór nyilvános lakosnál volt 300 frtos váltó elfogadványát Zsivora György úr egyes-egyedül a magáéból kifizette . . .		181.42
		Sem engedmény sem fogatmány nincs.		
144		Havas Ignácz elveszett váltó-elfogadványa; kelt 1879 április 10-én		3000.-
145		Havas Ignácz kölcsönkötvénye; kelt 1880 évi december hó 1-én		1000.-
146		Havas Ignácz váltótartozását a Pesti hazai I. takarékpénztár egyesület javára 7 percenti váltó-elfogadvány		

Folyó sz.	db. sz.	A tárgy megnevezése	Becsértek egyenként összesen		Folyó sz.
			frt kr.	frt kr.	

alapján Zsivora György ür pen-
dexte, miért is a Pesti Lazai
I. takarékpénztár egyesület
ezt a Budapesten 1880 decz-
ber 1én kelt engedménye által ő
ná átruházta 13315/08
engedményi öszegben.

147 Havas Ignácz tiltóvénye,
kelt 1880 novemb. 22én egy . . 6000frra
kötelezvény felöl.

148 Havas Pál elévült váltóel-
fogadványa; kelt 1880 évi
márcz. 15én 2400f.-

149 Ohegyi Jakab váltóelfogad-
ványa; kelt 1864 oct. 21-én 1080f.-
A váltó jog elévült.

150. Nékai Rudnyánszky Béla
ügyvéd, utóbb kir. táblai jel-
nök tiltóvénye Fényes Elek
ür 1858 nov. 30án kelt . . 1400fra
ról szóló eredeti váltóról, me-
lyet Zsivora György ür tól vett
át behajtás végett.

151 Ruszicska Pál az örökha-
gyó 1883 évi főkönyve 106 lapja
szerint kilcsönkapott örök-
hagyótól 1883 oct. 27ig . . 1151/14

152 Csapó Pál váltóelfogadványa
Zsivora György rendelére, kelt

2015

153

154.

155

folyó p. db. sz.	A tárgy megnevezése	Becsérték egyenként összesen Frt kr. Frt kr.
	1868 oct. 27én	800.-
	7 drb. törlesztés, mellett amaz. prolongáló hasonló elfogadványnyal	
153	Joannovics Dömé és neje Joannovics Anasztázia egyetemleges kölcsönkötvénye;	
	Kelt Bécsben 1852 deczember 21én 150 pengő ftról; törlesztve belőle 100 pengő ft; maradék tőke 50 pengő ft	52/50
	6% kamat 1852 deczember 21-től 1858 octoba 8ig 15 ft 150 kr. után	56/52
	azontúl 1883 november hó 30ig 52/50. után	75 f.-
154.	Joannovics Dömé kölcsönkötvénye; Kelt Pesten 1854 Junius 24én 250 pengő ftról - .	262/50
	6% kamat 1854 Junius hó 24-től - 1883 novbr 30ig ...	455.88
155	Kiss János budapesti kereskedő által elfogadott, 1875 october 1én 1500 ftról Livora György által önrendeletére kibocsátott elévült váltó, melynek tartozás a váltó hátán jóváhagyó kezétől feljegyzett részfizetések után már csak	617 f.-
	Kamatok nem számíttatnak az	

Sorszám	A tárgy megnevezése	Becsértéke egyenként forint	Becsértéke összesen forint

örökhagyó. A forintosokkal teljes összegben a pénzéből vonta le. -

VII. Ingatlanokban:

156 Az ide alatt csatolt hiteles telekkönyvi kivonat szerint: az Illini 5 számú telekjegyzőkönyvben A+1-26 sorszámok alatt felvett, örökhagyó nevére tulajdonilag írt nemesi birtok, melynek becsértéke a alatti hivatalos adóbizonyítvány alapján kiszámítva 9074 -

Ennek katasztrói tiszta jövedelme: 290 ft 23; földadója 90 ft 74 kr.

157 Az ide alatt csatolt hiteles telekkönyvi kivonat szerint:

a. Budapest fővárosi pesti részének 2074 számú térképi betétében I sorsz. 2039 helyrajzi szám f: a. b. c. d. e. városi régi telekkönyvi szám alatt is felvett a VII. kerületben az alsó Rákoson a Kerepesi út mellett

Oldal 9074 -

Folyó sz. alatt	A tárgy megnevezése	Becsértéke egyenként összesen Ft kr. Ft kr.
	Áthozat	9074 -
	fekvő pét és épületek 45.150 □ öl	
b.)	Budapest fővárosi pesti részének ide hiteles kivonatban alatt csatolt 2224 számú telekkönyvi betétében 1 sor-szám 2189 helyrajzi szám (192/99a) rákosi régi telekkönyvi szám alatt felvett a VII. kerület Erzsébetvárosban az Alsó-Rákoson az Almás- és Kántorné utcákban fekvő telek 7 és $\frac{60}{100}$ □°	
	Az a.) és b.) alatti ingatlanoknak együttes becsértéke az ide alatt csatolt szakértői becslés szerint	

Sorszám	A tárgy megnevezése	Becsérték egyenként Ft kr	Ft kr

Összegezés

I.	Készpénzben		387 04
II.	Ingókban Rákoson		440 70
III.	Értékpapirokban		15533 85
IV.	Magánosok elleni követelések		87,187 03
V.	Kétes behajthatóságú "	71,633 65	
VI.	Behajthatlanok:	6598 4 06	
VII.	Ingatlanokban		
			246833 60

B. Szenvedő állapot

158	Temetkezési költség: Hoffmann Károly temetkezési vállalata állti számlája szerint	789 —
159	Dr. Bakody Tivadar lanár nyolcadik évtizedében, 1883. évben általában végzett gyógykezelés ért követelt orvosi díja	3340 —
160	Dr. Farkas László főorvos, mitő. orvosi díj követelése	150 —
161	Dr. Baky Endre rónaszéki orvos díj követelése, az örökhagyó megrendelés éből folyóját gyógykezelésén; 15 látogatás á 2,50	37 50
162	Durantó György, örökhagyó Komornikjának és nejének az örökösök birtokában levő	
	Oldal	431650

Sorszám	A tárgy megnevezése	Összesítés egyenként	Összesítés összesen
		Frt kr.	Frt kr.
	Átvitel		4316 50
	Kiérdemlett betegápolási kü- lön jutalma.	50 —	
163	Durandi György komornyik és neje mint szatócsné hátralevő bére, a felmondás lejártáig, november és decemberre	80 —	
164	Konyha szolgáló bére november és decemberre	18 —	
165	Kocsis bére 1883 novemberre s decemberre Dr. Artner Kálmán úr vállalta magára, használ- ván a lovakat)	40 —	
166	Lovaknak zab novemberben	6 80	
167	Cselédségnek gyászruhák	93 70	
168	Rákosi kertész novemberi bére	25 —	
169	Halottkém díja	50	
170	Novemberi mészáros számla. Zsivora József úr szíma adása szerint	28 06	
171	Zsivora József úr előlegezése a háztartásra és élelmezésre (: 2/22+20f.-+2f.-+32f.)	56 22	
172	Zsivora József úrnak az örökha- gyótól járó nyugdíja 1883 novem- ber hóra	50 —	
173	Ugyanannak a kellékszám legkés- zebben bejelentett és pótlag az örök-		
	Oldal		476478

Sorszám	A tárgy megnevezése	Becsértéke egyenként forint kr.	forint kr.
	Átvitel		476478
	hagyónak 1852-1857-ig folyó adó könyvre 57 és 80 lapján megtalált saját kezű bejegyzése által igazolt sérelmi kivetelése	643 —	
174	Ujévi pokrét ajándékok 1883 évi Lovrov József úr számlája szerint	33 —	
175	Major Ignácz kéményseprő számlája 1883 évre, a pákosi kastélyra vonatkozó	10 —	
176	Örökhagyó városi lakása czk 1884 aug. 1-ére lévén felmondható, és fel is mondva: annak félévi bérére 1164 frt 44 kr. – de a lakás kisebb részének már február 1-től ½ évi . . . . 220 frt és az istálló és Kocsiszínnek egy ¼ évi . . . . 100 frt albérbe kiadása folytán, ez összegek levonásával	844 44	
177	Hogy a lakás kisebb része albérlő ajtaján át közlekedhető legyen egy közfalat be kellett falazni; Kőmives számla	12 —	
	Megjegyzés: Az 162-177 tételek helyességét az alólirott jóváírások ezen felül aláírásával igazolom		
	Oldal		630722

folyó sz.	db. sz.	A tárgy megnevezése	Becsértéke egyenként összesen Ft kr.	Ft kr.
			Átlhozat	6307 22
		szolják. Amennyiben már kifizet- ték: a nyugták és számlák a végrendelet végrehajtói számadás mellett fognak a tekintetes Ha- gyatéki bíróságnak bemutattatni.		
178		A kir. magyar természettudomá- nyi társulatnak - melynek jog- hagyó tagja volt - 1863 ik évre eső évdíj követelése		7 —
179		Az országos kisdedóvó egyesület korábbi nevén „kisdedóvó intéze- tet Magyarországban terjesztő Egyesület - nek Pesten 1862 nov. 17én kelt hiteles másolatban ide csatolt Kötelezvénye szerint járó tőkekövetelése 100 pengő ft		105 —
180		A magyar írók segélyegyleté- nek Pesten 1862 május 30án kelt Alapitó - Kötelezvénye szerint járó tőkekövetelése		200 —
181		A Bonyhádi evang. gymnasium Követelése, az örökhagyó által még életében 1857 ben tett s a végrendelet 7. pontjában elis- mert alapitványi aláirás a sze- rint 1000 pengő ft kötelezése alapján		1050 —
			Oldal	766922

Folyó sz.	A tárgy megnevezése	Becsérték egyenesen	Folyó
		Frt kr. Frt kr.	
	Átvitel	7669 22	
182	A Kisfaludy társaságnak követelése az 1862 május 30-án kelt alapítványi kötelezése alapján	200 —	
183	Az országos régészeti és embertani társulatnak, melynek örökhagyó évdíjas tagja volt — 1883 évi követelése	5 —	
184	A Magyar Földhitelintézet folyó számlán való követelése, amint a halálozás napján állott	23108 14	
185	Görgei Istvánt végrendeleti végrehajtói díja az 1879 Julius 24-ei kelt végrendelet záróponja szerint	2000 —	
186	Tóthos László úrnak, az illényi birtokba általa befektetett kiadások címen való követelése, és pedig:		
	a., kőszénbánya nyitási költségek címén	10674 14	
	b., befásítási költségek címén	5710 —	
	c., egyéb az illényi birtok kiterjedésében tett kiadások címén	641 19	
187	A Kisbirtokosok országos Földhitelintézete javára, az ó-		
	Oldal	5000769	

Folyó sz.	db. sz.	A tárgy megnevezése	Becsértékek egyenként	összesen
			frt kr.	frt kr.
		Áthozat		5000 769
		rökhagyó kulajdonát képező Budapest fő város pesti pénz-		
		rek 2074 sz. betétében 2039 hrsz. al. felvett Rákosi ingat-		
		lanára a budapesti kir. Tör-		
		vényszéknek mint Tkvi Hatós-		
		ágnak 4545/1880 tkv. sz. alatt		
		kelt végzése folytán C. 3 alatt		
		örökhagyónak 1880 ik Április		
		28án kelt kötelezvénye alapján		
		zálogjogilag bekebelezett		4500 —
188		Kölcsey testvérek számla ki-		
		vételére alatti számla szerint	265 40	5477309

Ugyen ú
Wolcen Irén

Etc

684
1883

Hagzoteki

akta.

1883

Nagyszombati ev. k. város polgármesteri hivatalának.

A debreczeni ref főiskola könyvtárának.

Ide csatolva szerencsém van a M. T. Akadémiának lemásolás ~~kaszmával~~ végett rendel„ kezésére bocsátott számadási könyvet (: 1394 I. kötet. tu 1580. :) [: debreczeni codexet :] az Akadémia köszönetének nyilvánítása mellett azon kérelemmel átküldeni, hogy ~~engem~~ azoknak átvételéről értesíteni szíveskedjék.

1 a főhitkári hivatalt

Fogadja

Buda, 1883. dec. 28

685

586

1883.

412/1883 szám. A N. Kikindai polgári iskolának igazgatósága Nagy Ignácz

Nagyságos Főtiszteletű!

A vezetésem alatt álló intézet nevében folyó évi 15-ik 363/1883 szám alatt Nagyságod úgyis ismeretes kedvezményes engedélyhez indított kérelmemre vonatkozólag ugyancsak folyó évi október 29-ik napján 3955 sz. alatt kelt magyarázó iratában utasított, miszerint az ekkori nem örvendetes kedvezmények hely adatott, az I. és II-ik osztály kimutatásai ismételve vétetnek megfelelőleg kiigazítottak.

Midőn a hiányzó kimutatással bírom Nagyságodat, miszerint a vezetésem alatt álló intézet nevében elemmel kitűnő legjobb közönséggel a szk. oktatásügyi közönségnek tudomására, egyszersmind jelzem, hogy az engedélyezett kedvezményeknek intézetünk részére leendő elkülönítését — intézetünk közönségében — hogyan eszközöltetni méltóztassék.

N. Kikinda 1883 dec 23.

Nagyságod igaz tisztelője
Vastner Mihály
igazgató.

Nagyságos Főtisztviselő Úrhoz ennek, a nemzetiségi közoktatásügyi

Budapesten.

Erl. den 28. 1857

~~633.~~ 686

Ex. dec. 31. 1883

687

699

Tekintetes úr!

Vonatkozva december 29-ikén hozzám intézett szíves levelére szerencsém van értesíteni, hogy az akadémiai zárt pályázatok szabályai oly határozottak, hogy nyílt ajánlatok tekintetbevételének lehetőségét teljesen kizárják.

Fogadja . . . .

2/I 84.

Tekintetes Főtitkár úr!

Az Akadémia pályázatai közül a Kölcseyre vonatkozó e hó utolsó napján lejár. Kihirdetésekor eltökélt szándékom volt e jelesünkre vonatkozó régibb tanúlmányaimat rendszeresített egészbe öntve, pályamüvet nyújtanom be. Kivitelében azonban megakasztott hivatalos elfoglaltságom mellett az idő rövidsége s azon körülmény, hogy éppen hivatalom után vidékre vagyok kötve s anyagilag sem azon helyzetben, hogy a hiányzókat minden egyéb segítség nélkül pótolhassam. Pályázni tehát, nem pályázhatok, annál kevésbbé kész müvel. És e nyolc lapot is csak azért küldöm be, hogy ha esetleg az Akadémia tekintetbe kívánná venni, fölajánljam szolgálatomat. Az első fejezet mint bevezetése az egésznek, irányadóul szolgálhat azirant, mily szellemben s módon tárgyalnám Kölcsey életét s munkásságát, ha az Akadémia megbízásával szerencséltet, amikorra e lapokat is visszakérném.

Főtitkár úr, ha jónak látja, szíveskedjék ajánlkozásom előterjeszteni, melylyel vagyok

Löcsén 1883 dec. 29.

alázatos szolgája

Dr Bayer Ferenczy

J.S.

I.

Történelmi múltunk legközelebb lefolyt évtizedei ragyogó példáját nyújtják annak, mit tehet valamely nemzet, ha öntudatra ébred. Páratlan az oly rohamosan gyors fejlődés, mint amelylyel a magyar nemzet politikai s társadalmi, anyagi s szellemi elmaradottságából rövid félszázad leforgása alatt kiemelkedve oda — érkezék el békés reformok útjain, hova európai nagy nemzetek jobb, az haladásra mindenben kedvezőbb körülmények közepette véres áldozatok árán sem jutnak vala emberöltőkön át. S ha szigorúan vizsgáljuk, ennek okát, e rendkívüli tünemény magyarázatát abban találjuk, hogy míg egyebütt az általános nemzeti szellem elsatnyulását hosszú kormány hajtotta szolgálatába, addig nálunk az idegen uralom egyenesen a nemzet lételét támadta meg alapjában. A kívülről jövő heves akció csak annál erősb nemzeti visszahatást kellett hogy szüljön; s midőn minden a nemzetiség elsülyesztésére tör vala s az idegen kormány a nemzetével ellenkező érdekeket szolgál vala, — csak egyetlen férfiúra volt a magyarnak szüksége, ki biztos kézzel föllebbentvén jövőjéről a fátylat, az ösvény szélén felesmeltesse a nemzetet. S amiben más népek szükölködének, volt nekünk Széchenyink, aki a haladás zászlaját kibontva, műveiben, személyes érintkezéseiben útmutatója s vezére lett a magyarnak, bőkezű áldozatkészségével pedig az első segédeszközöket teremti vala elő. Méltán vallhatjuk büszkeséggel magunkénak e rendkívüli férfiút, aki egymagában egész korszakot alkot nemzete életében; minden, amit az 1825-től 1848-ig terjedő századnegyed alkot, tőle ered, Széchenyi nagy szellemének hirdetője, dicsőítője; az ő elméje lengi át a reformok egész láncolatát, melyek révén megifjúlt a nemzet, s azok hatalmas bélyege adja minden alkotás nemzeti eredetiségét. Mert végig hangozik vala az ő jelszava a nemzet sorain, s minden ajak a jövőbe vetett szilárd bizalommal hirdeté: „Magyarország nem volt, hanem lesz!" S e remény nem volt csalóka fény, nem délibábos káprázat; mert az 1848-év oly Magyarországtól vön búcsút, milyent az utóbbi három század sem látott.

Politikailag szabad, független ország, mely hosszas küzdelmek után visszanyerte önrendelkezési jogát; boldog nemzet, mely a közlekedés megindult kereskedelmi élközeiben, a fejlődő ipar vívmányaiban az egyes anyagi jólétét biztosítva látja; törekvő nemzedék, mely lelkesedve a haladást gátló nyelvi nehézségeket, a tudomány terén hiányait pótlandó óriás lépteikkel tör előre; virágzó irodalom s költészet, mely a mindennapos élet küzdelmeit, az elme kutató követelményeit bőviben kielégíti, forrva s a fennköltet lélekre oly magasságból tündöklik, honnan sugarai e hon határain kívül is tejelsznek világot s melegét; művészet, melyben az örök emberi nemzeti tulajdonokkal egyesül; s honfiak szívei, kik a föltornyosuló vészfellegek látára egymásnak versenyével áldozzák föl mindenünket a haza szent oltárán: ez képe azon Magyarországnak, melyet Széchenyi István gróf, – Kossuth szavai szerint – a legnagyobb magyar elmei tevékenység.

S ha büszkeség s hálás érzelet fogja el szívünket ezek láttára, nem kevésbé édesnek nyugalmi érzelemre azok szívnak, kik e nagy szépnek apostolai valának. Széchenyi emlékezete örökké él a magyar szívében; s valamint az ő neve egyenes korral jár együtt, e dicső napok fönntartják ama lelkes kis csapat nevét is, kik elméit s belőlök levont következtetéseket, folyományaikat tettekben, élő alkotásokban örökítek meg. A hadvezér csak a tervet állapítja meg, de alli kivitelében segédkezik, a közlegény is oszlopik dicsőségében; sőt igen gyakran, ha nem legtöbb esetben a siker éppen ennek magatartásán fordúl meg. Vedig Széchenyi gróf nem állott magában, s e kor sem szűkölködik vala jeles s ügybuzgó szívekben. Kincsen a nyilvános élet terén pálya, melyen kitűnő tehetséget, örömyörű szakértelmet s nagyszerű jellemű szívakat ne találnánk, kiknek mindegyike teljes odaadással s önfeláldozó buzgalommal szolgálja a haza szent oltárát s fennköltt lelke mélyéből a haladás előbbrevitelére tör. S ha van érdeme Széchenyinek, hogy az átalakuláshoz reformeszméket nyújta, – a nemzet kegyeletes hálával tartozik azon jelesei iránt is, kik a nagy művet előmozdítják.

E szívak sorában méltó helyet foglal Kölcsey Ferenc, szent buzgalomtól minden nemzeti ügyben, hazafiságtól s honszeretettől lángoló szívű, ki a jogaitól megfosztott s kitagadott nemzeti nyelvet hosszasan minden elismerés nélkül hűen ápolja, védelmezi vala s reformálja; alli bájoló s elragadó lyrájával s epikájával mint Költő, mély értelmű, szíves ismeretű tudományos bírálataival mint műphilosophus éppen oly tekintély az irodalomban, mint

annyi ünnepi csend s feszült figyelem köszi vala szavait, valahányszor mint szónok felemelkedék helyéből, hogy pártjának, sőt a képviselők egész összességének vezéreszméivel útmutatója legyen az országgyűlésen, vagy valamely elköltözött jelesnek emlékét üsse az Akadémia termében. Mert mindenki tudta, hogy a szónoklat egy remeket fogja hallani, melyben művészi szépség és tisztaság, erő és melegség, a gondolatok magasztossága és az érzelem bensősége versenyeznek egymással." – És e sokoldalúlag művelt elmével ritka gazdag lélek, magas röptű szellem s erényekben dús jellem párosult Kölcseyben. Azon nagy erkölcsi jelentőség, mely irodalmi hatóhatalmi érdemei mellett elválaszthatlan kísérője emlékezetének, is ebben feltűnik, mert, amit mainapság oly ritka eset, nyilvános – úgy politikai mint irodalmi – működésében nyilatkozó szelleme teljes összhangban van magán egyéniségével; nem szerepet játszik; itt is ott is ugyanazon önzetlen, csak a jót, szépet s közhasznút buzgó tiszta lelkű férfiú áll előttünk, kiben kortársai a nemesked kedély szűzies szelídségét s ártatlan gyöngédségét tisztelték s szerették.

Ily férfiú életének s munkásságának tanulmányozására nem egyedül a hálaadatos kegyelet ösztönöz, hanem kiválóan arra képző erő varázsa is, mely e ragyogó jellemet követendő példának állítja az utódok elé, s a romlatlan lelket felemeli, hogy mint e nagy ember, bármily fáradságos munkára s áldozatra készen álljon, ha a haza java s felvirágzása, a nemzet szabadsága s nemessége szorgalmába hívják. Hazát s nemzetet igazán szeretni, az élet minden percét neki szentelni, a hatalom csábításai s a népszerűség tömjénzése közt megállani szilárdan ragaszkodva meggyőződéséhez: ezt tanulhatjuk – Kölcseytől. — —

Való érdeme szerint méltatni Kölcsey Ferencet, az írót, szónokot, a költőt s politikust s föltárni a magán ember nagy lelkét, – ez hivatása egy tanulmánynak, mely ha nem éri el teljesen célját vagy leténe az igaz ösvényről, lehet abban mentséget, hogy a legjobb szándék mellett is csekély erőnket meghaladó munkába fogtam. De még akkor is, ha nemes tulajdonait e nagy férfiúnak nem tudnám oly szerves egészbe foglalni, hogy abban mint valami remek szoborban tükröződjék nemes lelke s tollam alól csak torzója kerülne ki, – bízvást bocsájtom közre, hiszen így sem ismeretlen félre, amit a vele foglalkozás élvezete szívemben keltett, a hálás kegyelet.

II.

Kölcsey Ferenc a Bartinumban, Középfalunak merre Fődemetes nevű híres borterme" falujában született 1790 évi augusztus hó 8án; ivadéka ősrégi családnak, mely magát Ete vezértől származtatja s Szatmár megyében a Tisza mentén elődei foglalásában mai napig él. Hogy Költőnk maga is mily büszke önérzettel fektetett súlyt származására, kiviláglik erre vonatkozó következő" zengzetes soraiból:

" Büszke magyar vagyok én, keleten nőtt törzsöke fámnak,
Nyugoti ég forró kebelem nem tette hidegé.
Szép s nagy az, ami hevít: szeretettel tölti be lelkem
Honni szokás és föld, örökön kard s ősi dicsőség.

Kölcsey nemzetség, Ete hű maradéka, kit ezekor
Don hullámi körül, a hét magyar egyike, hős bnd,
Lángölelés fogolya vagyának neje karjairól vön.
Vígan laktanak ők rohanó Tisza partjai mellett,
S hol vadon árnyak alatt barnán vitéz habjait a Tér." +)

Szülőhelye után írhatta később: „Én fél-erdélyi vagyok, s valahányszor e földről gondolkozom, poétai név önlik el kebelemen." Bedig szülőinek tulajdonképpi lakóhelye Almosd volt Biharmegyében, hol apja Kölcsey Péter gazdálkodók vala, s honnan anyja Ágnes, szülőihez Bölönyi Imre alispánukhoz mene lebetegedni második szülésével. Költőnk tehát anyjai nagyszülőinél pillantotta meg először a napvilágot.

Azon mélyenható benyomás folytán, melyet szerencsés élemények szokorolnak az emberre, nemcsak érdekes, hanem egyúttal tanúlságos is megismernünk azon körülményeket s eseményeket, miknek közepette nagyjaink fejlődnek. Kölcseynk szenge ifjúságából alig van följegyezni valónk; s amit nem hallgathatunk el, az nem a szerencsés fejlődését előmozdító örömi, hanem inkább kedélyére boruló szűk, földi pályafutásának szomorú kezdete. A szörnyű szívre csapódó Kemény sorscsapás hatásában hű kísérője maradt Kora szerencsétlenségétől minden halálaig. Ilmlőbe esett s [illegible] fél szeme világát veszté. Alig hat éves korában pedig baleset következtében már árvaságra jutott. „Bécsy Imre, a Kölcsey-ház vérrokona egy ízben szavaim felkéte Ferencünk atyját, vinné kinejét, (valami Bónay-leányt) kit tébolyodása miatt az orvosok többször igénybe vett kirándulásokkal szoktattak, helyette Kocsizni. Kölcsey Péter engedve a felszólításnak, kirándult a szerencsétlennel; mire azonban visszafordultak, a

+) V.ö. Anonymusnál: „Ete, a quo genus Kalan et Kolsoy descendit." cap. VI.

nőt meglepték a rohamok s annyira csigázták háborát, hogy a mellette ülő erős fér-
fiúra vetette magát, torkon ragadta, a legnagyobb dühödtséggel fojtogatni kezdvén. Ek-
kor valódi küzdelem fejlődött ki köztük, melyben a fiú csak arra korlátozott, hogy éle-
tét az "örjöngő" ellenében megvédhesse. Ez sikerült is neki, de a "Rétségbeejtő" tusa, mely ki-
merité; a szenvedéstelen alfzony istóztatóan eltorzult arcvonatja, melytől elidegenedett; a foly-
tonos lelki izgatottság s a testi fájdalmak annyira megrendítették egész valójában, hogy
haza érkeztével azonnal betegségbe esett, mely őt ágyhoz szegezé"[1] s 1796 évi augusztus 9én
kioltá életét. Midőn pedig négy évvel utóbb még szerető édes anyját is elragadta a halál,
– kíméletlen sorsa korán tanítá meg arra, a gyenge testalkotású gyermeket, hogy szenvedé-
sek hosszú láncolata az ember élete, mely ritkán s csak egy-egy örömökben, de annál gyako-
ribb veszteségekben részesíti. A gyermek Kölcsey magábazárkózottsága s a szomorúságig
komoly magaviselete e csapások következménye.

Apját alig ismerhette Kölcsey; de hogy anyját, mily forró gyermeki
odaadással szerette, annak bizonyságát a főbb említett iratában leljük, amikor
erdélyi eredete után „elsőbe just a barna szép hölgyecske, ki engem ott szeretne zálogául
mutatott be fiának – az én anyám." De még szebb jelét adja annak, hogy mily fiúi ke-
gyelettel őrzi vala szíve korában is emlékét, ama kicsiny verstöredék, melyben rövid idő-
vel halála előtt fohászkodik anyjához, hogy a mennyből is segítségére legyen mint egykoron.

Debrecenben, hova apja halála után küldte volt még anyja, a nagy Kol-
legium szomszédságában nádfödeles kicsiny házban a mester-után lakott Ferenc öcsesével s
háztartásukat Banna néni vezette. E hű család gondos figyelme dacára is milyen árva vala
árvaságát a korához képest fejlett elméjű gyermek, kinél már ekkoriban ismerhetők föl
nyomai a későbbi szinte túltengő érzelmi életnek. Mert, amit igényelt a gyermeki szív,
ami lelkében rokonszavú húrokat szintene s ami szívét már akkor tölti vala be, – nem
nyújthata neki oly feláldozó szeretetet, milyennel az édes anyja gondviselése körüvegzi s kísé-
ri vala lépteit a játék boldog idejében. – Nyavalyái ok miatt vonakodék az iskolába ellá-
togatni, úgy hogy holmi ajándékokkal s egyéb ígéretekkel kell vala oda reászegetniök.
S idővel is hogy némileg megbékélt sorsával, azon kettős körülményben keresendő, hogy
egyfelől rokonlelkekre talált tanulótársai között, másfelől pedig a főiskola ha nem
is elégíté ki tudásvágyát, nyújtvala ennek annyi táplálékot, hogy még inkább fo-
kozódjék. Magába zárkózott volt, mert nem találta még föl azt, ami belvilágát az őt kör-
nyező külvilággal összhangba hozná, s a kollégiumi élet éppen nem hathatott reá ilyen
irányban. Amint azonban rátalált arra gazdagon buzgató forrásra, mely szellemi
táplálékát volt nyújtandó, kimagasló lelkében felébredt a tanulás szeretete s legyőzé
ellenszenvességét ~~is~~ arra komor részvétlenségnek s erőltetett durvaságnak, mit maga
körül látott. Felismerte a visszataszító külsőben is a nemes magvat s ettől fogva egyre

---

[1] Vajda Viktor: Kölcsey élete 19-20 ll.

tanúlmányaiknak él vala, miben tanácsadóival, biztatgatással segítségére lőn Bécsy Imre akkori főgondnok, Gulácsy Antal szabolcsi közbirtokos s rokona meg az öreg Benedek superintendens, ki Bolgár Mihályt, később debreczeni superintendenst, hézitanítónul tartotta melléje. De nem csekélyebb befolyással voltak fejlődésére tanulótársai közül Kállay Ferencz, ki később meg is írta költőnk életének s ifjúkorát, valamint a Horán elhúnyt Takács meg Freitag, kik mindannyian kiváló szorgalmukkal s nemes igyekezetükkel munkásságában ösztönzői s példái valának; amivel pedig még ennél is nagyobb mértékben hatottak Kölcseyre, az őszinte barátságuk volt, melylyel ragaszkodtak az árva fiúhoz. Ezek szerzete nagy kincse volt a szegénynek, melyet a természet arra alkota, hogy szerezzen.

Kölcsey nem volt az úgynevezett csodagyermekek közül való s csak lassan fejlődött. Öntudatra is nem az iskolai rendes tantárgyak ébresztették, bár Cornelius Nepos igénytelen külsejű életrajzai nem tévesztették hatásukat elevenebb lelkére, hanem Haller János gróf „Három históriája", mely főleg Trója veszedelmének leírásában megragadta képzeletét s elsőrangú lelke homályát. S amit a tanárok elidegenítő kimért magaviselete, a rendszer szőrszálhasogató ridegsége megtagadnak tőle, azt a szerető gyermek egyes történelmi olvasmányaiban találja föl, – tárgyat, mely elfoglalja lelkét egész valójában. Mert – mint Eötvös oly szépen mondja[+] – „sejté, hogy a történet több lehet puszta természetlen tudománynál; sejté, hogy nagy polgári erényeket nem csak az Olympus árnyéka alatt, nem csak ott, hol az ióniai tenger mossa a kövés partokat, vagy a hét halmú város falai között találnak helyet; hanem hogy Hellas s Róma lehet minden hely, hol az emberek hazájokat szeretik, s áte halni tudnak." És miként a felkelő nap előtt a pirkadó hajnal előbb a táj közelebb eső körvonalait világítja meg s haladtában a messze távolban levőket egymás után, hogy elvégre ameddig a szem ellát, ragyogó fényében csodálhassuk az egész tenségét, – úgy e sejtelem is, mely a gyermek fényvadozó lelkét arra ösztönzi vala, hogy képzelme játékában bebocsáss homok-buckáin Athent építsen s a Miltiadesnak akkor nagyjainak egybeválogatott csoportjából emlékeket raktson, utóbb az ifjú lelkében honolható legfőbb fogalomnak, az édes szülő hazájának állít oltárt, hogy a hazafiságnak rajta nyújtott szent tüze lassan a férfiúnak hőviharaiba pályafutásán. Kölcsey szerette lelkét hazáját; s az öntudatra ébredése irányítá tanulmányait. Mindazt, mit az iskola nyújthat vala, csak ekközül tekinti arra, hogy egykoron majd ismeretekben fölkészülten szolgálhassa honát.

Tanulni, és mentül többet tanulni, ez volt sóvárgó lelkének ettől fogva olthatatlan vágya. S míg tanulótársai szabad idejöket szokott

---

+) Emlékbeszéd Kölcsey felett.

vermeki játékokban töltik vala, ő Takács barátjával kevesebbet az olvasgatásba menült s akadémiai éveiben már otthonosabb volt a Kollégium nagy könyvtárában mint némely tanára. A latin és görög nyelvet tökéletesen bírta s Tacitus meg Livius műveiben nem philologiai képtségeket keresett többé, hanem bámulója volt azon nagy szellemnek s erkölcsi fenségnek, mely azokban tükröződik. De a modern irodalmak termékei sem kevésbbé foglalták be művelődésére. Hogy a franciában mennyire volt járatos, mutatja Montesquieu halhatatlan munkájának magyarázata, melyhez jegyzeteinek körébe menő hosszú sorát beszerkesztette - mik később Kazinczy tanácsára még szorgosban ügyött - olvasmányaiból kivonatokat jegyzegetett, hogy egyúttal az irásban is legyen gyakorlata. Az olasz és spanyol nyelv pedig - mint maga mondá - csupa sympathiából ragadt reá. S ha a mellőle távolban jár vala, hogy tudásvágyát kielégítse s szárnyra kelő lelkének szellemi táplálékot nyújtson, - a szerelmező koni költőjét is elragadta, amikor Kisfaludy Sándor, Virág Benedek, Kazinczy meg Csokonai műveiben megismerkedék termékeivel a költőjét olvasás folyamában. Az utóbbi kettőnek fordításai pedig a német irodalomra is irányították figyelmét.

Minél inkább gyarapodék ismeretekben s tudományos művelődése minél nagyobb arányokat ölte, annál szerencsétlenebb lőn s kevesen a magányt szorgalomba s búvárkodásba temetkezék, hogy takargassa valamennyire szörnyű balsorsát, mely szemeinek világától fosztá meg, utóbb pedig (1802) az édes anyját ragadta el tőle, s némi kárpótlást s vigaszt kevesen érül fájó lelkének.

Kölcsey tanulókorában legjellemzőbb jellemvonás, miket följegyeztek róla. Annyira szenvedélyre lőn a tanulás s olvasás, hogy olvasásánál egész éjeket virrasztott át könyve mellett, s csak miután az erőteljes kimerülésével a szellem meghódolt a természet kényszerítő hatalmának, szunnyadt el ülőhelyében akaratlanul, önkénytelenül."+) - Nyugtalanok aggodnak bizonyára szerencsétlen rokonai, ha a szokott idő végeztével látogatásukra ment, szörnyű testalkata miatt halál- vagy elmezavartól féltvén, kemények sem tiltják az éjjelizéstől s minden könyvet elrejtének előle, - Kölcsey mégis csak olvasott, s egyébhez nem fogtatván, kitapta a ház padlásán levő poros újságokat a szőlőkertre s oda járogat vala ki műlatszó őrre alatt naponta; mert az olvasás akkor már nélkülözhetlen életszükséglete volt. - Amikor módon kapott az alkalmon, ha akár a könyvtárból, akár magánosoktól kölcsönözhetett valami neki eddig ismeretlen munkát, - úgy el nem múlasztá, ha szerit tehette, hogy régi magyar könyveket vásárolion. Ebben bibornoknak élete alatti kétségben volt módja, amikor nagyanyja Wesselényi meg Sinai Miksa könyvtárait elárverezték. Az elsők potom áron kótyavetélték el darabonként a főiskolában s Kölcsey is könnyen

+) Obernyik Ottó munkái IV K. 280 l.

szegett belőle egyszer egész kis képkönyvtárt, melynek kincseiben büszkén gyönyörködék. A sinai könyvei már nem voltak olyan könnyen hozzáférhetők, mert Reumann az ürgyök fölcsigázta az árukat. Kölcsey Bayle kritikai szótárát vetette szemét s mindenképpen birtokába akarta keríteni; addig alkudozék, míg az örökösök harmine forintra szállították le az árát s vőlegénye is megadta ez összeget.†) Nem volt boldogabb ember Kölcseynél, amikor a hatalmas négy foliánst mint sajátját vihette kis kamarájába.

Hogy ily

†) Vajda 34 l.

Nagytekintetü Igazgató Tanács!

A magy. tud. Academiának néh. Szütsits Lajos hagyatéka elleni ügyében szabadkai megbizott helyettesem Mamrklisich Ágoston ügyvéd úrnak 1. alatt idecsatolt költségjegyzékét a teljesitett ügyvédi munkálatok és kiadásokról melyek együtt 60 ft 25 kr tesznek azon alázatos kérelemmel van szerencsém bemütatni miszerint azok tekintettel a sokszoros utánjárások és fáradságokra méltányosan leven felszámitva, az egész összeget kiütalványozni kegyeskedjék.

1.

Mely alázatos véleményem nyilvánitása után mély tisztelettel maradok a

A Nagytekintetü Igazgató Tanácsnak

alázatos szolgája

Kamenyeisaur

akad. ügyész.

Él. dec. 31. 1884.

~~720.~~ 688

A magy. kir. Academia Nagy-
tekintetü Igazgató Tanácsához

Kérvénye

Szemenyei János akademiai
nagyérmek

a nék. Szütsits Lajos
hagyatéka Körül fel-
merült 61 f 25 kr ügy-
védi Költség Kiutalvány-
zása iránt.

An das hochlöbliche Praesidium
der k. Akademie der
Wissenschaften in Pesth!

Der Unterzeichnete beehrt sich im Auftrage
des Miklosich-Comité's die zu Ehren des
Fürsten Lord geprägte Medaille (in Bronze
in Silber) zu überreichen mit der Bitte
den Empfang gefälligst bestätigen zu wollen,
zu welchem Zwecke ein Schein beiliegt.

Hochachtungsvoll

Professor Dr. Karl
Pseudl.

Wien 29. Dezember 1883.

Ed. den. 31. 1865

~~717.~~ 689

Költség számla állása

1883 December 31én illetőleg kiadások 1883 évben

Költségvetés Száma		Egyenként	Kiadás 1883 évben	Költségvetés 1883 évre	Költségvetés 1884 évre
I	Személyes járandóságok:				
	a) rendes tagok fizetése				
	1. Csoldos Ignácz	f. 525.–			
	2. Toth Lőrincz	525.–	1.050.		
	1. Lugossy József	f. 315.–			
	2. Wenczel Gustáv	315.–			
	3. Nemtsich Károly	315.–			
	4. Török József	315.–			
	5. Bullagi Mór	315.–			
	6. Ulmfalvy Pál	315.–			
	7. Pauler Tivadar	315.–	2205.	3,255.	3255.
	b) több tiszt viselők:				
	1. Trakóci Vilmos		2000.		
	2. Gyulay Pál		1000.		
	3. Ulmfalvy Pál		1000.		
	4. Szabó József		1000.		
	5. Patay Frigyes		1000.		
	6. Szemenyey János		210.	6210.	6210.
	c) többi tiszt viselők:				
	1. Takács Istvánné	f. 1200.–			
	lakbér	400.–	1600.		
	2. Rainprecht József		1200.		
	3. Mészáros Péter	f. 800.–			
*	lakbér	160.–	960.		
	4. Lindtner Ernő	f. 1300.–			
	lakbér	240.–	1540.		
	5. Boreczky Károly	f. 800.–			
	lakbér	160.–	960.		
	Átvitel	f.	6260.	9465.	9465.

Költségvetési száma		Egyenként	Kiadás 1883 évben	Költségvetés 1883 évre	Költségvetés 1884 évre	Költségvetési száma
	Áthozat f.	6.260.	9.465.	9.465.		
	6. Szentes Károly f. 900					III
	lakbér 140	840.				
	7. Knoll Károly	1600.				IV
	8. Wellebrandt Árpád f. 800					
	lakbér 200	1000.				
	9. Borosbéky Lajos	900.				
	(a több kitűnő ur által történt, hogy Wellebrandt Árpád 200 frt pótdíjat kapott)	10400.	10.599 92	10.400.		
	d) Szolgák fizetése:					
	1. Szelemenyáky András	480.				V
	2. Deim Ferenc f. 480					
	lakbér 120	600.				
	3. Reim Ferenc	480.				
	4. Molla Izsák f. 480					
	lakbér 120	600.				VI
	5. Richling Ferenc	540.				
	6. Horn Antal	540.				VII
	7. Gulyás István	— —				
	(Szelemenyáky 120 frt. Gulyás 360 f.)	3240.	3.240.	3240.		VIII
	Szolgák ruházata		653 81	715.		
	e) Nyugdijak:					IX
	1. Ring Adorján	800.				
	2. Lemödy Mihály	480.				X
		1280.	1249 92	1280.		
	A Vetélkedő- és nyeremény számla tartozik					XI
	oldalának 1. a. b. c. d. e. pontjai szerint		25.238 45	26.100.		
II	Évkönyv, „Értesítő“ Almanach kiadására					XII
	u. ott 2. pont szerint		2002 20	2000.		
	Átvitel f.		29240 65	29.100.		

tás ve	Költségvetés Száma	Egyenként	Kiadás 1883 évben	Költségvetés 1883 évre	Költségvetés 1884 évre
		Áthozat f.	2y.240 65	2y.100 .	
III	I. osztály és bizottságai részére				
	a Ph. my. számla tart. old. 3. tétele szerint		17.059 60	16.900 .	
IV	II. osztály részére				
	u. ott 4. a. b. c. d.				
	a) Osztályi kiadásokra f.	4312.24	5200 .		
	b) Történelmi bizottság	12936.06	12.000 .		
	c) Archeologion „	4.900.-	5.000 .		
	d) Nemzetgazdasági „	406.05	3500 .	26.014 35	25.900 .
V	III. osztály részére				
	u. ott 5. a. b. c.				
	a) Osztályi kiadásokra f.	5.191.22	7.000 .		
	b) Természettudományi bizottság „	5.500.-	5.500 .		
	c) Hadtudományi „	400.-	500 .	11.091 22	13.000 .
VI	Könyvtári bizottság részére				
	u. ott 6.			4.000 .	4.000 .
VII	Széchényi István gróf műveinek kiadására				
	u. ott 7.			926 .	1.000 .
VIII	Ösztöndíjakra				
	u. ott 8.			3.918 90	5.000 .
IX	Budapesti szemle segélyezésére				
	u. ott 9.			2.200 .	2.200 .
X	Előfizetés az Ungarische Revue példányaira				
	u. ott 10.			1.500 .	1.500 .
XI	Előfizetés a Revue hongroise példányaira				
	u. ott 11.			800 .	800 .
XII	Előfizetés egy idegen nyelven megindítandó természettudományi folyóirat példányaira				
	u. ott 12.			1.200 .	1.200 .
	Átvitel f.			95.930 92	98.400 .

Költségvetési szám	Jegyzékek	Kiadás 1883 évben	Költségvetés 1883 évre	Költségvetés 1884 évre	Költségvetési szám
	Áthozat f.		95,930 92	98,400.	
XIII	A kamarára				XVII
	a Vámnyomtatványokra és 13 táblabiróra		5,410 90	5,000.	
XIII	Az Akadémia palotája és birhatása költségeire				
	u. ott 14				
	házi költségek	4,694 53			
	reklamációknak	350 56			
	lajcsafagyasztási	952 28			
	gyertya	25 50			
	fa és szén	618 63			
	biztosítási díj	233 01			
	kéményseprőnek	173 60			
	Lejár:	7,051 11			
	fűtési és világítási kiadásokról külön felvételek és számlatoktól	4343 47	6,616 74	6,500.	
XV	Iskolára				
	u. ott 16.				
	palota után	1,123 35			
	birhoz „	1,391 03			
	állandó fizetések f. 535.11				
	lejár bevétel 41.50	544 31	3,454 69	3,500.	
XIV	Kamatok				
	u. ott 17				
	a) Akadémia által kezelt alapok után	1552 88			A Vö
	b) Ifjabb szobor alapnak	2,060 64			
	c) Ellentételezések	198 81	3,812 03	2,000.	
	Áttétel f.		114,939 08	118,400.	

Költségvetés évre	Költségvetés száma		Egyenkint	Kiadás 1883 évben		Költségvetés 1883 évre	Költségvetés 1884 évre
		Átható f.		114939	08	115400 .	
	XVII	Ügyvédi, irodai és vegyes kiadások a V. és ny. számla tart. old. 16. tétele szerint					
		különfélék	1859 20				
		posta és egyéb költségek	135 .				
		irodai szükségek	293 09				
		ügyvédi költségek	249 54				
		nyomtatványok	313 60				
		segélyezések	290 .	3130	46	3000 .	
		az 1883. évre készített költségvetésének főösszege				118400 .	
		Kiadások 1883. évben		118069	54		
		a kiadás tehát kevesebb				330 46	
						118069	54
		Leírások a V. és ny. számla tartozási oldal 18. tétele szerint					
		6. Vay	1450 .				
		Tasner	50 .				
		Ügyvédi költség Szeöi Solnay Tamás alapítvány felvételénél	200 .	1700 .			
				119769	54		
		1883 évben több vétetett be, mint kiadatott és leíratott, mely összeg az Akadémiai vagyont szaporítja, a Veszteség és nyereség számla tartozási oldal 19. tétele szerint		152432	33		
		A Veszteség- és nyereség számla főösszege		272201	87		

Budapesten 1884. December 31. én

MAGYAR FÖLDHITEL INTEZET

mint a Magy. tud. Akadémia vagyonának kezelője.

Lukács

Trebitsch

690

1883.

1883

dec 31

A Táy-jutalomra

1882. decz. 31-ig a következő egy pályamunka érkezett:

I. Az európai főbb államok adóügyének történeti fejlődése s jelen állapota, különös tekintettel Magyarország adó-ügyének s államháztartásának rendezésére. Jelige: Nem azon nemzeteknek, melyek folytan jogaikat, hanem azoknak, melyek kötelességeiket említik, jut a hatalom. Burke.

Az Athenaeum pályázatára (: A magyar hírlap-irodalom története:), valamint a Fraknói-pályázatra (: Egyházmegye törté-nete:) és a Vitéz-pályázatra (: Magyarországi könyvtárak törté-nete:) pályaművek nem érkeztek.

Ellenben a következő kérdésekre, melyekre az idén nem volt pályázat hirdetve, beérkeztek az alábbi pályaművek; u. m.:

A Karátsonyi-jutalomra:

Elökelő világ. Vigjáték 4 felvonásban. Jelige: Hagyjatok fel minden reménynyel.

A Nádasdy-jutalomra:

Két árva. Kölöi elbeszélés. Jelige: Árva vagyok, árva.

A feledés útja. Jelige: Állandó vihar az éles stb.

Aranka. Jelige: Nagy úr a képzelet.

A Teleki-pályázatra beküldetett a következő két vigjáték.

Nézd meg az anyját, vedd el a lányát. Vigjáték 3 felvonásban. Jelige: A cím.

A szemorvos. Vigjáték 3 felvonásban. Jelige: Ha már enyém a tiéd.

A Váy-jutalomra

1882 dec. 31 ig a következő egy pályamunka érkezett:

I. Az európai főbb államok adóügyének történeti fejlődése s jelen állapota, különös tekintettel Magyarország adó. ügyének s államháztartásának rendezésére. Jeligе: Nem azon nemzeteknek, melyek folyton jogaikat, hanem azoknak, melyek kötelességeiket emlitik, jut a hatalom. Burke.

Az Athenaeum pályázatára (A magyar hirlap-irodalom története), valamint a Fraknói-pályázatra (Egyházmegye törté. nete) és a Vitéz-pályázatra (Magyarországi könyvtárak törté. nete) pályamüvek nem érkeztek.

Ellenben a következő kérdésekre, melyekre az idén nem volt pályázat hirdetve, beérkeztek az alábbi pályamüvek; u. m.

A Karátsonyi-jutalomra:

Elökelő világ. Vigjáték 4 felvonásban. Jeligе: Hagyjatok fel minden reménynyel.

A Nádasdy-jutalomra:

Két árva. Kölöi elbeszélés. Jeligе: Árva vagyok, árva.

A feledés útja. Jeligе: Állandó vihar az éles stb.

Aranka. Jeligе: Nagy úr a képzelet.

A Teleki-pályázatra jutalomra beküldetett a következő két vigjáték:

Nézd meg az anyját, vedd el a lányát. Vigjáték 3 felvonásban. Jeligе: A cim.

A szemorvos. Vigjáték 3 felvonásban. Jeligе: Ha már enyém a diveb.

691
1883

31

A Teleki-jutalomra

1883. deczember 31-ig következő pályamüvek érkeztek:

I. Hunyady László. Történeti tragédia 5 felvonásban. Jelige: To be acknowledg'd is o'er-paid.

II Rosimund. Szomorujáték 5 felvonásban. Jelige. To be or not to be, that is the question.

III Lombiak. Szomorumü 4 szakaszban. Jelige:

Kit nevez atyjának az atyátlan árva?...
Él még a jó Isten!

IV. Tungh. Eredeti tragédia 5 felvonásban. Jelige: Másodszor.

V. Egy szív története. Szomorujáték 5 felvonásban. Jelige:

Kél és száll a szív viharja,
Mint a tenger vésze;
Fájdalom a boldogságnak
Egyik alkatrésze...

VI Bánfi Dénes. Tragoedia 5 felvonásban. Jelige: Az mely Erdél nemes ezüst tálból eszik rátottlát, hamar megcsömörlik töle.

VII. A pártos. Szomorujáték 5 felvonásban. Jelige: Az isten nem segit fölkent királyok ellen.

VIII. Rajamonte. Eredeti tragédia 5 felvonásban. Jelige: Tragicum.

IX. Két római. Tragédia 5 felvonásban. Jelige: Videant consules.

X. Utolsó szerelem. 4 felvonás. Jelige:

Abban irnám,
Hogyha hirnám.

XI Légyott. Szomorujáték 5 felvonásban. Jelige:

Oh hölgy, az Isten gyönyörül
Feremte tégedet!

VII. Késő ébredés. Szomorújáték 5 felvonásban. Jelige: Mulo-e, vagy örök az álom?

VIII. Mária király. Történeti szomorújáték 5 felvonásban. Jelige: Rex Maria.

IX. Az egoisták. Dráma 3 felvonásban. Jelige: Az önzés minden bűnnek kútfeje.

X. Harmadik Endre király. Tragödia 5 felvonásban. Jelige: Vele Árpád törzsöke dől ki.

XI. A lászlóvári gróf. Szomorújáték 3 felvonásban. Jelige: Egy kis romantica!

XII. István, Rosznia királya. Szomorújáték 5 felvonásban. Jelige: Hitét ne bántsd; keblében mélyre ásva fekszik, mint az ércz.

XIII. Zrinyi Péter. Történeti szomorújáték 5 felvonásban. Jelige: Sors mala.

XIV. Vál. Tragoedia 4 felvonásban. Jelige: Divina procedit ira.

XV. Sámson. Tragoedia 5 felvonásban. Jelige: Kivül fegyver pusztítja őket, belül rettegés.

XVI. Ajantides. Tragoedia 5 felvonásban. Jelige: Melpomene.

A Farkas-Raskó díjra

1882. decz. 31-ig a következő pályaművek érkeztek:

I. Sírat a zsidókhoz. Jelige: E hon legyen haráid, a magyar nemzeted.

II. Párogató. Jelige:

Kürtje harsány hangja a mély
Sírba leszáll hidegülő porunkhoz.

III. Elzúgott a vihar... Jelige: Virtute et animo!

IV. Zsidó fiúk. Jelige: Előre.

V. A gyermekhősök. Történeti verses elbeszélés. Jelige:

Láttam .....
Mind a szépet, nagyot,
Mit feljegyezvén a történet,
Csodául fennhagyott.

VII. Ima. Selige: Isten áldd meg a magyart!

VII. Honszerelet fényes könyve. Selige: Egy könyv beszél hazám nagyságáról.

VIII. Puszta oltár előtt. Selige.

A holtakat miért vered fel?
Nincs többé .....
Kis te felgyújtsd énekeddel.

IX. Nemzetiség. Selige: Viribus unitis!

X. Edit. Költői elbeszélés a magyar szabadságharcából. Selige: In magnis voluisse est.

XI. Hazám története Selige:

Mint egy alélt vándor, midőn fele útján
Csüggedt szemmel néz hátra majd előre,
Mielőtt e rögös pályát tovább futnám,
Hadd nézzek a múltra, nézzek a jövőre.

XII. Gr. Telekyekhez. Selige: Teleky, szép hazám dicső családja!

XIII. A magyar szabadság. Selige: Hej Rákóczy, Bercsényi!

XIV. Nyalábon romján. Selige: A magyar nemzet nem volt, hanem lesz.

XV. Megtagadva. Ballada. Selige: Hős vértől pirosult gyászrét stb.

XVI. Arany János emlékezete. Óda. Selige: Sic itur ad astra.

A Marczibányi-jutalomra

1882. deczember 31-ig következő egy pályamű érkezett.

I. A magyar szórend elmélete. Selige: Quod enim munus reipublicae

adferre majus meliusve possumus, quam si docemus atque eruditos juventutem? his praesertim moribus. Cicero.

A Czartoriszky-jutalomra.

1882. deczember 31-ig beérkezett a következő pályamű:

I. A magyar-lengyel érintkezés történetéhez. Jelige: Conamur tenues grandia. Horácz.

Az Oltványi-jutalomra

1882. deczember 31-ig a következő egy pályamű érkezett:

I. A magyar Pálos-szerzetesrend története. Töredék. Jelige: Az emberi természetben fekszik a magány utáni vágy.

A Péczely-jutalomra

1882 decz. 31-ig következő pályaművek érkeztek:

I. Adassék elő Bosnia története. Jelige: Prius extrema quae-que pericula subeunda quam pati, ut regnum, quod dat amplum a majoribus acceperint, minuatur etc. Hunyady J. Bonfinnál.

II. Bosznia történelme a legrégibb időktől a magyar fennhatóság alatt. Jelige: Arma ferenti omnia dat, qui justa negat.

Kivat czikk

a m. kir. akademia nemzetgazdasági és statistikai bizottságának
1883. decemb. 13-án tartott ülésének jegyzőkönyvéből

1. Tárgyalás alá vétetvén az 1884-iki költségvetési előirányzat tételei következő sorrendben állapíttattak meg:

1.	Budapesti Lemle állandó segélye	1800.–
2.	Nemzetgazd. és statistikai Értekezések	800.–
3.	Nemzetgazdasági Évkönyv	1200.–
4.	Előadói díj	400.–
5.	Kereskedelmi misszió	2500.–
	összesen ft. 6700.–	+ 1000

Minthogy czélja kifejtését csak a 3) szám alatti tételnél történik 200 ftnyi emelés, azért az Évkönyvben a részvétkezésre álló garasz annyi jobban felhasználtathatnék. Az 5) szám alatti tétel az ötben először fordul elő és a m. kir. akademia 1883. nov. 26-án tartott ülésének részletesen bejelentetett. E tétel fenvetését a jelenleg 4060 ftra menő adományokban találja, melyek a kereskedelmi misszió tartására az akademiánál befolytak.

K. m. f.

Jegyezte

Fővárosi Lajos
bizottsági jegyző

Ratkó Gyula
biz. helyettes elnök

692

1883

Kivt czikk

a M. T. Akadémia 1883. deczember 17. tartott összes ülésének jegyzökönyvéből.

256. Főtitkár bejelenti Zsivora György l. t. november 30-án és Érkövy Adolf l. t. deczember 13-án bekövetkezett elhúnytát. —

Az Akadémia fájdalmas részvétét fejezi ki nagyérdemü tagjainak elhúnyta fölött és fölhivja az illető osztályokat, hogy az emlékbeszéd megtartása iránt intézkedjenek.

Szabó József
pőrnök

693
1883

652
256.

Tábla Kasa

Tekintetes Akademia!

A magyarhoni virany összeállításában jöttem a szükségbeli, de első tekintetre az idevágó jeles irodalmi s anyagi kimerültségemmel: fájdalommal vettem észre hogy munkámat nem folytathatom nem győrvén sem a drága irodalmi segédeszközöket sem az utazási költségeket.

Ezen viszonyok közt fordultok a Tekintetes Akademiához mielőtt azon fáradalommal: irivesztőnek munkám folytatását lehetségessé tenni, s nekem nehány évnapot 400 ftnyi ösztöndíj megszavazni a fölebb említett Akademiai fedezetében

En pedig kötelességemnek fogom tartani évenkint haladásom bizonyítékát bemutatni s a Tekintetes Akademiának azon jogot biztosítani, hogy ha ezek mulasztásával, irodalmi működésemet beszüntetem: könyvtárából minél azon munkákat kiválaszthatni, melyek az akademiai könyvtár kiegészítésére használhatók

Pesten Epercsen 1883 December 23. —

A Tekintetes Akademia

Kis szolgája

Hazslinszky Frigyes

III osz. 3k cs. 1884 marad 12

4 pont.

Leg. Tan. 1884

II. Botanika

Hegedüs

1

Ert. dec. 20. 1883.

~~691~~

694/1883

Értekezés a Mathematikai és Természettudományi Körből.

Budapesten 1884 jan. 7.

Szabó József

főtitkár

A M. T. Akadémia 1881
december 19-én tartott ösz. ül.
lésében elfogadta a magyar
festészetnek történetére vo
natkozó irodalomtörténeti nevezetesebb
forrásokat és mozzanatok a
főalakok csoportosítása által
állítandó elő; továbbá ösz.
deten tudomásul vette azt, hogy
a legkiválóbb hazai művészek
Munkácsy, Liebermann Leó másol
fáradhatlan megkérésére kéréseknek
nyilatkozatok, hogy az akad. palota
nagy termeit művekkel díszíteni
fogják.

Az Ősz. Ennek következtében
1882 a közgy.
~~összejövetelében~~ főtitkár
mélva az alkalmat, a mely
Munkácsy Mihály a főváros
tartózkodott, föl kérte őt az
~~egyik elfogadott~~ irodalomtörténeti Képeiből
~~képgyűjteményéből~~ anyagot festményei
~~tárgy~~ a tárgy és egyúttal a
terében a falkép megválasztására.
Az 1882-ik évi március 27-ki
ülése ülésében bemutatott
Munkácsy Mihály levelét, a
melyben kijelenti, hogy azon
kép előállítására vállalkozik

701
1883

L Benczúr

10

Galgestnen

a mely Mátyás király idejében
és működési körében fogja
ábrázolni.

A bizottság 1881 folyó évi decem-
ber 13-án tartott ülésében
ülést tartott, a melyben
megállapodás történt abban, hogy mint
illendő megajándékozási
módozatok elfogadása mellett
a tyukos az akademiának
az ingyenes működési jelentés té-
tetett, hogy a bizottság több tagjá-
nak felkérésére kitűnő művésznek
Benczur Gyulának, a ki iránti tiszte
és állandó lakhelyét a fővárosba
tétetnek nyilatkozzon az akademiai
nagyterem számára az elfogadott
képekből egy festményének el-
készítésére, a mely nemes Thurós
Imre herczeggel, a szerzetes-tanít-
ókkal és katonákban a nemzeti
pogányok tanításával fogja áb-
rázolni.

A bizottság örömmel fogadta el
jelentésből azon gyanítatot, hogy
azt a melynek kitüntetésével az Aka-
demia az régi óhajtását fogja
valósítani
rövid idő alatt méltó módon
valósítása iránt bizottsági
nyílt. Egyúttal megnyugtatta
a művész azon nyilatko-
zatában is, hogy mint a galeria
dari falak a kedvezőtlen vi-
dejítő és a "fehér" tárgyalás
lianya miatt fresco festésére

Tar 1881 ik évi decemben
19-iki ülésében hozott
határozatára tekintettel
megbízási esetében
kérte

nem alkalmasak, a festészet
ily esetben lehet megol-
dani, megnyugodott, annál
inkább mert elmunkálás
hálás is az ugyanazon
nézetben és óhajtásban
fejezte ki:

Akad. másodelnök ur ő excell.
az Akad. országelnökével es' tb.
Karaival 1884 febr 25 en tar-
tott ertekezleten előadta, hogy
az Akademiai olvasókör, valame-
nyeinek határozatából, hogy
~~azonnal~~ korábbi fő[l]ső rendes,
mint pedig az Akad. tagjai sorából
kerüljön arra alkalmas, hogy
az Akademia ugyan tagjai részére
rendezzen az Akad. palotajában
külön olvasó termet, fölkéri az
Ertekezletet, hogy ennek ezen
kívánatra és valósitásának
módjara nézve véleményét
ugy első, mint pedig az Igazgató T.
elé ~~legyen~~ fogy terjeszsze.

Az ertekezlet egyhangúlag kim-
dgyenek tartotta, hogy az Akademia
palotajában olvasó és iró elő
terem létesitek, annál inkább mert
a Könyvtári helyiségek nem-
sokára bővebb terjedelmére
csak egy olvasóterem létesit, a melyet
az ujonnan szervezendő, ily célra
az Akad. tagok a Könyvtárnak,
adatásan kényelmek gyakorlani;
ami Kényelmesen is, és a
Könyvtári szolgálat semmiségétől
helyzetben. De ~~a~~ Emellett a Könyvtárban
egyáltalán nincs oly hely a hol
a kiléptek tetemes olvasás
végett kiállítva lennének.

4

A részletes ~~erről~~ szól
~~szóló~~ szabályok:

1. A nagyterem - melléktermei előtermei, melyek az Ig. T. mai az olvasó körnek folyamában, rendeltetnek be alkalmazni olvasótermeknek, a hol a kölcsönzés és folyóiratok kölcsönzése szünet, és a hol a könyvtárból folyóiratok is használhatnak.

2. Esen olvasóterem használóly az alap tagok kapnak. Folyamatban a kik azonban pótlapokkal ~~ellátva~~ jegyzik ~~ellátva~~ - esetre ~~szükséges~~ szükséges irodalmi forrásokat beveszem.

3. Esen olvasóterem délután 3-9 allyon nyitva.

4. Butorozására az olvasóterem butorai használhatók fel. ~~Egyéb~~ ~~helyiségek~~ ~~berendezésre~~ ~~nem~~

5. Az olvasóterem eddigi szolgája a ki tíz évóta szolgálatban van, a főnökön ~~kívül~~ szolgálatába veendő és. ~~Ezenkívül~~ Az eddigi főnöki szolga pedig, a ki ~~külön~~ szolgálatra mai lépcsőn, és nyugdíjazandó volna, használtassék arra, hogy az olvasó terembeu szolgálatot tegyen; a ~~mint~~ ~~ötödik~~ delelőtt: ~~ezen~~ ~~órában~~ ő is egyéb szolgálatban ~~van~~ ~~mint~~ főkapnálkozni.

702
1873
Kossuth
Flubb

// de a jár bevezetése szükséges.

A munkálat kedvelőinek
a kezdeteknél nyújtásán

10 forint. = 10

Miskolci takarékpénztár 10 for.
Selmecbánya takarékpénztár 50 f
Pesti magyar kereskedelmi bank 100 f
Általános földhitelbank 500.
Első magyar kereskedelmi biztosító 200.
Tűzbiztosítási társaság 25

895 f

[illegible] 200

apr. 30 Pesti kereskedelmi bank 200
máj. 9. Mánigazdasági
takarékpénztár postautalvány 10 for.
— Pesti hazai kereskedelmi bank 200
Salgó társulati részvény 50

1065

703

1683

D. Pistorius

A könyvkiadó vállalat 1884-6-diki ciklusának

programmja.

Első (történelmi) sorozat: 1. Thierry Amadé: „Recits de l'histoire romaine au cinquième siècle." Hat kötetéből az első kötetek. Fordítja: Greg János. 2. Mac Carthy: „History of our own times. Három kötet. Fordítja: Szász Béla. 3. Symonds: Renaissance in Italy." III. kötet (a renaissance művészete.) Fordítja Pulszky Károly. 4. Ranke: „A pápák története." I. köt. Ford. Lehr Albert.

Második (irodalmi) sorozat: 1. Beöthy Zsolt: „A szépirodalmi elbeszélés a régi magyar irodalomban." Egy kötet. 2. Heinrich Gusztáv: „A német irodalom története." Első fele, két kötet. 3. Dante Divina Commediájából a Pokol, Szász Károly fordításában. Egy kötet. 4. Taine Angol irodalomtörténete. IV. és V. kötet. Ford. Csiky Gergely.

Harmadik (jogi és közgazdasági) sorozat: 1. Concha Győző: „A modern államok alkotmányai." I. és II kötet. 2. Gide Pál: „A nők joga." Egy köt. 3. R. Krafft-Ebing: „Törvényszéki pszichiatria." Egy kötet. Fordítja Schwartzer Ottó. 4. Lavergne Léonce: „Essai sur l'economie rurale." Egy köt. Ford. Beksics Gusztáv.

Dotatio 4000 fl Sz

704

8 1883

Kongvhaedó

vallalas

programy

A Magyar Tudományos Akadémia
Igazgató Tanácsa / az akadémiai Könyv-
kiadó-hivatalok megszüntetésén, az akad.
kiadványok könyvárúsi értékesítését, va-
lamint az akad. tagok és közintézetek
részére való szétküldését 1884. január
1-től kezdve Knoll Károlyra mint
az Akadémia kiszolgájára ruházta, ki
a könyvkiadó-hivatal eddigi helyiségei-
ben sortiment-könyvkereskedést nyit
meg. Az akadémiai kiadványok
~~Ezen~~ raktárát ~~az~~ ~~ezzel~~.
~~Ugyan~~ / Kerelcső alá fog vétetni. / Kútön

1875. évi junius 25-iki ülésében, korra-
határozata ~~folytán~~

9 704/1883

Konyvkeresd.

Lovasi

Megállapítva volt 1883-ra

a) a czélok munkálatára 7000
b) a tanodának 5500
c) a kath. hitoktatói évdíjazások czéljára 500
13000

Ez összeg mint arra 1200 ft, mely az idegen nyelvek megtanítására fordítandó pótlékul szolgál a Akademia kiadásai közé van felvéve.

~~Ezen összeg a III osztály, mely a III osztály a tanodának minden kiadásait magában foglalja, a 1883 ra az Akademiai költségek közé van felvéve:~~

A jövő 1884-re a III osztály minden kiadásai és ehez tartozó költség vetése a következő:

A ~~tőkéről~~ alapitatok kötelező terheiről
Értekezések a Term. tudom. köréből
" a Math. tud. köréből
Math. és Természettud. Értesítő
A III osztály külön kiadványai
Emlékbeszédek.

A III osztály összes munkálatára 7000 ft

Ezt azért hiszem elegendőnek, mert eddigi ~~tapasztalat~~ ~~1882~~ 1883-ban szükség ki:

Ebből az összes kiadás 4800, de fizetnek még vagy 13 ~~kr~~ értekezés a nyomdával egyött, mi azonban 1200 ftot nem fog meghaladni igy hogy ennel együtt 6000-re tehetni az osztály munkálatainak költségét 1883-ra. Tekintve azonban hogy a kiadványok emlékbeszédek 1000 ftról többet fognának venni ki igy jön ki a 7000.

Tesm [illegible] 7 mes kpeka

Ikelk " " " 1 " "

11 vědkuf

705

1883

KIMUTATÁS

a M. T. Akadémia főtitkári hivatala által 188

havában kibocsátott utalványokról.

Akad. III. osztály 1883-ban

Folyó szám	Kelt	Kinek?	Miért?	frt	kr.
1.	jan. 10.	Kozmata fényképén	500 p. arckép Broca f. tarsun Emlékk	21	–
2.	„ 17.	Grund V. könyomó	Mocsáry munk. 2 tábla, 250 pél.	110	–
3	„ 27	Franklin nyomda	25-25 külön lenyom. a M. ái T. Értesítőből	6	15
4.	febr. 16.	König Gyula	M. Érlek. IX. K. 13. sz. 6/8 ív	22	50
5.	már. 3.	Ballá Mátyás l. t.	M. ái T. Értesítő I. K. 3-4 fűz. 11/16 ív	20	62
6	„ „	Borbás Vincze	„ „ „ 8/16 ív	15	–
7.	„ „	Fröhlich Izor l. t.	„ „ „ 3 5/16 ív	99	37
8	„ „	Tömörváry Ödön	„ „ „ 8/16 ív	15	–
9	„ „	Braun Károly	„ „ „ 13/16 ív	24	37
10	„ 6	Pataki könyomó	2 tábl. 3-300 p. Horváth: Eremocoris	48	–
11.	„ 23	Franklin nyomda	M. ái T. Értes. I. K. 3-4 füz. Kül. lenyom.	11	65.
12	„ „	Nr	300 p. M. ái T. Ért. I. K. 3-4 füz. borít. sat.	206	55
13	apr. 3	Pataki könyomó	4 tábl. 300 p. Clavulina Sz.	148	–
14.	„ 6	Hankó Vilm.	A M. ái T. Ért. dolgozatáért 4/16 ív	7	50
15	„ „	Krenner József.	„ „ „ 1 4/16 ív	37	50
16	„ „	Hunyady Jenő	„ „ „ 8/16 ív	15	–
17	„ „	König Gyula	„ „ „ 4/16 ív	7	50
18	„ 10	Horváth Géza l. t.	Term. Ért. XIII. K. 2. sz. 1 14/16 ív	56	25
19.	„ „	Kápolnai P. Józs.	Emlékk. Abóth L. f. 1 ív	30	–
20	„ 14.	Grund könyomó	Jurányi Karyokines. I. II. III. t. 300 p.	160	–
21.	„ 19.	„ „	Krenner Karyolizisekről III. lk. t. Nr	85	–
22	„ „	„ „	Tömörváry Scutigerájáról II. t. Nr	48	–
23	„ 25	Pataki könyomó	Horváth G. rovar diptorum; 1 t. 300 p.	115	–
24.	„ „	Athenaeum nyomd.	300 p. Term. Ért. XIII. K. 1. 2. sz. 5 ív		
			Dorácek. – 300 p. M. Ért. IX. k. 13 sz. 3/4 ív.		
			500 p. Emlékk. I. K. 6 sz. 1/8 ív. és borít.		
			250 p. Mocsáry: Fémdarázsok és borít.	217.08.	–

15 27 04

Folyó szám	Kelt	Kinek?	Miért?	frt	kr.	
25.	apr. 25	Franklin nyomd.	1300 p. M. és T. Érts. I.K. 5. f. 3/4 ív és b.	114	75	–
26	máj. 11.	Pataki Könyomó	1 tábla 300 p. a reversio speciose	48	50	–
27.	jun. 1.	Franklin nyomda.	25 p. különnyomat a M. és T. Értesitőből	5	45	–
28	„ 13	Konkoly M.	Math. Ért. X.K. 2. sz. 16/16 iv	41	25.	–
29	„ „	Kriesch Ján.	Term. Ért. XIII. K. 3. sz. 1 1/16 iv	31	87	–
30	„ 21	Konkoly M.	M. Ért. X.K. 3. sz. 14/16 iv	26	25	–
31	„ „	v=	v- v- 4. sz. v-	26	25	–
32	„ „	Veith Sánd.	M. és T. Ért. I.k. 6-7. sz. 10/16 iv	18	75	–
33	„ „	Kremzer Józs.	„ „ „ 7/16 iv	13	12	–
34	„ „	Pasztaverzky J.	„ „ „ 10/16 iv	18	75	–
35	„ „	Horváth Géza	„ „ „ 6/16 iv	11	25	–
36	jul. 6.	Franklin ny.	300 p. M. és T. Ért. I.K. 6-7 iv szer.	153	26	–
37.	„ „	v-	25-25 példd. különny nyom. a fenecbből	8	75.	–
38	„ 13.	Vendéghegyi KKötő	250 p. Mocsáry. 300 p. T. Ért. IX.k. és X.K.	18	54.	–
39.	„ 15.	Konkoly M.	M. Ért. X.K. 1. sz. 5 10/16 iv	168	75.	–
40.	aug. 4.	Athenaeum ny.	Term. Ért. XIII. K. 3. sz. és boríték.			
			M. Ért. X.K. 1-6. sz. tab. lap	312	79.	–
41.	„ „	Szabó J. r.t.	Emlékk. Atmi B. f.	26	25	–
42	„ 13.	Rauchwitz Gusz.	M. Ért. I.K. 8-9. f. dolgozatáért	24	37.	–
43	„ „	Vályi Gyula	„ „ „	7	50.	–
44.	„ „	Braun Kár.	„ „ „	43	13.	–
45.	„ „	Szabó J.	„ „ „	15	–	–
46	„ „	König Gy.	Szerkesztői díjr. egy évre	300	–	–
47.	sept. 11.	Pataki könyomó	Regény. Konkoly. Marjó. Gothard reg	300	–	–
48	„ 15.	Konkoly M.	M. Ért. X.K. 5. sz.	37.	50.	–
49.	„ „	Scherfel Aurél	T. Ért. XIII. K. 10. sz.	16	87.	–
50	„ 21.	Franklin ny.	A fenecből 25-25 p. k. leny.	9	60.	–
51.	„ „	v-	M. és T. Ért. I.K. 8-9. fűz. boríték. leny.	155.	80.	–
52	„ 24.	Konkoly M.	M. Ért. X.K. 6. sz.	15	–	–
53.	„ „	Lengyel Béla	T. Ért. XIII. K. 5. sz.	46	87.	–

$20^{7}1^{15}6^{13}1^{10}7$

Folyó szám	Kelt	Kinek?	Miért?	frt	kr.
54.	sept. 24.	Scherpel Mór.	T. Ész. XIII. K. 6. sz.	26	25 =
55.	okt. 9.	Vendéghegy. közs.	Csőalap a M. Ész. VIII. és T. Ész. XI. kir.		
			900 p. M. Ész. X. K. 5. 6. pf. sz.		
			300 p. T. Ész. XIII. K. 5. 6. 10. sz.		
			500 p. Emlékk. I. K. 6. T. sz.	11	84. =
56.	„ 11.	Kornhuber M.	M. Ész. X. K. 7 sz. ½ cs.	15	— =
57.	„ „	Kiss Károly	T. Ész. XII. K. 7 sz. 1 1/8 cs.	30	75 =
58.	„ 19.	Jacobi Károly	5 t. Kalekbrenner szeszkén. p. ft.	325	— =
59.	„ „	Athenaeum egyl.	300 p. T. Ész. XIII. K. 5. 6. 7. 9 10. sz. vny.		
			300 p. M. Ész. X. K. 5. 6. 7. sz. vny.		
			300 p. Emlékk. I. K. 7. sz. a bank.	330	36. =
60.	nov. 19.	Fröhlich Józs.	A M. Ész. megy. dolgozó. 2 5/16 cs.	61	87. =
61.	dec. 7.	Mocsáry Sándor	Tem. Ész. XIII. K. 11. sz. 4 1/2 cs.	1155	— =
				938	27

1527.04
201.67
938.27
4481.48

Folyó szám	Kelt	Kinek?	Miért?	frt	kr.

Naggs

Szabó I. mpr.

Term. földm. Történ. mell 14
Math. " 11

A Kir. Isk egyes tételek jegyz ~~stb~~ nyg tudomásul.
~~Mad~~ Természettud. Történelmi tételekből 415
Math " " " 330
Nyomda és Történelmi atlasz 862
Műmellékletek I. tételnél 1408
Az Erdélyi " összes költség 1785
Könyvkötő — 30
Emlékbélyegek — 60

1883-ban Dobyai műhelyünk Kir. Isk. számára semmi sem lett felvéve, az idén ismét felveendő. 500 f.
~~Egy fúvó ingre 150 ft az elektromos tűzhez~~
~~Mell 1650 ft ~~ban~~ kért~~ ~~1650 ft.~~

Az anyagban jegyzett Observationes Meteorologicae adhoc szintén nem felsoroltatnak, hanem az azokban foglaltak arról kitesznek egy, folyamatban van s ha nem is decemberi végére, de azután egy két hónap alatt be lesz fejezve.

Lesz tehát az összeg

Történelmi ~~Erdélyi~~ Külön Kiadványok
Emlékbélyegek K. O. Erdélyi } Tovo
~~Erdélyi történelmi tételek~~ Vegy. műhely. } 1200
Dobyai munkára 500
~~Elektromos tűzhely~~ ~~1650~~
Math. term. állandó Bizottság 5000
Kárpát-Egyesületi Bizottság 3500
Math. Naturw. Berichte ~~16000~~ 17200

705
1883

A III oszt.

Költségvetésének elkészítése

1884-re

Irat jegyzéke

azon iratoknak, melyek 1883 évi 2552 számú magyar Királyi belügyminisztériumi kiadványhoz csatoltattak.

folyó szám.	ügy- darab	évről	mely hatósági	fogalom	kiadvány	mellék- letei	összes darab.	Észrevétel.
1.	297	1881	Morvai levéltár	—	1	17	18	1 17 melléklet- levél példány a Bonnia és Herzegovina azonosra vonatkozó adatok kimagyarázat dol.
2	—	—	—	czimer	1	1		
				összesen		19		

folyó	ügy. darab	sor	mely hatósági	tárgyalom	tudomány	mellék.	összes	Észrevétel.
száma							darab	

1875 april 5

162
538 frontot nobil talar
hongvel Mecongnek arra
tulcsnek

1879 nov 23
1881 okt 27

1871 április 15. (72)
1872 jan 12 Bank
" 1872 febr 28 Zelen
okt 27 (52)
" a régi kezdete
fontos
(53, 54)

1879 560 fr foltos

1879 dec 1. kapos
100 #

1879 vege Tabacky 29 1/3 — 63
29 1/3 . 63

Az osztályelnök ur előterjeszti a II. osztály értekez-
letének javaslatát a milleńium megünneplésének esztendejére
nézve. Tudvalevőleg az Akadémia II. osztálya az összes
ülésnek egy Emlékiratot mutatott be, mely eredményül
azt constatálja, hogy a honfoglalás a 888. év előtt nem
vehette kezdetét, és hogy a 900. évben már be volt fe-
jezve; — e szerint a honfoglalás története csakis ezen 12
évi időközben folyhatott le. Ez Emlékirat a f. é. február
26-án tartott összes ülésben tárgyaltatván, élénk vitát idé-
zett elő, mely következő határozattal fejeztetett be: „A II.
osztály fölterjesztése a millenarium ügyében, a mennyi-
ben az eddigi tudományos kutatások eredményét ál-
lítja össze és bírálja meg, egész terjedelmében elfogad-
tatik, és a miniszteriumhoz fel fog terjesztetni; de a
mennyiben a megállapított 12. évi időközben a mille-
narium megünneplésének időpontjára nézve nem tesz ja-
vaslatot, nem fogadtatik el s még egyszer áttétetik a
II. osztályhoz, hogy adjon véleményt arra nézve is, hogy
úgy a bejövetel, mint az ország elfoglalása melyik
évben ünnepelhető a legtöbb valószínüséggel, s a bejövetel-
nek vagy az ország elfoglalásának ezer éves fordulója
ünneplendő-e?"

/.

Az akadémiai II. osztály e határozatot f. évi a
március 9-ki értekezletéből a történelmi bizottsághoz uta- val
sította, a mely egy albizottságot nevezett ki a határo- tár
zatban foglalt felhivás tárgyalására. Ez az albizottság f. ner
é. március 13-ki ülésében következő javaslatban állapo- meg
dott meg: „Az Akadémia II. osztálya tovább is ragaszko- és
dik az összes ülés által is elfogadott s a nm. minisz- má
tériumhoz fölterjeszteni határozott előbbi véleménye s jel
téséhez, melyben a honfoglalás kezdetének és befejeréséne
valószínü évkörét a 888–900. évek kört a történeti kút- na
fők és tudományos vélemények alapján összefoglalva kimu- m
tatta. – Az Akadémia összes ülésének azonban ujabb mye
felhivása ezenfelül azt kivánja: adjon a II. osztály lés
még arra nézve is véleményt, „hogy úgy a bejövetel, kö
mint az ország elfoglalása, melyik évben ünnepelhető tö
a legtöbb valószinüséggel? És a bejövetelnek vagy az ne
ország elfoglalásának ezer éves fordulója ünneplendő-e?"
Ámbár az Akadémia II. osztálya az utóbbi aron oppor- len
tunitasi és nem szakkérdésre nézve, vajon az esemé- 13.
nyek vége vagy eleje ünnepeltessék-e, nem tartja ma- tá
gát illetékesnek: mindamellett kész az Akadémia összes tá
ülése többsége óhajtásának megfelelni. – A II. osztály tá
véleménye szerint a bejövetel volna megünneplendő, nem a
pedig az ország elfoglalása befejeztének éve. Mert bár ja

/.

a befejezés éveül a 899 – 900. évi időszak a legtöbb valószinüséggel határozható meg, mégis ez időpont oly távoli időre halasztaná az ezredév ünneplését, mely a nemzet sürgetően kifejezett óhajának aligha felelne meg. – A bejövetel kezdeteül a II. osztálynak beadott és elfogadott véleménye következtében ugyan ünneplésül már a 889. év tüzetik ki; de ez ellen ismét azon opportunitási ok szól, hogy az addig hátralevő öt évi időszak oly rövid, mely alatt alig lehetne a nemzethez méltó nagyobb monumentalis alkotások emelésével az ezredév megünnepléséhez járulni. – Tekintve ezen alkalmi körülményeket, az osztály véleménye: hogy az ezredév megünneplésére a 894. év lenne a legalkalmasabb, mely a készülődésre is elég, több mint 10 évi időt enged, és történeti tudományos szempontból is valószinüséggel lenne ajánlható."

Ezt a javaslatot a történeti albizottság egyetlen szavazat hiányával elfogadta, de elfogadta f. hó 13.-án a történelmi bizottság teljes ülése és a II. osztálynak értekezlete is.

Ezek előrebocsátása után az elnök ur az osztályt fölkéri, nyilatkozzék, vajon a közölt javaslatot a millenium megünneplésének idejére nézve elfogadja-e, vagy nem?

706
1883

A javaslat ellen csak Salamon Ferencz r. t. szólalt fel, azon állást foglalván el, hogy a bejövetel esztendejét tudományosan kellene megállapitani. Miután felszólalása daczára a II. osztály a bemutatott javaslatot magáévá tette, ez mint a II. osztály véleménye az összes ülésnek fog felterjesztetni. Salamon Ferencz r. t. ur pedig külön-véleményt jelentett be.

707
1883

Tekintetes

Beöthy Zsolt

urnak,

mint a M. Tud. Akadémia könyvkiadó bizottsága
előadójának.

83.

Mélyen tisztelt Uram!

Bátor vagyok ajánlkozni arra, hogy Paul Leroy-Beaulieu-nak „Essai sur la répartition des richesses" című művét a Magyar Tudományos Akadémia Könyvkiadó Vállalata számára magyarra fordítsam.

A neverett mű 1880-ban jelent meg; egy példányát ide mellékelem. Megjegyzem azonban hogy e példány az 1880-iki Kiadásból való és hogy a műből, mindaz teljesen elfogyott, 1882-ben uj Kiadás rendeztetett, melyben a szerző ismételt ujabb adatokat és nevezetesen az 1881-iki pénzügyi válság általános következményeit tárgyalta. Magától értetődik, hogy az uj Kiadást fordításnám.

A könyv tartalmát ismertetni felesleges volna, ha nem mellékelnék is példányt. Európa szerte figyelmet keltett az; Köz Életen forog.

Igen világos áttekintést nyujt a modern nemzetgazdasági elméletei felett; a legujabb statisztikai anyag felhasználásával igen behatóan foglalkozik a földbirtok is az földjáradék természetét, a bérlőket, felesek és napszámosok helyzetét, a mezőgazdasági termelés viszonyait, a mezőgazdaság terén lett haladásait. Következményeit a földbirtok megoszlása tekintetében, a tőke képzés fokozatát, az ipar arosok és kereskedők viszonyaiban érdekelhető átalakulásait, a proletariatus keresetforrásait és kimutatja hogy a modern társadalomban

a jegényebb népszokások helyreállítása folytonosan
javul, a vagyonnak körüli egyenlőtlenség
mindinkább csökken, akar hogy az uralkodó
nemzetgazdasági tényezők működése folytán,
természetszerű fejlődés útján haladunk a
szociális kérdés megoldása felé.

Ahy mű tehát ez, mely kaigyánál fogva
a legnagyobb mérvben érdekli az egész
művelt közönséget.

Szükségtelen az „Economiste Français"
fárasztásának tudományos tekintélyét
kiemelni. Csak azt kívánom kiemelni
hogy a „Journal des Debats" fényes tollu
munkatársának ez a műve is mindvégig
oly világosan, oly szabatosan, mondhatni érdek-
fesztően van írva, hogy minden
művelt ember nem csak haszonnal, de
élvezettel olvassa.

Csak azt kell igazolnom, hogy e könyv
lefordításával miért tartom magamat
adósnak.

Tehát a következőket:
1.) 1872-től 1880-ig a Pesti Napló belmunka-
társa voltam; mint ilyen fordítottam
közmérleg dolgozatokat, közkincsügyi sat
gazdasági sat.
2.) 1880 – 1882 években a „Pesti Napló",
„Egyetértés" és Budapesti Hírlap" számára
párisi leveleket írtam, igen gyakran
pénzügyi kérdésekről.
3.) Hírlapírói pályám alatt alig múlt
nap, melyen ne ez körülmény valamu
fordításokat franciából magyarra.
4.) Az általam franciából fordított szépirodalmi
művek közül nyolcz kötet a Franklin-társulatnál
is megjelent.
5.) 1880 februar havától 1883 márczius
haváig Párisban tartózkodtam, ahol
közigazgatási tanulmányokat folytattam.
6.) Már 1880-ban igen tevékenyen
működtem közre Kossuth Lajos
Iratai első kötetének franczia fordításában.

7.) Párisban dolgozótársa voltam a „Livre„ cr. folyóiratnak; irtam critikeket a „Jeune France„ folyóiratba; apróságokat a „Gil Blas„-ba és más franczia lapokba.

8.) Közel két éven át rendes munkatársa voltam a 200,000 példányban megjelenő „Petite République Française„ cr. napilap, a „Semaine Populaire„, „Armée Française„ „stb. pénzügyi rovatának„ melyet hosszu hónapokon át önállóan is vezettem.

9. Párisi tartózkodásom utolsó 3/4 hónapja alatt a Nouvelliste de Paris„ cr. nagyobbszabásu pénzügyi napilapnál a külföldi lapokban foglalt pénzügyi és nemzetgazdasági hirek feldolgozása volt reám bizva.

Mint gyakorlott forditó a magyar és a franczia lapoknál megszereztem tehát a képesitést, hogy a fent idézett müvek gördülékeny és szabatos forditását készitsek.

Ajánlatomat irásos fogyelembevételét kérve,

maradok

alázatos szolgája

Sasvári Aimée,
a „Nemzet„ belmunkatársa.

		Ívek száma.	Összesen.	Többlet.
I. Cyklus. 1875–1877.				
I. sor.				
Macaulay. Anglia történ.	I.	42		
" " " "	II.	40		
" " " "	III.	35		
Carlyle. Francia forrad.	I.	30		
" " "	II.	30		
Curtius. Görögök történ.	I.	26		
" " "	II.	30		
Hunfalvy. Ethnographia.		36	269	29
II. sor.				
Göthe lyrai költeményei.		44		
Visard. Tanulmányok.		31		
Müller ujabb felolvasásai.		42		
Boissier. Cicero.		28		
Laves. A philos. történ.	I.	33		
" " "	II.	41	219	39
III. sor.				
Bluntschli. Államjog	I.	25		
" " "	II.	25		
Maine Summer. A jog ókora		29		
Todd. A parl. kormányrendsz.	I.	38		
" " "	II.	39		
" " "	III.	40		
Gneist. A jogi állam.		18	214	34
Az I. cyklusban több adatott				102 ív
II. Cyklus. 1878–1880.				
I. sor.				
Macaulay. Anglia történ.	IV.	35		
" " "	V.	30		
" " "	VI.	25		
Carlyle. A franczia forrad.	III.	31		
Curtius. A görögök tört.	III.	29		
" " "	IV.	40		
" " "	V.	32		
" " "	VI.	34	265	25
Mivel				25 ív

			Ívek száma.	Összesen.	Többlet.		
		Áttétel			25		
II. sor.	Lewes, A philosoph. tört.	III.	40				I.
	Kisard. A franczia irod.	I.	26				
	" " "	II.	25				
	" " "	III.	27				
	" " "	IV.	34				
	Arany prózai dolgozatai		33	188	8		
III. sor.	Carrara Büntető jog progt	I.	25				
	" " " "	II.	37				
	Paulet. Esszéiket		20				II.
	Leroy-Beaulieu. Pénzügytan.	I.	34				
	" " "	II.	32				
	" " "	III.	31				
	" " "	IV.	34	213	33		
	A II. cyklusban több adatott				66		
	III. Cyklus. 1881-1883.						
1881-re.	I. sor.						
	Goldziher. Iszlam.		27				
	Symonds. Renaissance.	I.	32				
	Thierry. Római birodalom.		26				
	II. sor.						
	Szász. A világirod. éjszaki.	I.	40				
	Taine. Az angol irod.	I.	25				
	Alexander. Kant	I.	29				
	III. sor.						III.
	Taine. Franczia ország	I.	42				
	Mayr. Törvényszerűség		22				
	Savelye. Kormányformák		13	256	56		
1882-re.	I. sor.						
	Vámbéry. A magyarok eredete.	II. kiad.	33				
	Symonds. Renaissance.	II. köt.	32				
	II. sor.						
	Szász. A világirod. éjszaki.	II. köt.	44				
	Taine. Az angol irodalom.	II. köt.	31				
	III. sor.						
	Taine. Franczia ország.	II. köt.	36				
	Közgazdas. Értekez.		26	202	2		
	A III. cyklusban több adatott				58	10	

Az akadémiai Könyvkiadó-vállalat 1882-iki folyamának állása.

			A nyomatott példányok száma. Kötve	füzve	Összesen.
		I. sor.			
I.	1	Vámbéry. A magyarok ered. II. kiad.	1200	600	1800
	2	Symonds. A renaissance. II. köt.	1100	400	1500
		II. sor.			
	3	Szász. A világirod. újabb. II. köt.	1000	500	1500
	4	Taine. Az angol irod. tört. II. köt.	1000	500	1500
		III. sor.			
	5	Közgazdas. Értekezések.	800	200	1000
	6	Taine. Franciaország. II. köt.	800	400	1200

		I. sor.	II. sor.	III. sor.
II.	Az előfizetők száma:			
	Az I-ső sorozatra	977		
	A II-ik „ „		960	
	A III-ik „ „			697
	Tiszteletpéldányok:			
	A szerzőknek 10 példány.			
	A bizottsági tagoknak 16 „ „			
	Az akad. könyvtárnak 2 „ „			
	A főtitkári hivatalnak 15 „ „			
	A hírlapoknak 16 „ „			
	Összesen	59	59	59
	Szükséglet	1036	1019	756

		I. sor.	II. sor.	III. sor.		
III.	Aláírók száma kik 1883. jan. 1-ig illetményeiket még ki nem váltották:					
	Az I. sor.	340				
	A II. sor.		310			
	A III. sor.			281		
	Ezek után várható összeg	340	310	281	ft	3837 80

Buda 1883 jan. 10

Vörös Károly
akkor Könyvkiadó

708

1885

30 ~ à 50 pf = 1500 pf

60 ~ à 20 = 1200

Verzeichn.

L 13

Határozó és Ind. Testületek.

1883 ~~jun. 4.~~ évi ülésére

Minister delit T. K. Nagymeltóságod
Ugyan m. P. F.
Közm. ü. Szőll. Szécheny Pál Dem
~~Horváth Pál~~ Dem
Földm. ipar és kér. min. Dem
Pénzügyér. ü. B. Kemény Gábor ~~B. K~~
Gr. Szapáry Gyula Dem
Ltl. Gr. Ráday Gedeon
× Honvéd minisz. ~~Lónyai Béla~~ Dem
Horvát minth Bedekovics Kálm. dem
× Vallás és közokt. Trefort Ágoston dem.
M. nemzeti múzeum, Pulszky Ferencz M.
Ind. Egyetem rectora, Nagyságodat és ... kartársait
Mű egyetem rectora Pétery Károly
× távolléte
M. t. Kúria, Mihalek Gy. Nagyságodat üdvözli
M. k. curiától Szabó Miklós Béla.
Főrendi pénzügyi Kautz Gusztáv K. Nagyságodat
~~Vasúti főnöki Ujfalu kapjait~~
Főrendi házelnöki Szögyény László Nagyságodat
Orsz. Képviselő ház elnöki Péchy Tamás Nagyságodat

12

5'81
-5st

M. k. Természettud. Társulat és Akadémiának
M. Mérnök és Építész egylet
Földrajzi Társaság
Magyarhoni földtani Társulat
Magyar jogász egyesület
Kisfaludy – Társaság
Petőfi Társaság
Magyar orvosok és természetvizsgálók Köre
Anthropologiai Társaság
Herczeg Ferenc Társaság
Philologiai Társaság

A jutalmak ügyének állása az 1883-ik évi nagygyűlés előtt.

I. osztály.

1. A nagygyűlésen eldöntés alá kerül:

a) A Farkas-Raskó-jutalom. (Hazafias költemény.)
b) A Marczibányi-nyelvtudományi-jutalom.
c) A Sámuel-nyelvtudományi-jutalom.

2. A nagygyűlésen kihirdetendő:

a) Gróf Teleki József alapítványából jutalom vígjátékra.
b) Lukács Móricz alapítványából széptudományi pályakérdés.
c) A Sámuel-díj nyelvtudományi értekezésekre.

3. Az Athenaeum által felajánlva és másodízben kihirdetett 100 arany jutalomra (A magyar hirlapirodalom története) nem érkezett pályamunka. Az osztály van hívatva ez ügyben ujabb javaslatot tenni.

II. osztály.

1. A nagygyűlésen eldöntés alá kerül:

a) Czartoriszky-jutalom. (A magyar és lengyel nemzet kölcsönös befolyása.)
b) Oltványi-jutalom. (Pálos-rend története.)
c) Péczely-jutalom. (Bosznia története.)
d) Fáy-jutalom. (Adórendszer.)
e) Az e. m. ált. bizt. tarsaság jutalma. (Nemzetgazdasági munka.)

2. A nagygyűlésen kihirdetendő:

a) A nagyjutalom és Marczibányi-jutalom (Philosophiai szak.)
b) Fáy-alapítványból nemzetgazdasági kérdés. (Az ügy tárgyalás alatt van.)
c) Az első magyar ált. bizt. társaság alapítványából jutalom. (500 frt.)
d) A Gorove-alapítványból 100 arany magyar műveltségtörténeti kérdésre.
e) Lévay Henrik alapítványából 500 forint nemzetgazdasági kérdésre.

3. A Fraknói Vilmos r. t. által kitűzött egyháztörténelmi jutalomra nem érkezett pályamunka. Az osztály van hivatva ez ügyben előterjesztést tenni. Hasonlóan a Czartoriszky- és Oltványi-jutalmak tárgyában, ha a pályázat sikertelen marad.

III. osztály.

A nagygyűlésen eldöntés alá kerül: a nagyjutalom és Marczibányi-jutalom. (Mathematikai szak.)

Az Edl és Holczer alapítványokból egyetemi ösztöndíjakra pályázat hirdettetik.

710
1883

Fenyéri

Fenyéri Mórnak

Teleki-jutalommal

a M. T. Akadémia

1883

—

Hunyady Jenőnek

nagy-jutalommal

a M. T. Akadémia

1883.

—

Fröhlich Lőrinczek

mellék-jutalommal

a M. T. Akadémia

1883

—

Munkácsi Bernátnak

Sámuel-díjjal

a M. T. Akadémia

1883.

—

Erdövy Adolfnak

I. m. b. társasági jutalommal

a M. T. Akadémia

1883

—

Hellai Ferenczek

I. m. b. társasági jutalommal

a M. T. Akadémia

1883.

A jutalmak ügyének állása az 1883-ik évi nagygyűlés előtt.

I. osztály.

1. A nagygyűlésen eldöntés alá kerül:

a) A Farkas-Raskó-jutalom. (Hazafias költemény.)
b) A Marczibányi-nyelvtudományi-jutalom.
c) A Sámuel-nyelvtudományi-jutalom.

2. A nagygyűlésen kihirdetendő:

a) Gróf Teleki József alapítványából jutalom vígjátékra.
b) Lukács Móricz alapítványából széptudományi pályakérdés.
c) A Sámuel-díj nyelvtudományi értekezésekre.

3. Az Athenaeum által felajánlva és másodízben kihirdetett 100 arany jutalomra (A magyar hirlapirodalom története) nem érkezett pályamunka. Az osztály van hívatva ez ügyben ujabb javaslatot tenni.

II. osztály.

1. A nagygyűlésen eldöntés alá kerül:

a) Czartoriszky-jutalom. (A magyar és lengyel nemzet kölcsönös befolyása.)
b) Oltványi-jutalom. (Pálos-rend története.)
c) Péczely-jutalom. (Bosznia története.)
d) Fáy-jutalom. (Adórendszer.)
e) Az e. m. ált. bizt. tarsaság jutalma. (Nemzetgazdasági munka.)

2. A nagygyűlésen kihirdetendő:

a) A nagyjutalom és Marczibányi-jutalom (Philosophiai szak.)
b) Fáy-alapitványból nemzetgazdasági kérdés. (Az ügy tárgyalás alatt van.)
c) Az első magyar ált. bizt. társaság alapitványából jutalom. (500 frt.)
d) A Gorove-alapitványból 100 arany magyar műveltségtörténeti kérdésre.
e) Lévay Henrik alapitványából 500 forint nemzetgazdasági kérdésre.

3. A Fraknói Vilmos r. t. által kitűzött egyháztörténelmi jutalomra nem érkezett pályamunka. Az osztály van hivatva ez ügyben előterjesztést tenni. Hasonlóan a Czartoriszky- és Oltványi-jutalmak tárgyában, ha a pályázat sikertelen marad.

III. osztály.

A nagygyűlésen eldöntés alá kerül: a nagyjutalom és Marczibányi-jutalom. (Mathematikai szak.)

Az Edl és Holczer alapitványokból egyetemi ösztöndíjakra pályázat hirdettetik.

710

1883

A jutalmak ügyének állása az 1883-ik évi nagygyűlés előtt.

I. osztály.

1. A nagygyülésen eldöntés alá kerül:

a) A Farkas-Raskó-jutalom. (Hazafias költemény.)
b) A Marczibányi-nyelvtudományi-jutalom.
c) A Sámuel-nyelvtudományi-jutalom.

2. A nagygyűlésen kihirdetendő:

a) Gróf Teleki József alapítványából jutalom vígjátékra.
b) Lukács Móricz alapítványából széptudományi pályakérdés.
c) A Sámuel-díj nyelvtudományi értekezésekre.

3. Az Athenaeum által felajánlva és másodízben kihirdetett 100 arany jutalomra (A magyar hirlapirodalom története) nem érkezett pályamunka. Az osztály van hívatva ez ügyben ujabb javaslatot tenni.

II. osztály.

1. A nagygyűlésen eldöntés alá kerül:

a) Czartoriszky-jutalom. (A magyar és lengyel nemzet kölcsönös befolyása.)
b) Oltványi-jutalom. (Pálos-rend története.)
c) Péczely-jutalom. (Bosznia története.)
d) Fáy-jutalom. (Adórendszer.)
e) Az e. m. ált. bizt. tarsaság jutalma. (Nemzetgazdasági munka.)

2. A nagygyűlésen kihirdetendő:

a) A nagyjutalom és Marczibányi-jutalom (Philosophiai szak.)
b) Fáy-alapítványból nemzetgazdasági kérdés. (Az ügy tárgyalás alatt van.)
c) Az első magyar ált. bizt. társaság alapítványából jutalom. (500 frt.)
d) A Gorove-alapítványból 100 arany magyar műveltségtörténeti kérdésre.
e) Lévay Henrik alapítványából 500 forint nemzetgazdasági kérdésre.

3. A Fraknói Vilmos r. t. által kitűzött egyháztörténelmi jutalomra nem érkezett pályamunka. Az osztály van hivatva ez ügyben előterjesztést tenni. Hasonlóan a Czartoriszky- és Oltványi-jutalmak tárgyában, ha a pályázat sikertelen marad.

III. osztály.

A nagygyűlésen eldöntés alá kerül: a nagyjutalom és Marczibányi-jutalom. (Mathematikai szak.)

Az Edl és Holczer alapítványokból egyetemi ösztöndíjakra pályázat hirdettetik.

710
1883

Vepe

Dec. 13.

I. eset. érdekes

Jelen volt: Tichy Antal, 2 Ballagi, 3 Wolf, 4 Barna Sándor, 5 Ábel Jenő, 6 Theiner, 7 Simonyi Zsigm., 8 Krausz, 9 Budenz, 10 Joannovich, 11 Beöthy, 12 Lehr, Gyulai

Elnök: Tichy Antal

1) Jegyzőkönyv felolvasása.

2. Budget végleges megállapítása.

A. Irod. tört. bizottság: . . . . . 4500 fr.

(a multról nincs jelentés)

Hellebrandt bibliogr. műve (mire is utasítás ország

előirányoz 1000 forint. Abod. összes kö-

zül

Összesen: 5500 fr.

B. Class. philol. bizottság 1400 fr. a minist.

rendelkezésére bocsátva.

C. Nyelvtud. bizottság 5309 fr.

az osztály bevételéből 3662 fr 50 kr.

Simonyi pótlások . . . . 360 fr

Zsebrus 15 iv nyomt. 570 fr.

Aranyszótár előleg 300 fr.

Dicka Tivadar 1000 fr.

Ethnographiai 200 fr.

Összesen: 20101 fr

Dec. 13. I. osztl. értekezlet.

Jelen volt: Tichy Antal, 2 Vallagi, 3 Volf, 4 Barna Jordán, 5 Ábel Jenő, 6 Thewrewk, 7 Simonyi Zsigm., 8 Szarvas, 9 Budenz, 10 Joannovich, 11 Beöthy, 12 Lehr, Egulai

Elnök: Tichy Antal.

1.) Jegyzőkönyv hitelesítésére.

2. Budget végleges megállapítása.

A. Irod. tört. bizottság: . . . . . 4500 fr.
(a multról nincs jelentés)
Hellebrandt bibliogr. műve (circa 15 ív): az ország előirányoz 1000 forint. Akad. összes fiad. ged

Összesen: 5500 fr.

B. Class. philol. bizottság 1400 fr. a minist. rendelkezésére bocsátandó.

C. Nyelvtud. bizottság 5309 fr.
az országos előirányzat 3662 f 50 kr.
Simonyi Kötőszók . . . . 360 f
Textus 15 ív nyomt. . 570 for.
Aranyszótár előleg 300 f.
Dicka Tivadar 1000 f.
Ehelyesítések 2000 f.

Összesen: 20101 fr.

15.
3 1/2
15
4'5
46 5.

Lehoczky Károly Dula nincs áttérése végett
annak szüleihez fordul

Jelentés a nyelvtörl. szótárról Tudományul vevésről
s a nyelvtud. bizottsághoz tételéről

710
1883

Vége

– nov. 6. –

Jelen voll:
Hunfalvy, Lichy Andr., Szász, Szarvas, Veöthy, Heinrich, Simonyi, Szilády, Volf., Lehr, Rudolphus Thewrewk.

Segédkönyv kitalerítésére.

Költségvetés:
1. Nyelvtud. bizottság 5300 f. (a többletet a mester. mintákért és nyelvészeti utazásra.)
Nyelvemlékekre: 1118 for.–
Jutalékokra ...
Nyelvtört. szót. 1800 f.–

Küldjön ki az osztály 1 v. 2. tagot a tört. szót. megvizsgá.
lására: Hunfalvyt és Szarvast. A budgetnél
ásnk. rövid jelentést tegyenek. A szerkezetek nyelvészeti ülésen (referátumaik-
it jövő ülésén és 1. ülésén Simonyi a tört. szótárról.

Régi kiadók tára 1000 for.
Értelmezőre 2000 f.

Egész munka adandó nyomdai díj be:
450 f. Ebben írói díj fölvételek. A többi (250 f.) Simonyi fizetésére és értelmezőre fordítandók.

Arany szótár előmunkálatokra 1200 for.

Költségvetés.

Class. philol. bizottság: * A kormánytól bírandó
segélyen felül 1400 forintot bírnak.

Beöthy levele elfogadják, örvendve tudomásul veszik.

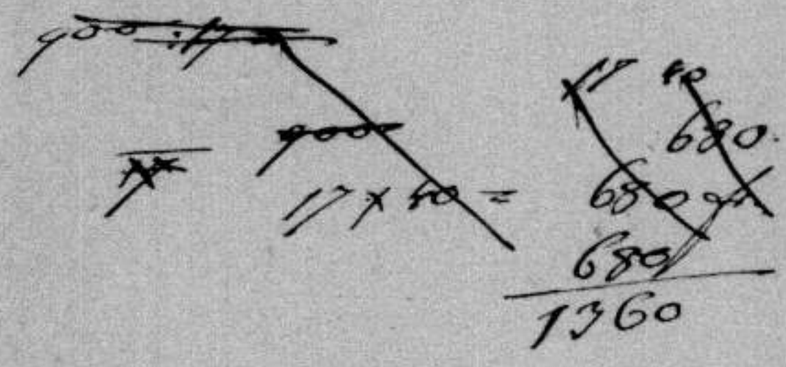

Nov. 24.

Jelen: Lily anal. Farkányi, Telly. Bogisich, Lovas, Goldberger, Simonyi, Bogna Ferdinand, Leb. Albert, Bartel, Bródy, Abel, Theodor Egyetemi

Bacalaga, Szilady.

1. Jegyzőkönyv hitelesítése.

2. Gregus Ágost Szabipere. 200 arany rendelkezésre vonatkozó. ~~Tár~~ Beöthy felebbezése.

3. Perre indítványozta: Ludománul

4. Beöthy Rényi Perro' müvéjáról

~~Tárgy~~ Vitás tárgyak ~~tárgyalásáról~~

5. Duka bél levele.

Szász Károlynak adatik át.

6. Jövő' ülés: 1. Eötvösről: A magyar jog eredete

~~Beöthy~~

3 Barna Ferd. Régi magy. nyelvész

2 Bogisich: A Cegléd' magy. szokásairól.

7. Ülés ~~kitűzése~~ & Jövő'.

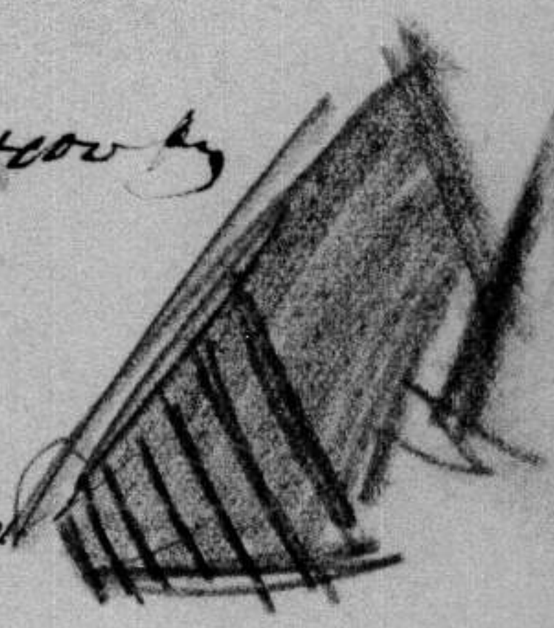

Se ne dig a, hy en 1870. i 1872-de kì en dood 400 by
Karolingi-platsen en vdig middag, da kom 1873
sen. 30 ti Lagen kyrkl v. Engst ongefärdad ty
Ohelsonen en en ill sköld ombärande. Lagen de
dod och Nobelstat gav ny ära, ny ökning skedd
i närvi allda polismakt Stockholm sjelfva. De
sedda sold som en ki i verld mera vidg-
i sitt. Lagen sjelfva a folket mäkt väna
älgsbolla rensdt.

1884. jun. 12

Jelen voltak:
Stumpfoch Pál, Gyulai, Tichy Antal, Vallaj, Theodorovics
Heinrich, Simonyi, Csicky, Abel, Joannovics,
Lehr Albert, Vojnich, Budenz, Szász Károly, Volf.

Jegyzőkönyv hitelesítése.

~~Szigó~~ ~~Kadosa~~ ~~Kovács~~ ~~Gyulai~~ ~~Tichy~~ ~~Antal~~ ~~elnök~~ ~~Szigethy~~ ~~Kovács~~ ~~Gyulai~~ ~~Heinrich~~ ~~Szász Károly~~ ~~Pongrácz~~ ~~Barkó~~: ~~Gyulai~~ ~~Lehr~~ ~~Bánóczy~~ ~~Szász~~ ~~Nádasdy~~: ~~Gyulai~~ ~~Győry~~ ~~Lévay~~ ~~Gorove~~: ~~Beöthy~~ ~~Vadnay~~ ~~Gyulai~~ ~~Kőrösy~~: ~~Tichy~~ ~~Antal~~ ~~Lehr~~ ~~Bánóczy~~ ~~Volf~~.

Jelen jegyzőkönyv hitelesítésére ~~Szigó~~ ~~Kadosa~~ ~~Kovács~~ ~~Gyulai~~ ~~Tichy~~ ~~Antal~~ ~~elnök~~ ~~Szigethy~~ ~~Kovács~~ ~~Gyulai~~ ~~Heinrich~~ ~~Szász Károly~~ ~~Pongrácz~~ ~~Barkó~~: ~~Gyulai~~ ~~Lehr~~ ~~Bánóczy~~ ~~Szász~~ ~~Nádasdy~~: ~~Gyulai~~ ~~Győry~~ ~~Lévay~~ ~~Gorove~~: ~~Beöthy~~ ~~Vadnay~~ ~~Gyulai~~ ~~Kőrösy~~: ~~Tichy~~ ~~Antal~~ ~~Lehr~~ ~~Bánóczy~~ ~~Volf~~.

Jegyzőkönyvi hitelesítésre a Szépirodalmi Osztályra az Akadémia.

Elnök: Szókai, Szász, ~~Károly~~, ~~Győry~~, ~~Arany~~ Jankó
Csicky, ~~Heinrich~~.

Karácsonyi pályázat: Tichy Antal elnök, Szigethy, ~~Pongrácz~~, Heinrich, Arany László, Pongrácz,
Barkó: Gyulai, Lehr, ~~Bánóczy~~, Szász
Nádasdy: Gyulai, Győry, Lévay,
Gorove: Beöthy Vadnay, Gyulai.
Kőrösy: Tichy Antal, ~~Lehr~~, Bánóczy, Volf.

Athenaeum: Hunfalvy, Heinrich, Beöthy.

Jövő ülés: Simonyi jelentése a könyvtárról. Szarvas Gerg.

mart. v. Bogisich Károly. A legrégibb magyar eredetű könyv.

Dr. Torbágy Mózes: A szláv és a magyar tárgyú

Pudour kérése: Halálát igaz nyári szédorsegba ne-

zik a vendégek diákokkal tanulmányozása végett. De reméli, hogy az Akadémiától pályadíjat fog nyerni, mely rendes tagsági és szabadrágóját fogja adni. Annak idejében meglesz

Duka:

Lehr elfogadja a javítási

mindét.

Tisztelt tagnak Szavazott: 22.

Jókai: 1234567891012345679101 = 21. szavazattal
Simon Géza: 12345678910123456789 20. = 20 "
15 a választmányi többség.

Rendes tagnak: Szavazott: 20

Szarvas: 12345678910112345 67 = 17 szavazattal
Lévay: 123456789101112345678 9. = 19. "
14 a választmányi többség

Levelező tagnak: Szavazott: 19

Szász Béla 12345678910123456 = 16 szavazattal
~~17~~ 3 nem ellenében
13 a 2/3 többség.

Utóiratok d.u. 4 órakor a philol. bizottsági megyülésen

29.
30.
31
32.
33 új jutalmak
34. ohgyeok
35. nyelv
36. kiadás
37. Akadémia
38.

Jan. 13.

Jelen voltak: 1. Heinrich, 2. Ábel, 3. Theuretzk, 4. Bogisich,
5. Lehr, 6. Bartal Csicky, 8. Hunfalvy, 9. Beöthy, 10. Szarvas, 11. Simonyi,
12. Bálentz. 13 Volf.

Elnök: Szász Károly.

Titkár: Gyulai Pál.

Jegyzőkönyv hitelesítése.

1. Fordítási bizottsági bizottsági. Bizottság. Csicky Antal, Theuretzk, Hunfalvy, Csicky, Ábel.

2. Pályázatok ügye; a) Telekipályázat. Bírálók: (titkos tag nem levén) Szász Károly, Csicky, Gyulai, Heinrich. A titkár részéről Egressi és Gyenes.

b) Jókai-Rakó pályázat. Bírálók: Gyulai, Beöthy, Győry Vilmos.

c) Marczibányi pályázat. Bírálók: Szarvas, Lehr, Simonyi.

d. Akademiai pályázatra nincs pályamű.

3. Az értekezések bírálásáról két értekezés

a) Telki Károly Mária Hunfalvy.

b) Hunfalvy értekezése Gyulai

c. Kovács Ábel

d. Pozdró Hunfalvi

4. Lipcsey-emlék megünnepelése. Győry Vilmos
bíralik meg.

5 Alapszabályai függvénye az ő jóváhagyásáig. Előbbi nem
adhatók ki a választás, mig az Elnökség nevében
kiadhatók nem adhatók.

A "jövő" ülésre: ~~Szabó~~ St. Dávid zsoltárai. Szalmán Károly tol.
Benedek Sándor.
~~Barlay Kristóf~~
Bartal: Baranyáról és ójszabadi nyelvjárásról.
Szarvas: Szómagyarázatok.

---

6. Tóth Sándor értekezése. Bíráló Beöthy.

Febr. 9.

Jelen voltak 1. Hunfalvy. 2 Gyulai, 3 Thewrewk, 4. Barthal, 5. Lehr, 6. Heinrich, 7. Szigethy, 8 Vaóthy, 9. Szarvas, 10 Volf, 11. Szász, 12. Goldziher, 13 Bogisich, 14. Budenz, 15 Simonyi,

Jegyzőkönyv hitelesítése.

Duka Tivadar.

Nyelvtud. bizottság jelentése a tört. szótár ügyéről. Tudomásul szolgál

Kohut Sándor kérelme. Jelentéstételre Goldzihernek

Podmaniczky levele.

Elkészült pályamű

A pályamunkák bírálóinak díjazása. A bizottságba: Gyulai és Szász.

A pályamunkák bekülésének határideje sept. 30-ára.

Károly kéziratairól Vissza küldetnek

Költségvetés.
1712-vel bezárólag adatik.

Hellebrant	1000 fr.		
Értekezések	206 f.	3	1118
Irodalmi Előr	312 f.		312
Könyvtári	200 f.		806.
	1718 f		

A irod. bizottság határozatában áll megtapogatni Hellebrandot támogatni.

Jelolvárok: Dr. Bán Aurél Gál éneklőkönyve
a XVI. századból Bogisich
Palmában értekezése: A magyarok eredete és finn-ugor nyelvészet.

Március 31. Asbóth Oszkár egyet. helyettes tanár: Oszkár, A történet
és a magyar egyházi terminológia.

György
Wolf Ödönné: Takács István, Nehány szó
a magyar költészetről, — közlésre
adatik: Szamosics György t. tagnak.

Bruckner előterjesztési Kalász Ignácz levelének — elfogadtatik és előterjesztés a miniszterelnökhöz, ötös ügyben.

Október 6

Jelenvolt: 1. Klumfalvy Pál, 2. Budenz, 3. Goldzieher,
4. Szarvas, 5. Vitálisz Ágor, 6. Lehr, 7. City, 8. Zichy Antal,
9. Jékey, 10. Klaniczay, 11. Gyulai, 12. Ákel, 13. Heinrich, 14. Cz.
mayi,

Segédkönyv kitelelésére.

1.) Zichy Plautusa. A felügyelőbizottság utasításához végett.
Kiválo: Zichy és Gyóry Vilmos.

2.) ~~Zichy Plautusa. A felügyelőbizottság utasításához végett.~~

2.) A főtis Ede átirata: Kazinczy-alapítványról
Tudomásul.

3.) " " : Tatarszépírsági levele
Klumfalvy és Budenz bizatik meg.

4.) Szabó Istv. Gyógy ab. Thewrewk bizatik

5.) Ref. phil. bizottk. A beadott munkák mind
adandók Akademiahoz, szerintem is (Bana Aeneas,
Jókai Thubydid. a szebeni pendas Herodotja)

6. Magy. egyházi zsoltárok. Akadémiai
~~Pozsony~~ Pestburnak ki Szilády vala.

7.) Festus. 800 példány

8.) következik a bölcsészeti ideje Értekezésnek.

Jövő ügyész: 1) Kárt Károly Dandáról

2) Dr Kiss Ignác Kempis ford. bemutat

3) Kármán Ignácz tanulmányi: ban-ben

ub. beszédeit Sárosyi.

4. Nagy Sándor: Szombaton cod. fel.

Szilágynak adatik át.

5. Sárosyi Antal ügyészeti beszéd

átvételéről a rendkiv. közgyűlésben.

Előterjesztés más van napirenden, rendjében.

Berg Dan i Facero.

Wolf Gerhofs Egnart besvärsskrift av
Österbottniska provinsen Storstad Lagtingsom-
rade.

Lo Dahlen Polsten Arnoldi: Torkny Dahlsten

I Godkänner Expräcz 14

II

Okt.

24.

Tekintetes Akadémia!

Mióta magyar történettel s forrásai bírálatával foglalkozom, abba hagyjam a nyelvtudományi kutatásokat.

Kérem tehát a Tekintetes Akadémiát, hogy az első osztályból, melynek most már haszontalan tagja va-gyok, tegyen engem által, ha érdemesnek tart rá, a Történettudományi osztályba.

A Tekintetes Akadémiának

alázatos szolgája
Mátyás Flórián-ffy levelező tag.

A Tekintetes Magyar
Tudományos Akadémiához.

711
1883

Kérelem:

hogy tagye által Mátyás Flórián
levelező tagot az első osztályból
a másodikba.

a két Osz

II Osztály
május 6.
első ülés

A M. T. Akadémia Könyvkiadó vállalatának

Kelén

„Államkártalanítás és adózás Angliában" címmel 21 nyomtatott ív terjedelmű „Államkártalanítás és adózás Franciaországban" 40 1/2 nyom. ív terjedelmű munkából ~~külön~~ ~~külön~~ ~~példányt~~ 450-470 példányt bocsátnának a Könyvkiadó vállalat rendelkezésére, a következő módozatokat van szerencsém ajánlatba hozni:

1. Legjobbnak ohajlanám, ha a t. Könyvkiadó vállalat a korrektúrát is venné föl a jelzett két munkát.

2. Esetleg hajlandó vagyok javítási munkáimat a t. Könyvk. vállalatnak bizományba átadni. Ez esetben azonban figyelemmel kellene lenni arra, hogy nemcsak pártolótagok, hanem más rendes könyvkereskedési utón megrendelőket a munkát.

3. Ha a példányok kevés száma akadályt képez, úgy a t. Könyvkiadó vállalat dönthetne oly értelemben hogy munkáim a pártolói tagok illetményei közé jövőre tétessenek ugyan, de a pártoló tagoknak szabad választás engedtessék az én munkám és esetleg egy a Könyvkiadó vállalat által már kiadott munka közt (p. Kállay, v. Beöthy stb. vagy Lévay-Beaulieu stb. közt.)

/.

712

1883

4. A fentebbiektől eltekintve van szerencsém még a következő ajánlatot tenni:

Eredőleg ez „Államháztartás és adózás Poroszországban, tekintettel a német birodalomra" c. önálló munkán dolgozom. Terjedelme körülbelül 30–35 ívnyomatot ír. A munka beosztása, programmja és célja ugyanaz, mely fentebb idézett két munkámé.

E munkát folyóiratom a t. kőnyvkiadó vállalatnak, a legközelebbi sorozatba való fölvétel végett, s ez esetben kötelezem magamat, hogy a kitűzött időben a kéziratot rendelkezésre bocsátom.

Tisztelettel

Lukács Béla

Szatmár 91.

Tölcsényi Szaniszló ki eddig legjobb arak
sonettjeiről vala ismeretes nem csak lyrai költeményekben
is kinek dalaiból és elbeszélő művekben is, a melyek mind-
annyia még pedig nyomtatásban nem jelentek meg. Tőle kiadási
kézt van egy füzet (1. sz.) mely kisebb költemények czime alatt
összes lyrai költeményeit foglalja magában vagy sonettjeit is.
Nagy nézet elmélkedő több széles költemények és közülök leg-
inkább sonettei válnak ki mind sikerültebb művek bár ezek
is a többiek egyéjre művek mögött maradnak. Otthonban leg-
értékesebb a kötetben, mely a szerző élmeit foglalja magában,
versben, prózában ás jegyzetekkel kísérve s végül egészen pro-
zába végződve. Ebben többé kevesbé érdekes adatok fordulnak elő
mind a szerzőre mind pedig korára.

I. Elbeszélő művek.
II. András Béla és Levente lósi költemény rímes versszakban.
III. Dajkám regéje szintén rímes versszakban
IV. Éji dal fantasztikus elbeszélő költemény szintén rímes versekben.
kizegés tartalommal, mely úgy látszik Miltont. Elveszett, vissza-
szerzése mintáját. Nagyszerű mű, melynek csak nagy-
ját részre van meg ez ontban
Ezután következnek a drámák:
V. Kaunor és Zyblisz szomorújáték
VI. Zsolka szomorújáték.
VII. II. Lajos király történetét tárgyazó lyrai költemény két részben.
VIII. Sepse szomorújáték.
IX. Ecser király
végre X. különféle költeményihez irt elmélkedő és ítélő tör-
ténelmi fejtegetéseit magában.

Őszintén megvallva e kéziratot teljesen nem olvastam át,
csak lapozgattam benne. Az írás nehezen olvasható s némelyik
mű csak félbe szakadva van megírva mely javításra vár, melyet a szerző
itt ott meg is tett. Azonban a lapozgatás után is bátran bátorsan
mondani azt, hogy e művek sokáig költői érzéknek s még hajlott
vonásnak is kiadalma, melyben minden fáradtságot és költ
nélkül való nyelv majd nem elviselhetetlenné válni ízlés. Ezen ajándék
elfogadható volna az utódainak kéziratár számára, mert elvégre is
Tölcsényi hosszú és kaminczás évek költői köre némi helyet foglalt el történetünk
és művei némileg jellemzik a kor törekvését s így az irodalom történetíró egyéb
más kor használatára lehetnek.

713
1883

Az 1874-ik évre:

Ultzmann és Hoffmann *Útmutatás a húgyvizsgálatra. 1 köt.*
Ranke J. *tr. Az ember-élettan alapvonalai. 1-sö kötet.*
Balassa I. *Összegyüjtött kisebb művei. 1 köt.*

Az 1875-ik évre:

Ranke J. *tr. Az ember-élettan alapvonalai. II-ik kötet.*
Simon T. *tr. Elmebetegek agylágyulása. 1 füzet.*
Krafft-Ebing *tr. A bünügyi lélektan alapvonalai. 1 füzet.*
Charcot *tr. Előadások az idegrendszer betegségeiről.*

III. folyam 1876–1881-ig.

Az 1876-ik évre:

Schröder K. *tr. A női ivarszervek betegségeinek kézikönyve. 1. köt.*
Hoppe-Seyler F. *tr. Az élet- és kórvegytani elemzés kézikönyve. 1 köt.*
Bókai J. *tr. A garatmögötti tályogokról. 1 füzet.*

Az 1877-ik évre:

Orth J. *tr. Kórboncztani jelzéstan vezérfonala. 1 kötet.*
Lorinser F. W. *A legnevezetesebb ehető, gyanús és mérges gombák. 1 füzet. 1 atlas 12 színnyomatú táblával.*

Az 1878-ik évre:

Senger Ede *tr. Mexico felvidéke élet- és kórtani tekintetben. 1 kötet.*
Förster *tr. Az általános betegségek viszonya a szembetegségekhez. 1 kötet.*
Balogh K. *tr. A magyar gyógyszerkönyv kommentárja. Gyógyszertani kézikönyv 1 kötet.*

Az 1879-ik évre:

Charcot *tr. Előadások az idegrendszer betegségeiről. II-ik kötet.*
Kunze C. F. *tr. Gyakorlati orvostan. I-sö kötet.*

Az 1880-ik évre:

Kunze C. F. *Gyakorlati orvostan. II-ik kötet.*
Mihalkovics G. *tr. Általános boncztan. 1 kötet.*

714
1883

Az 1881-ik évre:

Krause *tr. Leiró emberboncztan. I-sö kötet.*
Röll *tr. Állatjárványtan. 1 kötet.*

IV. folyam 1882–1887-ig.

Krause *tr. Leiró emberboncztan. II. kötet.*
Nowák *tr. A fertőző betegségek. I. kötet.*

Az 1883-ik évre:

Rossbach M. J. *tr. A természettani gyógyrendszerek tankönyve. 1 kötet.*
Krafft-Ebing R. *tr. Az elmebetegségek tankönyve. II-ik kötet.*
Dollinger G. *tr. A massage. 1 kötet.*

A

MAGYAR ORVOSI KÖNYVKIADÓ TÁRSULAT

JELENTÉSE

1883-IK ÉVI MŰKÖDÉSÉRŐL ÉS TAGJAIRÓL.

SZERKESZTETTE

Dr. KOLLER GYULA,

TÁRSULATI ELSŐ TITKÁR.

FELOLVASTATOTT A TÁRS 1884. MÁRTIUS HÓ 31., BUDAPESTEN TARTOTT ÉVI KÖZGYŰLÉSÉBEN

BUDAPEST, 1884.

KHÓR ÉS WEIN KÖNYVNYOMDÁJA.

A „magyar orvosi könyvkiadó-társulat“ alapszabályai.

1. §. A társulat czime: „*Magyar orvosi könyvkiadó-társulat.*“
2. §. A társulat székhelye Budapest.
3. §. A társulat czélja: Az időszerint fennálló sajtótörvények korlátai között orvosi szakhoz tartozó könyvek magyar nyelven leendő kiadása által az orvosi tudományok mivelését és terjesztését előmozditani, melyet
1. Idegen nyelven irt remek munkák magyar fordítása és kiadása;
2. Eredeti jeles és hasznos művek kiadása és segélyzése által törekszik elérni

A társulat alakitása.

4. §. Ha az alapszabályok f. helyen helybenhagyatnak, s száz résztvevő jelentkezik, a társulat magát megalakultnak nyilvánitandja, s korelnök vezérlete alatt alakitó közgyülést tartand, melyben a tisztviselők megválasztatnak s az ügyvitel megalapittatik.

A társulat szerkezete, tagok és tisztviselők.

5. §. A társulat tagjait tiszteletbeli, alapitó, rendes és résztvevő tagok képezik.

T i s z t e l e t b e l i tagokul a közgyülés által (az alább elmondandó módon) azok választatnak, kik nem tartozván az orvosi szakmához, a társulat czéljai előmozditásához nevezetesebb összeggel járulnak.

Az a l a p i t ó tagok közé azon rendes tagok soroztatnak, kik a társulat számára legalább 200 o. é. frtnyi tőkét készpénzben letesznek, vagy azt más uton örökre biztositják.

R e n d e s — tehát alapitó tagok is — csak szakférfiak t. i. orvosok, sebészek és gyógyszerészek lehetnek, ha a megállapitott részvétdij fizetésére magukat az alapszabályok értelmében kötelezik.

R é s z t v e v ő tag bárki lehet, ki a megszabott dij fizetésére magát az alapszabályok értelmében kötelezi.

6. §. A k ö t e l e z e t t s é g h a t e g y m á s u t á n i é v r e s z ó l.

7. §. A részvétdij évenkint 8 frt o. é-ben állapittatik meg, mely az év elején előre fizettetik le.

8. §. Halál esetére a kötelezettség megszünik.

9. §. A közvetlen kiadásokat fedező sommán felüli összeg vagy a takarékpénztárba tétetik, vagy pedig könnyen pénzzé tehető s kamatozó oly értékekbe fektetik, melyeket az alapitványi bizottmány biztosaknak itélni fog.

Az évi dijak és a tőkék kamataiból járó tiszta bevétel $^1/_{20}$ része évenkint tőkésittetik mindaddig, mig a tartaléktőke legalább 20,000 frtra nem növekszik.

A tagok jogai.

10. §. Minden tagnak joga van a társulat által kiadott és segélyezett munkák annyi példányához, a hány részvétdijt befizetett, melyeket azonban csak a részvétdij előleges lefizetése után vehet kézhez.

11. §. A társulat által kiadott munkák csupán a tagok számára nyomatnak ki.

12. §. Az alapitó és rendes tagok mint szakavatottak részt vesznek a társulat működésében, s ajánlhatnak az igazgató tanácsnak kiadás vagy segélyzés végett munkákat; ők választják s közülök választatnak a társulat tisztviselői; — a résztvevő tagok ellenben csak a társulat által kiadott vagy segélyzett munkákban részesülnek.

A tagok bármikor beléphetnek, jogaikat azonban csak az évi díj lefizetése után gyakorolhatják.

13. §. A tagok névsora évenkint kinyomatik, s a társulat működéséről jelentéssel együtt közzététetik.

A tagok kötelességei.

14. §. Minden tagnak kötelessége a díjt pontosan lefizetni, s magát az alapszabályokhoz lelkiismeretesen tartani.

Ügyvitel — alapitványi bizottmány és igazgató tanács.

15. §. A társulat ügyeit az alapitványi bizottmány és az igazgató tanács vezeti; mindegyik tagjai az alább emlitendő módon egyszerű szótöbbséggel választatnak meg.

16. §. 1. Az alapitványi bizottmány áll öt, az alapitó tagok által saját körükből, hat évre megválasztott tagból és az igazgató tanács elnökéből, ki e tisztséget itt is viseli.

2. Az igazgató tanács tagjai egy elnök, két alelnök, két titkár, egy pénztárnok és 24 igazgatósági tag, kik közül felének vidékinek kell lenni.

17. §. Az igazgató tanács személyzete a társulat alapitó és rendes tagjai által s közülök választatik, úgy hogy a tisztviselők minden harmadik évben, az igazgatósági tagoknak pedig évenkint egy harmada kerüljön választás alá.

18. §. A kilépő tagok és tisztviselők újra megválasztathatnak.

19. §. Az alapitványi bizottmány tagjai az igazgató tanácsba is választhatók.

Választások.

20. §. A választások általán a jelenlevők titkos szavazata és a távollevők pecsételt levélkébe zárt, hitelesitett szavazatai által egyszerű szótöbbséggel eszközöltetnek.

A kormány fentartja magának a megválasztott elnök helybenhagyását.

21. §. Az első választás az alakitó közgyülésen, azontúl pedig mindig az évi nagy gyülésen történik, melynek napja már három hónappal előre közzététetik. Az időközben előfordulható halálozási vagy leköszönési esetek folytán támadt hiányok pótlására az igazgató tanács s illetőleg az alapitó bizottmány nevez ki tagokat.

Az alapitványi bizottmány hatásköre.

22. §. Az alapitványi bizottmány ellenőrködik az alapszabályok értelmében a társulat minden vagyona felett, gondoskodik annak megtartása és szaporitásáról, s megszabja az évi kiadások összegét (budget).

23. §. Érvényes határozat hozatalára legalább három tagnak jelenléte kivántatik.

24. §. Az elnökséget a két ügyvezető testület közös elnöke, vagy annak akadályozása esetében, a korelnök viszi.

Egyenlő szavazatok esetében az elnök döntő szavazattal bir.

Az igazgató tanács hatásköre.

25. §. Az igazgató tanács vezeti a társulat ügyeit; ő választja meg a kiadandó és segélyezendő munkákat, gondoskodik azok megszerzése, forditása és birálatáról, intézkedik kiállitásuk, nyomatásuk és szétküldésük iránt. Mindezen munkálatokban az igazgató tanács saját felelőssége alatt önállóan működik, csak a költségi összegre nézve az alapitó bizottmánytól megszabott évi budgethez lévén kötve.

26. §. Az igazgató tanács az egylet tagjainak a kiadandó munkák iránti véleményét és óhajtásait tekintetbe veendi, s az általa megválasztott munkák jegyzékét irányadás végett velük közölni fogja.

27. §. A kiadandó munkákat az igazgató tanács által kinevezett tagok birálandják meg.

28. §. Az igazgatósági tagok a reájuk bizott tárgyakban működnek; ha azonban valamely díjazott munkával bizatnak meg, akkor megszüntek az igazgatóság tagjai lenni, s abba csak a munka befejezése után léphetnek ismét be. A helyettesket az igazgató tanács választja meg.

29. §. Az igazgató tanács a társulat czéljai előmozditására vidéken annyi képviselőt nevez ki, mennyit az ügy érdekében szükségesnek tart. A képviselők feladata a társulat iránti részvétet terjeszteni, s a vidékükbeli tagok kivánatait az igazgatósággal közölni.

30. §. Érvényes határozat hozatalára legalább öt tag jelenléte szükségeltetik; egyenlő szavazatok esetében az elnök döntő szavazattal bir.

A szavazás a tanácskozásnál nyilvános, s az egyszerű szótöbbség dönt.

Elnök.

31. §. Az egyesületi elnök a társulat vezetője, ő elnököl az alapitványi bizottmányi, az igazgató tanácsi, valamint a közgyülésekben, s képviseli a társulatot a hatóságok és harmadik személyek irányában. — Távolléte, vagy akadályoztatása esetére, helyét az alapitványi bizománynál a korelnök, az igazgató tanácsban és a közgyülésekben az alelnökök egyike, és ezek távollétében korelnök pótolja.

Az elnök és helyetteseinek kötelessége ügyelni az alapszabályok megtartására és az ügyvezetés rendére.

Az elnök hivja össze a köz-, az alapitványi és igazgatósági rendes és rendkivüli gyüléseket, s ezek összehivására köteleztetik is, ha erre az igazgató tanács és illetőleg az alapitványi bizottmány által, vagy külön legalább 20 egyleti tag aláirásával ellátott kérvényben felszólittatik.

A szavazatok egyenlő megoszlása esetében az ő szavazata határoz.

Az elnök utalványozza a társulat megszabott szükségei fedezésére megkivántató pénzösszegeket, s azokról a legközelebbi igazgató tanácsülésben számol.

Az elnök joga és kötelessége a pénztárt két alapitványi tag kiséretében időszakonkint megvizsgálni. Ha a pénztárnok a netalán észrevett hiányt kellőleg nem igazolhatná, az ügy az alapitványi bizottmánynyal és az igazgató tanáccsal közlendő.

Az okiratok egy jegyzéke ő nála, a másik a pénztárban letéve van.

A szolgát, ha erre szükség van, az elnök fogadja fel.

Titkárok.

32. §. Az első titkár eszközli a társulat intézkedéseit és viszi a levelezést, ebbeli teendőiben a második titkár által istápoltatván.

Pénztárnok.

33. §. A társulat vagyonát közvetlen a pénztárnok kezeli s arról a közgyülésnek évenkint, az elnök vagy alapitványi bizottmány kivánatára pedig bármikor számot adni köteles.

A pénztárnok csak az elnök utalványozása folytán adhat ki, s vehet fel pénzt.

A pénztár a pénztárnoknál van letéve, s ennek egyik kulcsa az ő, a másik egy alapitványi tag kezében van.

Gyülések.

34. §. Az évi választó közgyülés mindig martius hó második felében Budapesten tartatik.

A rendkivüli közgyülést szükség esetében az elnök vagy az igazgató tanács hivja össze, sőt azt 20 tagnak irásbeli kivánatára egy hónap alatt tenni köteleztetik is.

Az évi, választó, rendkivüli, feloszlató, szóval minden közgyülésben érvényes határozat hozatalára, az elnök és jelenlevő bizottmányi és tanácsi tagokon kivül, még legalább tiz szavazatképes tagnak jelenléte kivántatik.

Ha annyi szavazatképes tag a közgyülésen nem volna jelen, ekkor az 14 napra elhalasztatik, s az uj határidő haladék nélkül közzététetvén, az utóbbi összejövetelnél csekélyebb számu tagok jelenlétében is jogérvényes leend a tanácskozás és határozás.

Tanácsülések rendesen minden hónapban tartatnak, határozat hozatalára azonban legalább öt tag jelenléte kivántatik.

35. §. Az alapitványi bizottmány és az igazgató tanács az évi közgyülés alkalmával jelentést tesznek a társulat évi tevékenységéről, illetőleg a társulat bevételéről és kiadásáról, a jelentést kivonatilag ki is nyomatják s a tagok közt kiosztják.

36. §. A pénzkezelés megvizsgálására az összes tagok számából három tag fog a közgyülés által választatni.

37. §. Az alapszabályok és részletes hivatalos utasitások csak az évi nagygyülésben változtatnak meg; ily inditványnak azonban a közgyülés előtt legalább két hónappal be kell jelentetnie s a gyülésen jelenlevő tagok legalább két harmadának a változtatást kivánnia.

Az alapszabályok változtatása azonban csak a hatóság helybenhagyása után lép életbe.

38. §. A társulat feloszlatása iránt csak egyenesen e czélra legalább egy hónappal előre összehivott közgyülés hozhat határozatot, s a jelenlevő tagok legalább két harmadának a feloszlatásba bele kell egyezni.

Feloszlatás esetében ezen határozatról ez elnök a hatóságokat tudósitandja.

39. §. A tagok közt a társulat működése körül támadt kérdések, három tagból álló választott bíróság által fognak eldöntetni.

40. §. A határozat ugy a köz-, mint alapitványi és igazgató tanácsi gyülésekben a feljebb emlitett esetek kivételével, egyszerü szótöbbséggel döntetik el.

41. §. A kormány felügyeleti jogát a fenálló törvények értelmében gyakorolja s e czélra országos fejedelmi biztost nevez ki, kinek jogában áll az egylet gyülésein megjelenni, s annak jegyzőkönyveit, levelezését és iratait bármikor megtekinteni.

26984. sz.
1863.

A magyar orvosi könyvkiadó-társulat jelen alapszabályai Ő császári és apostoli kir. Felségének 1862-ik évi szept. hó 16-éről szóló és ugyanazon évi október 18-án 15553. szám alatt kelt kegyelmes királyi udvari rendelettel közzétett legfelsőbb határozványa alapján ezennel helybenhagyatnak. — Kelt Budán, 1863-ik április 6-án.— Privitzer István.

6901. sz.
1869. **Magyar kir. Belügyministeri rendelet.**

I.

Markusovszky Lajos elnök megnyitó beszéde

az 1884. martius 31-én tartott közgyülésen.

Tisztelt közgyülés!

Midőn társulatunk mai napi ülését megnyitni szerencsém van, teszem azt két, nem új, igenis régi, de előttem horderejük nagy jelentőségében legközelebb újra felmerült igazság impressiója alatt.

Ezen igazságok egyike azon emlékbeszéd hallatára hatott meg, melyet egy jeles tudósunk Darwin élete s a természetbuvárlat új útait feltáró, világnézetünket megmásitó müködése felett e napokban az akademiában tartott; a másik pedig új fényben tűnt fel előttem akkor, midőn hírét vettük annak, hogy legfelsőbb helyről oly munkának kiadása indíttatik meg, mely hivatva lesz a monarchia összes országait és népeit, szóban és képben, magyar és német nyelven, a legkitünőbb írók és művészek közreműködése mellett leírni és megismertetni.

Egyike ezen igazságoknak: hogy a hatalmasok szemkápráztató fénye, a népeknek akár világrendítő mozgalmai közepette is, az, a mi az emberiséget előbbre viszi, a korszakok irányát kitűzi és határköveiket lerakja, végelemzésben voltaképen a tudomány, s hogy midőn — miként Buckle mondja — a többi tényező, mely földünk szinterén kisebb-nagyobb szerepet játszik, idővel álomképen mind eltünik, s az utókor már nyomukat is alig találja, a genius felfedezései maradnak fenn egyedül, s azoknak köszönjük azt, a mink van, most és mindenkoron.

A másik igazság az: hogy a tudomány a nemzetek és államok fennállásának egyik leghatalmasabb tényezője s egyszersmind a legbecsesebb adomány, melylyel a népek és országok egymást lekötelezhetik és egymással solidaritásba léphetnek; hogy a tudomány patriotikus és egyúttal cosmopolitikus is, ha úgy tetszik nevezni, a szó legnemesebb értelmében.

Nem új dolgok ezek, miként mondám; de vannak az ember életében pillanatok, midőn valamely régen ismert, de már félig feledett igazság új erővel ragadja meg figyelmünket, váratlanúl örvendetes világot vet nézeteink némely eddig sötét helyére, s új ösztönt kölcsönöz munkásságunknak.

S ezen igazságokból én, tisztelt közgyülés, *si licet in parvis exemplis grandibus uti*, könyvkiadó társulatunk múltja tekintetében is megnyugvást, jövendőbeli működésére nézve pedig buzdítást vélek meríthetni.

Társulatunk nem buvárkodik ugyan és nem gazdagítja az emberiség tudományos kincseit új felfedezésekkel, s nem tárja fel előttünk az igazságkeresés új módszereit mint Darwin, hanem csak házalni jár a tudós világ által szakunkban kiállított, s már részben közre is bocsátott terményekkel; társulatunk nem viheti ugyan közvetlenül előbbre a tudományt sem átalán, sem nemzeti tudományunkat különösen, hanem csak terjeszteni, hozzá férhetővé tenni, s forgalomba hozni törekszik körünkben annak eszközeit és kincseit; de ezzel is már — legyen bár csekély — hasznos szolgálatot tesz a tudománynak, midőn reá mutat a még pusztán heverő földekre, serkent azok mívelésére, s elveti barázdáikba a buvárlat örökéletű magvait.

S midőn társulatunk ezt a tudomány szolgálatában teszi, a külföldi buvárlat jeles terményeit nemzeti irodalmunkba átültetvén, s hazai tudósaink munkáinak értékesítését erejéhez és a szükséghez képest elősegítvén, egyfelől hazafiúi kötelességet teljesít, azon erős meggyőződéssel, hogy önálló szellemi munkásság, cultura és gondolat csak anyai nyelven fejlődhetnek, s hogy oly nemzet, mely saját nyelvét elhanyagolja és feledi, szavazatáról a népek társaságában lemond, s néma létére, az emberiség mívelődés történelmében nem számít; másfelől azon szövetség megkötéséhez és értékesítéséhez is némileg járúl, mely az igazság cultusában működő embereket — világot átölelő szellemi respublicát alkotván — egymáshoz fűzi, s a mívelt népeket az emberiség legmagasztosabb eszméi érdekében és erejével, minden alárendelt múló villongások daczára, mindinkább egymás barátságára utalja.

Ezen igazságokból én, tisztelt közgyülés, mondom, megnyugvást vélek meríthetni társulatunk múltjára, s buzdítást jövendőbeli működésére nézve, mert — mennyire tőle telik — ezen eszméket, a nemzetet s egyúttal az emberiséget szolgálja, s ezen szolgálatát önzetlenül és legjobb meggyőződése szerint teljesíteni iparkodik.

A mit ez alkalommal is, vonatkozással múlt évi közgyülésünket megnyitó szavaimra záradékúl még újra és folyton hangsúlyozni kivánok, nem más, mint azon óhajtás, hogy feladatunkat szemmel tartva, eszközeinket és erőnket mérlegelve, az eddig követett úton továbbá is halad-

junk, s ez útról, bármily kecsegtető kilátások csábitsanak is annak elhagyására, magunkat el ne tereltessük, ha az esélyeket ki nem számithatjuk, s az eredmény teljesen hatalmunkban nincs.

A czél, mely felé *mi* törekszünk, különféleképen, mások által más úton közelíthető meg; mi nekünk, ha társulatunk fennállását és működését koczkáztatni nem akarjuk, a magunk ösvényén kell haladnunk. Az önfenntartás is kötelesség, s nemcsak a politikában, hanem a gyakorlati élet más térein is, az az eljárás a legokosabb és legelőnyösebb, mely midőn első sorban a közjót szolgálja, saját magunk biztonságát is fenntartja, s midőn szövetségeseink törekvéseit elősegíti, saját munkaerőnket is növeli.

És ne engedjük magunkat, ha megtámadtatunk, s eljárásunk ellen kifogások tétetnek, — még oly esetben is, ha a megtámadás méltánytalan találna lenni, — megtorlásra ragadtatni; hanem jegyezzünk fel és értékesítsünk minden nézetet és tanácsot, — bárkitől eredjen az, — a mennyiben társulatunk feladatának megfelel, s működésének javára válhatik. A tett embere előtt az „*elérhető*“ a czél, s rendszabályait és eszközeit ahhoz képest kell megválasztania. Társulatunk működéséről csak tettei tanúskodhatnak, s a megtámadásokra is csak azokkal adhatja meg a választ. Kövessük szerény kis körünkben Darwin-nak nagyban adott példáját: folytassuk nyugalommal működésünket és ne polemizáljunk.

Hogy valamint előbb, úgy a múlt évben is ez elvek vezérvonalán iparkodtunk eljárni, s hogy mily eredménynyel történt ez, arról a tiszt. közgyülés elé terjesztendő jelentésekből sziveskedjenek meggyőződni.

II.

Az igazgató tanács jelentése.

Tisztelt közgyülés!

A m. orvosi könyvkiadó társulat múlt 1883. évi illetményét miként ez a tisztelt tagok tudomására van, képezik

Rossbach M. J. tanár: a természettani gyógyrendszerek tankönyve. XIV. és 530 l. 85 fametszettel; fordította *Rákosi Béla* tr.

Krafft-Ebing R. tanár: az elmebetegségek tankönyve. II. kötet: az elmebetegségek különös kór- és gyógytana VIII. 390 l. A második részben átdolgozott kiadás után fordította *Laufenauer Károly* tnr.; végre

A massage. Gyakorló orvosok számára irta *Dollinger Gyula* tr. VIII. és 75 l. 6 ábrával.

Mind három mű az egyleti év alatt elkészült, s a társulati tagok közt kiosztatott.

A két előbbeni munka kiadásáról már múlt évi jelentésünkben tettünk említést. Úgy hisszük, hogy a társulat tisztelt tagjai, mint jobbadán gyakorlattal foglalkozó orvosok, szivesen vették mind kettőt, mint oly műveket, melyek hiányzása irodalmunkban, s társulatunk könyvtárában eddig is igen érezhető volt. Gyakorlati szempontból történt az is, hogy czélszerűnek látszott, Krafft-Ebing tankönyvének *második kötetét*, mely az elmebetegségek részletes kór- és gyógytanát tárgyalja, *előbb* kiadni, mint az elsőt, mely inkább általános természetű.

A harmadik kisebb terjedelmű művet »*a massage*«-ról annak szerzője a m. évi szünidei tanfolyam alkalmából irta meg, s társulatunk kiadásra elfogadta, minthogy kivánatosnak látszott ezen, újabb időben sok betegségnél meglepő sikertől kisért, s mindinkább elterjedt gyógyeljárást bővebben és behatóbban tárgyalni, mint az Rossbach fenntebbi munkájában történt.

A Rossbach művéhez még 1882-ben beszerzett fametszetek clichetjei 340 frt-nyi árával együtt az 1883. évre kiadott 3 könyv kiállítási költségei nem egészen 4500 frtot vettek igénybe. Miután a társulat rendes bevételei már több év óta lehetővé tették, hogy az évi illetmény kiállítására ennél nagyobb összeg fordíttassék, s mint később szerencsénk lesz jelenteni, a társulat tagjai múlt évben is örvendetesen szaporodtak, az igazgató tanács ezen múlt évre kiadott három művet még egy negyedikkel szándékozik megtoldani. Ez Stiller Bertalan egyet. tanár és társulati tag monographiája: »*A gyomor ideges bántalmairól*«, melyet a szerző társulatunknak kiadásra felajánlott, s miután az a birálók ajánló véleményadása alapján elfogadtatott, már sajtó alá is adatott, úgy hogy nehány hét múlva a társulat évi jelentésével szétküldhető lesz.

A jelen, 1884-ik évi könyvilletményt, a mennyiben az eddig megállapíttatott-képezni fogja először Krafft-Ebing elmebetegségek tankönyvének első kötete, melynek fordítása már annyira haladt, hogy legközelebb sajtó alá adatván, a nyár derekáig megjelenhet.

Második munkának az igazgató tanács *Parkes* angol szerzőnek »*A Manual of Prac, tical Hygiene*« című közegészségtani kézikönyvét szemelte ki kiadásra. Az említett könyv gyakorlati iránya miatt Angolhonban nagy keletnek örvend, úgy hogy 1883. évben annak *hatodik* kiadása jelent meg *de Chaumont* tanár által átdolgozva. Ugyanez a munka irányadóvá vált a modern hygiene terén, a mennyiben más nemzeteknél megjelent hygienikus tankönyvek mind az általa kijelölt úton haladnak. Angolhon azon ország, melyből a közegészségtan újabb lendülete kiindúlt, s melynek közegészségügyi törvényei és intézkedései nem csak minta gyanánt szolgáltak valamennyi más országnak, hanem azon eredményt is szülték, hogy Angolhonban maga a közegészség is a lehetőségig jó lábon áll. Ez okból czélszerűnek hitte az igazgató tanács épen angol közegészségtan kíadása által alkalmat nyujtani a társulat tagjainak arra, hogy a angolhoni hygienikus nézetekkel és rendszabályokkal tüzetesen ismerkedjenek meg nálunk, hol közegészségi törvényünk jeles szakaszai daczára a közegészség ügyet az administratio és társadalom mostoha gyermekének kell mondanunk. A Parkes-féle közegészségtan fordítására megnyerte az igazgató tanács Rózsahegyi Aladár tanár urat, ki azt elvállalta leginkább azon okból, mert nagy bajnak tartaná, ha a műnyelvnek nem teljesen hű kezelése folytán, e tankönyv magyar kiadása nem sikerülne úgy, mint a tárgy fontosságánál fogva kivánatos.

A jövőben, különösen pedig ezen folyamatnak még következő három évében kiadandó munkák iránt az igazgató tanács már ismételve értekezett, névszerint e czélra többnemű, főkép a kórboncztant és sebészetet tárgyaló művek hozattak javaslatba, valamint az általános kórtant, s a magyarhoni ásványvizeket és fürdőket illető eredeti munkákra is alapos kilátásunk van; azonban mind erre nézve végleges megállapodás még nem történt.

Minthogy a III. folyam negyedik évében (1878-ban) megjelent, s Balogh Kálmán tanár által írt Magyar gyógyszerkönyv commentárja nem a társulat által adatott ki, hanem csak a kiadóktól vétetett meg 700 példányban tagjaink számára, s jelenleg teljesen elfogyott: az igazgató tanács helyén látta a III-ik folyam kiadványainak árát 48 frtról 32 frtra leszállítani. Úgy szintén leszállította a II. folyam árát is az eddigi 24 frtról 16 forintra, s ennélfogva a II-ik és III-ik folyam együtt 48 forintnyi áron szerezhető meg ezentúl. Ezen kedvezményben azonban csupán azok részesülhetnek, kik a IV. folyam rendes vagy résztvevő tagjai sorába lépnek vagy ahhoz már korábban csatlakoztak. Az újonnan belépő alapító tagok ezentúl is megkapják a társulat valamennyi, még meglevő kiadványait. A társulat másodtitkára, Bókai Árpád tr. a kolozsvári egyetem tanárává kineveztetvén, az elköltözése által megürült m. titkári tisztség teendőit ideiglenesen Hőgyes Endre tanár úr sziveskedett magára vállalni.

Végre elhatározta az igazgató tanács, hogy az 1885. évi országos kiállításban a társulat eddigi kiadványai ki fognak állíttatni.

Tisztelt közgyülés! A f. évvel a társulat IV-ik hat évi folyamának harmadik éve indúlt meg. Hogy működése a magyar orvosoknál mindinkább nagyobb elismerésre talál, talán legjobban kitünik azon körülményből, hogy jelenleg mintegy száznál több rendes tagot számlál, mint a II-ik és III-ik folyam megfelelő éveiben, az alapítványok száma pedig épen százra emelkedett. Ennek alapján talán nem hiába tápláljuk azon reményt, hogy a folyam végéig a társulatbani részvét jóval túl fogja szárnyalni azon határokat, melyeken eddigelé nem sikerült.

Budapest, 1884-ik évi mártius hó 25-én.

Koller Gyula *tr.*

III.

Az alapítványi bizottmány jelentése.

Tisztelt közgyülés!

Az alapítványi bizottmány örömmel jelenti, hogy a m. orvosi könyvkiadó társulat vagyoni állása a múlt 1883. év lezárásával újra tetemes gyarapodásról tesz tanúságot. A lefolyt évben ismét új 5 alapító tag lépett be, ú. m. *Ángyán Béla*, *Bugyi Ferencz*, *Dollinger Gyula*, *Krick Árpád* és *Velits Antal*, s az illetők részéről az alapítványi összeg részben értékpapirokban, részben készpénzben teljesen be is fizettetett egynek kivételével, ki eddig csupán részletfizetést tett. Ezen új alapítványokkal az alapítványok összes száma épen 100-ra emelkedett.

A rendes tagok száma az elmúlt évben 63 új taggal szaporodott nemcsak, de az újonnan belépett tagok nagy része a III-ik folyam utólsó éveinek illetményeit is megszerezte. A rendes tag díjak fejében befolyt 6158 frt. 50 kr. Úgyszintén befolyt a III. folyam hátralékainak is jelentékeny része, úgy hogy ezek 1084 frt-ra olvadtak le.

A társulat alaptőkéje 35.060 frtot tesz ki, míg a be nem fizetett alapítványok 2075 frt-ra rúgnak, úgy hogy az alaptőke jelenleg 37.135 frt. A III. és IV. folyambeli hátralékok 2328 frtot tesznek ki. Költségre rendelkezésre áll 8,258 frt. A társulat múlt évi pénzforgalma 17.032 frt. és 95 kr.

Ez évben is szomorú kötelességünk felemlíteni azon veszteségeket, melyeket a társulat, tagjainak halála által szenvedett. Meghaltak ugyanis, a mennyire értésünkre esett az alapító tagok sorából Diescher János tanár, a rendes tagok közül pedig Bakos Miklós, Blaha József, Farkas Kálmán, Imreh Lázár, Kálmán Béla, Schnirch Emil és Stokinger Tamás kartársak.

Hőgyes Endre tr.

Pénztári kimutatás

a magyar orvosi könyvkiadó-társulat részére 1883. martius 20-ától egész 1884. martius 27-ig.

Pénztári maradvány 1883. martius 20-án			366	97
A pénztári könyv 166. lapja szerint a pénztár javára			10	—
Bevétel:				
Rendes tagok II. III. folyam	1060	—		
„ „ IV. „	5098	50	6158	50
Kamat a takarékpénztártól	15	82		
„ alapitóktól	73	47	89	29
Szelvények és kihúzott kötvények beváltásáért a földhitel-intézet által	3783	1		
Kamat a földhitel-intézettől	150	18	3933	19
Alapitványi tőke készpénzben	375	—		
„ „ papirokban	900	—	1275	—
A földhitel-intézetből kivétetett költségre	3317	50		
„ intézet által vétetett papirokért	1882	50	5200	—
Összeg			17032	95
Kiadás:				
Krafft Ebing műve forditásáért	480	—		
— — nyomtatásáért	1024	74		
— — bekötéseért	222	24	1726	98
Dollinger A massage-ért tiszteletdij	125	—		
— — nyomtatásáért	285	58	410	58
Rossbach műve forditásáért	495	—		
— — nyomtatásáért	1264	26		
— — bekötéseért	224	16	1983	42
A beváltott szelvények értékeért a földhitel-intézetnél letéttett	3933	19		
A földhitel-intézet által megvétetett 2000 frt zálog-levelekért	1882	50	5815	69
Különböző művek bekötéseért	221	88	221	88
Pénzbeszedésért	77	93		
Értékpapirok felügyeleteért	26	71		
Lakás- és szolgabére	160	—		
Könyvek rendezéséért a szolgának	3	—	267	64
Körlevelek és czimlapok nyomtatásáért	112	—		
Eredeti könyvek bevásárlásaért	41	32		
Könyvek szétküldéséért	61	68	223	—
A takarékpénztárba betett $^1/_{20}$ tőkesités	510	—		
„ készpénzben kifizetett alapitvány	375	—	885	—
„ költségre			4525	—
Pénztári maradvány készpénzben	73	76		
— — papirokban	900	—	973	76
Összeg			17032	95

Egyleti vagyon:				
Pénztári maradvány készpénzben			73	76
Alapitványi tőke a földhitel-intézetnél papirokban letéve	30400	—		
„ „ „ „ „ készpénzben	2000	—		
„ „ papirokban a pénztárban	1100	—		
„ „ a takarékpénztárba téve	1560	—	35060	—
Költségre a takarékpénztárban	5525	—		
„ a földhitel-intézetnél	2733	19	8258	19
Alapitványi tőke kintlevő követelésekben			2075	—
Hátralék a III. folyamról	1184	—		
„ a IV. „	1144	—	2328	—
Összeg			47794	95

Csávási Kis Károly,
e. i. pénztárnok.

Hogy a fentirt kimutatás az alólirottak által az illető könyvekel összehasonlittatván s pontonkint megvizsgáltatván, azokkal tökéletes összhangzásban és teljes rendben találtatott, ezennel bizonyitjuk.

Budapest, 1884. márczius hó 27-én.

Dr. Koller Gyula *s. k.* ***Dr. Polák Henrik*** *s. k.*

mint az alap. bizottmány által kiküldött számvizsgálók.

NÉVJEGYZÉKE

a magyar orvosi könyvkiadó társulat tagjainak 1883-ban.

Alapitó tagok

200 o. é. forintnyi tőke befizetésével vagy biztositásával.

		1882	83	84
	Adler Armin Bpest †	200	—	—	—
	Ángyán Béla Bpest	200	—	—	—
	Arányi Lajos Bpest	200	—	—	—
	Azary Ákos Bpest	200	—	—	—
5	Bakody Tivadar Bpest	200	—	—	—
	Balassa János Bpest †	200	—	—	—
	Balogh Kálmán Bpest	200	—	—	—
	Barbás József Bpest	200	—	—	—
	Batizfalvi Samu Bpest	200	—	—	—
10	Báthory István Bpest	200	—	—	—
	Benkő Laj. A.-Maróth	200	—	—	—
	Bókai János Bpest	200	—	—	—
	Bókai Árpád Kolosvár	—	10	10	—
	ifj. Bókai János Bpest	100	—	10	5
15	Bőke Gyula Bpest	200	—	—	—
	Brandt Józs. Kolozsv.	200	—	—	—
	Bugyi Ferencz Bpest	200	—	—	—
	Csabai Imre Bpest	—	10	10	—
	Csorba L. Hajdu-Szoboszló †	200	—	—	—
20	Darányi János Arad	200	—	—	—
	Diescher János Bpest	200	—	—	—
	Dollinger Gyula Bpest	200	—	—	—
	Farkas J. D.-Pentele	200	—	—	—
	Feuer Dávid Bpest	—	10	10	—
25	Fleischer József Bpest †	200	—	—	—
	Fodor József Bpest	200	—	—	—
	Fromm Pál Bpest	200	—	—	—
	Gallasz Ign. Bpest †	200	—	—	—
	Gebhardt Lajos Bpest	200	—	—	—
30	Hamary D. Bpest	200	—	—	—
	Hartl Alajos Bpest	200	—	—	—
	Hegedüs János Bpest	200	—	—	—
	Helle J. Szabadszállás †	200	—	—	—
	Hirschler Ign. Bpest	200	—	—	—
35	Högyes Endre Bpest	200	—	—	—
	Hölbling Miksa Pécs	200	—	—	—
	Horváth Gy. Bpest †	200	—	—	—
	Horváth Mihály Bpest	50	10	7.50	—
	Incze Miklós Dées	—	10	10	—
40	Iványchich Victor Bécs	220	—	—	—
	Jendrassik tr. alapit. a bp. orv. hallg. segélyegylete javára	200	—	—	—
	Kain Alb. Debreczen †	200	—	—	—
	Kain Dávid Kassa	100	5	5	—
	Kaczánder A. Misk. †	200	—	—	—
45	Kerkápolyi Gy. Szovát	200	—	—	—
	Kétli Károly Bpest	200	—	—	—
	Kajdácsi Istv. Bpest †	200	—	—	—
	Kanka Károly Pozsony	200	—	—	—
	Kis Károly gy. Bpest	200	—	—	—
50	Kmethy P. Debreczen †	200	—	—	—
	Kolosv. egy. orv. kara	200	—	—	—
	Koller Gyula Bpest	200	—	—	—
	Konrád M. N.-Várad	200	—	—	—
	Korányi Frigyes Bpest	200	—	—	—
55	Kovács József Bpest	200	—	—	—
	Kovács Seb. E. Bpest †	200	—	—	—
	Kriek Árpád Bpest	25	—	—	—
	Lenhossék Józs. Bpest	200	—	—	—
	Lippay Gáspár Győr	200	—	—	—
60	Lumniczer Sándor Bpest	200	—	—	—
	Markusovszky L. Bpest	200	—	—	—
	Markusovszky L. a kol. orv. hallg. jav. Orv. Hetilap alapitv. czímén	200	—	—	—
	Mihálkovics Géza Bpest	200	—	—	—
	N.-Becskereki v. kórház	200	—	—	—
65	Navratil Imre Bpest	200	—	—	—
	Németh Ignácz Bpest	50	7.50	7.50	7.50
	Novák Sándor Paks	—	10	10	—
	Pataky Dán. Kolosvár †	200	—	—	—
	Patrubány Gerg. Bpest	200	—	—	—
70	Pollák Henrik Bpest	200	—	—	—
	Poor Imre Bpest	200	—	—	—
	Porges Lajos Bpest	200	—	—	—
	Purjesz Zsigm. Kolozsv.	200	—	—	—
	Rákosy Béla Vácz	200	—	—	—
75	Rózsay József Bpest	200	—	—	—
	Rupp Nep. Ján. Bpest †	200	—	—	—
	Rupp N. J. kér alapitv. a bp. orv. hallg. javára	400	—	—	—
	Sass István Szegszárd	200	—	—	—
	Sauer Ignácz Bpest †	200	—	—	—
80	Schmidt György Bpest	200	—	—	—
	Schulek Vilmos Bpest	200	—	—	—
	Schwarz Lajos Bpest	200	—	—	—
	Schwarzer Fer. Bpest	200	—	—	—
	Schwimmer Ernő Bpest	200	—	—	—
85	Semmelweis Ig. Bpest †	200	—	—	—
	Siklósy Gyula Bpest	200	—	—	—
	Stáhly Ignácz Bpest	—	10	10	—
	Szontágh Ábris Bpest	200	—	—	—
	Tauffer Vilmos Bpest	200	—	—	—
90	Tegze Imre Debreczen	200	—	—	—
	Thán Károly Bpest	200	—	—	—
	Tormay Kár. Bpest †	200	—	—	—
	Tóth Nep. Ján. Bpest †	200	—	—	—
	Török József Debreczen	—	10	10	—
95	Török József gy. Bpest	200	—	—	—
	Velits Antal Bpest	200	—	—	—
	Verzár Joachim Bpest	200	—	—	—
	Wagner János Bpest	200	—	—	—
	Walla Fer. Bpest †	200	—	—	—
100	Zalár István Bajmok	200	—	—	—

A kitett összeg a tett befizetéseket jelenti. Azon tagok, kiknek neve mellett összeg nem áll, illetékeiket eddigelé nem fizették be.

Évenkint 10 oszt. ért. forint fizetésre aláirták:

		1882	83	84
	Borsodi orv. gy. egylet	10	10	—
	Budapesti kir. orvosegylet	10	10	10
	Budapesti egyet. orv. kar	10	10	10
	Csatáry Lajos Bpest	10	10	10
5	Grósz Lipót Bpest	10	10	10
	Horváth János Kecskemét	10	10	—
	Kézmarszky Tivadar Bpest	10	10	10
	Mácsai I. Zajecsár	2 ar.	2 ar.	2 ar.
	Matavovszky Ferd. Arad	10	10	10
10	Singer Mátyás Szeged	10	10	10
	Thanhoffer Lajos Bpest	10	10	10

Rendes tagok

évenkint 8 forint kötelezésével 6 egymásután következő évre.

		1882	83	84
	Ádám Endre Körösbánya	8	8	—
	Adler Zsigmond Bpest	8	8	8
	Adorján Menyh. Toroczkó	8	8	—
	Agyagásy Kár. N.-Szereda	8	8	—
5	Akantisz Jusztin Eger	8	8	—
	Ákoncz Károly Kolozsvár	8	8	—
	Áldor Adolf N.-Károly	8	8	—
	Alföldy Izidor Pancsova	8	—	—
	Ambró János Pozsony	8	8	—
10	Antal Géza Bpest	8	8	—
	Antal László M.-Vásárhely	8	—	—
	Antal Mihály S.-Sz.-György	8	8	—
	Antalfi Manó Erzsébetv.	8	8	—
	Argay István Győr	8	8	8
15	Árokai Antal Sz.-Fehérvár	—	—	—
	Asztalos János N.-Szombat	8	8	8
	Baczonyi Mátyás Málcza	8	8	—
	Badzey László M.-Sziget	8	8	—
	Baeker József Bpest	8	8	—
20	Bajnóczy Géza Sz.-Várallya	8	8	—
	Bakó Sándor Bpest	8	8	8
	Ballagi János Görbersdorf	8	—	—
	Balog Pál Déva	8	8	—
	Balogh Elek Szalonta	8	8	—
25	Balta Gyula Kolosvár	8	8	—
	Barabás Alb. N.-Borosnyó	8	8	—
	Barla Sándor Csurgó	8	8	—
	Báron Jónás Bpest	8	8	8
	Barta János Kolosvár	8	8	8
30	Bartók István Kolosvár	8	8	—
	Baruch Mór Nyiregyháza	8	8	—
	Batizy Endre N.-Szőllős	8	8	—
	Bátorkeszi Béla Turkevi	8	8	—
	Becher Áron Szalonta	8	—	—
35	Békésmegyei o. gy. egylet	8	8	—
	Békésy Gyula Bécs	—	—	—
	Békessy Ignácz Nyiregyh.	8	8	—
	Belák Sándor Enying	8	8	—
	Belky János Kolosvár	8	8	—
40	Bereczky Endre Bpest	8	8	8
	Berencsy László N.-Ócsa	8	8	—
	Berke István Sarkad	8	8	—
	Berkovits Zsigm. N.-Várad	8	8	—
	Berliner Gusztáv Pancsova	8	8	—
45	Berzsenyi Sándor Lengyelt.	8	8	—
	Biedermann Ad. Dévaványa	8	8	—
	Bikfalvi Károly Kolosvár	8	8	—
	Blau Dávid Bpest	8	—	—
	Bleuer Ignácz Mezőtúr	—	—	—
	Blum Ödön Bpest	—	—	—
	Boér Jenő Tövis	8	8	—
	Bodi Gyula P.-Ladány	8	8	—
	Bodor Károly N.-Várad	8	8	—
	Bódogh Albert Bpest	8	8	—
55	Bogdán Tivadar Losoncz	8	8	8
	Bokor Clarent Vácz	8	8	—
	Boleman Gyula Bpest	8	8	8
	Boleman István Selmecz	8	8	—
	Boleman Istv. gy. K.-Ujsz.	8	8	—
60	Borbély József Bpest	8	8	8
	Borbély Imre Bpest	8	—	—
	Borsos Endre Szántó	8	8	—
	Bóth János Derecske	8	8	—
	Brem János Bpest	8	8	—
65	Breuer Ármin Temesvár	8	8	—
	Broncs Nándor Kis-Jenő	8	8	—
	Bruck Jakab Bpest	8	8	—
	Brunner Kálmán Bpest	8	8	8
	Buzinkay Gyula Gy.-Sziget	8	8	—
70	Bukovinszky József Bpest	8	—	—
	Büchler Fülöp J.-Apáthi	8	8	—
	Buttyka Dezső Diarbekir	—	8	—
	Chyzer Kornél S.-A.-Ujhely	8	8	8
	Creniceanu György Bpest	8	8	—
75	Csajághy Béla Bpest	8	—	—
	Csatáry Ágost Eperjes	8	8	—
	Csávás Imre Kolosvár	8	8	—
	Cseh Károly K.-Vásárhely	8	8	8
	Csengery Gyula Kolosvár	8	8	—
80	Csercser József N.-Sebes	8	8	—
	Csidey János Ér-Endréd	8	8	—
	Csikos Sándor Bpest	—	—	—
	Csiky József M.-Vásárhely	8	—	—
	Csiky Gerg. Bustyaháza	8	8	—
85	Csolnoky Fer. Veszprém	8	8	8
	Csurgay László Czegléd	8	8	—
	Cukor Lajos N.-Károly	8	8	—
	Czeisler Sánd. Máté-Szalka	8	8	—
	Czékus Miklós Bpest	8	8	—
90	Daday Vilmos Kolosvár	8	8	—
	Dániel Ödön Fogaras	8	8	—
	Dánis Lajos Bpest	8	8	—
	Davida Miklós Bpest	8	8	8
	Davida Leo Kolosvár	8	8	—
95	Deák Mihály Nyitra	8	8	—
	Debreczeni orv. egylet	8	8	—
	Dékmár János Keszthely	8	8	—
	Derczeny Imre Visk	8	8	—
	Derekassy László Bpest	8	8	8

		1882	83	84
100	Deutsch Adolf Budapest	8	—	—
	Deutsch Ignácz Czegléd	8	8	—
	Dévai Mór Bpest	8	8	8
	Diel Károly Bpest	8	8	—
	Dirner Lajos Bpest	8	8	8
105	Dóbi Zsigm. N.-Károly	8	8	—
	Dobrovics Mátyás Pozsony	8	8	—
	Dombay Tádé Eger	8	8	8
	Domián István Kecskemét	8	8	—
	Dondon Gyula Tasnád	8	8	—
110	Dreiszker József Bpest	8	8	—
	Dubányi János B.-Gyula	8	8	—
	Ecsedy Gedeon Bpest	—	—	—
	Ecsedy Mór Zaránk	8	8	—
	Egressy Rezső Bpest	8	8	8
115	Eisenmayer S. Verestorony	8	8	—
	Elekes Victor Kolozsvár	8	—	—
	Elesánszky Béla Batonya	8	8	—
	Erber Illés Bpest	—	—	—
	Erdey Dávid Szolnok	8	8	—
120	Erdélyi Dénes Szathmár	8	8	—
	Ernst Péter Miskolcz	8	8	—
	Erreth Lajos Pécs	8	8	—
	Faludy Géza Bpest	8	8	8
	Faller Gusztáv Szélakna	—	—	—
125	Faltay László Bpest	8	8	—
	Fanta Adolf Sz.-Fehérvár	8	8	—
	Farkas Benő Komárom	8	8	—
	Farkas Géza Kolozsvár	8	8	—
	Farnoz Árpád Kolozsvár	8	8	—
130	Farsang Pál Örkény	8	8	8
	Fedák István Beregszász	8	8	—
	Féja Fer. Beszterczebánya	8	8	—
	Fejér Lajos Bpest	8	8	—
	Fejér Kálmán Kolozsvár	8	8	—
135	Fekete Alajos Lugos	8	8	8
	Fekete Sámuel Szathmár	8	8	—
	Feledy Ferencz B.-Gyarm.	8	8	—
	Felszeghy J. D.-Szt.-Márton	8	8	8
	Flegmann M. Nyiregyháza	8	8	—
140	Fleischer Frigyes Lőcse	8	8	8
	Fodor János Bpest	8	8	—
	Fok Ignácz N.-Károly	8	8	—
	Földváry Elek Bpest	—	—	—
	Folly Hugo Kaposvár	8	8	—
145	Frank János Temesvár	8	8	—
	Francz Alajos Eger	8	8	—
	Fráter Imre Bpest	8	—	—
	Fratrits Kálmán Bpest	—	—	—
	Fuchs József N.-Várad	8	8	—
150	Fuchs Ign. M.-Vásárhely	8	—	—
	Füley László Bpest	8	—	—
	Fülöp József Kurtics	8	8	—
	Gajzágó László Decs	8	8	—
	Gálffy Endre Kolozsvár	8	8	—
155	Gara Leo Nyiregyháza	8	8	—
	Garagos János Bpest	8	8	8
	Generisch A. Kolozsvár	8	8	—
	Gerenday L. Kúnhegyes	8	8	—
	Glauber Soma Bpest	—	—	—
160	Glück Miksa M.-Kövesd	8	8	—
	Glück Ignácz Bpest	8	8	—
	Goldstein Ignácz Bpest	8	8	8
	Gombos Lajos Czegléd	8	8	—
	Gottlieb Ede Pacsér	8	8	—
165	Góth Manó Kolozsvár	8	8	—
	Gréf István Szeged	8	8	8
	Gremsperger Ferencz Bpest	8	—	—
	Grósz Albert N.-Várad	8	8	—
	Grünbaum József Bpest	8	—	—
170	Grünfeld Vilmos Sztropko	8	8	—
	Grünhut Ede N.-Károly	8	8	8
	Grünwald Mór Belényes	8	8	—
	Gyöngyösi Soma Gyöngyös	8	8	—
	Győri István M.-Csenger	8	8	—
175	Györky Lajos Kölesd	8	8	—
	Haas Ferencz R.-Keresztúr	8	8	—
	Haberern J. Pál Bpest	8	8	8
	Hajdt Lajos Arad	8	8	—
	Hainiss J. H.-M.-Vásárhely	8	8	—
180	Hajnal István Békés	8	8	8
	Hajnal Albert Ó-Kigyós	8	8	—
	Halasy Vilmos Veszprém	8	8	—
	Halász Gyula Bpest	—	—	—
	Halász Jenő Fehérgyarmat	—	—	—
185	Hangel Ignácz Szegszárd	8	8	—
	Hanzély Béla Budapest	8	8	8
	Harmath Márton Torda	8	8	—
	Háry István Z.-Egerszeg	8	8	—
	Hasenfeld Manó Bpest	—	8	—
190	Haubner Rezső Soprony	8	8	—
	Havasy Béla Kis-Czell	8	8	—
	Havel József Zombor	8	8	—
	Héjja Kálmán Kolozsvár	8	8	—
	Hermann Samu Bpest	8	8	8
200	Herz Adolf N.-Palota	8	8	—
	Hetényi L. H.-Szoboszló	8	8	—
	Hevesmegyei orv. gy. egylet Eger	8	8	—
	Hizli Károly Karczag	—	—	—
	Hladny János Oszlány	8	8	—
205	Hochhalt Károly Bpest	8	8	8
	Hódoly Elek Pozsony	8	8	—
	Hofbauer Miklós Hódságh	8	8	8
	Homonnai Ferencz Tura	8	8	—
	Hornyay F. S.-A.-Ujhely	8	8	8
210	Horony Vincze Szakolcza	8	8	8
	Horváth János Déva	8	8	—
	Huray István B.-Füred	8	8	—
	Illésy János Czegléd	8	8	—
	Imre József H.-M.-Vásárh.	8	8	—
215	Institorisz István Arad	8	8	—
	Irgalmas rend tart. főnöks.	8	8	—
	Issekucz László Bpest	8	8	8
	Istók Barnabás Ragály	8	8	—
	Izsó Lajos Jászladány	8	8	—
220	Jahoda G. Nádasd Bonyh.	8	8	—
	Jakab János N.Berezna	8	8	—
	Jakab Lajos N.-Várad	8	8	—
	Janny Gyula Bpest	8	8	8
	Jármay Guszt. gypsz. Bpest	8	8	8
225	Jász N.-K.-Szolnok m. o. egylet	8	8	—
	Jászy F. N.-Károly	8	8	—
	Jelenik Zsigm. Bpest	8	8	8
	Jelentsik Nándor Privigye	8	8	—

		1882	83	84
	Jellachich Károly Dárda	8	8	8
230	Jendrasik Jenő Bpest	8	8	8
	Jeszenszky Béla Bpest	8	8	—
	Jgács József Bpest	8	8	—
	Jordán Ferencz Bpest	8	8	—
	Jurkinyi Emil Bpest	8	8	8
235	Kádár Antal Ó-Rodna	8	8	—
	Kalchbrenner Hugo Helpa	8	8	—
	Kállai Manó Oravicza	8	8	—
	Károlyi Gyula Ercsi	8	8	—
	Kelemen Mihály Pozsony	8	8	—
240	Kelen József Bpest	8	8	8
	Kellner Victor Dobsina	8	8	—
	Kenézy Gyula Bpest	8	8	8
	Kenessey Károly Bpest	8	—	—
	Kengyel János Csetnek	8	8	—
245	Kéry István Bpest	—	—	—
	Khindl Pál Jász-Apáti	8	8	—
	Király Gáspár Jász-Berény	8	8	—
	Kiss Ferencz N.-Várad	8	8	—
	Kiss István Bpest	8	8	—
250	Klatrobetz Gy. N.-Czernya	8	8	—
	Klein Eberhard N.-Becsk.	8	8	—
	Klug Nándor Kolozsvár	8	8	—
	Kocsis Alajos Bpest	8	8	8
	Kóczián Géza Árokszállás	8	8	—
255	Kohárits Károly Pécs	8	8	—
	Koller János Gyöngyös	8	8	—
	Kolozsv. orv. tanhalg. segély-egylete	8	—	—
	Korda Kálmán Nagy-Várad	8	8	—
	Koronka Béla Kolozsvár	8	8	—
260	Kornstein Lajos N.-Várad	8	8	—
	Kovács Lajos Kolozsvár	8	—	—
	Kovács Antal Jászkisér	8	8	—
	Kovács Áron Boros-Jenő	8	8	—
	Kovács Gábor Kolozsvár	8	8	—
265	Kovács György Pozsony	8	8	—
	Kovács József Szeged	8	8	8
	Kovács József Bpest	8	—	—
	Kozma Sándor Kőrösmező	8	8	—
	Kozma Adorján Bpest	8	8	8
270	Kőhegyi Mór Szeged	—	—	—
	Körmendy F. Kethely	8	8	—
	Kövér Kálmán Bpest	8	8	8
	Kövessy F. Sz.-Fehérvár	8	8	8
	Krausz Frigyes Segesvár	8	8	—
275	Krötzer László Bécs	8	8	8
	Krcsméry Ján. Hodrusbánya	8	8	—
	Krsztanits István Bpest	8	8	—
	Kún Pál Bpest	8	—	—
	Kun Zoltán S.-Patak	8	8	—
280	Kurcz Gusztáv Bpest	8	8	8
	Kuzmik Béla Bpest	8	8	—
	Küzmös György Eger	—	—	—
	Laczkovich Lajos Kolozsv.	8	8	—
	Ladányi István Bpest	8	—	—
285	Lakner Árpád Eperjes	8	8	—
	Lakos Gyula Bpest	—	—	—
	Láng Frigyes Zomba	8	8	—
	Lányi Pál Bpest	8	—	—
	Laurovics János N.-Lak	8	8	—
290	László Kálmán Somorja	8	8	—
	Laufenauer Károly Bpest	8	8	8
	Lechner Antal Bpest	8	8	—
	Lechner Károly Bpest	8	8	—
	Lehotsky I. Soponya	8	8	—
295	Leichtmann József Bpest	8	—	—
	Lemberger R. Bpest	8	8	8
	Lendvay Benő Pozsony	8	8	8
	Lengyel Endre S.-Patak	8	8	—
	Lenk Gusztáv Karczag	8	—	—
300	Lesták A. K.-Szt.-Miklós	8	8	—
	Liebmann Mór Bpest	8	8	8
	Lichtschein Ad. R.-Szombat	8	8	—
	Ligeti József S.-A.-Ujhely	8	8	—
	Lippe Mór Kőrös-Tarcsa	8	8	—
310	Liptay Béla Halmi	8	8	—
	Losonczy Álmos H.-Bösz.	8	8	—
	Lovrich Gyula N.-Bánya	8	8	—
	Löcherer Lőr. S.-A.-Ujhely	8	8	—
	Löcherer Tamás R.-Szomb.	8	8	—
315	Löri Ede Bpest	8	8	8
	Lőte József Bpest	8	—	—
	Löwengard Bert. N.-Sz.-M.	8	8	—
	Lukács Gyula Bpest	8	8	—
	Madarász Rezső Rozsnyó	8	8	8
320	Magyari Károly N.-Enyed	8	8	—
	Magyary István A.-Némedi	8	8	—
	Maizner János Kolozsvár	8	8	8
	Makara György Pápa	8	8	—
	Mangin Kár. Z.-Egerszeg	8	8	—
325	Margonyai Gyula Ároksz.	8	8	8
	Mariska Ödön Bpest	—	—	—
	Markovics S. Vasvár	8	8	—
	Marosi Kálm. M.-Vásárh.	8	—	—
	Matolcsi Kálmán Földes	8	8	—
330	Maurer Arthur Rozsnyó	8	8	—
	Mayer Ágost N.-Várad	8	8	—
	Mayer János Belényes	8	8	—
	Meczner Ágost Vukovár	8	8	8
	Meixner János Bpest	8	8	8
335	Mendl Lajos Pécs	8	8	—
	Mesko Pál Nyiregyháza	8	8	—
	Meszer Samu Bpest	—	—	—
	Mezey Gyula B.-Torda	8	8	—
	Mezey Ödön Sz.-Udvarhely	8	8	—
340	Mezey Adolf Bpest	8	8	8
	Mezihradszky K. Szombath	8	8	—
	Michnay Lajos Szikszó	8	8	—
	Mijó Kálmán N.-Kapos	8	8	—
	Miskolczy Imre Bpest	8	8	8
345	Miskolczy Míh. N.-Várad	8	8	—
	Modra-Pál D.-Pataj	8	8	—
	Molnár Antal B.-Csaba	8	8	—
	Molnár József Csik-Szereda	8	8	—
	Mühlfay S. Csik-Szt.-Márt.	—	—	—
350	Müller Kálmán Bpest	8	8	—
	Munkácsy Pál Bocskó	8	8	—
	Nádaskay Béla Bpest	8	8	8
	Nagel Zsigmond Kolozsvár	8	8	—
	Nagy Béla Bábolna	8	8	—
355	Nagy Fer. Csik-Szt.-Király	8	8	—
	Nagy Lajos Karczag	—	—	—
	Nagy Gusztáv Piski	8	8	—
	Nagy Albert N.-Enyed	8	8	—

		1882	83	84
	Nagy János Kisújszállás	8	8	—
360	Nagy József Kolozsvár	8	8	—
	Nagy Lajos Bpest	8	8	8
	Nagy Pál Karczag	8	8	—
	Nagy József Solt	8	8	8
	Nagybányai bányaigazgat.	8	8	8
365	Némethi Gábor Torda	8	—	—
	Nendtvich Pál Bpest	8	—	—
	Nestlinger Miklós Bpest	—	—	—
	Niedermann Gyula Bpest	8	—	—
	Nigrinyi Ferencz Vihnye	—	—	—
370	Nikolsburger Károly Baja	8	8	8
	Novák Elemér Bpest	—	—	—
	Novák Endre Unghvár	8	8	—
	Novák József Makó	8	8	—
	Nuszer Lajos Munkács	8	8	—
375	Nyári János Zeliz	8	8	—
	Nyirády L. Kőrös-Tarcsa	8	8	—
	Ondroviczky Lajos B.-Csaba	8	8	—
	Orbay Antal Jászberény	8	8	8
	Országos közkórház Pozs.	8	8	—
380	Oszterlamm Szilárd Bpest	8	8	8
	Pálfy Gyula Kolosvár	8	8	—
	Pákozdy Károly Bpest	8	8	—
	Papp Samu Bpest	8	8	8
	Parecz Gyula Arad	8	8	—
385	Pártos Henrik Erzsébetfalva	8	8	—
	Pataky Jenő Bpest	8	8	—
	Pataky Lucidus Pécs	8	8	8
	Patzek Mór R.-Szombat	8	8	8
	Pávay Gábor Pozsony	8	8	—
390	Pávay V. Elek Kolosvár	—	—	—
	Pazár Andor Tornallya	8	8	—
	Péchy János Bpest	8	—	—
	Péchy K. B.-M.-Keresztes	—	—	—
	Pekár Lajos Tamási	8	8	—
395	Pelech János Dobsina	8	8	—
	Perémi Gábor Tolmás	8	8	8
	Perlesz Ede N.-Palánka	8	8	—
	Péter Pál Laczháza	8	8	—
	Petrovics Lajos Párdány	8	8	8
400	Pick Albert Kanizsa	8	8	—
	Pilitz Benjamin Veszprém	8	8	—
	Plichta Soma Losoncz	8	8	—
	Plósz Pál Bpest	8	8	—
	Pogány Gerő N.-Mihály	8	8	—
405	Póka Dezső Kolozsvár	8	8	—
	Pollák László N.-Várad	8	8	—
	Popper József Miskolcz	8	8	—
	Popovics Gy. Kétegyháza	8	8	—
	Posgay Lajos Arad	8	8	—
410	Procop Jenő Bpest	8	8	8
	Purjesz Zsigmond Bpest	8	8	—
	Ráczkevy Józs. M.-Kövesd	8	8	—
	Ráczkövy S. Sz.-Udvarhely	8	8	—
	Radnean Miklós Bpest	—	—	—
415	Raisz Gedeon N.-Mihály	8	8	—
	Rajtsits Laj. Beszterczeb.	8	8	—
	Rákosy Mór Devecser	—	—	—
	Rameshofer S. Sz.-Lőrincz	8	8	—
	Réczey Imre Bpest	8	8	8
420	Rednik József N.-Várad	8	8	—
	Regéczy Imre Bpest	8	8	—

		1882	83	84
	Reichenberger F. B.-Ujfalu	8	8	—
	Reinicz József Bpest	8	8	8
	Répásy János Szikszó	8	8	—
425	Révész Gyula Bpest	8	8	8
	Rhénes Imre Ujfehértó	8	8	—
	Risz Gyula F.-Vissó	—	—	—
	Riepl Ferencz Bpest	8	8	—
	Rosenbaum Ármin Szered	8	8	—
430	Róth László Versecz	—	—	—
	Rozs István Bpest	8	8	8
	Rózsahegyi Alad. Kolosv.	8	—	—
	Rudy Béla Bresztovácz	8	8	—
	Rüll János Bpest	8	8	—
435	Ruttkay Sándor Gyoma	8	8	—
	Sáarosy László Debreczen	8	8	—
	Sárváry Gyula Debreczen	8	8	—
	Say Mór Bpest	8	8	8
	Sáska L. Jászlajosmizse	8	8	—
440	Sebeök Antal S.-A.-Ujhely	8	8	—
	Sebes Károly Bpest	8	8	—
	Selényi Adolf Adony	8	8	—
	Senka József Kassa	8	8	8
	Serly Gusztáv N.-Károly	8	8	—
445	Scheuthauer Gusztáv Bpest	8	8	8
	Schmideg Zsigmond Bpest	—	—	—
	Schön Leo Szep.-Várallya	8	8	8
	Schön Hugo S.-A.-Ujhely	8	—	—
	Schön Vilmos S.-A.-Ujhely	8	8	—
450	Schöntheil Mór Bpest	8	8	—
	Schreyer Lajos N.-Kanizsa	8	8	—
	Schulhof Jakab Bpest	8	8	—
	Schultheisz Mik. Devecser	8	8	—
	Schweiger Zsigmond Bpest	8	8	8
455	Simay Márton Kolozsvár	8	8	—
	Simon Bálint Sarkad	8	8	8
	Simon Pál Tőt-Komlós	8	8	—
	Simonics Balázs Gödöllő	8	8	—
	Sinkovics Aurel K.-Vásárh.	8	8	—
460	Sóffy Gyula Dernő	8	8	—
	Somogyi Zsigm. Bpest	8	—	—
	Somogyi orv. gy. egylet Kaposvár	8	8	—
	Spanyol Béla Unghvár	8	8	—
	Stark János Szerencs	8	8	—
465	Stein Lázár M.-Vásárhely	8	—	—
	Steiner Samu Bpest	—	—	—
	Stiller Bertalan Bpest	8	8	—
	Strosz Ernő Zsombolya	8	8	—
	Stuller Gyula Selmecz	8	8	—
470	Sulik István ?	—	—	—
	Szabady Fer. Sz.-Udvarh.	8	8	—
	Szabó Imre	8	—	—
	Szabó István N.-Szeben	8	8	—
	Szabó István Szigetvár	8	8	—
475	Szabó Ferencz Kalocsa	8	8	8
	Szabó György Fogaras	8	8	8
	Szabó Samu R.-Szombat	8	8	—
	Szabó János Marczali	8	8	8
	Szabó Dávid Nyiregyháza	8	8	—
480	Szabó Lajos Nagyág	—	8	—
	Szalai Kálmán Eperjes	8	8	—
	Szárnyassy Béla Uj-Arad	8	8	—
	Szeitl István Bpest	8	8	8

		1882	83	84
	Székács Béla Budapest	8	8	8
485	Szelecsényi Zsigm. Bpest	8	8	—
	Széles Antal M.-Sziget	8	8	—
	Szénássy Sándor Bpest	8	8	—
	ifj. Szénássy Sánd. Bpest	8	8	8
	Szenger Ede Bpest	8	8	8
490	Szentgyörgyi Fer. Gy.-Ditró	8	8	—
	Szentkirályi G. Kolozsvár	8	8	—
	Szentpétery János M.-Vás.	8	—	—
	Szepesi Arnold S.-A.-Ujh.	8	8	—
	Szepesi orv. gy. egy. Késm.	8	8	—
495	Szeremley Mihály Turkeve	8	8	8
	Szigány Niklós Pozsony	8	8	—
	Szigethy János Kaposvár	8	8	—
	Szilágyi József M.-Vásárh.	8	—	—
	Szilágyi Sándor M.-Vásárh.	8	—	—
500	Szirmay Vilmos Ér-Semjén	8	8	—
	Szirtey György Csáktornya	8	8	—
	Szkalla Antal Bpest	8	8	8
	Szmolay Vilmos Vinga	8	8	—
	Szőllősy Máté Tasnád	8	8	—
505	Szolnok-Doboka m. kórház Deés	8	8	8
	Szontágh Mikl. Új-Tátrafür.	8	8	—
	Szuper Lajos Bpest	8	8	8
	Sztruhák Istvan Baja	8	8	—
	Takács Ben. Szombath.	8	8	—
510	Takács Endre Bpest	8	8	8
	Takács Ferencz Bpest	8	8	—
	Talányi Otto K.-Sz.-Márton	8	8	—
	Tamásy István Kolozsvár	8	8	—
	Tatay Adolf Bpest	8	8	8
515	Tátray Gergely Késmárk	8	8	—
	Tauscher Bela Pozsony	8	8	8
	Tauszig Dávid M.-Szalka	8	—	—
	Téchi József K.-Sz.-Miklós	8	8	—
	Téglássy Gábor Boros-Jenő	8	8	—
520	Terray L. Arany-Idka	8	8	8
	Terray Pál Bpest	8	8	
	Téry Ödön Selmecz	8	8	8
	Thoman Dávid Homonna	—		
	Tokár Józs. S.-A.-Ujhely	8	8	—
525	Tolnay Imre Novaj	8	8	—
	Torday Ferencz Bpest	8	8	8
	Tóth Károly Ürmény	8	8	—
	Tóth Imre Selmecz	8	8	—
	Tóth Ignácz Mezőtúr	8	8	—
530	Tóth Sándor M.-Illye	8	8	—
	Tóth Lajos Bpest	8	8	8
	Tóth Elek Tolcsva	8	8	—
	Tóthfalussy Gyula Bpest	8	8	8
	Tóthy János Bpest	—	—	—

		1882	83	84
535	Török János Tornallya	8	8	—
	Törös László Váncsod	—	—	—
	Trajtler István R.-Szombat	8	8	—
	Turnovszky Jenő Bpest	8	8	8
	Turnovszky Mór M.-Vásár.	8	—	—
540	Turtsa János Kolozsvár	8	8	—
	Turtsányi Gyula Budapest	—	—	—
	Ujlaky Ferenz Tenke	8	8	—
	Uy Kálmán N.-K.-Madaras	8	8	—
	Ungár János Homonna	8	8	—
545	Úrmösy Ferencz Alvincz	8	8	—
	Úrmösy Kálmán P.-Szőllős	8	8	—
	Vajda Ignácz Bpest	8	8	8
	Vajna János M.-Vásárhely	8	—	—
	Valovich Gy. N.-Kikinda	8	8	—
550	Vándor Jakab Bpest	8	8	8
	Várady László Bpest	8	—	—
	Varga Ferencz Bpest	8	8	8
	Varga Zs. Sz.-Fehérvár	8	8	—
	Varga Ferencz Korpona	8	8	—
555	Váry K. H.-M.-Vásárhely	8	8	—
	Vári Szabó B. N.-Várad	8	8	—
	Vásárhelyi Imre Szomor	8	—	—
	Vaskovits János Bpest	8	8	8
	Vasm. orv. gy. egyl. Szombathely	8	8	—
560	Vékony Albert Vadász	8	8	—
	Velics Dezső Bpest	8	8	—
	Verebélyi László Bpest	8	8	8
	Vermes Lajos Bpest	8	—	—
	Veres Menyh. Böszörmény	8	8	—
565	Vész Ignácz Sárkeresztúr	8	8	8
	Vidor Zsigmond Bpest	8	—	—
	Vörös Józs. Füz.-Gyarmat	8	8	—
	Wagner Dániel Bpest	8	8	8
	Wagner Sándor Felsőbánya	8	8	—
570	Waldmann A. S.-A.-Ujhely	8	8	—
	Warga László Bpest	8	8	—
	Weinberger Ignácz Bpest	—	—	—
	Weiszbrunn Ign. Pankota	—	—	—
	Weizenbreyer Fr. Kassa	8	8	8
755	Welwart Adolf Bpest	—	—	
	Wilhelm Henrik Bpest	8	8	8
	Wittmann Lázár Bpest	8	8	8
	Wosinszky István Kartal	8	8	8
	Zakariás Istv. Csik-Szépvíz	8	8	—
580	Závory Sánd. H.-Szoboszló	8	8	—
	Zemplén m. orv. egylet	8	8	—
	Zöldy János Bpest	—	—	—
	Zsiday Dániel S.-A.-Ujhely	8	8	—
	Zsigárdy Aladár Pozsony	8	8	—
585	Zsolnay J. Gy.-Sz.-Márton	8	8	8

Résztvevő tagok.

Demjén Imre könyvkeresk. egy alapitv. 200 frt.
Eggenberger-féle könyvkereskedés egy alapitványnyal 200 frt.

Kilián Frigyes Bpest	24	24	24
ifj. Nagel Otto Bpest	8	8	8

☛ Csupán az évi számadások f. é. martius 27-én történt zárlatáig tett befizetések vannak kitüntetve; az azontúl tett fizetések csak a legközelebbi jelentésben lesznek kimutatva.

JEGYZÉKE

a III. folyam hátralékainak:

		1876	77	78	79	80	81
	Antunovits József Szabadka	8	8	—	—	—	—
	Barts József Ó-Béba	8	—	—	—	—	—
	Bauer Márton Apostag	8	8	8	—	—	—
	Békésy Gyula ?	—	—	8	—	—	—
5	Bleuer Ignácz ?	—	—	8	—	—	—
	Blum Ödön ?	—	—	—	8	—	—
	Bodrogközy Zoltán	8	8	8	8	—	—
	Böhm Vilmos Budapest	8	8	8	8	8	—
	Bónis Mihály Jászberény	8	8	8	8	8	—
10	Braun Gábor Budapest	8	8	8	8	8	—
	Cservenyák Gyula Budapest	8	8	—	—	—	—
	Csikos Sándor Budapest	—	—	8	—	—	—
	Deme Béla Kis-Marja	8	8	8	8	—	—
	Dőry Ferencz S.-A.-Ujhely	8	—	—	—	—	—
15	Ecsedy Gedeon Budapest	8	8	8	8	8	—
	Erber Illés ?	—	—	—	8	—	—
	Fodor Pál Budapest	8	8	8	—	—	—
	Horváth Gyula Budapest	8	—	—	—	—	—
	Kalas József ?	8	8	8	—	—	—
20	Khindl József P.-Hidvégh	8	8	—	—	—	—
	Kovács Gáspár Kecskemét	8	8	8	—	—	—
	Kőhegyi Mór Szeged	—	—	8	8	8	—
	Kránczly Sándor B.-Ujfalu	8	8	—	—	—	—
	Kuncz Antal Budapest	8	8	—	—	—	—
25	Kún Pál Budapest	8	8	8	8	—	—
	Küzmös György Eger	—	—	8	8	8	—
	Lakos Gyula	—	—	8	8	8	—
	Lavatka Gyula Budapest	8	8	8	8	8	—
	Major Jakab Mehadia	8	8	8	8	—	—
30	Marikovszky István Budapest	8	8	8	8	8	—
	Meszer Samu Budapest	—	—	8	8	8	—
	Nagy Kálmán Budapest	8	8	8	—	—	—
	Orbán Imre Budapest	8	—	—	—	—	—
	Pápai István Homonna	8	—	—	—	—	—
35	Pollák Lajos Kaposvár	8	8	8	8	8	—
	Radneán Miklós Budapest	—	—	8	8	8	—
	Rátz István Budapest	8	8	8	—	—	—
	Ráth József Budapest	8	8	8	—	—	—
	Rédey József Székesfehérvár	8	—	—	—	—	—
40	Rényi Béla Budapest	8	8	8	8	8	—
	Reiner János Temesvár	8	8	8	—	—	—
	Róth László Versecz	—	—	8	8	8	—
	Ruber József Bihar	8	8	8	8	—	—
	Schwirian János Budapest	8	8	—	—	—	—
45	Seiler Károly B.-Csaba	8	8	8	8	8	—
	Steiner Samu Budapest	—	—	—	8	—	—
	Szabadfi János Szombathely	8	8	8	8	8	—
	Sulik István Budapest	—	—	8	8	8	—
	Szendy Károly Budapest	8	8	8	—	—	—
50	Szepesházy István Budapest	8	8	—	—	—	—
	Szilágyi József Kolozsvár	8	8	8	8	8	—
	Szöllösy Lipót Munkács	8	8	8	8	8	—
	Tirscher Ernő Budapest	8	8	8	8	8	—
	Theodorovich Ferencz Budapest	8	8	8	8	—	—
55	Tóthy János Budapest	—	—	8	8	8	—
	Weinberger Ignácz Budapest	—	—	—	8	8	—
	Zöldy János Budapest	8	8	8	8	—	—

A magyar orvosi könyvkiadó-társulat igazgató tanácsa 1883-ban.

Elnök: **Markusovszky Lajos.**
1. Alelnök: **Bókai János.**
2. Alelnök: **Hirschler Ignácz.**
1. Titkár: **Koller Gyula.**
2. Titkár: **Bókai Árpád.**
Pénztárnok: **Kis Károly.**

Igazgatósági tagok:

Budapesti.

Balogh Kálmán 1881.
Fodor József 1883.
Jendrassik Jenő 1882.
Kétli Károly 1882.
Korányi Frigyes 1881.
Lumniczer Sándor 1881.
Mihálkovics Géza 1883
Navratil Imre 1883.
Patrubány Gergely 1881.
Pollák Henrik 1883.
Than Károly 1882.
Wágner János 1882.

Vidéki.

Ambró János 1881.
Brandt János 1883.
Chyzer Kornél 1883.
Fuchs József 1882.
Generisch Antal 1883.
Hőgyes Endre 1882.
Kanka Károly 1882.
Konrád Márk. 1883.
Lengyel Endre 1882.
Popper József 1882.
Sass István 1881.
Tauscher Béla 1883.

Alapitó bizottmányi tagok:

Bőke Gyula.
Fromm Pál.
Pollák Henrik.
Schulek Vilmos.
Verzár Joachim.

Figyelmeztetés.

Az igazgató tanács határozatából a II. és III. folyam kiadványai ezentúl **tetemesen leszállitott** áron szerezhetők meg mindazok által, kik a IV. folyam rendes vagy résztvevő tagjai sorába lépnek, vagy ahhoz már korábban csatlakoztak. Ugyanis a III. folyam kiadványai, melyekből azonban *Balogh K.* gyógyszerkönyvi commentárja teljesen elfogyott **48 frt.** helyett **32 frt.**, a II. folyam **24 frt.** helyett **16 frt.-ért**, a *két folyam* együtt tehát **48 frt.-nyi** áron kapható.

A III. folyam azon tagjai, kik *Charcot* idegkórtani előadásainak *első kötetét*, mely a II. folyamhoz tartozik, birni óhajtják, ezt az igazgató tanács határozatából ugy szerezhetik meg, ha egy évi tagdijat, t. i. 8 frtot lefizetnek, s ekkor szabadságukban áll Charcot előadásai I kötetén kívül, a II. folyam kiadványaiból **egy-egy művet** kiválasztani.

Minthogy *Krause* leiró emberboncztanának I. kötete az 1881. év illetményeként jelent meg, a társulat IV. folyamába újonnan belépő tagok azt egy évi tagdij, t. i. 8 frt. lefizetése mellett az ugyanezen évre járó Röll állatjárványtanával együtt szerezhetik meg.

Azon ügytárs urak, kik a társulatba mint *alapító tagok* belépnek s a 200 frtnyi alapitványi összeget vagy készpénzben, vagy 5%-ot jövedelmező biztos értékpapirokban lefizetik, a társulat *valamennyi kiadványait* — a mennyiben azt a még meglevő készlet engedi — megkaphatják.

☛ *Az alapszabályok értelmében az évi dijak az év lefolyása alatt lévén lefizetendők, fölkéretnek a társulat mindazon tagjai, kik még a mult évek dijaival hátralékban vannak, miszerint tartozásukat a társulat pénztárnokához (Kis Károly, gyógyszerész a kigyóhoz Budapesten) mielőbb beküldeni szíveskedjenek.*

A társulat által kiadott könyvek biztosság kedvéért pósta útján küldetnek meg; a vitelbért a tagok fizetik. Ha egyébként valamely tag más úton óhajtaná megküldetni könyvilletékét, szíveskedjék aziránt a társulat másodtitkárát, a megküldési mód tüzetes kijelölése mellett, értesiteni. A társulat felelősége természetesen megszünik, mihelyt a könyvek a vett utasításhoz képest átadattak.

☛ Sürgetőleg kéretnek a társulat mindazon tagjai, *kik lakhelyüket megváltoztatják*, ezt mihamarább a *titkárság tudomására juttatni* és pedig az utolsó pósta tüzetes kijelölése mellett — nehogy a könyvek visszaérkezése a társulatnak költséget — az illető tag számára pedig késedelmet okozzon.

Dr. **Koller Gyula,** első titkár.
Budapest, V., Bálvány utcza 8. sz.

Dr. **Högyes Endre,** másodtitkár.
IV., Muzeum-körut 26. sz.

M. ORVOSI KÖNYVKIADÓ-TÁRSULAT KIADVÁNYAI.

I. folyam 1864 1869-ig (elfogyott.)

Az 1864-ik és 1865-ik évre:

Niemeyer F. *tr. Részletes kór és gyógytan. 2 köt.*
Billroth Th. *tr. Sebészi kór- és gyógytan. 1 köt.*

Az 1866-ik évre:

Fresenius R. *tr. Bevezetés a minőleges vegyelemzésbe. 1 köt.*
Kisebb munkálatok. 1 köt.

Az 1867-ik és 1868-ik évre:

Stellwag K. *tr. Gyakorlati szemészet 1 köt.*
Sims M. *tr. Méhbántalmak sebészete. 1 köt.*
Böke Gy. *tr. Fülgyógyászat. 1. köt.*
Taylor S. *Orvosi jogtudomány. 1-sö kötet.*

Az 1869-ik évre:

Förster A. *tr. Kórboncztan. 1 köt.*
Mayer M. *tr. Villámgyógytan. 1 köt.*
Taylor S. *Orvosi jogtudomány. II-ik kötet.*

II. folyam 1870 1875-ig.

Az 1870-ik évre:

Naegele K. H. *tr. A szülészet tankönyve. 1 köt.*
Schwimmer E. *tr. Bőrkórtan. I-sö f.*
Taylor S. *Orvosi jogtudomány. III-ik köt.*

Az 1871-ik évre:

Wunderlich A. C. *tr. A test hőmérséke betegségekben. 1 köt.*
Braun Gy. *tr. A gyógyviztudomány. 1. köt.*
Gerhardt K. *tr. A gyermekbetegségek tankönyve. 1 köt.*

Az 1872-ik évre:

Emmert K. *A különös sebészet tankönyve. I-sö köt.*
Fodor József *tr. Közegészségügy Angolországban. 1 köt.*
Gerhardt K. *A hallgatódzás és kopogtatás tankönyve. 1 köt.*

Az 1873-ik évre:

Emmert K. *A különös sebészet tankönyve. II-ik köt.*
Schwimmer E. *tr. Bőrkórtan. II-ik füzet.*
Koranyi Fr. *tr. Az ázsiai hányszékelés. 1 füzet (elfogyott).*
Czakó K. *tr. Boncztani ábrák. 1 füzet.*

Figyelmeztetés.

Az igazgató tanács határozatából a II. és III. folyam kiadványai ezentúl **tetemesen leszállított** áron szerezhetők meg mindazok által, kik a IV. folyam rendes vagy résztvevő tagjai sorába lépnek, vagy ahhoz már korábban csatlakoztak. Ugyanis a III. folyam kiadványai, melyekből azonban *Balogh K.* gyógyszerkönyvi commentárja teljesen elfogyott **48 frt.** helyett **32 frt.**, a II. folyam **24 frt.** helyett **16 frt.-ért**, a *két folyam* együtt tehát **48 frt.-nyi** áron kapható.

A III. folyam azon tagjai, kik *Charcot* idegkórtani előadásainak *első kötetét*, mely a II. folyamhoz tartozik, birni óhajtják, ezt az igazgató tanács határozatából ugy szerezhetik meg, ha egy évi tagdijat, t. i. 8 frtot lefizetnek, s ekkor szabadságukban áll Charcot előadásai I kötetén kivül, a II. folyam kiadványaiból **egy-egy művet** kiválasztani.

Minthogy *Krause* leiró emberboncztanának I. kötete az 1881. év illetményeként jelent meg, a társulat IV. folyamába újonnan belépő tagok azt egy évi tagdij, t. i. 8 frt. lefizetése mellett az ugyanezen évre járó Röll állatjárványtanával együtt szerezhetik meg.

Azon ügytárs urak, kik a társulatba mint *alapító tagok* belépnek s a 200 frtnyi alapitványi összeget vagy készpénzben, vagy 5%-ot jövedelmező biztos értékpapirokban lefizetik, a társulat *valamennyi kiadványait* — a mennyiben azt a még meglevő készlet engedi — megkaphatják.

☛ *Az alapszabályok értelmében az évi díjak az év lefolyása alatt lévén lefizetendők, fölkéretnek a társulat mindazon tagjai, kik még a mult évek díjaival hátralékban vannak, miszerint tartozásukat a társulat pénztárnokához (Kis Károly, gyógyszerész a kigyóhoz Budapesten) mielőbb beküldeni szíveskedjenek.*

A társulat által kiadott könyvek biztosság kedvéért pósta útján küldetnek meg; a vitelbért a tagok fizetik. Ha egyébként valamely tag más úton óhajtaná megküldetni könyvilletékét, sziveskedjék aziránt a társulat másodtitkárát, a megküldési mód tüzetes kijelölése mellett, értesiteni. A társulat felelősége természetesen megszünik, mihelyt a könyvek a vett utasításhoz képest átadattak.

☛ Sürgetőleg kéretnek a társulat mindazon tagjai, *kik lakhelyüket megváltoztatják*, ezt mihamarább a *titkárság tudomására juttatni* és pedig az utolsó pósta tüzetes kijelölése mellett — nehogy a könyvek visszaérkezése a társulatnak költséget — az illető tag számára pedig késedelmet okozzon.

Dr. **Koller Gyula**, első titkár.
Budapest, V., Bálvány-uteza 8. sz.

Dr. **Högyes Endre**, másodtitkár.
IV., Muzeum-körut 26. sz.

M. ORVOSI KÖNYVKIADÓ-TÁRSULAT KIADVÁNYAI.

I. folyam 1864 1869-ig (elfogyott.)

Az 1864-ik és 1865-ik évre:

Niemeyer F. *tr. Részletes kór és gyógytan. 2 köt.*
Billroth Th. *tr. Sebészi kór- és gyógytan. 1 köt.*

Az 1866-ik évre:

Fresenius R. *tr. Bevezetés a minőleges vegyelemzésbe. 1 köt.*
Kisebb munkálatok. 1 köt.

Az 1867-ik és 1868-ik évre:

Stellwag K. *tr. Gyakorlati szemészet 1 köt.*
Sims M. *tr. Méhbántalmak sebészete. 1 köt.*
Böke Gy. *tr. Fülgyógyászat. 1. köt.*
Taylor S. *Orvosi jogtudomány. 1-sö kötet.*

Az 1869-ik évre:

Förster A. *tr. Kórboncztan. 1 köt.*
Mayer M. *tr. Villámgyógytan. 1 köt.*
Taylor S. *Orvosi jogtudomány. II-ik kötet.*

II. folyam 1870–1875-ig.

Az 1870-ik évre:

Naegele K. H. *tr. A szülészet tankönyve. 1 köt.*
Schwimmer E. *tr. Bőrkórtan. I-sö f.*
Taylor S. *Orvosi jogtudomány. III-ik köt.*

Az 1871-ik évre:

Wunderlich A. C. *tr. A test hömérséke betegségekben. 1 köt.*
Braun Gy. *tr. A gyógyviztudomány. 1. köt.*
Gerhardt K. *tr. A gyermekbetegségek tankönyve. 1 köt.*

Az 1872-ik évre:

Emmert K. *A különös sebészet tankönyve. I-sö köt.*
Fodor József *tr. Közegészségügy Angolországban. 1 köt.*
Gerhardt K. *A hallgatódzás és kopogtatás tankönyve. 1 köt.*

Az 1873-ik évre:

Emmert K. *A különös sebészet tankönyve. II-ik köt.*
Schwimmer E. *tr. Bőrkórtan. II-ik füzet.*
Korányi Fr. *tr. Az ázsiai hányszékelés. 1 füzet (elfogyott).*
Czakó K. *tr. Boncztani dijrás. 1 füzet.*

ALÁIRÁSI FELHIVÁS
a
MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
könyvkiadó-vállalatára.

IV. Cyklus 1884—1886.

A Magyar Tudományos Akadémia a folyó évvel könyvkiadó vállalatának új cyklusát indítja meg. Feladatát nem látja kimerítve, s a mi kulturális viszonyaink között nem is láthatja, a tudományoknak szakszerű s csupán a szakkörök érdeklődésére számító mívelése által. Nemcsak gazdagítani törekszik a nemzet szellemi kincses házát, hanem a szónak minél igazibb értelmében nemzeti tulajdonná tenni azt. Munkássága ennélfogva a tudományok önálló mívelése mellett, **a tudományos ismeretek terjesztésére, a tudományos előadás müvészi és népszerü formájának** kiképzésére is irányúl. A könyvkiadó vállalattal erre a nagy, nemzeti jelentőségü czélra törekszik. Oly eredeti és fordított munkák kiadását határozta benne, melyeknek megválasztásában irodalmunk legszembetünőbb hiányainak betöltése és a müvelt közönség szükségleteinek kielégítése a fő szempontok.

Az új folyamnak ez irányelvek alapján összeállított programmja a következő:

Első sorozat. Történelem.

Mac-Carthy: Korunk története. Angol eredetiből fordítja *Szász Béla*. Három kötet.
Ranke Leopold: A római pápák, egyházuk és államuk a XVI. és XVII. században. Fordítja *Lehr Albert*. Első kötet.
Symonds: Az olaszországi renaissance müvészete. Fordítja *Pulszky Károly*. Egy kötet.
Thierry Amadé: Római történet az ötödik században. Fordítja *Öreg J.* Három kötet.

Második sorozat. Irodalom.

Alexander Bernát: Kant. (Eredeti.) Második kötet.
Beöthy Zsolt: A szépprózai elbeszélés a régi magyar irodalomban. (A Kisfaludy-Társaság pályázatán jutalmat nyert eredeti munka.) Egy kötet.
Heinrich Gusztáv: A német irodalom története. (Eredeti.) Első és második köt.
Dante Divina Commediájából: A pokol, *Szász Károly* fordításában. Egy kötet.
Taine: Az angol irodalom története. Fordítja *Csiky Gergely*. Negyedik és ötödik kötet.

Harmadik sorozat. Jog- és államtudomány.

Concha Győző: Ujkori alkotmányok. (Eredeti.) Két kötet.
Gide Pál: A nők joga. Egy kötet.
Lavergne Leó: A mezőgazdaság Angliában, Skócziában és Irlandban. Fordítja *Beksics Gusztáv*. Egy kötet.
B. Krafft-Ebing: Törvényszéki lélektan. Fordítja *dr. Schwarczer Ottó*. Egy kötet.

A könyvkiadó vállalat első sorozatából évenkint **nyolczvan ív,** a másodikból **hatvan ív,** a harmadikból **ötven-hatvan ív,** angol díszkötésben fog 20—30 íves kötetekben megjelenni.

Az első sorozat egy évfolyamának ára **négy,** a második és harmadiké **három-három** forint. Ezen kívül az angol **vászonkötésért kötetenként 40 krajczár** fizetendő.

Egy-egy évfolyam aláirási ára előre bérmentve küldendő, ily czim alatt: **Akadémiai könyvkereskedés Budapesten,** az **Akadémia épületében.**

Az aláirás egy sorozatra is elfogadtatik, de három évre kötelező.

Az évi illetmény ezentúl **minden esztendő november hava folytán küldetik szét, sőt esetleg már tavaszszal.**

A M. T. Akadémia Könyvkiadó Vállalata.

Negyedik cyclus. 1884–1886.

ELSŐ ÉRTESITÉS.

A Könyvkiadó Vállalat 1884. évi folyamából e hó végén következő munkák küldetnek szét:

Az első (történelmi) sorozatból:

THIERRY AMADÉ: *Elbeszélések a római történetből az V. században.* A nyugoti birodalom végső napjai. Fordította dr. Öreg János.

A második (irodalmi) sorozatból:

TAINE: *Az angol irodalom története.* Fordította Csiky Gergely. IV-ik kötet.

A harmadik sorozatból:

CONCHA GYÖZÖ: *Újkori alkotmányok:* I-ső kötet és LAVERGNE LEO: *A mezőgazdaság Angliában, Skóciában és Irlandban.* Fordította Beksics Gusztáv.

E szerint az első és a második sorozat aláirói ez évi illetményöknek ez alkalommal csak a felét kapják. Ehhez képest az évi díjnak is csak fele, azaz az első sorozatért 2 frt 40 kr., a második sorozatért 1 frt 90 kr. kivántatik be tőlök. A harmadik sorozat pártolói az egész folyamot veszik, és fizetnek érte 3 frt 80 krt.

A még hátralevő kötetek (MAC-CARTHY: *Korunk története.* Fordította Szász Béla, I-ső kötet; DANTE *Pokla*, Fordította Szász Károly) a jövő év első hónapjaiban fognak szétküldetni.

A Könyvkiadó Bizottság már a folyó cyclus aláirási felhivásában értesitette a közönséget, hogy ennekutána az évi illetményeket esetleg két küldeményben fogja kézhez juttatni. Ez által kettős czélt kiván elérni: hogy az aláirókkal folytonosabb összeköttetést tartson fenn s fél-fél évenkint új olvasmánynyal lássa el őket; de meg hogy a díjaknak fele részben való beszedése által könnyebbségökre legyen. Ez irányban most teszi az első kisérletet.

A vállalatot, melynek az Akadémia méltán tulajdonit egész nemzeti művelődésünkre kiható fontosságot, az aláirók és az összes magyar közönség figyelmébe és pártolásába ajánlja.

Budapesten, 1884. november végén

A M. T. Akadémia könyvkiadó bizottsága.

A M. T. Akadémia Könyvkiadó Vállalata.

Negyedik cyclus. 1884—1886.

ELSŐ ÉRTESITÉS.

A Könyvkiadó Vállalat 1884. évi folyamából e hó végén következő munkák küldetnek szét:

Az első (történelmi) sorozatból:

THIERRY AMADÉ: *Elbeszélések a római történetből az V. században.* A nyugoti birodalom végső napjai. Fordította dr. Öreg János.

A második (irodalmi) sorozatból:

TAINE: *Az angol irodalom története.* Fordította Csiky Gergely. IV-ik kötet.

A harmadik sorozatból:

CONCHA GYÖZÖ: *Újkori alkotmányok:* I-sö kötet és LAVERGNE LEO: *A mezőgazdaság Angliában, Skóciában és Irlandban.* Fordította Beksics Gusztáv.

E szerint az első és a második sorozat aláirói ez évi illetményöknek ez alkalommal csak a felét kapják. Ehhez képest az évi díjnak is csak fele, azaz az első sorozatért 2 frt 40 kr., a második sorozatért 1 frt 90 kr. kivánatik be tölök. A harmadik sorozat pártolói az egész folyamot veszik, és fizetnek érte 3 frt 80 krt.

A még hátralevő kötetek (MAC-CARTHY: *Korunk története.* Fordította Szász Béla, I-sö kötet; DANTE *Pokla.* Fordította Szász Károly) a jövő év első hónapjaiban fognak szétküldetni.

A Könyvkiadó Bizottság már a folyó cyclus aláirási felhivásában értesitette a közönséget, hogy ennekutána az évi illetményeket esetleg két küldeményben fogja kézhez juttatni. Ez által kettös czélt kiván elérni: hogy az aláirókkal folytonosabb összeköttetést tartson fenn s fél-fél évenkint új olvasmánynyal lássa el öket; de meg hogy a díjaknak fele részben való beszedése által könnyebbségökre legyen. Ez irányban most teszi az első kisérletet.

A vállalatot, melynek az Akadémia méltán tulajdonit egész nemzeti művelödésünkre kiható fontosságot, az aláirók és az összes magyar közönség figyelmébe és pártolásába ajánlja.

Budapesten, 1884. november végén

A M. T. Akadémia könyvkiadó bizottsága.

A MAGYAR

Tudományos Akadémia könyvkiadó vállalata

1875—1883.

Történelmi sorozat.

Macaulay: *Anglia Története* II. Jakab trónralépte óta. Angolból ford. **Csengery Antal és Zichy Antal.** Második átnézett kiad. Hat kötetben. (Teljes.) Fűzve 9 frt. Díszkötésben 11 frt 40 kr.

Carlyle T.: *A franczia forradalom.* Angolból fordította **Baráth Ferencz.** Három kötetben. (Teljes.) Fűzve 4 frt 50 kr. Díszkötésben 5 frt 70 kr.

Curtius E. *A görögök története.* Németből fordították többen. Hat kötetben. (Teljes.) Fűzve 9 frt. Díszkötésben 11 frt 40 kr.

Hunfalvy P.: *Magyarország ethnografiája.* (Eredeti) Egy kötet. (Teljes.) Fűzve 1 frt 50 kr. Díszkötésben 1 frt 90 kr.

Goldziher Ignácz: *Az iszlam.* (Eredeti.) Egy kötet. Fűzve 1 frt 50 kr. Díszkötésben 1 frt 90 kr.

Symonds: *A renaissance Olaszországban.* Fordítja **Pulszky Károly.** Két kötet. Fűzve 3 frt. Díszkötésben 3 frt 80 kr.

Thierry Amédée: *A római birodalom képe Róma alapitásától a nyugot-római császárság végéig.* Fordítja **Csiky K.** Egy kötet. Fűzve 1 frt 50 kr. Díszkötésben 1 frt 90 kr.

Vámbéry Ármin: *A magyarok eredete.* Ethnologiai tanulmány. (Eredeti.) Egy köt. Fűzve 1 frt 50 kr. Díszkötésben 1 frt 90 kr.

Fustel de Coulanges: *Az ó-kori község.* Tanulmány a görög és római vallásról, jogról és intézményekről. Fordította **Bartal Antal.** Egy kötet. Fűzve 1 frt 50 kr. Díszköt. 1 frt 90 kr.

Boissier Gaston: *Archaeologiai séták. Róma és Pompéi.* Fordította **dr. Molnár Antal.** Egy kötet. Fűzve 1 frt 50 kr. Díszkötésben 1 frt 90 kr.

Irodalmi sorozat.

Müller M.: *Régibb és ujabb felolvasásai a nyelvtudományról.* Németből fordította **dr. Simonyi Zsigmond.** Két kötet. (Teljes.) Fűzve 3 frt. Díszkötésben 3 frt 80 kr.

Boissier: *Cicero és barátjai.* Francziából ford. **dr. Csiky Kálmán,** Egy kötet. (Teljes.) Fűzve 1 frt 50 kr. Díszkötésb. 1 frt 90 kr.

Lewes: *A philosophia története Thalestől Comteig.* Angolból fordította **dr. Bánóczi József.** Három kötetben. (Teljes.) Fűzve 4 frt 50 kr. Díszkötésben 5 frt 70 kr.

Nisard: *A franczia irodalom története.* Francziából ford. **Szász Károly.**: Négy köt. (Teljes.) Fűzve 6 frt. Díszk. 7 frt 60 kr.

Arany János: *prózai dolgozatai.* Egy kötet. (Teljes.) Fűzve 1 frt 50 kr. Díszkötésben 1 frt 90 kr.

Alexander Bernát: *Kant.* (Eredeti.) Első kötet. Fűzve 1 frt 50 kr. Díszkötésben 1 frt 90 kr.

Szász Károly: *A világirodalom époszai.* (Eredeti.) Két kötet. Fűzve 3 frt. Díszkötésben 3 frt 80 kr.

Taine H. A.: *Az angol irodalom története.* Fordítja **Csiky Gergely.** Három köt. Fűzve 4 frt 50 kr. Díszk. 5 frt 70 kr.

(Folytatás a túllapon.)

Jog- és államtudományi sorozat.

Bluntschli J. C.: *Az általános államjog és a politika története* a tizenhatodik század óta a jelenkorig. Németből fordította dr. Acsády Ignácz. Két kötetben. (Teljes.) Az I. kötet elfogyott; a második kötet külön még kapható. Fűzve 1 frt 50 kr. Díszkötésben 1 frt 90 kr.

Gneist R.: *A jogi állam.* Németből fordította dr. Takács Lajos. Egy kötet. (Teljes.) Fűzve 1 frt 50 kr. Díszköt. 1 frt 90 kr.

Maine Sumner H.: *A jog őskora,* összeköttetése a társadalom alakulásának történetével s viszonya az ujkori eszmékhez. Angolból fordította dr. Pulszky Ágost. Egy kötet. (Teljes.) Fűzve 1 frt 50 kr. Díszkötésben 1 frt 90 kr.

Todd: *Az angol parliamenti kormányrendszer fejlődése és állása.* Angolból fordította dr. Dapsy László. Három kötetben. (Teljes.) Fűzve 4 frt 50 kr. Díszkötésben 5 frt 70 kr.

Carrara: *A büntetőjog tudományos programmja.* Olaszból fordította Beksics Gusztáv. Két kötetben. (Teljes.) Fűzve 3 frt. Díszkötésben 3 frt 80 kr.

Pauler Tivadar: *Adalékok a magyar jogtudomány történetéhez.* Egy kötet. (Teljes.) Fűzve 1 frt 50 kr. Díszköt. 1 frt 90 kr.

Leroy-Beaulieu: *Pénzügytan.* Francziából fordította dr. Láng Lajos. Négy kötet. (Teljes.) Fűzve 6 frt. Díszköt. 7 frt 60 kr.

Laveleye Emile: *A kormányformák az ujkori társadalmakban.* Fordítja Tóth Lőrincz. Egy kötet. Fűzve 1 frt 50 kr. Díszkötésben 1 frt 90 kr.

Mayr Gy.: *A társadalmi élet törvényszerüsége.* Két szines térképpel és számos graf. tábl. Fűz. 1 frt 50 kr. Díszk. 1 frt 90 kr.

Taine H. A.: *A jelenkori Francziaország alakulása.* Fordította dr. Toldy László. 3 köt. Fűzve 4 frt 50 kr. Díszköt. 5 frt 70 kr.

Értekezések: *Az angol és franczia nemzetgazdaságtan köréből.* Foville. — Giffen. — Cliffe Leslie. — Bagehot. — Stanley Jevons. — Syme. — Cairnes. Ford. és átdolg. dr. Földes Béla. Egy kötet. Fűzve 1 frt 50 kr. Díszkötésben 1 frt 90 kr.

A pártoló tagok kedvezményi áron megszerezhetik:

Bánóczi J.: *Révai Miklós élete és munkái.* Jutalmazott pályamű. Egy kötet. (Teljes.) Fűzve 1 frt 40 kr. Díszkötésb. 1 frt 80 kr.

Pauler Gy.: *Wesselényi Ferencz* nádor és társainak összeesküvése. 1664—1671. Két kötetben. (Teljes.) Fűzve 2 frt 70 kr. Díszkötésben 3 frt 50 kr.

Kállay B.: *A szerbek története.* I. köt. Fűzve 2 frt. Díszkötésben 2 frt 40 kr.

Lewes G. H.: *Goethe élete.* Fordította Szász Károly. Két kötetben. Fűzve 3 frt. Díszkötésben 3 frt 80 kr.

Trefort Ágoston: *Emlékbeszédek és tanulmányok.* Egy kötet. Fűzve 1 frt 40 kr. Díszkötésben 1 frt 80 kr.

Trefort Ágoston: *Kisebb dolgozatok az irodalom, közgazdaság és politika köréből.* Egy köt. Fűz. 1 frt 40 kr. Diszk. 1 frt 80 kr.

Beöthy Leo: *A társadalmi fejlődés kezdetei.* Két kötet. Fűzve 3 frt. Díszkötésben 3 frt 80 kr.

AKADÉMIAI KÖNYVKERESKEDÉS

Budapest, V., a M. T. Akadémia épületében.

Budapest, Nyomatta Hornyánszky Viktor.

Budapest 1884 Dec. 27.

Tisztelt Barátom!

„Melius helyárumárót" ide mellékelve küldöm a kijelentésnek határozatba foglalását. Kanitz Károsvári Barátomnak küldtem. Kanitz Barátomtól levelet kaptam arról, hogy a munkát átvette és fogja dandárok tartja, de szükségesnek tartja, ~~hogy~~ akkor nem változtatásokat tenni. Később fogja ezeket részletes birálatában megjelelni. Addig is a tisztelet-díjra előlegképen 350 fl. 60 krajcárt azt kétszázegyvenötöm, mely összegek a mi földhitelintézetünk fogja Barátomnak részéről jóváírni.

Igaz tisztelettel

Kiváló

Kátonis Lorand

9218. 10.
1937 95

10156 5

Ohara

Ipolys

Temple

Simonyi Zsigmondnak „A magyar kötőszók"
című munkájának folytatására elő volt irányozva
700 frt. Ebből szükséges volt még a f. év elején megje-
lent II. kötet befejezésére: tiszteletdíj a 11. s 12. ívért 60 frt.
a nyomtatási költségre még 54 frt. 25
Ehhez járúl: tiszteletdíj a III. kötet első 10 ívéért 300 frt.
részletfizetés a III. k. nyomt. költségére 285 frt. 75

Kiadás összesen 700 frt.

Minthogy ez a befejező III. kötet 16 ívre fog terjedni,
a munka befejezése a következő összegeket igényli a jövő 1884.
évi költségvetés terhére:

tiszteletdíj az utolsó 6 ívre
szedésért (a 16 ív után járó 448 frtból
levonva az illetékes-
leffizetést 285 frt. 75 kr.-t.) 162 frt. 25 kr.
pótlás öt ívnyi gyorsabb szedésért à 7 frt: 35 frt.
fűzés: 10

Összes szükséglet: 387 frt. 25 kr.

715
1883

A M. T. AKADÉMIA KÖLTSÉGVETÉSE 1883-RA.

A) Bevételek:

I.	Alapítványok kamatai	15000	
II.	Értékpapirok jövedelme	32500	
III.	Házbér „	35300	
IV.	Folyó számla „	1500	
V.	Könyvek eladásából	5700	90000
VI.	Országos dotatió:		
	a) Történelmi és irodalomtörténeti czélokra	15000	
	b) Müemlékek ismertetésére	5000	
	c) Természettudományi kutatásokra	5000	
	d) Könyvtár gyarapitására	5000	30000
			120000

Jegyzet: A mult évben elő volt irányozva bevételül 116500 frt.

B) Kiadások:

I.	Személyes járandóságok:		
	a) Rendes tagok fizetése	3255	
	b) Főbb tisztviselők »	6210	
	c) Többi tisztviselők »	10400	
	d) Szolgák »	3240	
	e) » ruházata	715	
	f) Nyugdijak	1280	25100
II.	Évkönyv, Értesitő, Almanach kiadására		2000
III.	Az I. osztály részére:		
	a) Az Osztály és a Nyelvtud. Bizottság munkálataira	13700	
	b) Az Irodalomtörténeti » »	2000	
	c) Szabó K. Bibliographiájának kiadására I.	1000	
	d) Bartalus J. »Magyar Népdalok« kiad. segély	200	16900
IV.	A II. osztály részére:		
	a) Az Osztály munkálataira	5200	
	b) A Történelmi Bizottság munkálataira	12000	
	c) Az Archaeologiai » »	5000	
	d) A nemzetgazdasági » »	3500	25700
V.	A III. osztály részére:		
	a) Az osztály munkálataira	7000	
	b) A Természettud. Bizottság munkálataira	5500	
	c) A Hadtudományi Bizottság munkálatai megkezdésére	500	13000
VI.	A könyvkiadó Bizottság részére:		
	a) Az Akadémiai Könyvkiadó Vállalat segélyezésére	2000	
	b) A Természettud. Társulat Vállalata »	2000	4000
VII.	Gróf Széchenyi István művei kiadására		1000
VIII.	Jutalmakra		5000
IX.	Budapesti Szemle segélyezésére		2200
X.	Előfizetés az Ungarische Revue példányaira		1500
XI.	„ a Revue Hongroise „		800
XII.	„ egy idegen nyelven megindítandó természettudományi folyóirat példányaira		1200
XIII.	A Könyvtárra		5000
XIV.	Az Akadémia palotája és bérháza költségeire		6500
XV.	Adóra		3500
XVI.	Kamatok az Akadémia által kezelt külön alapok után		2000
XVII.	Ügyvédi, irodai és vegyes kiadásokra		3000
			118400

Jegyzet: A fennmaradó 1600 frt mint az Akadémia tiszta jövedelmének $2^{2}/_{3}$-a az alaptőke gyarapitására fordittatik. Az 1882. esztendőben kiadásul elő volt irányozva 115000 frt.

Szorosan tudományos czélok előmozditására:

1880-ban előirányoztatott	63824	frt.
1881-ben »	65400	»
1882-ben »	69000	»
1883-ra »	73300	»

716
1883

2.

V Simonyi Zsig. A határozókról — a nyelvemlékben előforduló fajtáik és elnevezésük ügyében — Nyr XI, 210–216. 258–267.

Munkácsi B., Az ugor összehasonlító nyelvészet és Budenz könyve. — Nyr XI. 241–254. 481–85 289–296. 531–40 342–349. 385–393. 433–444.

Kúnos Ign. Az igék ik-es ragozása a debreceni nyelvjárásban — Nyr XI, 309–35.

Kovács Menyhért: A m. igeidőkről. — Nyr. 2. csill.

Kúnos Ign., Másalhangzók disszimilációja a m-ban. — Nyr XI, 486–94. 641–49.

V

A fölhozott dolgozatok közül különösen Munkácsi Bernát „Török kölcsönszók" cz. értekezése vonja magára figyelmünket, mint a mely néhány magyar szónak eddig nem sejtett török eredetét mutatja ki, — és pedig úgy hogy az illető szóegyezésekben ugyanazon hangalaki fejlődést ~~úgy~~ mind török mind magyar részen alaposan fejtegeti, s a magyar részről történt kölcsönvételt helyesen megokolja. Ezt értekezését, noha magára nem nagy terjedelmű, mint a módszeres nyomozásnak igen sikerült mutatványát, — föltétlenül a jutalomra is érdemesnek tartjuk. — E mellett még számba veendőnek véljük, hogy ugyanazon Munkácsi B., hosszabb czikksorozatban, az ugor összehasonlító nyelvészetnek történetét is rajzolta, igen értelmesen és tanulságosan elénkván, hogy miképen fejlődött az az első alkalmi észleléstől (a XVI–XVIII. századokban), minden féle gyarlóságokon és tévedezéseken át, az újabb korban biztos tudományi eljárást követő ~~állító~~ tudományig.

A jutalomra ajánlott értekezés mellett még dicsérettel kiemelendőnek tartjuk főleg e Két értekezést: 1. Szilasi Mórictól: A szótövek

elmélete a magyarban" — mint a mely bizonyos alakbeli változásokban a törvényszéki megállapításában törekszik;

2. Kürösi Ignácz: a mássalhangzók disszimilatiója a magyarban — mely ugyanily szélből bizonyos hangtani jelenségeket alapjában fejtegeti. — Főleg szorgalmas adatgyűjtésénél fogva becses adalékok a nyelvtörténeti nyomozáshoz: Kürösi Sándor: Elő- meg elóvenult Képzők; és: Koltványi Imre: a Nádor-codex nyelvi sajátságai.

Az ajánló Bizottság:

Joannovics Gy. elnök

Budenz József

. . . . . .

Hunfalvy János

Thewrewk E.

711
1883

1877. Dr. Koch Antal. A dunai trachyt csoport jobb parti részének földtani leírása.
M. t. akademia, Math. term. t. kad. ostrólyának Kiadványa Budapesten.

1878. Dr. Herbich Ferencz. Az Szeklerhelyföld földtani és őslénytani leírása.
föld. intézet évkönyve V. 2 füz.

1878. Pr. Hantken Miklós. A magyar Korona országainak feréntelepei és feréntanyagaiuta.
Budapest.

1880. Madersperger Lajos. Magyarország vasércfeltelepei.
Kiadta a m. k. természettud. társulat. Budapest.

1880. Böckh János. Adatok a Mecsekhegység és dombvidéke jura Korbeli lerakodásainak ismeretéhez. 1 rész Stratigraphia (Sichfoglaló).
1881. 2 rész. palaeontologiája.
M. tud. Ak. természettudom. értekezéseinek X és XI kötetében.

1883. Dr. Szabó József. Geologia kiváló tekintettel a petrographiára Vulkánosságra és hidrographiára.
Budapesten.

1883. Zsigmondy Mihály. Magyarország ásványai. Különös tekintettel a termőhelyeik megállapítására.

Dr. Krenner József

748
1883

1883

A felsorolt munkálatokból a következő kettő emelendő ki:

1. Böckh János. Adatok a Mecsekhegység és dombvidéke
pontusi lerakodásainak ismeréséhez.

I Stratigraphiai rész. (Értekezések) 1880.
II. palaeontologiai rész 1881.

Ősrégen 157 lap. X táblán ábra, megjelent a m. tud. akadémia
értekezéseiben. Két őspartozó és egymást kiegészítő
igen becses értekezés, mely a Peters óta classicussá
vált pécsvidéki pontusképletet tárgyalja és pedig rétegtani épp úgy
mint őslénytani tekintetben. Böckh ezen képződmény-
beli tanulmány tárgyává tette, és a felmerült számos
saját észleleteken alapuló új eredeti adat gondos rája
épp úgy mint a világos előadási mód ja méltóvá
teszi, ezen munkáját a kitűzött pályadíj elnyerésére
ajánlatba hozzuk.

2. Pauletits Hantken Miksa. A magyar Korona országai
gainak fréntelepei és fréntáryászata.

A földmívelési-, ipar- és Kereskedelemügyi m. k. Ministerium
megbízásából készült önálló munka. 331 lap. 6 geológiai
átnetszetekkel és térképekkel tartalmazó tábla.

Terjedelmes kitűnő munka, mely hazánknak összes
fréntelepeinek tanulmányozását tűzte ki feladatul.
Élvező jártassággal és szakismerettel írt mű
mely részben saját beható és fáradságos önálló kutatásoknak
eredménye.
Gondos tartalma nem csak tudományos tekintetben
tetemesen bővíti ki hazánk Kőszéntelepeinek telepedési

viszonyaira és arokat jellező és lényeire vonatkozó
ismeretekkel, — hanem gyakorlati tekintetben a
bányán ~~[illegible]~~ nagyiparos és a gardára nézve is,
Kik földünk e becses kincsének kikutatásával
és nyerésével foglalkoznak — gyakorlati tekintetben
mondom, is a kitünő fontossággal bír.

Ez utóbbi körülmény ért a munkát — ~~a dijtételére~~
az előbbi emlitettben képest — az alapitó levél (?)
értelmében — előnybe helyezi, miért is Hauckh
Miksa Munkáját dijazásra hozzam ajánlatba.

A m. tud. akadémia természettudományi és statistikai osztályának

pályázat

az 1883. évi feltételek alt. osztályi társulati díj tárgyában.

Az I. m. alt. osztályi társulat alapítványától az 1883. évre kitűzött 500 ftnyi díj, mely a pályázat értekében azon munkának ítélendő oda, mely 1882-ben vagy 1883. márczius 31-ig megjelent s az ország természettudományi érdekeinek szempontjából gyakorlatilag fontos kérdést alaposan tárgyal s megoldását előkészíti, csak oly munkával lévén oda ítélhető, mely pályadíjat még nem nyert, és e munkák között is első sorban az önállóan megjelent munkák lévén tekintetbe veendők, hiv a pályázatra alkalmas munkák közül egyik sem hivatkozó pontosággal, a bíráló-ság azok közül, melyek a feltételeknek legjobban felelnek meg, a díjra érmeltetőknek találja:

Egy könyv: A telepítési kérdésről, tekintettel a természettudományokra, Budapest 1883

és Heltai: Az ipar történetének vezérfonala, Budapest 1883.

azonban két dolgozatot, mely két dolgozat, habár egyes pontokban egymástól eltérő is, mégis a pályázat egyetlen legközelebb fekvő

a bíróság e részben javasolja, hogy a díja két részben megosztassék.

kiadva 1892

Fraknói Vilmos

a bíróság előadója

1883

718
1883

Nemzetg. közlés

Jelenés

Bár. Tallián

Igazságügyminiszter

[illegible]

720
1883

A BUDAPEST-KRISZTINAVÁROSI

ISKOLAI- ÉS NÉPKÖNYVTÁR

ALAPSZABÁLYAI ÉS TARTALOMJEGYZÉKE.

TAGSÁGI DÍJ
Havonkint 10 kr. azaz évenkint 1 frt 20 kr.

TAG LEHET
Minden felnőtt polgár.

(Helyiség a pálya-utczai népiskolában.)

JELENTKEZHETNI
A hivatalos helyiségben.

HIVATALOS ÓRÁK
Iskolai napokon d. u. 4—½5-ig.

BUDAPEST, 1882.
PESTI KÖNYVNYOMDA-RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG.
HOLD-UTCZA 7. SZ.

A BUDAPEST-KRISZTINAVÁROSI

ISKOLAI- ÉS NÉPKÖNYVTÁR

ALAPSZABÁLYAI ÉS TARTALOMJEGYZÉKE.

TAGSÁGI DÍJ
Havonkint 10 kr. azaz évenkint
1 frt 20 kr.

TAG LEHET
Minden felnőtt polgár.

Helyiség a pálya-utczai népiskolában.

JELENTKEZHETNI
A hivatalos helyiségben.

HIVATALOS ÓRÁK
Iskolai napokon d. u. 4–½5-ig.

BUDAPEST, 1882.
PESTI KÖNYVNYOMDA-RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG.
HOLD-UTCZA 7. SZ.

TARTALOM.

Az iskolai- és népkönyvtár alapszabályai.

A KÖNYVTÁR JEGYZÉKE.

I. RÉSZ.

I. Fejezet. Költemény és szinmű.
II. » Regények. — Beszélyek. — Szépirodalom.
III. » Irodalomtörténet. — Szépészet. — Bölcsészet.
IV. » Történelem. — Földrajz. — Népisme. — Utazás.
V. » Jog- és államtudomány.
VI. » Orvostan. — Természettudomány.
VII. *a)* » Mennyiségtan. — Épitészet.
VII. *b)* » Gazdászat. — Ipar. — Kereskedelem.
VIII. » Nyelvtudomány.
IX. » Oktatás.
X. » Erkölcstan.

II. RÉSZ.

Ifjusági iratok.
A könyvtár-egylet választmánya.
A könyvtár-egylet tagjai.

NB. Minden szakból magyar- és néhány német-nyelvü munkával birunk.

A Budapest- (I. ker.) Krisztinavárosi
ISKOLAI- ÉS NÉPKÖNYVTÁR
ALAPSZABÁLYAI.

I. A könyvtár.

1. §. Neve.

»*Budapest-krisztinavárosi Iskolai és Népkönyvtár*«, mely gyermek- és népkönyvtárból áll.

2. §. Czélja.

a) A növendéket hasznos magyar olvasmányok által szorgalomra és erkölcsös jó magaviseletre ösztönözni.

b) A tagoknak, ismeretterjesztő munkák nyujtása által, az önművelésre és magyarosodásra alkalmat szolgáltatni.

3. §. Tartalma.

a) Ifjusági iratok, és gyermek-újságok.

b) Általános műveltséget terjesztő hasznos és tanulságos munkák.

4. §. Fentartása.

a) A tagok által befizetett összegek és adományok.

b) A nem tagok által minden egyes használandó könyv után fizetendő 2 (két) krajczár.

c) A netán hangversenyek, tánczvigalmak, s. m. ef. után e czélra befolyt jövedelmek által biztositttatik.

5. §. Helyisége.

A krisztinavárosi községi iskola irodája.

6. §. Használhatása.

a) A könyvtárt minden tag és minden, a krisztinavárosi közs. elemi népiskolát látogató növendék díj nélkül használhatja.

b) Ki a könyvtárból könyvet akar kivenni, a könyvtárnokhoz fordul.

c) Mindenki a könyv átvételét, a kölcsönzést kimutató könyvben, saját neve aláirásával ismeri el; nem tagok pedig a könyv árának megfelelő biztositék-díjat tartoznak minden egyes munkáért letenni, mely összeg az illetőknek a munka beszolgáltatása alkalmával hiány nélkül visszaadatik.

d) Ha a kölcsönzött könyv a 4 hétre szabott idő letelte után 3 nap alatt vissza nem adatik, a könyvtárnok az iskolaszolga által kéreti el, mely esetben az illető kölcsönvevő a szolgának fáradság fejében 5 krt o. é. tartozik fizetni.

e) Kötetlen szaklapok és folyóiratok csak a könyvtár helyiségében használhatók.

f) Gyermekek az átvett könyvet csak 2 hétre vihetik haza.

g) A könyvek ki- és beszolgáltatása, valamint a helyiségben való használhatásra, időről időre bizonyos napok és órák lesznek a választmány és könyvtárnok által kijelölendők.

II. A könyvtár-egyesület tagjai.

Az »iskolai- és népkönytár«-egyesületnek tagja lehet minden tanügybarát, ki a 16. évet betöltötte.

A tagok felvétele egy egyleti tag ajánlata folytán a választmány által történik.

7. §. A tagok felosztása.

a) Alapitó-tag, ki egyszer s mindenkorra 10 forintot tesz le.

b) Rendes tag, ki az aláirás idejétől kezdve havonként 10 krt fizet.

c) Pártoló tag, ki egyszer s mindenkorra, vagy időről időre pénzzel vagy egyéb adománynyal járul a könyvtár gyarapitásához.

8. §. A tagok jogai.

a) Az alapitó- és rendes tagok minden, a könyvtárra vonatkozó ügyben tanácskozási és szavazati joggal birnak.

b) Ők választják az egylet tisztviselőit és választmányát.

c) Minden tag kiveheti a könytár egyes köteteit 4 hétre.

d) Megtekintheti a jegyzőkönyvet és a számadásokat.

9. §. A tagok kötelezettségei.

a) Minden tag kötelezi magát legalább 1 évig az egyesületnek tagja lenni.

b) A rendes tagok tartoznak havonkint 10 krt vagy $^1/_4$ évi részletekben 30 krt előlegesen lefizetni.

c) Minden tag felhasznál minden alkalmat a könyvtár gyarapitására.

d) Mindenki ügyel a kölcsönvett könyvek jókarban tartására.

e) Megtérit minden kárt, melyet okozott.

10. §. A tagok kilépése.

A kilépő tag ebbeli szándékát az elnöknek vagy a választmánynak irásban tartozik bejelenteni. Kilépett tag a könyvtár semminemű vagyonához legkisebb joggal sem bir.

III. Ügyvitel.

A könyvtári ügyek vezetése és elintézése a közgyülés által választott elnök és választmány által eszközöltetik.

11. §. Tisztségek.

a) Az elnök, ki minden gyülésen elnököl és az egyletet minden jogi személy irányában képviseli.

b) Az alelnök, ki az elnököt mindenben helyettesiti.

c) A jegyző, ki a gyülésekről jegyzőkönyvet vezet és a könyvtárra vonatkozó fontos jegyzeteket összeállitja.

d) A könyvtárnok, ki a könyvtár körüli teendőket végzi s kinek javaslatára a választmány meghatározza a megszerzendő műveket, lehető tekintettel a vallás- és közoktatási magy. kir. ministerium által jóváhagyott s a tanhatóságoknak ajánlott jegyzékre.

e) A pénztárnok, ki a befolyó járulékokat és egyéb pénzbeli jövedelmeket átveszi és a választmánynak havonként beszámol; fizetéseket csak az elnök ellenjegyzésével eszközöl. Az évi számadásokat két, a közgyülés által kiküldött számbiráló megvizsgálja és a pénztárnok számára a felmentés kiállittatik.

f) Hat választmányi tag, kik a rendes, havonként tartandó gyülésen részt vesznek.

12. §. Gyülések.

a) Rendes közgyülés minden tanév elején tartatik.

Ezenkivül fontos esetekben, 10 tag kivánatára, rendkivüli közgyülést hivhat egybe az elnök.

A közgyülés az elnök által aláirt meghivók által hivatik egybe. Érvényes határozathoz a tagok $^1/_3$-ának jelenléte szükséges. Ha azonban a tagoknak e megkivántató száma meg nem jelent, egy második közgyülés hirdettetik, melyen a megjelentek száma határozatképes, de azon csak a meg nem tartott közgyülés napirendjére kitüzött volt tárgyak felett lehet határozatot hozni.

A közgyülés határozatai általános szótöbbséggel hozatnak. Egyenlő szavazatoknál az elnök szavazata dönt.

A) A rendes közgyülés tárgyait képezik:

a) az elnök jelentése a választmány mikénti működéséről;

b) az évi számadás átvétele és annak megbirálása, két számbiráló megválasztása;

c) az alapszabályok netaláni módositása, mely a nm. m. kir. belügyminisiteriumnak bemutatandó;

d) elnök és tisztviselők választása;

e) netaláni, a könyvtár gyarapitására vonatkozó inditványok tárgyalása;

f) a netalán a választmány által tagoknak el nem fogadott egyének fellebbezésök feletti határozás.

A közgyülés jegyzőkönyvét az elnök és az elnök által e czélra kitüzött két tag hitelesiti.

B) A könyvtári választmány havonként egy választmányi ülést tart. Érvényes határozathoz a választmány $^1/_3$-ának jelenléte szükséges, mely az elnök által aláirt meghivók által egybehivatik. Egyenlő szavazatoknál az elnök szavazata dönt.

A választmány hatáskörébe tartozik:

a) újabb szakkönyvek, egyátalán a könyvtárt illető művek megbeszélése és bírálata;

b) új tagok felvétele;

c) ünnepélyek és m. cf. rendezése.

IV. Feloszlás.

a) Mig 30 tagja van az egyletnek, fel nem oszolhat.

b) Az »Iskolai- és népkönyvtár« feloszlása csak egyedül az e czélból összehivott közgyülésen tárgyalható.

c) A feloszlást kimondó közgyülés határoz egyszersmind a könyvtár vagyona hova forditása esetében.

d) Az alapszabályok megváltoztatását, valamint az egylet feloszlását s a vagyon hova forditását czélzó közgyülési határozatok a nm. m. kir. belügyminisiteriumhoz jóváhagyás végett felterjesztendők. Azon esetben, ha jelen egylet az alapszabályokban meghatározott czélt és eljárást illetőleg hatáskörét meg nem tartja, a kir. kormány által, a mennyiben további működésének folytatása által az állam, vagy az egyleti tagok vagyoni érdeke veszélyeztetnék, haladéktalanul felfüggesz-

tetik s a felfüggesztés után elrendelendő szabályos vizsgálat eredményéhez képest, végleg fel is oszlattatik vagy esetleg az alapszabályok legfontosabb megtartása különben feloszlatás terhe alatt köteleztetik.

Budapesten, 1881. évi május 30-án.

Göth Ilona s. k.,
ideigl. jegyző.

Dr. Schwartzer Ferencz s. k.,
ideigl. elnök.

26,935. szám.

Látta a magyar királyi belügyminister.

Budapesten, 1881. évi junius hó 30-án.

A minister helyett:

B. Prónay József s. k.,
államtitkár.

I. RÉSZ.

I. Költemény és szinmű.

Könytári jegy		
96	*Arany János:*	Toldy.
178a—c.	—	Összes költeményei (1—3)
114.	*Iffland V.:*	Theater.
18A.	*Kisfaludy Ferencz:*	Az elcserélt kabát (vigjáték).
30a.	*Kotzebue A.:*	Az epigramm (vigjáték).
30b.	—	A két Klingsberg (vigjáték).
31c.	—	Kötötük (vigjáték).
31d.	—	Benovszky gróf (szinmü).
32e.	—	Cziterás és a megyei szék (szinmü).
32f.	—	A keletindiai (vigjáték).
33g.	—	Baköz vagy az ártatlan vétkesek (vigjáték).
33h.	—	A zürzavar. Az országút melletti ház (vigjáték).
34i.	—	A csélcsap (vigjáték).
34j.	—	Erdel tudós asszony (népszinmü).
35k.	—	Burgundi gróf (népszinmü).
35l.	—	Saragossa ostroma (vigjáték).
35l.	—	La peyrause (vigjáték).
36m.	—	A napszüze (vigjáték).
36n.	—	Spanyolok Peruban (szomorújáték).
37o.	—	Az irótámasz (szinmü).
37p.	—	Látogatás (vigjáték).
38r.	—	A nemes hazugság (dráma).
38s.	—	A takács. A német kisvárosiak (vigjáték).
39t.	—	Az ezüst menyegző (vigjáték).
39u.	—	Az angol áruk (bohózat).
172.	*Lenhardt F.:*	A magy. színészet országos névtára.
168.	*Petőfy Sándor:*	Összes költeményei népszerü kiadás.

II. Regények, beszélyek, szépirodalom.

196a—c.	*Abonyi Lajos:*	A fonó krónikája (1—3).
20A.	*Ambach Edé:*	Der junge Staatsbürger.
204.	*Áldor Imre:*	Kossuth-Album.

Könyvtári jegy

79a—c. *Baross Mihály:* Válogatott kisebb munkái (1—3).
73. *Beniczky Irma:* A mindennapi életből.
92. — Illemtan.
205. *Beöthy Zs.:* A névtelenek.
49. *Bolanden Konrád:* Berta királynő.
75. *Gox:* Görög regék.
218a—b. *Dumas Sándor:* A pokol torka (1—2).
121. *Elsner H. dr.:* Die Frau.
15A. *Egy fővárosi tanító:* Emléklap.
15B. — Erinnerungsschrift.
167. *Egy orvos:* Társadalom, tudomány elemei.
164. *Endrődy Sándor:* Falusi álmok.
166. — Tücsökdalok.
216. *Feydeau Ernő:* Egy fiatal asszony története.
219a—f. *Gaboriau Emil:* Páris rabjai (1—6).
194. *Garami:* Nem úgy van, mint régen volt.
162. *Gonzales Ede:* Ördög szolgálója.
20ab—27op. *Heine H.:* Sämmtliche Werke (1—16).
111. *Heveri Lajos:* Jelky András kalandjai.
206. — Karczképek az ország városából.
190. *Hindy Árpád:* Egy segédtanító története.
68. *Jókai Mór:* Erdély arany kora.
69. — A magyar elöidőkből.
71ab. — Sonkolyi G. A serfőző.
77. — Magyar nép élczei.
80a—b. — Válogatott beszélyei (1—2).
173. — Ki mindent tud.
174a—c. — Rab Ráby (1—3).
207a—c. — Egy magyar nábob (1—3).
208a—c. — A régi jó táblabirák (1—3).
209a—c. — Kárpáthy Zoltán (1—3).
210. — Népvilág.
211a—b. — Szélcsend alatt (1—2).
118ab. — Az új földesur.
119a—b. — Török világ Magyarországon.
212a—b. *Jósika Julia:* Családélet (1—2).
72. *Kane dr.:* Kane a sarkutazó.
50. *Kanoka J.:* Fabiola nővére.
183. *Kármán József:* A babonáról.
217. *Koch Pál:* Topin asszony.
182. *Kriza János:* Székely népköltési gyüjtemény.
180. *Maté J.:* Egy falat kenyér története.

Könyvtári jegy

120a—d. *Oettinger E.:* Narren-Almanach (1—4).
78ab—c. *Pestalozzi:* Lenárd és Gertrud (1—3).
71a—b. *Poligén:* Hogyan boldogulunk? (1—2).
200. *Rapos József:* A nőtlenség.
45. *Rázsel:* A rabszolgakereskedő.
52. *Schedel Ferencz:* Kisfaludy Károly munkái.
14A—F. *Scott Valter:* Válogatott románjai (1—6).
42. *Szabó Imre:* Flam csendélet.
44. — A falu árangyala.
195a—c. *Tompa Mihály:* Elbeszélő költeményei (1—3).
213. *Vajda János:* Költeményei.
185. *Verne Gyula:* A prémek hazája.
186. — Utazás a tenger alatt.
187. — Utazás a föld körül 80 nap alatt.
188. — A rejtelmes sziget.
189a—b. — Grant kapitány gyermekei (1—2).
214a—f. *Virág Benedek:* Minden munkái (1—6).

III. Irodalomtörténet, szépészet, bölcsészet.

115—116. *Kotzebue A.:* Prosaische Schriften (1—2).
113. Magy. tud. akad. Almanach.
177. *Smiles:* A jellem.
176. — A takarékosság.
175. — Önsegély.
163. *Szana T.:* Vázlatok a szépt an és ird. tür.
165. *Szilberstein A. dr.:* Bölcsészeti levelek.
29. *Szvorényi József:* Magyar irodalmi szemelvények.
201. *Zsilinszky Mihály:* A szépt an előcsarnoka.

IV. Történelem, földrajz, népisme, utazás.

48b. *Bergmann József:* IX. Pius pápa.
19A. *Emmemaser F. dr.:* Reise von Mittelrhein.
46ab—47c. *Frankl V.:* Magyar nemzet története (1—3).
110. *Garay János:* Árpádok.
169. *György Deák:* A nagy Magyarország.
179. *Keleti Károly:* Hazánk és népe.
81a—b. *Kisfaludy Ede:* A szabadság hősei és vértanui (1—2).
28. *Lorenz:* Oesterr. Regentenhalle.
48a. *Pór Antal:* Szent István király.
202. *Reitter Ferencz:* Donau-Regulirung.
191. *Sami Lajos:* Délafrikai utazások és fölfedezések.

Könyvtári jegy

99. *Tóth István:* A görögök története.
112. *Vargyas:* Szabadságharcz története.
170. *Xantus János:* Utazás Kalifornia déli részeiben.

V. Jog- és államtudomány.

32A. *Mayer Miksa:* Rövid alkotmánytan.

VI. Orvostan, természettudomány.

93. *Beniczky Irma:* Egészség könyve.
109a—g. *Bernstein:* A természet könyve (1—7).
40. *Lázár Kálmán gr.:* Szabad természetből.
41. — Állatainkról.
171. *Peregriny E.:* Természettörténet.
199. *Somody József:* A teremtés, természettörténet.
184. *Szabó Ignácz:* A lég.
1A—13 A—L. Természettudományi közlöny. (V., VI., VII., IX.: 1871—1881).
18. *Weiser:* Physik.

VII. *a)* Mennyiségtan, épitészet.

16. *Heuhyze G.:* Arithmetik und Algebra.
17. — Geometrie.
19. *Salamon dr.:* Mathematik.
34A. *Mayer S.:* Számvetési kulcs.
22A. *Szente József:* Utmutatás az első számvetés-tanitásban.
44A. *Wein János:* Vizvezetési jelentés.

VII. *b)* Gazdászat, ipar, kereskedelem.

36A. *Dubovszky F. A.:* Seidenzucht.
181. *Galgóczy Károly:* Az erdőségek és a befásitás.
89at. *Hegedüs dr.:* A természetből, Boldogháza.
16A. *Kégly Sándor:* Komló-termelés.
197. *Mende Bódog:* A kincses föld.
193. *Dr. Soltész János:* A füvészet alapvonalai.
192. *Villási Pál:* A gyümölcstenyésztés tana.

VIII. Nyelvtudomány.

1—156. *Brockhaus F. A.:* Conversations-Lexikon (1—16).

IX. Oktatás.

215. *Beniczky Irma:* A nők hivatása.
42A. *Budai t.-egylet:* Tanférfiak szózata.

Könyvtári jegy

29A.B. *Körösi József:* Pestvárosi elemi népiskolák ($7^1/_2$—$7^2/_3$).
41A. *Lakits Vendel:* Budapesti tanitótestület évkönyve (1874).
25A. *Lengyel L. D.:* Néhány nyilt szó.
198a—d. *Lubrich Ágost.:* Neveléstudomány (1—4).
45A. *Mészáros Ferencz:* A magyar kath. gymn. története.
203. *Molnár Aladár:* Pädagogische Studien.
47A—Z. Nemzeti nönevelés (1—2) (24 f.)
23A. *Rapos József:* A közalapnevelés ügy.
27A. *Rill József:* Magyar néptanitó (1 f.)
28A. — Tanodai szervezés.
30A.B. Vallás- és közok. m. közoktatási állapot ($7^6/_7$—$7/_8$).
51. » » » » » » (70—71).
43A. *Zichy Jenő gr.:* A nevelési egyletek.
4 értesitő.

X. Erkölcstan.

33A. *Zsoldos J.:* Népszerü erkölcstan.

II. RÉSZ.

Ifjusági iratok.

21A. *Abafy Lajos:* Nemzeti könyvtár I. f.
54—58. *Athenaeum:* Kis lap 72—76. 5 k.
59a. *Áldor Imre:* József császár.
59c. — II. Endre.
61a. — Hunyady.
62a. — Az első magyar király.
62b. — Magyar vértanuk.
62c. — Kossuth élete.
63a. — Két Rákóczyné.
64a. — Széchenyi István.
64c. — Deák Ferencz.
65c. — Nagy Péter.
66c. — Attila.
68b. — Róma alapitása.
98b. — Hunyady.
98c. — Mohamed élete.
98d. — Lengyelország végnapjai.
104. *Belog Luiza:* Kis kéményseprők.
95a. *Beniczky Irma:* Don Quichotte.
95b. — Mokanduh.

Könyvtári jegy		
79a.	*Baross Mihály:*	Magyar Ferencz.
79b.	—	Attila.
79c.	—	Mártha.
79d.	—	Másolatok.
117.	*Corrodi A.:*	Ferientage auf Onkelsschoss.
90bc.	*Czuczor:*	Mesék.
105.	*Dezső Béla:*	Columbus.
83c.	*Fényes Elek:*	Szigetvár ostroma.
88a.	—	Éjszaki sarkvidék.
82.	*Franklin-társulat:*	Robinson Crusoe.
85a.	—	Pál Virginia.
85bc.	—	Vékföldi lelkész.
91.	—	Robinson Crusoe.
84a.	*Gaal:*	Rontó Pál.
84c.	—	Benyovszky.
87a.	—	Peru.
26A.	*Garami Rikárd:*	Megemlékezés Virányiról.
76.	*Gerandó Atilla:*	Franklin élete.
43.	*Gyurits Antal:*	Aranka.
86.	*Heckenast:*	András a szolgalegény.
94a.	—	Csalavér róka.
94b.	—	Csontos Sziegfried.
122.	*Hoffmann Ferencz:*	Legjobb az egyenes út.
123.	—	A milyen az úr, olyan a szolga.
124.	—	Az Isten mindent jóra tesz.
125.	—	A mit teszesz, azt magadnak teszed.
126.	—	Mindenki saját szerencséjének kovácsa.
127.	—	Nemezis.
128.	—	A jó fiú.
129.	—	A becsület utja.
130.	—	Tiszteld atyádat és anyádat.
131.	—	Szorgalom és restség.
132.	—	A fönyeremény.
133.	—	Makacsság és erös akarat.
134.	—	A szokás természetté válik.
135.	—	Isten segélyével minden sikerül.
136.	—	A jó tanács megtermi a maga gyümölcsét.
137.	—	Jó barátok.
138.	—	Ki hogy viseli magát.
139.	—	Életharczok.
140.	—	Szivtelenség és jószivüség.
141.	—	A felhök fölött.

Könyvtári jegy		
142.	*Hoffmann Ferencz:*	Anyai szeretet.
143.	—	Az életbiztositás.
144.	—	Királyfi.
145.	—	A szenvedések iskolája.
146.	—	A testvérek.
147.	—	A jó tett.
148.	—	A ki mint vet ugy arat.
149.	—	A két hü barát.
150.	—	Néger élet.
151.	—	Szegény és gazdag.
152.	—	Az igazság napfényre jö.
153.	—	A munka jutalma.
154.	—	Hála és megtorlás.
155.	—	A bün rabja.
156.	—	Samuka.
157.	—	A látszat csal.
158.	—	A sirból.
159.	—	Bátya és öcs.
160.	—	A becsületszó.
161.	—	Egy levél a szentirásból.
88c.	*Jókai Mór:*	Legvitézebb huszár.
90a.	—	Regék.
61c.	*Jósika M.:*	Mátyás.
70c.	—	Hunyady Mátyás.
84b.	—	Elbeszélések.
24A.	*Kimnach Károly:*	Zászlószentelés.
24B.	—	Fahnenweihe.
70a.	*Kisfaludy:*	Magyar elöidöktöl 2 szer.
88b.	—	Vig elbeszélés.
17A.	*Lánghy István:*	Magyar gyermek barátja.
37A.	*Laurent:*	Iskolai takarékpénztár.
59b.	*Lázár György:*	A keresztesháború.
63c.	—	D'Arc Johanna.
64b.	—	Gusztáv Adolf.
65h.	—	Washington.
101.	*Lukács Pál:*	Hervadt bokréta.
102.	—	Virágtárcza.
103.	—	Virágcserép.
83a.	*Pálffy A.:*	Atilla.
53.	*Schubert G. dr.:*	Kleine Erzählungen.
63b.	*Sebestyény:*	Zrinyi Miklós.
107.	*Schmidt Kristóf:*	Klára,

Könyvtári jegy		
108.	*Schmidt Kristóf:*	Virágkosárka.
100.	*Szalay László:*	Tatárjárás 2-szer.
106.	*Szászorszèp:*	Mese.
87b.	*Szegfi Mór:*	A világ csodái.
61a.	*Tóldy László:*	Szent László.
66a.	—	Árpád.
66b.	—	Régi magyarok miveltsége.
98c.	—	Nagy László.
60a.	*Vértessy Árpád:*	Nagy Napoleon.
60b.	—	III. Napoleon.
65a.	—	A svájczi szabadság harcza.
67a.	—	Neró.
88d.	*Vörösmarty:*	Magyar költök.

A KÖNYVTÁR VÁLASZTMÁNYA.

ELNÖK:

Ujhelyi Sándor, áll. tisztviselö, iskolaszéki tag, templomgondnok és fövárosi szeretetházi gondnok.

ALELNÖK:

Hofecker Ferencz, föv. igazgató-tanitó.

JEGYZŐ:

Tarnóczy Jolán, föv. rendes tanitónö.

KÖNYVTÁRNOK:

Bacsinszky Ede, föv. rendes tanitó.

PÉNZTÁRNOK:

Szahota Mihály, föv. rendes tanitó.

VÁLASZTMÁNYI TAGOK:

Göth Ilona, föv. rendes tanitónö.
Miltényi Jakab, törvényszéki biró.
Prósz Lajos, déli vasp. pénztárnok.
Dr. Schvartzer Ferencz, kir. tanácsos, iskolaszéki elnök és fövárosi képviselö.
Szilberleitner Béla, tisztviselö.
Telkes Simon, tisztviselö, iskolaszéki tag.

PÓTTAGOK:

Egan Luiza, fövárosi osztálytanitónö.
Dr. Szénássy Sándor, orvos, iskolaszéki tag.

TAGOK.

a) Alapitó tagok.

Dr. Bányai Fülöp.
Beranek Elek.
Jankovics József.
Krausz Dávid.
Lövenstein Ferencz.
Somlyai József.
Dr. Schvartzer Ferencz.
Dr. Schvartzer Ottó.
Szilberleitner Béla.
Ujhelyi Sándor.
Vlassek Ede.

b) Rendes tagok.

Andreánszky Imre.
Áldásy Imre.
Áldásy József.
Bacsinszky Ede.
Bauer József.
Berger Ágoston.
Bertalan Egyed.
Bischoff Gusztáv.
Bittl Erzsi.
Butschek János.
Csath Gyula.
Daskovits György.
Dörflinger János.
Egan Luiza.
Eispert Raimond.
Fábián József.
Féry Nárcisz.
Fögler Ferencz.
Frick József.
Fülöp Ferencz.
Garay Ilka.
Garay Lajos.
Glückselig Lipót.
Göth Ilka.
Gulden Ferencz.
Hesz János.
Hodits József.
Hofecker Ferencz.
Horváth Ferencz.
Illés Károly.
Jalics Dénes.
Jónás Ferencz.
Kareczky Teréz.
Kercser Adolfin.
Kercser István.
Kóbor Antal.
Kohárý István.
Komouz Rezső.
Kortyál Bertalan.
Kosztolányi Péter.
Kovácsevits György.
Kneifel Antal.
Dr. Krecsmarik János.
Linczbauer Fülöp.
Mack Hugó.
Markovits József.
Mayer József.
Miltényi Jakab.
Minkovits Antal.
Monaszni Antal.
Dr. Máthé Domokos.
Nadányi Szidónia.
Nemes Ágoston.
Oberhuber Iván.
Országh Sándor.
Pavetits Mihály.
Preisinger György.
Prósz Lajos.
Pusztai Mátyás.
Rambauszek Manó.
Rauscher Katalin.
Riedl Károly.

Rosenbaum Mór.
Schubert Gusztáv.
Sörtély László.
Spertl György.
Starker József.
Sterio Ella.
Szabó László.
Dr. Szénássy Sándor.
Szitár Ignácz.
Szuly Gizella.
Szöts András.
Szahota Mihály.
Tarnóczy Jolán.
Telkes Simon.
Tomičič Márk.
Tóth Alajos.
Trexler Tivadar.
Troján Venczel.
Varga Ilona.
Vassek Fáni.
Vitál Sándor.
Weiss Sándor.
Wiedenkeller Dávid.
Zách János.
Zboray Margit.
Zelkei Endre.

c) Pártoló tagok.

	Adományok könyvbeli	pénzbeli
B. (neve olvashatlan)	—	— frt 20 kr.
Bacsinszky Ede	19 kötet	10 » — »
Berger	—	— » 50 »
Bertalan Egyed	1 kötet	— » 10 »
Bertsik József	—	1 » — »
Bíró Sándor	—	— » 30 »
Budapesti t.-egylet	1 kötet	— » — »
Budai t.-egylet	1 »	— » — »
Budencz József	—	2 » — »
Csapkovics	—	— » 20 »
Éberl Ferencz	—	— » 10 »
F. (neve olvashatlan)	—	1 » — »
F. J.	—	— » 10 »
F. K.	—	— » 25 »
Freund Vilma	1 kötet	— » — »
G.	—	— » 20 »
Göth Ilona	—	1 » — »
Heisler J.	—	— » 50 »
Hesz János	—	3 » — »
Hofecker Ferencz	22 kötet	— » 11 »
Jármay Gusztávné	—	1 » — »
K.	—	— » 20 »
Kesz Katalin	—	1 » — »
Kégly Sándor	1 kötet	— » — »
Kimnach Károly	2 »	— » — »
Kolumbon István	—	2 » — »
Kováts Albert	1 kötet	— » — »

	Adományok könyvbeli	pénzbeli
Krisztinavárosi iskolaszék	2 kötet	— frt — kr.
Lerch Károly	7 »	— » — »
Miskolczy Lajos	1 »	— » — »
N. N.	—	— » 20 »
P. F.	—	— » 50 »
Petz Károly	—	— » 10 »
Petz Miklós	—	— » 10 »
Pfrim László	—	1 » — »
Preisinger György	1 kötet	— » — »
Prohászka Mihály	—	1 » — »
Prosz Lajos	27 kötet	— » — »
Rapos József	2 »	— » — »
Scipiades Betti	1 »	— » — »
Schedel István	—	2 » — »
Somlyai József	2 kötet	15 » — »
Sterió Ella	37 »	— » — »
Sz. G.	—	— » 20 »
Szahota Mihály	8 kötet	— » — »
Szénássy Sándor dr.	14 »	— » — »
Szt. István társulat	13 »	— » — »
Szilágyi Lajos	—	1 » — »
T. (neve olvashatlan)	—	1 » — »
T. » »	—	— » 20 »
U. » »	—	1 » — »
Unger Vendel	—	— » 20 »
V. (neve olvashatlan)	—	— » 30 »
Wiedenkeller Dávid	—	— » 80 »
Zilahy Samu	6 kötet	— » — »

	Adományok könyvbeli	pénzbeli
Krisztinavárosi iskolaszék	2 kötet	— frt — kr.
Lerch Károly	7 »	— » — »
Miskolczy Lajos	1 »	— » — »
N. N.	—	— » 20 »
P. F.	—	— » 50 »
Petz Károly	—	— » 10 »
Petz Miklós	—	— » 10 »
Pfrim László	—	1 » — »
Preisinger György	1 kötet	— » — »
Prohászka Mihály	—	1 » — »
Prosz Lajos	27 kötet	— » — »
Rapos József	2 »	— » — »
Scipiades Betti	1 »	— » — »
Schedel István	—	2 » — »
Somlyai József	2 kötet	15 » — »
Sterió Ella	37 »	— » — »
Sz. G.	—	— » 20 »
Szahota Mihály	8 kötet	— » — »
Szénássy Sándor dr.	14 »	— » — »
Szt. István társulat	13 »	— » — »
Szilágyi Lajos	—	1 » — »
T. (neve olvashatlan)	—	1 » — »
T. » »	—	— » 20 »
U. » »	—	1 » — »
Unger Vendel	—	— » 20 »
V. (neve olvashatlan)	—	— » 30 »
Wiedenkeller Dávid	—	— » 80 »
Zilahy Samu	6 kötet	— » — »

Kivonat

az irodalomtörténeti bizottság jegyzőkönyvéből

27. Tárgyalás alá vétetett az I. osztálynak Kazinczy Ferenc kiadatlan művei közre bocsátása iránt, a bizottsághoz intézett átirata, mely szerint az osztály az egész ügyet a bizottságra bízná, - felhívja, hogy erre nézve megállapítandó tervét terjessze az osztály elé s egyszersmind tudatja, hogy e célra az igazgató tanács 1884-re 1000 frt bocsátott az osztály rendelkezésére.

A bizottság elkerülhetnek látja az időt, melyben Kazinczynak csak kiadatlan, hanem összes műveinek, hozzá mélló kiadásáról kell az Akadémiának gondoskodni. Tekintve azt, hogy Kazinczy „nagy kiterjedésű" levelezésének még eddig csak egyes részei vannak közreadva; tekintve az ő teljes levelezésének ismerete nélkül sem saját egyéb művei s egész működése, sem az ő korának irodalomtörténete kellőképen nem méltathatónak: szükségesnek látja a bizottság, hogy Kazinczy összes műveinek tervbe vett új kiadása, az ő levelezésének lehető teljes, jegyzetekkel, magyarázatokkal ellátott közreadásával kezdődjék. Ily célú javaslattételre Gyulai Pál elnöklete alatt kiküldetnek Csontosi János, Szabó Károly, Szilágyi Sándor és az előadó.

Kiadta Szilágyi Sándor
titk. előadó.

721
1883

1883

Az I osztály javadalma:

I. Akademiai alapból		16550
II. Történelmi Bizottsági		
Irodalomtört. Bizt. részére		2000
III. Károlyi kegyes Szabó		
Károly munkája		1000
IV. Akademiai segély Pht.		
Brassaynak		1200
V. Kaniczy alapból		1000
VI. Megtakarítás		817
		22567

Ez az osztály 25821 frt.
22567

Levonandó 3254 ft.
Levonatott 2575

Még levonandó . . . 679 "

Nyelvemlektárból	még	200 + 300	500
Nyelvtud Biz.	"	100 + 300	400
Simonyitól	"	200 + 300	500.
Pintárból (Chumbri phil)	"	100 + 200	300
Estekenesektől	"	79 + 300	379.
Rengi		100	100
Pécsi		1075.	1075
			3254.

722

1883

A II osztály.

I Osztály munkálatai

	a) Értekezések	3000
	Korona leírása	800
	Philos. Írók Tára	600
	Phil. Szemle eg.	300
Régi Helyhatósági ota.		
	munk Kiadásai	500 ... 5200 fl.
II	Történelmi Bizottság	12000
III	Archaeol. "	5000
IV.	Nemzetg. "	3500
		25700.

A III osztály

A osztály üléseinek és értekezéseire	5000
A osztály nagyobb kiadványaira	2000
A Természett. és Mathem. Bizt.	5500.
A Hadtud. Bizt.	500
	13000.

1883

N. Aspirációsokhoz
Utasítások
Példány 3 sz.
Formulák.

Történetek

Aristophanes vígjátékai	I – III	6.
~~Carlyle~~	~~I III~~	
Aristoteles Ethika		2 – 50
Boissier Cicero		2.
Carlyle I – III		7. 50
Carrara I. II		5
Custus I – VI.		15
Greist		1. 50
Laveleye		1. 50
Lewes Göthe élete	I. II	3. 50
Lewes Phil. Tört.	I – III.	7. 50.
Leroy-Beaulieu	I – IV.	10 –
Etelereich a nemety.		1. 50
Mayr		1. 50
Maine		1. 50
Macaulay	I – VI.	15.
~~Taine Franc. I – III.~~		~~7. 50~~
~~" Angolund I – III~~		~~7. 50~~
Müller M.		2. 50
~~Symons I – III. 7. 50~~		
Thierry		2. –

47 kötet. 109 ft. 50 kr.

Legalább 25 ív a történeti és földrajzi munkákból.

Ezek közül 1 ív.

Nyelvészet

Bálint Nyelvtanulmányok		2. –
Budenz M. Ugy. Sz.		3.
" Comenius		1.
Kalevala		1. 50
Codex Cumanus.		3.
Nyelvemlékei	I – VIII.	16.
Réji M. Nyelvemlékei	II – IV.	8.
Simonyi	I. II	2. 50
Szamos Igenöv		1.
Toldy Corpus		4
Ugor füzetek	I. III. IV.	2 –
Vambery Chorasmia		1. –
" Magyarok		3. –
Nyelvtud. Közlem.	II – IX. XI – XVII. (Egyes közlemények is. Közlemények 2 ft.)	30. –
Fabiani Finn nyelvtan		2.

~~68 ft. –~~

110. ~~70~~ –

Nyelvészet. 13 sz. I. V. VI – X. Összesen 40 – ft. (Közlemények 5 ft.)

Irodalomtörténet

Egyes.

Abel Adalékok — 50
" Adalékok 1. 50
M. Költők T. I-IV. 8
Szán K. Egyet. I. II. 5.
Dainéri 2. 50
Arlnai Al. 3.
Szabó K 4
Szarvasy Rep. I. 5
" " II 5
Szén K. Szechenyi 1. 50.
Szilády Petőfi 1.
Vass Történetei 1.
Fraknói " 2.
Apaczai Csere 2.
Magy. levelesnái 2.

40. —

723
1883

Történelem-földrajz munkák

Akelmai Bonfin — 50
Kmaus Magyar. — 50
Pauler Wesselényi I. II. 5. —
Kállai Szabek 2. 50
Pesty Vármp. 3.
" Eltűnt Vár. I. II 5. —
" Szörényi bánság I-III 7. —
Fraknói Magy. O. Tört. 3. —
Rupp - Buda pest 2
" Akkerajz 7
Teleki Hung. II - XII. 10. —
Szilágyi Berthler — 50
" Ratory — 50
Thaly Ocskay 1 — 50
Wenzel Dany. 3.
Goldziher 2
Ea. II. IV - X. £40. — (à 5) 95. —

~~Történelmi forrás~~

Történelmi források.

Arpádkori Okmánytár I–XII. 28.—
Csánki, Kuman 3.—
Anjoukori Okt. I–III. 12.
Anjouk. Dipl. I–III 10.
Magyark. " I–IV 8.—
M. Ogy E. I–VIII. 24
Est " " I–VIII. 24.
Bécsi O. I–IV. 8—
Londoni " " 2.—
Farnese " 2.—
Török Okt. I–IX 14.—
Archiv. Rak I–XI. 30.—
Beöthen levelei 2. 50
Rákóczy " 1. 50
Tököly " 1. 50.
Nők " 1. 50
A kés Rákóczy " 3.—
Török naplók I–IV. 7.—
Veresmarti I–XII. 26.—
Rákóczy önél. 3.—
Mohácsi Okt. 4
Pozsonyi Ker 3
Rakóczy-Okt. I. II 2 5
Szerémi 2 —
Illésházy 2 —
Rozsnyay 2 —
Apor 2
Bruckenthal I. II 7.
Forgách 3
Decsy 2
Kassobulus 2
Szamosközy I–III 4.—
Történelmi Tár III – ~~XXVI~~ XXV. 18.— ~~20~~. (Kozmenkénél 4 à 80 kr)
Ortvay Vizrajz I II. 5.
~~Turóczi Rep.~~ 272 ~~267~~ forint

Evkönyv

Történelem vegétlet.

Kranz Korlát 4.—
Erdy Emeh 2—
" Vinlegyet 2—
Jakab. A levélt 1.
Matray Tört. dall. 1.—
Nyáry Agyteleh 6. 3.
Heinlmann Szekesf I-III 6.
Monum Arch. I-VIII. 33 fl.
Arch. Esztes. III-XIV. 24. (Egyenlens 3 fl)
" Kőrlen. II-XIII. 24. (" 3 fl)
" Torma Repes. 1.— .
100 fl.
Muzeyesti Kalan I-II. 3.

Jog. et Államtudom.

Beöthy A társadalom I.II. 4.—
Pauler T. Adalekok 1. 50.
~~Erdelyi Adomany.~~ Permanent!
Gyorgy ~~Kulcsár~~. 1.
~~Kis~~ Matlek. " 1
Toth Vasuti Kezelés 1.—
Vecsey Marcellus 1.— ~~0.50~~
Eo II-VI. 25.—(5) 34.50.
Mark Temesi
Mus Sonnebb

60

109. 50
170
40
95
272
100. 50
~~349. 50~~
1460
~~746~~
746
963

963 fonts

Knoll mellett az ~~ő~~ kas-
kasó fő", hogy míg Kibián
nagyrabásai ovtusensüs-
ében az akadémiai kiad.
rányokat ~~csak~~ csak másod.
rendű jelentőséggel bírnának,
Knoll természetében a
főcélt ezen kiadványok
elutasításának tekinteni. Míg
Kibián nagyobbi helyzete és
megállapítás kitele az aka-
démiai főbizonyosság ~~által~~ tól
jelenségen gyarapodás alig
várhat: Knoll ~~ez~~ könyvá-
nai állása és jövője valamis
anyagi léte azon esetre
nyektől függene, a melyben
az akad. kiadványok elárá-
sítása kor" mutatna fő".

Emellett mindenesetre fi-
gyelembe veendő" az a mit
Knoll kérvényében fő"ihoz,
hogy ő" 9 évi elő" biztos és
előnyös állását hagyta el és
bizalommal lépett az aka-
démia szolgálatába, meg
lévén győződve, hogy a vagás
tüne nélkül elbocsáttatni
nem fog. Az Akadémia ter-
mészetesen fő"l van jogosítva
~~az ő tagjait~~ ő"t tüne nélkül is,
ő"t elbocsátani, mely alkor is,
ha tűst vagy mulasztást
rábizonyítani nem lehet;

, / Ezen meggyőződésében
élve lépett ő" összeköttetésbe
a Hunyadiakkal nyomdá-
val és bízta rá, hogy az
Akademia bélyábá kol.
tözéhát; ha mai mos-
ejen akkor, a mikor ő"to.
nya arra nyomdaival
megyük, az Akadémia
által elbocsáttatnék, ez
ő"t a nyomda tulajdonosai-
val szemben kitelétő" és
tekintélyét" teljesen meg-
fosztaná.

mes szerződési nem köti. De az Akadémia a nagy családdal szemben történő eközlési bizonyára nem fogná egyszerűen kényelmetlennek megszorítani; és megfelelően gondoskodnia róla, hogy legalább addig míg más alkalmasabb találat ne legyen nélkülözésének kitétele, ezen végkiszolgáltatási összegeket is figyelembe kellene venni.

Brélszerűnek látszanak tehát Knollal kísérletet tenni a kötetsorozat ügyét felállítására nézve, oly képen, hogy az Akadémia nem kötné le magát hosszú időre és félévi felmondást tartana fenn magának. Így az Akadémiának szabad kezében volna azon esetben, ha a Knoll-féle sorozatnak működésével megelégedve nem volna. Egyúttal Knoll ellen caution letételét lehetne igénybe venni; valamint kikötni azt is, hogy az alatt más könyvek árai több részletben, nem egyszerre, fizessék 6.

Ezen szerződési megkötése esetében a raktár és a nagy könyvkereskedés kiné-

tetne
kom
kötel
által
közen
vízha
átno
és el
nyolc
annu
kétne
és m
A
toló.
szerk
szede
Land
kere
Tab
nyi
Így
tás
forg
gus
nyo
k
c
300
ap

tetnék Knoll Kezéből és némi honoráriumot mellett, a fölkutatásának Trebitsch úr által ajánlott egyik hivatásszerű, Kilenyi úrra volna bízható, aki Knoll úrnak átmolgállatná a részküldését és elárusításra szánt példányokat. A leszámolásnál szintén egyszerű módon lehetne constatálni, hogy mi és mennyi adatok el.

A Könyvkiadó vállalat pár. tló. tagjainak az illetmények részküldése és a díjak behajtása ügyében volna válaszadó a rendes kiadványok kezelésétől. A Franklin. Társulat Igazgatója készek nyilatkozni ezt elvállalni. Így tehát a Könyvkiadó vállalat ezzel csak a Könyvárusi forgalomra szánt példányai gutmánál a fő fővárosi nyomdai kezekhez. ——

Havonként kontó fizetések. Évi vagy 3000 forint.

50% ot Boltról fizetnek

A felmondás minden apát végén.

Szemere, Trebitsch
főnök

724
1883

Az Akadémia Igazgató Tanácsa,
miután arról meggyőződése jött
hogy, hogy az akadémiai Kiadói
nyolcad elárusítása és ~~nét~~.
Küldése az Eggenberger-féle
Könyvkereskedés nyári évről.
évre ~~csekélyebb eredményekes~~
jelentéktelenebb eredményeket
mutat fel, 1874 június 28-iki
ülésében elhatározta az Aka-
démiai önálló Könyvkiadó'
hivatal felállítását és Knoll
Károly Könyvárus alkalma-
zását 1200 forint fizetéssel és
a bevételek 5%-ának levonásából
álló jutalékkal. Az elnökség
felhatalmaztatott a szerződés
megkötésére. De ily szerződés
megkötése elmaradt.

A Könyvkiadó hivatal ügy-
menetét az 1875 április 25-én
tartott igazgatósági ülés álla-
pította meg. A szabályzatban
felsoroltatnak az üzleti Köny-
vek, a melyeket a Könyvkia-
dó hivatal vezetni tartozik.
De ezen Könyvek megnyitá-
sáról és általán az ellenőri-
zés gyakorlásának módjáról
nem történik intézkedés. Ez
ügyben a Könyvkiadó hi-
vatal tényleg minden ellen-
őrzés nélkül működött
működésétől ~~működött~~ jelen.

tésekkel nem terjesztem elő."
Miként az Igazgató Tanács 1887
végéről vagyis ügyrendjét ki-
dolgozta, megállapítóra az
is, hogy milyen jelentésekkel tar-
tozik a Könyvkiadó hivatal
minden év végén benyújtani.
Ennek alapján az 1882-ről
szóló Kimutatással és egyúttal
az akadémiai Könyvkereskedésről
a leltár a jelen év tavaszán
elkészül kerek.

Az elnökség pótlólagos
Trebitsch Ignác ~~alelnök~~ pótlólagos
beterjesztési pótkönyvvezető
javaslatot dolgozott ki a
Könyvkiadó hivatal üzleti
könyvvezetésének oly irá-
vétől, hogy az ellenőrzés
könnyen és biztosan foganatba
lehessen venni.

Miután ezen munkálati
Knoll Károlynak véleményező
dési végső átadatott, ~~és akkor~~
oda nyilatkozott, hogy a
Könyvkiadó hivatal mostani
személyzete ~~ily~~ kezelési ~~mód~~
rendszer elsajátításába, ~~és~~ a javaslat
képtelen, és minthogy a sze-
mélyzet szaporításától nem re-
ménykedhetünk; a Könyvkiadó
hivatal megszüntetését a-
jánlotta, oly hozzáadással,
hogy ő minél ~~sortiment~~
könyvkereskedő" Kén az akad.
kiadványok elárusítását és

[illegible]

beik sülését átvállalni:

A Igazgató Tanács 1883 március 1-én tartott ülésében ezen ügy tárgyalására bizottságot küldött ki.

~~A Igazgató Tanácsot ezen~~ határozatra az indítók, hogy a Könyvkiadó hivatal fővállalatához csatolt reményét a lefolyt nyolcz esztendő alatt nem valósultak. Az akadémiai kiadványokból befolyó jövedelem ~~minden~~ átlag 5000 forintot tett. Ennyi folyt be egy évben azon kiadványokból, a melyekre az Akadémia évenkint mintegy 40000 forintot áld ki. És ezen 5000 forint nem tekintendő" hasznot jövedelemnek. Mert a Könyvkiadó hivatal vezetőjének, ~~mintegy~~ 2000 írnokának, szolgájának fizetése, a Könyvkiadó hivatal helyiségének fűtése és egyéb költségei az 5000 forintot megkötelezik.

Ezenkívül ~~azon esetre is, ha~~ a Könyvkiadó hivatal megszüntetése minden esetre azon előnyt biztosítana, hogy az 5000 forintnyi regie az Akadémiát nem terhelné. Ehez járul az, hogy azon esetre ha a Könyv~~kiadó~~kereskedő kizárólag az könyvek elá-

(A bizottság kényszerült tartományi,

meítás-ából befolyó összeg
biztosítási alékaira volna
utalva, az elutasító ér-
delében bizonyára mindent
a mi lehetséges meg fogna
tenni.

Két ajánlat jelzik elő-
tüik. Az egyik Knollé.
a másik Kilián könyv-
kereskedőé) jótékonyan Valamely

Amar az eladott könyvek
árából 40%-ot és a boltos
ingyen kéri. Az utóbbi 50%-ot
kivan, de a boltra semmé-
lesen nem tart igényt.
Knoll az alap. kiadványok
ingyen példányai-ról ér-
deséről 500, Kilián 600
forintot szánt.

A könyvkiadó vállalat ~~kér~~
kér kereletéről Knoll 60%-ot
igényel. Kilián erről nem
ten emlékezik.

~~Mindkét~~ A ajánlat tehát
~~per~~ a költség szempontjából nem
mutat jól lényeges különb-
ségét.

Kilián ajánlata mellett
szól az a körülmény, hogy
tekintélye, teljes megbízha-
tósága és nagyarányú össze-
köttetései.

b Kiegészítő része a A

Jegyzék

Sorszám	Elküldési kelte	Iktató sz.	Kinek	Hová.	Jegyzet
	1881				
1	2/XII.	128.	Szabó Károly (Erd. Muzeum)	Kolozsvár.	teljes.
2.	3/XII.	129.	Kegyesrendiek társháza . . .	Debreczen	teljes
3.	"	132.	Simon Vincze prem. prépost . . .	Csorna.	teljes.
4.	"	133.	Kaczvinszky Victor " . . .	Jászóvár.	teljes
5.	"	134.	Florián J. coll. könyvtárnok	Eperjes.	teljes
6.	"	135.	Kruez Krizostom pannonhalm. főapát	Győr. Szt. Márton	teljes.
7.	4/XII.	138.	Harmath Károly ev. lyc. könyvtárnok	Pozsony	teljes.
8.	"	139.	Koncz József ref coll. könyvtárigazgató	M. Vásárhely	teljes
9	"	140.	Márki Sándor kir. lyc. könyvtárőr . .	Arad.	teljes
10.	"	141.	Dosztál Gaudentius Ferenczrendi zárdaf.	Budapest IV.	teljes
11.	"	142.	Träger Endre egyetemi nyomda igazg.	Budapest.	teljes
12.	"	143.	Kovács János kegyesrendi gym. "	S.A. Ujhely.	teljes
13.	"	144.	Csávolszky József egyházmegyei ktárnok	Vácz.	teljes
14.	"	145.	Fr. Való Sem. közp. papnövelde tan. felügyelő	Budapest.	teljes
15.	"	146.	Pfeiffer Ant. piarista gymn. igazgató	Trencsén	teljes
16.	6/XII	149.	Bulcsó Istv. ev. lyc. igazgató . . .	Késmárk.	teljes
17.	"	150.	Kun Pál ref. gymn. tanár s könyvtárőr	Miskolcz	
18.	"	151.	Püspöki papnövelde igazgatósága	Szombathely.	
19.	"	152.	Demkó Kálmán tanár	Lőcse.	
20.	"	153.	Dr. Pözler Károly gymn. tanári könyvtárőr	Losonez.	teljes.
21	"	154.	Gróf Festetics Tasziló tábornok . .	Leopoldstadt Kaiser Josef Strasse 38. Wien.	
22.	"	155.	Rom. kath. gymn. igazgatóság . . .	Pozsony.	
23.	"	156.	Bokor József ref. főisk. igazgató . .	Sárospatak.	teljes
24.	"	157.	Ferenczrendiek társháza	Alsó-Sebes	
25.	"	158.	Minoritarend "	Miskolcz.	
26.	"	159.	Dr. Fogarasy Mihály püspök . . .	Kolozsvár	teljes
27	"	160.	Ferenczrendiek társháza	Szombathely	
28.	"	161.	Dr. Tóth Miklós görög kath. püspök .	Eperjes.	
29.	"	162.	Ferenczrendiek társháza	Eperjes.	
30.	"	163.	Mihailovics József bíbornok . . .	Zágráb	teljes

Sorszám	Elküldés kelte.	Iktató sz	Kinek.	Hová.	Megjegyzet.
	1881				
31.	7/XII	164.	Prot. gymn. igazgatóság . . .	Rimaszombat	
32	"	167	Ferenczrendiek társháza . . .	Körmöcz	csak magyar sürgetés.
33	"	168	Nagyoll püsp. papnevelő intézet igazgat.	Győr .	teljes.
34	"	169.	Evang. lyceum igazgatósága .	Sopron	
35	"	170.	Dr Lechner János püspöki ktárnok	Pécs.	teljes
36	"	171.	Stephanovszky Sándor egyh. megy. ktárnok	Eger.	teljes.
37.	"	173.	Dr Rössler Istv. kir. jogakad. tanár ktár ör	Kassa	teljes
38	"	172.	Szilágyi István	M. Sziget	teljes
39.	"	174	Bákh Károly ev. főisk. könyvtárnok.	Iglo.	teljes
40.	8/XII.	127.	Tisza Kálmán minister (Orsz. levéltár)	Budapest	teljes.
41.	"	180.	Ferenczrendiek társháza	Csik-Somlyó	csak magyar sürgetés.
42	"	181.	Unit. gymn. igazgatóság . . .	Sz. Keresztúr.	csak magyar sürgetés.
43	"	182.	" " " .	Kolozsvár.	csak magyar sürgetés.
44	"	183.	Schopper György püspök	Kassa	csak magyar első felhivás
45	"	184	Rediger Árpád unit. esperes . .	Diósd Szt. Márton	"
46.	"	185.	Ferenczrendiek társháza . . .	Mikháza	"
47	"	186.	Gróf Toldalagi Victor . . .	Koronka	"
48	"	187	Reform. gymn. igazgatósága .	Szászváros	"
49	"	188.	Gömöri evang. esperesség . .	Csetnek	"
50	"	189.	" " " . .	Rozsnyó	"
51	"	190.	Kishonti " " . .	Rimaszombat	"
52	"	191.	Székely Mux. (Háromszéki Cserey-Mux.)	Sepsi Szt. György.	"
53	"	192.	Ferenczrendiek társháza . . .	Pápa	"
54	"	193.	" " . . .	Dézs	"
55	"	194.	Minoritarend " . . .	N. Enyed	"
56	"	195.	Szabó Sámuel. ref. coll. tanár és ktárnok	Kolozsvár	csak magyar sürgetés.
57.	"	188.	Gömöri evang. esperesség . . .	Csetnek	codex.
58.	"	199.	Tóth Dániel ref. főisk. könyvtárnok.	Pápa .	csak magyar
59.	"	200.	Ref. gymn. igazgatósága . . .	Kun. Sz. Miklós	teljes.
60.	"	201.	Ref. collegium. Géresi Kálmán	Debreczen	teljes
61.	"	202.	Székes egyházi könyvtár	Kalocsa	teljes.
62	10/XII.	93.	Knauz Nándor kanonok s főegyházi ktárnok.	Esztergom.	csak magyar és codex sürgetés.
63.	"	210	Beke Antal kanonok s Batthianyi ktár őre.	Gy. Fejérvár.	teljes.

Sorszám	Elküldési kelte.
	1881
64.	10/XII
65.	"
66	"
67	"
68	"
69	"
70.	"
71.	"
72	"
73.	"
74	"
75	"
76	
77	
78	
79	
80	
81.	
82.	
83.	
84.	
85	
86	
87.	
88.	
89.	
90	
91.	
92	
93.	
94.	
95.	

Sorszám	Elküldés kelte.	Iktató sz.	Kinek	Hová	Megjegyzet.
	1881.				
64.	10/III.	208	Farmady Márt. ferenc. tartományi főnök	Pozsony.	csak magyar é. codex.
65.	"	209	Sz. Ferenczrendiek tartományi főnöke.	Gyöngyös.	csak magyar é. codex.
66	"	211.	Rónay Jacint püspök (pozs. prépostság)	Gödöllő".	csak magyar sürgetés.
67	"	101.	Kapellenbibliothek és Brudrenthal mex.	N.-Szeben.	teljes.
68	"	47.	Hg. Esterhazy Miklós kismartoni ltár	Kis-Márton	"
69	"	207.	érseki főgymnasium igazgatósága	N.-Szombat	codex. első teljes
70	"	213.	Münster Tivadar polgármester	Kassa.	codex. első felhiv.
71.	"	214.	Sármir József "	N.-Szombat	"
72	"	215	Gajdossik Ráfael "	Ujbánya	"
73.	"	216	Fuhrmann Andor "	Eperjes	"
74	"	217	Ocsovszky Vilmos "	Selmeczbánya	"
75	11/XII	218.	Káptalan	Nyitra	"
76	"	219.	"	Pozsony	"
77	"	59.	Milita Máté n. Barit rendiek tart. főnök	Csernekhegy.	csak magy.
78	"	220.	Pasteki Kovách János püspök	Ungvár	"
79	"	221.	Báró Radvánszky Antal	Radvány	csak magyar. 1. fel.
80	"	196.	Dr Teutsch superintendens	N. Szeben	teljes.
81.	13/XII.	224.	Görög kel. egyh. község elöljársága	Komárom	codex. 1. felhiv.
82.	"	225.	Simon József. n. Benedekrendi apát	Tihany	Tihanyi m. codex.
83.	"	226.	székes egyházi könyvtár	Kalocsa	pótjegyzék.
84.	14/III.	178.	Török Pál superintendens	Budapest	teljes.
85	"	232.	Tóth Gyula ev. s. lelkész	Vadasfa (Sopron)	
86	"	233.	Hunfalvy Pál (akadémia)	Budapest	teljes.
87.	"	235.	Ferencz József unit. püspök	Kolozsvár	"
88.	15/XII.	100.	Pauer János székesfehérvári püspök	Sz. Fehérvár	"
89.	"	239.	Polgármesteri hivatal	Bártfa	codex. 1. fel.
90	"	240	Gottl Mór polgármester	Pozsony.	" "
91.	"	241.	Chabada József polgármester	Körmöczbánya	" "
92	"	242	Rakovszky István kamarás	Pozsony	csak magyar sürgetés
93.	16/XII	252.	Thaly Kálmán m. t. akad. tag.	Pozsony.	teljes.
94	17/XII.	258.	Fördős Lajos főespere	Kecskemét	sürgetés.
95.	"	121.	Révész Kálmán	Debreczen	teljes (a. magy)

725

1883

Sorszám	Elküldés kelte.	Iktató sz.	Kinek	Hová	Jegyzet.
96	7/XII	267.	Schlauch Lőrincz szathmári püspök	Budapest	teljes
97	13/XII	264.	Teutsch G. Dániel superint. (s-szebeni ev. gymn)	N.-Szeben	"
98.	"	271.	Pozsonyi kir. kath. gymn. „régi" ktára	Pozsony	nem magy. pól jegy.
99.	20/XII	270.	Pozsonyi sz. ferencz-rendiek . . .	Pozsony	pól jegyzék.
900.	"	285.	Szabó Samuel ev. coll. . .	Kolozsvár	" "

1. Faute capitale dans la planche B voir la lettre i)
à corriger selon le détail de la planche D. 14 en
⊛ SCS IOhS ⊛
2. L'autre faute capitale à la planche B voir la lettre g.
à corriger selon le détail de la planche D 13 en
CS PAVLVS (le premier S est couvert par la marguerite.
3. La cape de la couronne, n'étant pas en métal,
on désire de voir marqué le tissu du brocat (moderne)
comme il y en a la correction à la planche B et sur
la photographie I (Bien entendu que l'impression
soit faite en or comme à la planche A)

Auprès désirait-on faire les corrections marquées
des lettres à la planche B.

Tenuch I Daniel segna
tudom, hogy
I Kovacs
, Mekandris
Segni bölcs ht Ajmon
Koldomiroun ref. Gymnas
Szegedi { minorita
{ conv. conf.
M Vasarhely franc. Collegii Alumn
M Ivgyo Rom cat Gymn
Ns Ersekuj ref. coll
minorita conv.
Ormoge Reges rendes
Nagy Lucker franciscanus
Kalocsai Fő conv
minorita
Pozsonyi franciscanus
Lilak ref Gymn
~~Segnes conv Cyesn~~
Dérsi franciscanus
~~Ex Antal franciscanus~~
Szombathely dominic
Lucs Praemonstratus
franciscanus
Debr ~~franciscanus~~
Fő
Degenfeld Eudoxiai
Szabolcs Vármegy ref. coll.
572-ig

Emich Gusztáv.
Ágoston József.
? b. Radvánszky Béla.
Gr. Pongrácz Adolf vágújhelyi prépost.
gr. Appony Sándor Lenyel
Rakovszky István es. k. kamarás Pozsony.
" " Géza Képv. Budapest

Bo gr. Károly. Kalocsai Lapok 1901.

28
31
31
33
123 250 125 Stolz
25 Fraty Tuba

Maros-Vásárhely: gr. Teleki könyvtár.
+ Ref. főiskola könyvtára
Máramaros-Sziget: Kegyes tanitórendiek.
Ref. főiskola könyvtára.
+ Szilágyi István igazgató-tanár.
Miskolcz: . . . . Minoriták társháza.
Reform. gymn. könyvtára.
Nagy-Enyed: . . . Reform. collegium "
Nagy-Kanizsa: . . . Sz. Ferenczrendiek társháza.
Nagy-Körös: . . . Ref. főiskola könyvtára.
Nagy-Szeben: . . + Br. Bruckenthal könyvtára
+ Ág. evang. Kapellen-Bibliothek
+ Ág. evang. Capitel-Bibliothek.
Nagyvárad: . . . Püspöki és egyházmegyei könyvtár.
Németujvár (u. p. Kőszeg): Sz. Ferenczrendiek társháza.
Nyitra: . . . . + Püspöki könyvtár.
Sz. Ferenczrendiek könyvtára.
Kegyes tanitórendiek "
Okolicsna (Liptó m.) Sz. Ferenczrendiek "
Pápa: . . . . . Sz. Benedekrendiek "
Ref. collegium "
Pécs: . . . . . Püspöki könyvtár
Pozsony: . . . . . Káptalani "
Capucinus rendiek könyvtára
Sz. Ferenczrendiek "
Kir. jogakadémia "
+ Ág. ev. lyceum "
+ Nml. Rónay Jácint nagy prépost.
Privigye (Trencsén m.) Kegyes tanitó-rendiek társháza
Rakowitz (Nyitra m.) + Br. Mednyánszky Dienes
Rozsnyó: . . . . Szt Ferenczrendiek
Püspöki könyvtár
Rózsahegy: . . . Kegyes tanitorendiek

Sáros-Patak: + Ref. collegium könyvtára.
Sátor-Alja-Ujhely: Kegyes tanitórend "
Sopron: Városi Muzeum igazgatóság
Evang. collegium könyvtára.
Bencés-társhaz könyvtára (Föt. Fuchs Bonifác házfőnök)
Szakolcza: Sz. Ferenczrendiek "
Szatmári
Styavnicska (Turócz m): + Br. Révay Gyula
Szelmeczbánya: Sz. Ferenczrendiek Kegyes tanitó rendiek.
Szatmár: Püspöki könyvtár
Református főiskola könyvtára. ujonnet
Szeged: Somogyi-féle városi könyvtár "
Kegyesrendiek társháza.
Sz. Antal (u. p. Bácsfalva, Torony m): Sz. Ferenczrendiek "
Szepesszombat: Egyházmegyei könyvtár.
Székely-Keresztúr: Unitárius collegium könyvtára.
Székes-Fehérvár: + Ns. Pauer Ignácz "
Cisterciták könyvtára.
Sz. Ferencz rendiek társháza.
Szolnok: " " " "
Szombathely: Püspöki könyvtár.
Vasmegyei régészeti egylet könyvtára (Ns. Rexsőffy kezeiben)
Temesvár: Csanád-egyházmegyei püspöki könyvtár.
Kegyes tanitórendiek társháza.
Tihany: Sz. Benedek rendi apátság könyvtára.
Tót-Megyer: Gr. Károlyi Alajos-féle könyvtár.
Trencsén: Kegyes tanitó-rendiek társháza.
Ungvár: Püspöki és egyházmegyei könyvtár.
Vácz: Püspöki könyvtár.
Sz. Ferencz rendiek társháza.
Veszprém: Püspöki könyvtár.
Zay-Ugrócz: Gr. Zay-féle könyvtár igazgatósága.
Zirez: Cisterczi rendi apátság könyvtára.
Zsolna: Sz. Ferencz rendiek társháza.

Zagrab Ernst kr. 32 és 1

A

Arad: Kir. lyceum könyvtár igazgatósága m v

Alsó-Kubin: ifj. Kubinyi Miklós (Csaplovics könyvtár)

Bakonybél: Ngs. Sárkány Miklós apát (Sz. Benedek rendi ap. könyvt.)

Balázsfalva: Caparin Timóth nagyprépost.

Bártfa: Plébánia egyházi könyvtára (Szekrénye XV. századból)

Besnyő: Főt. Capucinus atyák könyvtára.

Beszterczebánya: Ág. evang. gymn. könyvtár.

Betlér (Gömör m): Gr. Andrássy Manó.

Budapest: x. Református collegium könyvtára igen
Kegyes tanitó-rend "
Evangelikus gymn. "
Természettud. társulat "
Központi papnövelde "
Sz. Ferenczrendiek "
Serviták "
A Capistrán sz. Jánosról nevezett sz. Ferenczrendiek könyvtára.
Egyetemi könytár.
Muzeumi "
Akadémiai "

Csernekhegy (Beregm): Sz. Vazul rendiek tartományi főnöke.

Csik-Somlyó: Sz. Ferenczrendiek könyvtára.

Csorna (Sopron m): prémontrei apátság (Ngs Simon Vincze apát) m v.

Debreczen: Kegyes tanitó-rend könyvtára.
Reform. collegium "
Lugossy József

Eger: érseki lyceum könyvtára Stefanovszky Henrik

Eperies: Görög kath. püspöki könyvtár. cz. kanonok
Evang. collegium "

Érsek-ujvár: Sz. Ferenczrendiek "

Esztergom: Sz. Benedekrendiek "
Főegyházmegyei könyvtár (címzetes Ngs Knaur Nánd. kan.)

Esztergom: . . . + Főmagassági és főt. Dr Simor János úr, bibornok-érsek, s Magyarország herczeg-primása.
+ Mlt. és főt. Dankó József praelatus.
Galgócz: . . . . Sz. Ferenczrendiek könyvtára.
Gyöngyös: . . . . Sz. " "
Győr: . . . . . Sz. Benedekrendiek "
Kir jogakademia " Kaucz József kir. tanácsos. igazgató
Papnövelde "
Győr-Sz-Márton: Sz. Benedekrend központi " igazg. (Vm. Krucz Chrysostom főapát)
Gyula-Fehérvár: Gr. Batthyany féle püspöki Könyvtár igazgatóság.
Halas: . . . . . Reform. főiskola könyvtára.
Iglo: . . . . . Evang. gymn. "
Jászberény: . . . Szt. Ferenczrendiek "
Jászó: . . . . Premontrei prép. könyvtár (Mlt. Raczvinszky Victor prép.)
Kalocsa: Ersecki könyvtár igazgatósága Hopp
Kassa: . . . . . Kir jogakademia könyvtára (Demkó tanár)
f. magyarországi Muzeum igazgatósága
Kecskemét: . . . Ref. collegium könyvtára.
Piaristák "
Sz. Ferenczrendiek
Keszthely . . . . Gr. Festetics-féle könyvtár igazgatósága
Premontrei rendiek (Ngs Lipp Vilmos gymn igazgató)
Késmárk: . . . . Evang. gymn. könybtára. Palesó István
Kis-Márton: Hg. Esterhazy-féle könyvtár igazg.
Komárom: . . . Kulcsár-féle könyvtár felügyelősége. (Megyeház)
Ref. egyház könyvtára (Papp Gábor superint.)
Kolozsvár: + Muzeum-egylet " igazg.
+ Református gymn. könyvtára
+ Unitárius collegium "
2. + Kegyes tani-rendiek "
Körmöczbánya . Rom. kath. Plébánia hivatal
Lócse: . . . . . Minorita-rendiek társház.
Rom. kath Plébánia hivatal.

Losonc Fogymn.

31

Lapszám: 86
Vezeték száma: 95

TÁVIRAT.

Beöthy Zsolt
Muzeum Körut 13

A küldöncznek kiadatott:

év, hó és nap	188 2 9/4
óra és percz	5 10
napszaka	

Felvette: C

vezetéken	hó és nap	óra, percz	napszaka
	9	5	8

Távirdaállomás: **Budapest központ.**

Hivatalos megjegyzések:

Sürgős távirat: *D.*
Küldöncz fizetve: *XP.* | Válasz fizetve: *RP.*
Nyitva kézbesitendő: *RO.*

Feladási állomás	pénztári szám	osztály	szó	jegy	díjszó	hó és nap	óra	percz	napszaka
Lipik	102	P	12			9	4	15	5

azonnal megkezdem legkésöbb
septemberben befejezem

Molnár

65 a) sz. Távir. nyomtatvány. 1882. 18614/V. c.

Nyomatta Hornyánszky V. Budapest.

2

83

1

Az 1882-ik évben a M. Tud. Akadémia

Bevétele volt	153,205	frt
A kiadás »	115,276	»
A külön kezelt könyvkiadó-vállalat jövedelme	11,249	»
Kiadása	14,109	»
Az 1881. év végén az Akadémia vagyonának értéke	1.848,867	»
Az 1882. év végén az Akadémia vagyonának értéke	1.886.797	»
Az akadémia vagyonának gyarapodása	37,929	»

Az akadémia 1882-ben szorosan tudományos célokra forditott 72,261 frtot

Ugymint:

Irói tiszteletdijakra	20,096	»
Tudományos kutatások segélyezésére	2,873	»
Folyóiratok és tud. vállalatok segélyezésére	12,460	»
Jutalmakra	5,475	»
Nyomtatásra és műmellékletekre	31,357	»

BUDAPEST, WEISZMANN TESTVÉREK KÖNYVNYOMDÁJA

Nagyméltóságu Elnök Ur!

A Magyar Tudományos Akademia nevében kifejezett részvétért és kitüntető ajánlatért fogadja Nagyméltóságod magam és családom nevében mélyen érzett hálás Köszönetemet. —

Ezen tudós testület megemlékezése nyilvánvalóvá teszi velünk, hogy Kit vesztettünk a feledhetlen elhunytban, — s ha lehel vigasz ily nagy fájdalom sulya alatt, azt a boldogult munkás Kodása és érdemei ozdalyosainak elismerésében keresheljük csak.

Fogadja Nagyméltóságod Kivalo tiszteletem nyilvánitását

Budapest 1883. april hó 4.

Özv. Mailáth Györgyné

726
1883

Nagyméltóságu
Gróf Lónyay Menyhért Urnak,
a Magyar Tudományos Akademia Elnökének.

Mailáth G. K.
írása,
Édesanyja aláírása

EGyK
927

Pályakérdésül
a Pósán-díjra.

A másodrendü és két független változót tartalmazó parciális differentiál-egyenletek körében eddig csak néhány kevés, különösen Monge és Ampére által vizsgált alak integratiója ismeretes. Az eddig elért eredményekhez csatlakozva tárgyaltassék valamely új ide tartozó egyenletosztály, oly módon, hogy az integratio vagy teljesen erkölcsöltessék, vagy legalább is néhány lényeges pontban egyszerüsittessék.

König

König Gyula 1880 ótta tag

727

1883

Szeged. Szepes. 15. 10. 883.

Tisztelt s. t. és o. szülőim! —

Több napi távollét folytán, csak
legnap vettem leggyedmet c. f. h.
Jeső 11. hetes soraik, melyekre
válaszolni siessek, hogy aggo
mósokban megkíméljem őket.
magamat az akadémia tanu-
lók osztályainak folytonos
által - mely sokszor sok alla-
sának és megfelel, minden szükség
igyen a' földrajz nehézségei
a' földrajznak kidolgozni, és
Majdnem naponként felügyelnem

728/1883

barátomnak, az akadémia vala-
melyik ülésében, melyben ezeket
tartani, fog vagyok.

Az időpontnak kijelelése az
akadémiától, illetőleg a
harmadik osztálytól várom,
de kívánatos volna, ha az idő
ideje körül valami változás tör-
nék, hogy munkámat a' szokott
boncolgatásom, tovább folytathas-
sam, egy hirtelen idő-
pontban való elvágás akadály ol-
lasásomat ebben kijelentésem,

Önnek tisztelettel

728/1883. Gf. Széchenyi Antal.

Nagyságos Pesty Frigyes úrnak
a M. tud. Akadémia II osztálya titkárának
Budapest.

Nagyságos Uram, –

Bátor vagyok
a II osztály decemberi ülésére következő
értekezést bejelenteni:

„Sallustios államformái és a görögök
politikai irodalma."

Ezen rövid, körülbelül
egy nyomtatott ivre terjedő, államtudományi
értekezés fölolvasásával óhajtom helyemet

1883
629

a II. Osztály körében, hova a nagy-
gyűlés határzata alapján áthelyeztetni
szerencsés valék, mintegy elfoglalni:
mert Montesquieuről tartandott és
már multésben napirendre tűzött ér-
tekezésem, sokkal terjedelmesebb és sokkal
complicáltabb mandatkötésben mostog sem-
hogy annak fölolvasását téli estén,
gyertyavilágnál – tekintettel szemeim
megerőltetett voltára – magamra vál-
lalni gának látnám. Ez utóbbi érte-
kezésem fölolvasását tehát a tavaszi
hónapok valamelyikére halasztom és

a legközelebbi – decemberi – osztályülé-
sen a nagytekintetű osztály engedelmé-
vel fáncimzett röviddel értekezésemet
fogom fölolvasni:

Fogadja Nagyságod kiváló tisztelettem
kifejezését, melylyel

Nagyságodnak

vagyok
Alázatos szolgája
Schvarczkopfa
l. tag.

Szerződés.

Mely egyrészt a M. T. Akadémia Elnöksége mint bérbeadó és másrészt Hornyánszky Victor könyvnyomdája bejegyzett czég mint bérlő között az Akadémia bérházában levő és alant részletezett helyiségek bérlete tárgyában alul. irott napon a következő feltételek mellett köttetett:

1. A M. T. Akadémia Elnöksége bérbe adja és Hornyánsz. ky Victor könyvnyomdája bérbe veszi az Akadémia bérházá. ban fekvő, következő földszinti helyiségeket:

a) Az 1. sz. a. utczai bolthelyiséget és egész udvari he. lyiséget;

b) A 4. sz. a. három utczai bolti és három udvari helyiséget;

c) Az 5. sz. a. utczai helyiséget;

d) A 6. sz. a. utczai és udvari bolthelyiséget;

e) A 7. sz. a. utczai és udvari bolthelyiséget;

f) A 8. sz. a. utczai és udvari bolthelyiséget;

g) A 9. sz. a. négy utczai és négy udvari helyiséget, a hozzá tartozó fapinczékkel és padlással együtt, folyó évi augusztus hó 1-jétől számítandó egymásutáni hat

/.

730/1883

évre, vagyis 1889. évi julius hó 31-éig, mely időre ezen szerződés bérlőt feltétlenül kötelezi, negyedévi előre fizetendő részletekben lerovandó 4155 frt, azaz négyezerszázötvenöt forint bérért és 177 frt 64 kr, azaz százhetvenhét forint 64 kr mellékjáruléként.

2. A mennyiben bérlő fizetési, úgyszintén a bérlett helyiségek jókarban tartására vonatkozó kötelezettségének pontosan eleget tesz, ezen szerződés a kikötött határidőig bérbeadó részéről fel nem bontható, és csakis az utólsó év befejezte előtt félévvel, vagyis 1889. évi február hó elsején mondható fel, különben újabbi három évig vagyis 1892. évi julius hó 31-ig lesz meghosszabbitva; míg ellenkező esetben, ha bérlő szerződési kötelezettségeinek pontosan eleget nem tesz, jogositva lesz bérbeadó Elnökség a szerződést azonnal felbontottnak tekinteni és igy a törvényes kezési rendtartásban, mint a Budapest főváros területén érvényes lakbérszabályzatban biztositott jogait érvényesiteni.

3. Minden, bérlő üzlete berendezéséhez és folytatásához szükséges átalakitásokat az Elnökségtől nyerendő helyben hagyás mellett a középitészeti rendszabályok figyelembe vételével bérlő tartozik sajátjából s minden megtérités vagy beszámitás nélkül teljesittetni; kiköltözködése alkalmával pedig tartozik a bérelt helyiségeket oly állapotban átadni, mint azokat a bérlet kezdetén átvette.

4. Az Akadémia Elnöksége biztositja bérlő czéget

/.

hogy nála a bérleti idő alatt évi legalább is 5000 frtot levő megrendeléseket eszközlend különböző nyomtatványokban; bérlő czég pedig köteleze magát ezen nyomtatványoknak az akademiai Elnökség által eddig fizetett, vagy ezentúl fizetendő egységárakon leendő pontos előállitására és szállitására.

5. Per esetére aláveti magát bérlő czég a bérbeadó által szabadon választandó budapesti kir. járásbiróság illetékességének.

6. Határozottan kikötetik, hogy ezen szerződés telek-könyvileg nem biztositható.

Minek hitelében a szerződő felek sajátkezü aláirása.

Kelt, Budapesten, 1883. február hó 12.-én.

Gr. Lónyay Menyhért
a M. T. Akadémia elnöke

Hornyánszky Victor.

Előttem:

Károly Károly, mint tanu.

Előttem

Reinprecht József mint tanu.

Láttam Kemenypiszanó
akad. segéd.

Szerződés a Hornyánszky
nyomdával.

720
1883

MTA KÖNYVTÁRA
KÉZIRATTÁR
AKADÉMIAI LEVÉLTÁR

1883

KÉZIRATOK

FINIS
VEGE

MTA KÖNYVTÁRA
KÉZIRATTÁR
AKADÉMIAI LEVÉLTÁR

1884

KÉZIRATOK